საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები,
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება,
მმართველობითი ანგარიში და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....1
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგება.....3
კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება.....4
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება.....5

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

1.	შესავალი	10
2.	ჯგუფის საოპერაციო გარემო	11
3.	მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა	7
4.	მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	25
5.	ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება	28
6.	ახალი სააღრიცხვო განცხადებები	29
7.	ძირითადი საშუალებები	29
8.	საინვესტიციო ქონება	34
9.	ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	36
10.	სხვა გრძელვადიანი აქტივები	37
11.	გაცემული სესხები	37
12.	სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (მარაგები)	39
13.	სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	39
14.	ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	37
15.	აღებული სესხები	39
16.	სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	40
17.	შემოსავლები	41
18.	რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	42
19.	გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	43
20.	ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	43
21.	სხვა საოპერაციო შემოსავლები/(ხარჯები), წმინდა	44
22.	ფინანსური ხარჯები	44
23.	ფინანსური შემოსავლები	45
24.	ფინანსური რისკის მართვა	45
25.	ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	48
26.	პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები	50
27.	ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან	51
28.	მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ	53

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის მესაკუთრეს და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს შპს საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის (შემდგომში „კომპანია”) და მისი შვილობილი საწარმოების (შემდგომში ერთობლივად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 31 დეკემბერი, 2022 მდგომარეობით, აგრეთვე ჯგუფის საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 31 დეკემბერი, 2022 მდგომარეობით;
- კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- კონსოლიდირებულ საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- კონსოლიდირებულ ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის; და
- კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ შენიშვნებს, მათ შორის ყველა მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ, არის თუ არა მმართველობის ანგარიშგება არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება, გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები მათ მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას;
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

5-58 გვერდზე მოცემული ინფორმაცია წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები

ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და აუდიტის ჩატარებაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

28 ნოემბერი, 2023
თბილისი, საქართველო

ათასობით ქართულ ლარში	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	7	89,564	105,324
საინვესტიციო ქონება	8	30,570	6,226
ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	9	1,874	-
აქტივის გამოყენების უფლება		371	481
გუდვილი		726	726
არამატერიალური აქტივები		257	386
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში		801	736
გაცემული სესხები	11	-	2
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	-	15,026
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	10	25,030	25,086
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**149,193**	**153,993**
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (მარაგები)	12	6,755	7,533
გაცემული სესხები	11	55,168	57,593
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	42,435	9,485
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		1,025	721
შეზღუდული ფული	14	9,206	10,554
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	14	14,719	23,231
სულ მიმდინარე აქტივები		**129,308**	**109,117**
სულ აქტივები		**278,501**	**263,110**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		7,720	7,720
გადაფასების რეზერვი	8	18,481	-
გაუნაწილებელი მოგება		115,505	100,931
მათ შორის:			
კომპანიის მფლობელებს		141,706	108,651
არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს		239	335
სულ კაპიტალი		**141,945**	**108,986**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
აღებული სესხები	15	42,732	104,644
საიჯარო ვალდებულებები		464	414
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	16	2,213	-
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		**45,409**	**105,058**
მიმდინარე ვალდებულებები			
აღებული სესხები	15	68,761	38,130
საიჯარო ვალდებულებები		178	215
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	16	22,175	10,113
საგადასახადო ვალდებულებები		33	608
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		**91,147**	**49,066**
სულ ვალდებულებები		**136,556**	**154,124**

5-58 გვერდზე მოცემული ინფორმაცია წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	**278,501**	**263,110**

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2023 წლის 28 ნოემბერს ხელი მოაწერეს:

დავით ჭანტურია	ჯუმბერ ბოხაშვილი
გენერალური დირექტორი	მთავარი ბუღალტერი

ათასობით ლარში	შენიშვნა	2022	2021
შემოსავალი	17	**90,575**	**93,997**
გაყიდული საქონელის თვითღირებულება	18	(61,810)	(58,717)
საერთო მოგება		**28,765**	**35,280**
გაყიდვებისა და დისტრიბუციის ხარჯები	19	(4,320)	(10,590)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(12,843)	(11,337)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	21	5,166	(13,744)
საოპერაციო მოგება/(ზარალი)		**16,768**	**(391)**
წმინდა მოგება საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	8	770	33
გაუფასურების ხარჯი ძირითადი საშუალებების გადაცემაზე	8	(2,476)	-
მეკავშირე პირების მოგების წილი		362	304
ფინანსური ხარჯები	22	(10,428)	(10,557)
ფინანსური შემოსავალი	23	9,534	5,796
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადამდე		**14,530**	**(4,815)**
მოგების გადასახადი		-	-
წლის მოგება/(ზარალი)		**14,530**	**(4,815)**
სხვა სრული შემოსავალი:			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	8	18,481	-
სხვა სრული შემოსავალი წლისთვის		**18,481**	**-**
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		**33,011**	**(4,815)**
მოგება/(ზარალი), რომელიც ეკუთვნის:			
კომპანიის მფლობელებს		14,574	(4,711)
არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს		(44)	(104)
მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი), რომელიც ეკუთვნის:			
კომპანიის მფლობელებს		33,055	(4,711)
არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს		(44)	(104)
მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		**33,011**	**(4,815)**

ათასობით ლარში	მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელს					
	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ	არაკონტროლირებადი წილი	სულ
2021 წლის 1 იანვარი	**7,720**	**-**	**105,652**	**113,372**	**500**	**113,872**
ზარალი დასრულებული წლისთვის	-	-	(4,711)	**(4,711)**	(104)	**(4,815)**
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	**-**	-	**-**
სულ სრული შემოსავალი	-	-	(4,711)	**(4,711)**	(104)	**(4,815)**
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	(10)	**(10)**	(61)	**(71)**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**7,720**	**-**	**100,931**	**108,651**	**335**	**108,986**
მოგება/(ზარალი) დასრულებული წლისთვის	-	-	14,574	**14,574**	(44)	**14,530**
სხვა სრული შემოსავალი	-	18,481	-	**18,481**	-	**18,481**
სულ სრული შემოსავალი	-	18,481	14,574	**33,055**	(44)	**33,011**
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	**-**	(52)	**(52)**
2022 წლის 31 დეკემბერი	**7,720**	**18,481**	**115,505**	**141,706**	**239**	**141,945**

ათასობით ლარში	შენიშვნა	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მომხმარებლებისგან მიღებული ფულადი სახსრები		81,650	117,127
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(45,651)	(71,646)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(9,094)	(9,171)
გადახდილი საგადასახადო ვალდებულებები		(9,931)	(16,489)
საოპერაციო საქმიანობიდან გამომუშავებული ფულადი ნაკადები		**16,974**	**19,821**
გადახდილი საპროცენტო ხარჯი		(9,193)	(8,934)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა		**7,781**	**10,887**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ფინანსური იჯარის მოთხოვნებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		61	-
მეკავშირე კომპანიებისგან მიღებული დივიდენდები		372	248
მეკავშირე კომპანიის საწესდებო კაპიტალის ზრდა		-	(2)
გაცემული სესხები		-	(169)
ფინანსური მოთხოვნის შესყიდვა		-	(1,568)
სესხის მოთხოვნის გადმოცემისთვის გადახდილი თანხა	11	-	(19,956)
გაცემული სესხების დაფარვა		1	-
მიღებული პროცენტი		1,310	467
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		-	(3)
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(547)	(622)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		1,191	14
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული/(მიღებული) ფული, წმინდა		**2,388**	**(21,591)**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	15	-	185,762
სესხების დაფარვა	15	(17,630)	(153,630)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(137)	(321)
გადახდილი დივიდენდები		(50)	(59)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ფული, წმინდა		**(17,817)**	**31,752**
წმინდა (კლება)/ზრდა ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		**(7,648)**	**21,048**
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები წლის დასაწყისში	14	**23,231**	**2,198**
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ექვივალენტებზე		(864)	(15)
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები წლის ბოლოს	14	**14,719**	**23,231**

5-58 გვერდზე მოცემული ინფორმაცია წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

1. შესავალი

შპს "საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" (შემდგომში როგორც "კომპანია" ან "სსეკ") დაარსდა 2005 წლის 11 ივლისს და მდებარეობს საქართველოში. ჯგუფი და მისი შვილობილი კომპანიები ("ჯგუფი" ან "სსეკ ჯგუფი") ერთობლივად შექმნილია, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს კანონის შესაბამისად. კომპანია რეგისტრირებულია საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით 230866783.

ჯგუფის უშუალო მშობელი კომპანიაა შპს "ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი", რომელიც დაარსებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ჯგუფის საბოლოო მშობელი კომპანია არის მარშალის კუნძულების კანონმდებლობის შესაბამისად დაარსებული „ჩემექსიმ ინთერნეიშენალ ლიმითედ“, იურიდიული მისამართით: თრასთ ქომფანი კომპლექს, აჯელტაკეს ქუჩა, აჯელტაკეს კუნძული, მაჯურო, მარშალის კუნძულები MH96960. ჯგუფს საბოლოოდ აკონტროლებს ბატონი დავით ბეჟუაშვილი.

ძირითადი საქმიანობა. ჯგუფი არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის დამფუძნებელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს მოიცავს ელექტროენერგიის გენერირებას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზზე მომუშავე ავტომანქანების ტესტირებას, საინჟინრო და გვერდით საკონსულტაციო საქმიანობას.

ელექტროენერგია გამომუშავდება თბოელექტროსადგურის ("თბილსრესის") და საქართველოს მასშტაბით მდებარე 8 ჰიდროელექტროსადგურის მიერ, რომლესაც ჯგუფი აკონტროლებს. ელექტროენერგია იყიდება სხვადასხვა კომპანიებსა და სახელმწიფოს მფლობელობაში არსებულ ელექტროენერგიის ბაზრის კომერციულ ოპერატორზე („ესკო“). თბოელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 272 მეგავატია და მისი გასაყიდი ტარიფი დადგენა ხდება ნორმატიული აქტით. ჯგუფის მფლობელობაში არსებული თითოეული ჰიდროელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 13 მგვტ-ზე ნაკლებია და მათი ტარიფები არ ექვემდებარება დებულებით რეგულირებას. კომპანია ბუნებრივ აირს ასევე ყიდულობს კავკასიის რეგიონში მოქმედი გაზის მომწოდებლებისგან, რომელთაც შეუძლიათ დიდი მოცულობის აირის მიწოდება. გაზის ძირითადი მომხმარებლები მსხვილი ქართული საწარმოები და გაზგასამართი სადგურების ქსელებია.

ჯგუფი ასევე ჩართული იყო საკუთარი გაზგასამართი სადდგურების მეშვეობით გაზის გაყიდვის საცალო ბიზნესში. 2022 წლის 25 იანვარს შპს „ნეოგაზმა“, კომპანიის შვილობილმა კომპანიამ, გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულება ჯგუფის არადაკავშირებულ, მესამე მხარესთან, რომლის თანახმად, 2022 წლის 1 მარტიდან ჯგუფმა იჯარით გასცა თავისი გაზგასამართი და მოძრავი სადგურების უმრავლესობა (შენიშვნა 9).
ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგ ძირითად შვილობილ კომპანიებს:

შვილობილი	2022 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	2021 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	ყიდვის/ დაარსების წელი	ინდუსტრია
შპს ფაუერ თრეიდი	100.0%	100.0%	2012	ელექტროენერგიით ვაჭრობა
შპს სი პაუერი	100.0%	100.0%	2015	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს რიცეულაჰესი	88.5%	88.5%	2008	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს ნეოგაზი	100.0%	100.0%	2014	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს აჭარა ავტოგაზი	74.0%	74.0%	2009	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს მობილგორიგაზი	55.0%	55.0%	2011	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს დელტა პე	50.0%	50.0%	2015	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს იქს გაზი	50.0%	50.0%	2012	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს ახალგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს იბერგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს ორთაჭალა გაზი	100.0%	100.0%	2016	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს ჯორჯიან ჰაიდრო ფაუერი - EPC	51.0%	51.0%	2012	ჰესების ინჟინერია
შპს ჯიეკ სოლუშენსი	100.0%	100.0%	2019	საინჟინრო და გვერდითი საკონსულტაციო საქმიანობა
შპს ჯითი პაუერ ვენჩერსი	50.0%	50.0%	2019	საინჟინრო საქმიანობა
შპს ჯითი პაუერ	100%	-	2022	საინჟინრო საქმიანობა

რეგისტრირებული მისამართი და ბიზნესის წარმოების ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია, გაზაფხულის ქ. #18, ვაკის რაიონი, თბილისი, საქართველო. ჯგუფის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო.

1. შესავალი (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფში დასაქმებული იყო 642 თანამშრომელი (2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 836 თანამშრომელი).

2. ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფის ძირითადი ბიზნეს აქტივობები საქართველოს ფარგლებშია. საქართველო ავლენს განვითარებადი ბაზრის გარკვეულ მახასიათებლებს, მათ შორის შედარებით მაღალი ინფლაციასა და მაღალ საპროცენტო განაკვეთს. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს. საქართველოს აქვს შედარებით სტაბილური პოლიტიკური მდგომარეობა და ღიბერალური საბაზრო ეკონომიკა გამოხატული დაბალი გადასახადებითა და რეგულაციებით. საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება დიდწილად დამოკიდებულია მთავრობის მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და ფულადი ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საგადასახადო, სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ მოვლენებთან ერთად.

კოვიდ-19. 2020 წლის მარტში მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ ოფიციალურად გამოაცხადა კოვიდ-19-ის პანდემია. პანდემიის ზეგავლენის შესამცირებლად, საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა გარკვეული შეზღუდვები, მათ შორის კარანტინი, საერთაშორისო ფრენების აკრძალვა და სხვა ბიზნეს შეზღუდვები. შეზღუდვების ნაწილი უკვე შემსუბუქებულია.

2022 წელს საქართველოს ეკონომიკამ დადებითი დინამიკა აჩვენა. ამ ტენდენციას ასევე მხარი დაუჭირა გლობალური ეკონომიკის აღდგენამ და გლობალურ სასაქონლო ბაზრებზე ფასების ზრდამ.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. 2022 წლის 24 თებერვალს, რუსეთ-უკრაინის საზღვართან რუსული სამხედრო ძალების მნიშვნელოვანი გაძლიერების შემდეგ, რუსეთის ჯარებმა გადაკვეთეს უკრაინის საზღვარი. საერთაშორისოდ განიხილება ომის აგრესია და ეს შეჭრა არის ყველაზე დიდი სამხედრო თავდასხმა ევროპულ სახელმწიფოზე, მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ. ამან გამოიწვია ევროპაში ყველაზე დიდი ლტოლვილთა კრიზისი ომის შემდეგ, მილიონობით უკრაინელმა დატოვა ქვეყანა და სახლები. უკრაინის ომის შედეგად ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა გაერთიანებამ რუსეთს მკაცრი ეკონომიკური სანქციები გამოუცხადა, რამაც გამოიწვია რუსული რუბლის მნიშვნელოვნად გაუფასურება უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში, ისევე როგორც მნიშვნელოვანი ზარალი როგორც რუსეთის ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე, ისე სხვა ბაზრებზე ჩამოთვლილ რუსულ კომპანიებში. უამრავმა კომპანიამ შეწყვიტა საქმიანობა რუსეთსა და ბელორუსიაში. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, მაგრამ მას უკვე მოჰყვა ჰუმანიტარული კრიზისი და მატერიალური ეკონომიკური ზარალი უკრაინის, რუსეთისა და დანარჩენი მსოფლიოსთვის.

ჯგუფს არ აქვს პირდაპირი კავშირი უკრაინასთან, რუსეთთან და ბელორუსთან. იმის გამო, რომ ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შეუძლებელია საიმედოდ შეფასდეს სრული გავლენა, რომელიც ამ მოვლენას შესაძლოა ჰქონდეს ჯგუფზე, რადგან გაურკვეველია თუ რა მაშტაბით იმოქმედა ომმა ეკონომიკაზე. მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობას.

მენეჯმენტს არ შეუძლია განჭვრიტოს ყველა ის მოვლენა, რომელსაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე და, შესაბამისად, რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს მათი კომპანიების მომავალ ფინანსურ მდგომარეობაზე. მენეჯმენტი თვლის, რომ ის იღებს ყველა საჭირო ზომას ჯგუფის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მომზადების საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებითა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ დადგენილი მოთხოვნების მიხედვით, ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები ჩამოთვლილია ქვემოთ. თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული, პოლიტიკები თანმიმდევრულად არის გამოყენებული ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფასს-ის შესაბამისად კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. ის მოითხოვს ასევე ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. სფეროების, სადაც მაღალი ხარისხისა და სირთულის განსჯა გამოიყენება, ასევე სფეროების, სადაც დაშვებები და შეფასებები მნიშვნელოვანია წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისათვის, შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია მე-4 განმარტებით შენიშვნაში.

სამუშაო და საანგარიშგებო ვალუტა. ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული ერთეულის ფუნქციონალური ვალუტა არის პირველადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც იგი ოპერირებს. საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი ("ლარი"), რაც წარმოადგენს ჯგუფის ფუნქციურ ვალუტას, ასევე მისი შვილობილი კომპანიებისა და მეკავშირე პირებისთვის, რომელშიც წარმოდგენილია ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ყველა თანხა უახლოეს ათასზეა დამრგვალებული.

კონსოლიდაციის საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ითვალისწინებს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიების მიერ კონტროლირებადი ჯგუფისა და ორგანიზაციების (მათ შორის, სტრუქტურული ერთეულების) ფინანსური ანგარიშგებას. კონტროლი მიღწეულია, როდესაც ჯგუფს:

- აქვს ძალაუფლება მეორე კომპანიაზე;
- აქვს უფლება ცვალებად შემოსავლებზე მისი ჩართულობიდან გამომდინარე მეორე ჯგუფში; და
- აქვს შესაძლებლობა გამოიყენოს ძალა, რომ გავლენა მოახდინოს შემოსავლებზე

კომპანია მუდმივად აფასებს, რამდენად აკონტროლებს მეორე კომპანიას და თუ ახალი გარემოებები მიუთითებს, რომ შეიცვალა ზემოთ ჩამოთვლილი კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთი ან მეტი.

როდესაც ჯგუფი არ ფლობს ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობას ინვესტიციის ობიექტში, მას აქვს უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე იმ შემთხვევაში, როდესაც ხმის უფლება საკმარისია იმისთვის, რომ მისცეს მას პრაქტიკული შესაძლებლობა, განკარგოს ინვესტიციის ობიექტის საქმიანობა ცალმხრივად. ჯგუფი განიხილავს ყველა შესაბამის ფაქტს და გარემოებებს, იმისათვის, რათა შეაფასოს არის თუ არა მისი ხმის უფლება საკმარისი შესაბამისი უფლებამოსილების, მათ შორის, შემდეგის მისაცემად:

- კომპანიის მფლობელობაში არსებული ხმის უფლებების მოცულობა სხვა აქციონერების ხმის უფლებების მოცულობასთან და განაწილებასთან შედარებით;
- კომპანიის ხმის უფლების მქონე აქციების მფლობელი სხვა კომპანიების ან სხვა მხარეების პოტენციური ხმის უფლებები;
- სხვა საკონტრაქტო გარიგებებიდან წარმოქმნილი უფლებები; და
- რაიმე დამატებითი ფაქტები და გარემოებები, რომლებიც მიუთითებენ იმაზე, რომ კომპანიას აქვს ან არ აქვს შესაბამისი პროცესების წარმართვის უნარი გადაწყვეტილებების მიღებისას, მათ შორის წინა აქციონერთა კრებებზე დაფიქსირებული ხმათა გადანაწილებები.

შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება, როდესაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და წყდება, როდესაც ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შვილობილი კომპანიის შემოსავლები და ხარჯები ჩართულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ დღიდან, როდესაც ჯგუფმა მოიპოვა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე და წყდება იმ დღიდან, როდესაც ჯგუფმა დაკარგა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე.

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელებსა და არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს. ჯგუფის შვილობილი კომპანიების შემოსავალი მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელებსა და არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს აქვთ საბალანსო დეფიციტი.

საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირებები შედის შვილობილთა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში, რათა თავიანთი საბუღალტრო პოლიტიკა შესაბამისობაში იყოს კომპანიის საბუღალტრო პოლიტიკასთან. ყველა ჯგუფის შიდა აქტივები, ვალდებულებები, კაპიტალი, შემოსავლები, ხარჯები და ფულის ნაკადის მოძრაობები ჯგუფის წევრ კომპანიებს შორის მთლიანად ელიმინირდება კონსოლიდაციისას.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ცვლილებები ჯგუფის საკუთრებაში არსებულ შვილობილი კომპანიების წილში. ის ცვლილებები ჯგუფის საკუთრების წილში, რომელთა შედეგიც არ არის შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვა, აღირცხება როგორც კაპიტალის ტრანზაქციები. ჯგუფის საკუთრებაში არსებული წილისა და არაკონტროლირებადი წილის საბალანსო ღირებულებები იცვლება შვილობილი კომპანიების მიერ მათი ფარდობითი წილის მიხედვით. ნებისმიერი სხვაობა თანხას, რომლითაც კორექტირებულია არაკონტროლირებადი წილები და გადახდილ ან მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას შორის, აღიარებულია პირდაპირ კაპიტალში, რომელიც მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელებს.

როცა ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, მოგება ან ზარალი ტრანზაქციიდან აღიარდება მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში და დაიანგარიშება როგორც სხვაობა i) მიღებული კომპენსაციის და შენარჩუნებული წილის სამართლიანი ღირებულებების ჯამურ თანხასა და ii) კონტროლის დაკარგვამდე არსებული შვილობილის აქტივების (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებას და არაკონტროლირებად წილს შორის. ყველა თანხა აღიარებული შვილობილთან დაკავშირებით ადრე, როგორც სხვა საერთო შემოსავალი, აღირიცხება ისე როგორც აღირიცხებოდა ჯგუფს რომ პირდაპირ გაეყიდა შვილობილთან დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები (გადაკლასიფიცირდება მოგება/ზარალში ან კაპიტალის რომელიმე სხვა კატეგორიაში შესაბამისი ფასს-ის შესაბამისი სტანდარტის მიხედვით). კონტროლის დაკარგვის მომენტში, ყოფილ შვილობილში შენარჩუნებული ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულება ჩაითვლება შემდგომში როგორც, სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას, ფასს 9-ის მიხედვით ინვესტიციის შემდგომ პერიოდებში აღრიცხვისათვის, როცა რელევანტურია, ღირებულებად ინვესტიციის ასოცირებულ ჯგუფში ან ერთობლივ საწარმოში.

ბიზნეს კომბინაციები. სხვადასხვა ბიზნესების შეძენა აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. გადაცემული კომპენსაცია ბიზნეს კომბინაციის დროს აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და იანგარიშება როგორც შეძენის თარიღში არსებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებისა ჯამი, რაც ჯგუფმა გასცა, ვალდებულებების რაც ჯგუფმა გასწია ყოფილ მფლობელებზე და კაპიტალისა, რაც ჯგუფმა შეიტანა კონტროლის სანაცვლოდ. შეძენასთან დაკავშირებული ხარჯები ზოგადად აღიარდება მოგება/ზარალში გაწევის მომენტში.

შეძენის თარიღში, შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, გარდა ამისა:

- გადავადებული საგადასახადო აქტივები ან ვალდებულებები და თანამშრომელთა სარგებლის პროგრამებთან დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები, რომლებიც აღიარდება და იზომება ბასს 12 -ის და ბასს 19-ის მიხედვით შესაბამისად;
- ვალდებულებები ან წილობრივი ინსტრუმენტები, დაკავშირებული შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან ან ჯგუფის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან, რომელმაც უნდა ჩაანაცვლოს შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამები. ასეთი ვალდებულებები და კაპიტალის ინსტუმენტები აღირიცხება ფასს 2 -ის „წილებზე დაფუძნებული ანაზღაურება“ მიხედვით, შეძენის მომენტში.
- აქტივები (ან გასაყიდი ჯგუფები) რომლებიც კლასიფიცირდება როგორც გასაყიდი ფასს 5-ის „გრძელვადიანი აქტივები გამზადებული გასაყიდად და შეწყვეტილი ოპერაციები „ მიხედვით და შესაბამისად იზომება მოცემული სტანდარტის მიხედვით.

არამაკონტროლებელი წილები, რომლებიც წარმოადგენს არსებულ წილებს და მფლობელს უფლებას აძლევს, მიიღოს პროპორციული წილი ობიექტის წმინდა აქტივებიდან ლიკვიდაციის შემთხვევაში, შესაძლებელია, თავიდან აისახოს ან სამართლიანი ღირებულებით, ან შსყიდვის ობიექტის არსებული წმინდა ატივების აღიარებული ღირებულების იმ წილით, რომლებიც არამაკონტროლებელი წილების პროპორციულია. აღრიცხვის საფუძელი შეირჩევა თითოეული ტრანზაქციისათვის. არამაკონტროლებელი წილის სხვა სახეობები აისახება სამართლიანი ღირებულებით, ან სხვა ფასს-ით გათვალისწინებული მიდგომით.

როდესაც კომპენსაცია, რომელსაც მყიდველი საწარმო გადასცემს შესყიდული საწარმოს სანაცვლოდ, შეიცავს აქტივებს ან ვალდებულებებს, რომლებიც წარმოშობილია პირობითი კომპენსაციის გარიგებით, მყიდველმა საწარმომ შეძენის თარიღისთვის განსაზღვრული პირობითი კომპენსაციის სამართლიანი ღირებულება უნდა აღიაროს, როგორც შეძენილი საწარმოს სანაცვლოდ გადაცემული კომპენსაციის ნაწილი. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, მყიდველმა საწარმომ რეტროსპექტიულად უნდა დააკორექტიროს შეძენის თარიღით აღიარებული პირობითი თანხები გუდვილთან მიმართებით. შეფასების პერიოდის განმავლობაში გაკეთებული კორექტირებები წარმოადგენს კორექტირებებს რომლებიც შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ ახალი ინფორმაციის მიღების შედეგად წარმოიშვა (შეფასების პერიოდმა არ უნდა გადააჭარბოს შეძენის თარიღიდან ერთ წელს).

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

იმ პირობითი კომპენსაციის სამართლიანი ღირებულების ცვლილება, რომელიც არ კლასიფიცირდება, როგორც შეფასების პერიოდის კორექტირება, აღირიცხება იმის მიედვით, თუ როგორ კლასიფიცირდება პირობითი კომპენსაცია. თუ ის კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი, გადაფასება არ ხდება, ხოლო თუ კლასიფიცირდება როგორც აქტივი ან ვალდებულება, შეფასება უნდა მოხდეს ფასს 9 ან ბასს 37 „რეზერვები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ სტანდარტების მიხედვით, ხოლო შესაბამისი შემოსულობის ან ზარალის აღიარება უნდა მოხდეს მოგებაში ან ზარალში.

ეტაპობრივად განხორციელებულ საწარმოთა გაერთიანებაში მყიდველმა საწარმომ მისი ადრინდელი სააქციო წილი შეძენილ საწარმოში უნდა გადააფასოს შეძენის თარიღისთვის გამოთვლილ სამართლიან ღირებულებამდე და საჭიროებისამებრ, მოგებაში ან ზარალში აღიაროს მიღებული შემოსულობა ან ზარალი თუ ასეთი არსებობს. წინა საანგარიშგებო პერიოდში მყიდველ საწარმოს შეიძლება სხვა სრულ შემოსავალში ჰქონდეს აღიარებული შეძენილ საწარმოში თავისი სააქციო წილის ღირებულების ცვლილებები. ასეთ შემთხვევაში, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხა იმავე საფუძვლით უნდა აღიარდეს, როგორც იმ შემთხვევაში იქნებოდა საჭირო თუ მყიდველი საწარმო პირდაპირ გაასხვისებდა თავის ადრინდელ სააქციო წილს.

თუ საწარმოთა გაერთიანების საწყისი აღრიცხვა დასრულებული არ არის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, როდესაც გაერთიანებას აქვს ადგილი, მყიდველმა საწარმომ ფინანსურ ანგარიშგებაში უნდა აჩვენოს პირობითი თანხები. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, პირობითი თანხები შეიძლება დაკორექტირდეს (იხ. ზემოთ), ან საწარმომ უნდა აღიაროს დამატებითი აქტივები და ვალდებულებები, თუ მიღებულია ახალი ინფორმაცია შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ, რომელიც თუ მაშინ იქნებოდა ცნობილი, განაპირობებდა ამ აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარებას ამ თარიღისთვის.

შვილობილი საწარმოების შეძენა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული მხარეებისაგან. საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული მხარეებისაგან შვილობილი კომპანიების შეძენა აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის შეძენის მეთოდის შესაბამისად, წინა ღირებულებების მეთოდის გამოყენებით. ამ მეთოდის მიხედვით გაერთიანებული საწარმოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა ისე ხდება, თითქოს იგი გაერთიანებული იყო წარდგენილი უძველესი პერიოდიდან, ან თუ ეს უფრო გვიან მოხდა, იმ თარიღიდან, როდესაც გაერთიანებული საწარმოები პირველად დაექვემდებარა საერთო კონტროლს პერსპექტიულად, ოპერაციის თარიღიდან. საერთო კონტროლის ფარგლებში გადაცემული შვილობილი საწარმოს აქტივები და ვალდებულებები აისახება წინამორბედი საწარმოს საბალანსო ღირებულებებით. წინამორბედ საწარმოდ მიიჩნევა იერარქიულად უმაღლესი ანგარიშვალდებული საწარმო, რომლის ანგარიშგებაშიც განხორციელდა შვილობილი საწარმოს ფასს სტანდარტების მიხედვით მომზადებული ფინანსური ინფორმაციის კონსოლიდირება. წინამორბედი საწარმოს თავდაპირველ შეძენასთან დაკავშირებული თანდაყოლილი გუდვილიც აისახება აღნიშნულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. წმინდა აქტივების, წინამორბედი საწარმოს გუდვილის ჩათვლით, საბალანსო ღირებულებასა და შეძენისთვის გადახდილ ანაზღაურებას შორის ნებისმიერი განსხვავება აისახება აღნიშნულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კაპიტალის სხვა რეზერვი / შერწყმის რეზერვის კორექტირების სახით.

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოები არიან კომპანიები, რომლებზეც კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა (პირდაპირ ან არაპირდაპირ), მაგრამ არა კონტროლი, როგორც წესი, თან ახლავს ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე წილს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების აღრიცხვა ხდება საბუღალტრო კაპიტალის მეთოდით და თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით. მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები ამცირებს მეკავშირე საწარმოში არსებული ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებას. მეკავშირე საწარმოს წმინდა აქტივებში მომხდარი შეძენის შემდგომი სხვა ცვლილებები ჯგუფი წილში აღიარებულია შემდეგნაირად: (1) მეკავშირე საწარმოს მოგება-ზარალის ჯგუფის წილი ასახულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავალში როგორც მეკავშირე საწარმოს წილი. (2) სხვა სრული შემოსავლის ჯგუფის წილი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში და ცალკე არის წარმოდგენილი. (3) მეკავშირე საწარმოს წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება ჯგუფის წილში აღიარებულია მოგება-ზარალში მეკავშირე საწარმოს შედეგების შესაბამისი წილის ფარგლებში.

თუმცა, როდესაც მეკავშირე საწარმოს ზარალი უტოლდება ან აღემატება ჯგუფის წილის პროცენტს მეკავშირე საწარმოში, რომელშიც შედის ნებისმიერი სხვა არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნები, ჯგუფი არ აღიარებს მასზე მეტ ზარალს, იმ შემთხვევაში თუკი ჯგუფს არ დაუფარავს ვალდებულებები ან არ განახორციელა გადახდა მეკავშირე საწარმოს ნაცვლად.

ჯგუფსა და მეკავშირე საწარმოს შორის განხორციელებული ტრანზაქციებიდან გამოწვეული არარეალიზებული მოგება ბათილდება იმდენად, რამდენიც არის ჯგუფის პროცენტი მეკავშირე საწარმოში; არარეალიზებული ზარალი ასევე ბათილდება იმ შემთხვევაში თუ ტრანზაქცია არ ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტა. ჯგუფის თითოეული ინდივიდუალური ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება ჯგუფის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი ნაკადები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული არაფულადი ნაკადები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მატი სამართლიანი ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად ნაკადებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

ფულადი ნაკადების საკურსო სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში რომელშიც ისინი წარმოიშვება, გარდა უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საკურსო სხვაობებისა, რომლებიც ეხება კონსტრუქციის ქვეშ მყოფ, მომავალში პროდუქტიული გამოყენებისთვის არსებულ აქტივებს, რომლებიც მოცულია იმ აქტივების ღირებულებებში, როდესაც ისინი განიხილება, როგორც უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საპროცენტო ხარჯების კორექტირება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები შემდეგნაირია:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.7020	3.0976
ლარი/ 1 ევრო	2.8844	3.5040

ამჟამად ქართული ლარი საქართველოს გარეთ, ქვეყნების უმრავლესობაში თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა არ არის.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც ღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და სადაც საჭიროა გაუფასურების რეზერვი.

ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზირდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების თავიდან მოშორება. შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება თუკი ხარჯებიდან წარმოიშვება მომავალი ეკონომიკური სარგებელი. შეკეთება შენარჩუნების უმნიშვნელო ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი აფასებს არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მენეჯმენტი ახორციელებს აღდგენის თანხის ხარჯთაღრიცხვას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის სამართლიანი ღირებულებას გამოკლებული ხარჯები და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას აქტივის გამოყენებული ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობის გაანგარიშებაში.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განსაზღვრულია საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავლებში სხვა საოპერაციო შემოსავალსა და ხარჯების ფარგლებში.

ცვეთა. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა ნივთებზე ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სასარგებლო სასიცოცხლო ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე:

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
შენობები და კონსტრუქციები	10-დან 50 წლამდე
ჰიდროტექნიკური სტრუქტურები	5-დან 60 წლამდე
გაზის მილსადენები	5-დან 40 წლამდე
მანქანა დანადგარები	5-დან 30 წლამდე
ავტომობილები - მძიმე სატვირთო მანქანები	5-დან 20 წლამდე
ავტომობილები - მსუბუქი მანქანები	5-დან 15 წლამდე
ავეჯი და სხვა ინვენტარი	2-დან 10 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის განსაზღვრული რაოდენობა, რასაც ჯგუფი მიიღებს აქტივის რეალიზაციიდან გამოკლებული გაყიდვისთვის საჭირო ხარჯები, იმ შემთხვევაში თუკი აქტივი იქნება მისი სასარგებლო სასიცოცხლო ვადის ამოწურვის პერიოდში. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივის ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო სასიცოცხლო ვადა საჭიროების შემთხვევაში გადაიხედება და კორექტირდება.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი ქონება, რომელსაც ჯგუფი არ იყენებს ძირითად საოპერაციო საქმიანობაში და ფლობს მათ იმ მიზნობრიობით, რომ მიიღოს საიჯარო შემოსავალი ან იხეიროს ღირებულების ზრდით, ან ორივე. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით და შემდგომ ხდება გადაფასება განახლებული სამართლიანი ღირებულებით რათა ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს ასახავდეს საბაზრო პირობებს.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრება დამოუკიდებელი შემფასებლების საანგარიშო მოხსენებით, რომლებიც ფლობენ შესაბამის აღიარებულ პროფესიულ კვალიფიკაციას და გააჩნიათ უახლესი გამოცდილება მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასებაში.

გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში სხვა საოპერაციო შემოსავლების ფარგლებში. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულებების ცვლილებიდან გამოწვეული მოგება-ზარალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში და წარმოდგენილია ცალკე.

საინვესტიციო ქონების ჩამოწერა ხდება მისი რეალიზაციიდან შემდგომ ან მაშინ როცა საინვესტიციო ქონება მუდმივად გამოუყენებელია და მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებელი მოსალოდნელი არ არის. ქონების ჩამოწერით მიღებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი (გამოითვლება როგორც სხვაობა წმინდა რეალიზაციასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) შედის მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა ქონების ჩამოწერა.

თუ მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონების ელემენტი ხდება საინვესტიციო ქონება, რადგან მისი გამოყენება შეიცვალა, ნებისმიერი სხვაობა, რომელიც წარმოიქმნება ამ ნივთის საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის გადაცემის თარიღისთვის, განიხილება ისევე, როგორც ქონების, ქარხნის გადაფასება. და აღჭურვილობა. ქონების საბალანსო ღირებულების ნებისმიერი ზრდა აღიარებულია წლის მოგებაში ან ზარალში იმდენად, რამდენადაც იგი აბრუნებს წინა გაუფასურების ზარალს, ხოლო დარჩენილი ზრდა პირდაპირ ჩაირიცხება სხვა მთლიან შემოსავალში. ქონების საბალანსო ღირებულების ნებისმიერი კლება თავდაპირველად აისახება სხვა მთლიან შემოსავალში ადრე აღიარებული გადაფასების ჭარბი რაოდენობით, ხოლო დარჩენილი კლება დაერიცხება წლის მოგება-ზარალს გაუფასურების სახით.

შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე მხოლოდ მაშინ, როდესაც ხარჯებთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოტანა ჯგუფისთვის სავარაუდოა და შესაძლებელია ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. ყველა სხვა შეკეთება შენარჩუნების ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს გარდა გუდვილისა აქვთ განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და ძირითადად მოიცავს კომპიუტერულ და საბუღალტრო პროგრამების ლიცენზიებს. ისინი აღიარებულია საწყის ღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ამორტიზაცია. კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების დაახლოებითი სასარგებლო გამოყენების ვადა არის 5 წელი, ხოლო საბუღალტრო პროგრამისთვის 10 წელი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

აქტივების გამოყენების უფლება. აქტივის გამოყენების უფლება მოიცავს შესაბამისი საიჯარო ვალდებულების საწყის აღიარებას, იჯარის დაწყების დღეს ან მანამდე გადახდილ საიჯარო გადახდებს, და აკლდება მიღებული საიჯარო შეღავათები და საწყისი პირდაპირი ხარჯები. შემდგომში ასეთი აქტივები აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

როდესაც ჯგუფს ეკისრება ისეთი ხარჯების ვალდებულება, რაც დაკავშირებულია იჯარით აღებული აქტივის დემონტაჟთან და გატანასთან, მისი მდებარეობის ადგილის აღდგენასთან ან შესაბამისი აქტივის იჯარის პირობებით გათვალისწინებულ მდგომარეობაში მოყვანასთან, აღიარდება რეზერვი, რომელიც ფასდება ბასს 37-ის საფუძველზე. თუ ხარჯები აქტივის გამოყენების უფლებასთანაა დაკავშირებული, ისინი შედის შესაბამისი აქტივის ღირებულებაში, თუ ამ ხარჯების გაწევა სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების (მარაგების) შექმნასთან არაა დაკავშირებული.

აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადასა და შესაბამისი აქტივის მოხმარების ვადას შორის უმცირესი პერიოდის განმავლობაში. თუ იჯარით ხდება შესაბამისი აქტივის საკუთრების უფლების გადაცემა ან აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულებაში ასახულია, რომ ჯგუფი მოელის შესყიდვის ოფციონის რეალიზებას, შესაბამის გამოყენების უფლების მატარებელ აქტივს ცვეთა ერიცხება აქტივის მოხმარების ვადის განმავლობაში. ცვეთის დარიცხვა იწყება იჯარის დაწყებისას.

აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდით მათი იჯარის ვადის განმავლობაში შემდეგნაირად:

აქტივის გამოყენების უფლება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში ცალკეა წამოდგენილი.

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
მიწა და შენობები	2-13

აქტივის გამოყენების უფლების გაუფასურების დასადგენად გამოიყენება ბასს 36. გაუფასურების გამოვლენილი ზარალი აღირიცხება „ძირითადი საშუალებების“ პოლიტიკაში აღწერილი წესით.

პრაქტიკული შეღავათის სახით, ფასს 16 მოიჯარეს უფლებას აძლევს, არ დააცალკევოს არასაიჯარო კომპონენტები და საიჯარო და შესაბამისი არასაიჯარო კომპონენტები ერთი გარიგების ფარგლებში აღრიცხოს. ჯგუფი ამ პრაქტიკული შეღავათით სარგებლობს.

მოგების გადასახადები. 2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით (ადრე მოქმედი მოდელით კომპანიებს მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, იგი კომპანიაში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით გაიშვებოდა).

მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წელი ჯგუფისათვის ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც სამართლიანი, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, სავარაუდოდ უნდა გადაეხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიღებულ იქნეს მათგან.

ზემოთ ჩამოთვლილ სხვა კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „გადასახადები და მოსაკრებლები“.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ახალი კანონმდებლობის ამოქმედების შედეგად, ჯგუფმა შეწყვიტა მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარება მოგების მიღების მომენტში და მოგების გადასახადს დაარიცხავს მოგების განაწილების შემთხვევაში. ყველა გადავადებული საგადასახადო ბალანსი გამოთავისუფლდა და აისახა 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციისა თუ მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შეძენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის ხარჯზე დღგ-ის ანგარიშფაქტურის მიღებისთანავე. გამომუშავებული ელექტროენერგიის რეალიზაცია და გარანტირებული სიმძლავრის მიწოდების სერვისი თავისუფლდება დღგ-სგან, გარდა პირდაპირ მომხმარებლისთვის მიწოდებისა, რომელიც იბეგრება 18%-ით და გადასახდელია (ა) მომხმარებელთაგან დებიტორული დავალიანების შეგროვების ან (ბ) კლიენტებისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების დროს. შეძენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ, როგორც წესი, ანაზღაურდება გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-დან დღგ-ს ანგარიშფაქტურის მიღებისას.

საგადასახადო ორგანოები ნებას რთავენ დღგ-ის ანგარიშსწორებას წმინდა საფუძველზე. გაყიდვებთან და შესყიდვებთან დაკავშირებული დღგ აღიარებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წმინდა საფუძველზე და ასახულია როგორც აქტივი ან ვალდებულება. თუ დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოვალის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (მარაგები). სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (მარაგები) აღირიცხება ან თვითღირებულებით ან წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით – იმის მიხედვით, ამ ორი ღირებულებიდან რომელიც უფრო დაბალია. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების (მარაგების) ღირებულება დგინდება საშუალო ღირებულების მეთოდით და მოიცავს გაწეული ხარჯებს მარაგების ყიდვისას და მათი ადგილზე მიტანისას. წმინდა რეალიზებადი ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია დასრულებისა და გაყიდვის საანგარიშო ხარჯები.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი ტერმინები. კლასიფიკაციის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია სამართლიანი ღირებულებით ან ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ.

სამართლიანი ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, ჯგუფი მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიურ ბაზარზე მოქმედი ფასი. აქტიურია ბაზარი, რომელზეც აქტივზე ან ვალდებულებაზე ტრანზაქციები ტარდება საკმარისი სიხშირითა და მოცულობით, რომ საფასო ინფორმაცია რეგულარულად იქნას მიღებული.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, სამართლიანი ღირებულება შეიძლება გაიზომოს და კლასიფიცირდება 1, 2, 3 დონეების მიხედვით და ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად სამართლიანი ღირებულების დასადგენად მნიშვნელოვანი და ბაზარზე ხელმისაწვდომია ის მონაცემები, რომლების მეშვეობითაც დგინდება სამართლიანი ღირებულება. ეს დონეები ახსნილია ქვემოთ:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ითვლება, რომ ფინანსური ინსტრუმენტი აქტიურ ბაზარზე კვოტირდება, თუ კვოტირებული ფასები რეგულარულად და პირდაპირ ხელმისაწვდომია ბირჟიდან თუ სხვა დაწესებულებიდან და თუ ეს ფასები წარმოადგენს რეალურ და რეგულარულად ჩატარებულ, პატიოსანი გარიგების ტრანზაქციებს.
იმ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, რომელთან დაკავშირებითაც არ მოიპოვება ინფორმაცია გარე საბაზრო ფასის შესახებ, გამოიყენება ისეთი შეფასების მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან ბოლოდროინდელი კომერციული გარიგებების მოდელები ან ინვესტირებული საწარმოების ფინანსური მონაცემების განხილვა. შეფასების ტექნიკის გამოყენება შეიძლება გულისხმობდეს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ისეთი დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებით არ არის გამაგრებული, თუ ამ რომელიმე დაშვების გონივრულად შესაძლო ალტერნატივით შეცვლა გამოიწვევდა მნიშვნელოვნად განსხვავებულ მოგებას, შემოსავალს, მთლიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან განკარგვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. თრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ გაყიდვების აგენტების სახით), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარს და საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გასხვისების გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკაუნტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც აღიარდა ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად და გათვალისწინებული იყო ძირი თანხის გადახდები, დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალთან დაკავშირებული ჩამოწერები. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული საოპერაციო ხარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერი დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკაუნტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, აღიარებისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ამცირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულად შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ამცირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო დადგენის დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია.

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც წარმოშობს ერთი პირის ფინანსურ აქტივს და სხვა პირის ფინანსურ ვალდებულებას ან კაპიტალის ინსტრუმენტს.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციით, საწყისი აღიარებისას, დგინდება მათი შემდგომი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით. საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებსა და მათი მართვის ბიზნეს-მოდელზე. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილდა შემდეგი ორი პირობა:

- ფინანსურ აქტივს ჯგუფი ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და

- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დასაფარ ნაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს (SPPI)“. ამ შეფასებას SPPI ტესტი ეწოდება და ის ინსტრუმენტის დონეზე ხორციელდება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ჯგუფის ბიზნეს-მოდელის შეფასება მოხდა ფასს 9-ის პირველი გამოყენების დღის, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ჯგუფის ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი და მისი ოპერაციები მიზნად ისახავს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებას გაზისა და ელექტროენერგიის გაყიდვიდან. ეს ჯგუფის მთავარი ამოცანა და მისი რეგულარული საქმიანობაა. ისტორიულად ჯგუფს კუთვნილი ფინანსური ინსტრუმენტები არასოდეს გაუყიდია. წარსული გამოცდილების საფუძველზე, ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ისინი პირველი ბიზნეს-მოდელით - „ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ფლობა“ (H2C) კლასიფიცირდება. ჯგუფის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებით მისაღები ფულადი ნაკადები SPPI ტესტს აკმაყოფილებს, რადგან ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საპროცენტო განაკვეთი არ ვრცელდება. ამავე კრიტერიუმებს აკმაყოფილებს გაცემული სესხები, რადგან მათზე მოქმედებს მხოლოდ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთები.

ფინანსური აქტივების აღიარების გაუქმება. ჯგუფი ფინანსური აქტივის აღიარებას აუქმებს მაშინ, როცა: (ა) აქტივები გადახდილია ან უფლებები აღნიშნული აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე სხვაგვარად ამოიწურა ან (ბ) ჯგუფმა გადასცა უფლებები ფინანსური აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე ან გააფორმა კვალიფიციური გადაცემის ხელშეკრულება და ამასთან ერთად (i) განახორციელა აქტივების საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკის და ჯილდოს გადაცემა ან (ii) საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და ჯილდო არც გადაუცია, არც შეუნარჩუნებია, მაგრამ კონტროლი არ შეუნარჩუნებია.

კონტროლის შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების გარეშე არადაკავშირებულ მესამე მხარისთვის აქტივის მთლიანად მიყიდვის პრაქტიკული უნარი.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია. ფინანსური ვალდებულებები შეფასების შემდეგ კატეგორიებად იყოფა: (ა) სავაჭროდ განკუთვნილი ფინანსური ვალდებულებები, რაც ასევე მოიცავს ფინანსურ დერივატივებს და (ბ) სხვა ფინანსური ვალდებულებები. სავაჭროდ განკუთვნილი ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო ღირებულების ცვლილება აისახება შესაბამისი წლის მოგებაში ან ზარალში (ფინანსური შემოსავლის ან ფინანსური ხარჯის სახით) მათი დადგომის პერიოდში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებისა და ტრანზაქციის ხარჯების ჯამით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტში სხვა ხილული მიმდინარე საბაზრო გარიგებების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ ხილული ბაზრების მაჩვენებლებს.

იმ ფინანსური აქტივების ყიდვა-გაყიდვა, რომელთა მიწოდება უნდა მოხდეს რეგულირებით ან ბაზარზე შეთანხმებით დადგენილ ვადაში (რეგულარული ყიდვა-გაყიდვა), აისახება ვაჭრობის თარიღში, რომელიც არის ის თარიღი, რომელშიც ჯგუფი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდებას. ყველა სხვა შესყიდვა აღიარდება, როდესაც ჯგუფი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების გაუქმება. ჯგუფი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას აუქმებს მაშინ, როცა ვალდებულება დაიფარება ან გაუქმდება ან ვადა გასდის. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ანაცვლებს იმავე გამსესხებლის სხვა ფინანსური ვალდებულება არსებითად შეცვლილი პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები დიდწილად იცვლება, ამგვარი ჩანაცვლება ან მოდიფიცირება განიხილება როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. სხვაობა საბალანსო ღირებულებებს შორის აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივები. ჯგუფის ფინანსური აქტივები მოიცავს ფულსა და ფულის ექვივალენტებს, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და გაცემულ სესხებს.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ამოუღებელი საპროგნოზო თანხების შესაბამისი რეზერვი მოგებაში ან ზარალში აღიარდება მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ აქტივი გაუფასურებულია.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება. ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებს ყველა სავალო ინსტრუმენტისათვის აღრიცხავს ამორტიზებული ღირებულებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (მსზ) ეფუძნება სხვაობას მოსალოდნელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს შორის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოებული მაჩვენებლით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფლობილი უზრუნველყოფის გაყიდვით მიღებული ან ხელშეკრულების პირობებში ჩადებული, კრედიტის გამაძლიერებელი სხვა ინსტრუმენტით წარმოშობილი ფულადი ნაკადები.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ხდება ორ ეტაპად. ისეთი კრედიტებისათვის, რომელთათვისაც საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ადგილი არ ჰქონია, მსზ რეზერვირდება შემდეგ 12 თვეში შესაძლებელი დეფოლტის მოვლენებით წარმოშობილი საკრედიტო ზარალისათვის (12 თვიანი მსზ). ისეთ შემთხვევაში, როდესაც საწყისი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი აუცილებელია კრედიტის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის დროის მიუხედავად (მსზ არსებობის მანძილზე). ნაღდი ფულისა და საბანკო ნაშთების შემთხვევაში ჯგუფში 12 თვიანი მსზ იქმნება.

ჯგუფურად შეფასებული სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, ჯგუფი მსზ-ის გამოთვლის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. ამდენად, ჯგუფი საკრედიტო რისკის ცვლილებას თვალს არ ადევნებს, არამედ დანაკარგების რეზერვს ანარიცხებს აღიარებს თითოეულ საანგარიშგებო დღეს მსზ არსებობის მანძილზე საფუძველზე. ჯგუფმა შექმნა რეზერვირების მატრიცა, რომელიც ისტორიულ საკრედიტო ზარალის გამოცდილებას ეფუძნება და ისეთი ფორვარდული ფაქტორებით კორექტირდება, რომელიც მსესხებლებისა და ეკონომიკური გარემოს სპეციფიურია. გაზის გაყიდვასთან დაკავშირებული სავაჭრო მოთხოვნები ფასდება ჯგუფურად.

ინდივიდუალურად შეფასებული სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს დეფოლტის პარამეტრის ზღვრული ალბათობის რისკის პარამეტრებს, დეფოლტის შემთხვევაში რისკის მოცულობის პარამეტრს და დეფოლტით გამოწვეული ზარალის პარამეტრს. თუ საბაზო ნიშნულის გამოყენება შეუძლებელია, ჯგუფი მოსალოდნელი ზარალის გამოსათვლელად იყენებს ჯგუფური შეფასების რისკის პარამეტრებს. საბაზო ნიშნულის მიდგომის გამოყენების მიზნებისათვის ერთერთი მთავარი მონაცემია გარე რეიტინგები ან მათი საბაზო ნიშნულები კონტრაგენტის ფინანსური კოეფიციენტების ანალიზის გამოყენებით. ჯგუფი გარე რეიტინგების ხელმისაწვდომობას იკვლევს ღია წყაროების საშუალებით, მათ შორის, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების ვებსაიტებზე, როგორებიცაა „მუდისი“, „ფიტჩი“ და „სტანდარდ ენდ ფურზი“. თუ გარე რეიტინგი ხელმისაწვდომი არ არის, ჯგუფი მოიპოვებს კონტრაგენტის ფინანსურ ანგარიშგებებს და საბაზო რეიტინგს ადგენს ფინანსური კოეფიციენტების გამოყენებით, „მუდისის“ ფინანსური კოეფიციენტების კვლევის საშუალებით.

ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ საწყისი აღიარებისას შესაბამის თარიღებში თითოეული სესხის საკრედიტო რისკის დადგენა ზედმეტად დიდ ხარჯებსა და ძალისხმევას მოითხოვს. ჯგუფმა განსაზღვრა სრული მსზ არსებობის მანძილზე, ანუ ის მსზ არსებობის მანძილზე, რომელიც ფინანსური ინსტრუმენტის მთელი არსებობის მანძილზე ყველა შესაძლო დეფოლტის მოვლენით წარმოიშობა (იგივე - მე-2 და მე-3 ეტაპები). გაცემული სესხები მე-2 ეტაპს ეკუთვნის. დეფოლტის ალბათობის მიდგომის შემთხვევაში, ჯგუფი იყენებს სარეიტინგო სააგენტოების ისტორიულ დეფოლტის ალბათობებს. ჯგუფი სხვა მოთხოვნების მსზ-ს ანგარიშობს ექსპერტის შეფასებით დადგენილი ზარალის განაკვეთების გამოყენებით. ექსპერტის შეფასების გამოყენება მართებულად ჩაითვალა იმის გამო, რომ არ არსებობს ისეთი ისტორიული ინფორმაცია, რომლის მეშვეობით შესაძლებელი იქნებოდა რეზერვების მატრიცის შექმნა. ამოუღებადი თანხების მისაღებად გაუფასურების განაკვეთები მრავლდება შესაბამისი პერიოდის მოთხოვნების ნაშთებზე.

ყველა შემთხვევაში ჯგუფი მიიჩნევს, რომ 30 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული საკონტრაქტო გადახდები წარმოადგენს საკრედიტო რისკის ზრდას.

ფინანსური აქტივი დეფოლტად ითვლება სახელშეკრულებო გადახდების 90 დღით ვადაგადაცილების შემთხვევაში. თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში, დეფოლტად შეიძლება აგრეთვე ჩაითვალოს ისეთი ფინანსური აქტივი, რომელზეც, შიდა თუ გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ ნაკლებ მოსალოდნელი იქნება დარჩენილი სახელშეკრულებო თანხის სრულად მიღება ჯგუფის მიერ ფლობილი კრედიტის გამაძლიერებელი მექანიზმების გაუთვალისწინებლად.

ამოუღებადი (უიმედო) აქტივები ჩამოიწერება შესაბამისი გაუფასურების ზარალის რეზერვის ხარჯზე – ამგვარი თანხები ჩამოიწერება აქტივების დაბრუნების ყველა აუცილებელი პროცედურის დასრულების და ზარალის თანხის განსაზღვრის შემდეგ. მანამდე ჩამოწერილი და შემდგომში ამოღებული თანხები მიეკუთვნება გაუფასურების ზარალის ანგარიშს, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის მიხედვით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ბანკთაშორის განთავსებულ მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და სხვა მოკლევადიან მაღალლიკვიდურ ინვესტიციებს, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამი თვე ან უფრო ნაკლებია. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ფინანსური ვალდებულებები. ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებსა და სესხებს.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები თავიდან აღირიცხება სამართლიან ღირებულებით და შემდეგ ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. სავაჭრო ვალდებულებები აღრიცხულია დღგ-ის ჩათვლით.

აღებული სესხები. აღებული სესხები თავიდან აღირიცხება სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული ტრანზაქციის ხარჯები. სამართლიანი ღირებულება დგინდება საბაზრო განაკვეთით მსგავს ინსტრუმენტზე. პირველადი აღიარების შემდეგ, აღებული სესხები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, სადაც ყველა სხვაობა თავდაპირველსა და ახლანდელ ღირებულებას შორის აღიარდება იმ პერიოდის მოგება-ზარალის უწყისში საპროცენტო ხარჯად.

ისეთი აქტივების შესყიდვასთან, მშენებლობასთან ან წარმოებასთან პირდაპირ დაკავშირებული სესხის აღების ხარჯები, რომელთა გამოყენებისათვის ან გასაყიდად გამზადება (კვალიფიცირებული აქტივები) დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება როგორც ამ აქტივების ხარჯების ნაწილი.

კაპიტალიზაციის დაწყების დღედ ითვლება დღე, როცა (ა) ჯგუფი გაიღებს ხარჯებს კვალიფიციურ აქტივზე; (ბ) ჯგუფი მიიღებს აღებული სესხების ხარჯებს; და (გ) ჯგუფი განახორციელებს იმ საქმიანობას, რომელიც აუცილებელია აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ მომზადებისთვის.

აღებული სესხების კაპიტალიზაცია გრძელდება იმ დღემდე, როდესაც აქტივები არსებითად მზადაა დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ.

ჯგუფი ახორციელებს იმ აღებული სესხების კაპიტალიზაციას, რომელთა თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფი კვალიფიციურ აქტივებზე კაპიტალურ დანახარჯებს არ გასწევდა. კაპიტალური აღებული სესების გაანგარიშება ხორციელდება ჯგუფის საშუალო დაფინანსების ხარჯით (საშუალო შეწონილი საპროცენტო ხარჯი გამოიყენება სათანადო აქტივებზე დანახარჯების მიმართ) გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ფინანსური სახსრების სესხად აღება ხდება კვალიფიციური აქტივის მიღების მიზნით. როდესაც ეს მოხდება, კაპიტალიზირდება აღებული სესხების ფაქტობრივად გაღებული ხარჯები, რომლებიდანაც გამოქვითულია ამ აღებული სესხების დროებითი ინვესტიციიდან მიღებული საინვესტიციო შემოსავალი.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები აღირიცხება თავდაპირველი ღირებულებით გაუფასურების გამოკლებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირებულია, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც გადახდილი ავანსი საქონელისთვის ან მომსახურებისთვის სავარაუდოდ მიიღება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც თავისთავად კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი თავდაპირველი აღიარებისას. აქტივების შეძენისთვის წინასწარ გადახდა გადაეცემა აქტივის საბალანსო ღირებულებას, მას შემდეგ, რაც ჯგუფმა კონტროლი მოიპოვა აქტივებე და სავარაუდოა, რომ აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ჯგუფში შემოვა. სხვა გადახდები ჩამოიწერება მოგება-ზარალში, როდესაც წინასწარ გადახდილი საქონლის ან მომსახურების მიღება ხდება. თუ არსებობს იმის მოლოდინი, რომ წინასწარ გადახდილი საქონელი ან მომსახურება არ მიიღება, გადახდილი ავანსი ღირებულება შემცირდება და შესაბამისი თანხა გატარდება როგორც გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალის უწყისში.

საწესდებო კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალის მოცულობა განისაზღვრება ჯგუფის წესდებით. ჯგუფის წესდებაში ცვლილებები შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ ჯგუფის მფლობელის გადაწყვეტილების საფუძველზე. საწესდებო კაპიტალი აღიარებული ჯგუფის კაპიტალში, რადგან ეს არის ის თანხა, რომელიც შემოტანილ იყო ჯგუფის მფლობელის მიერ.

დივიდენდები. დივიდენდები აღირიცხება როგორც ვალდებულება და აკლდება კაპიტალს იმ პერიოდში, როდესაც ისინი გამოაცხადეს და დაამტკიცეს. საანგარიშო პერიოდის შემდეგ გამოცხადებული ნებისმიერი დივიდენდები, რაც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებების დამტკიცებამდე მოხდა, უნდა გამჟღავნდეს შემდგომ მოვლენებში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები. ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები არის არაფინანსური ვალდებულებები გაურკვეველი დროისა და ოდენობის. ისინი დაირიცხება როდესაც ჯგუფს აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულიდან გამოწვეული, და სავარაუდოა რომ ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსებია საჭირო იმისათვის, რომ დაიფაროს ვალდებულება და საიმედო შეფასების გაკეთებაც შესაძლებელია. თუ ეფექტი არსებითია, რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება დისკონტირების გზით, სადაც გამოყენებულია დაბეგვრამდე საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ასახავს ბაზრის შეფასებას ფულის დროით ღირებულებაზე და ასევე იმ რისკებს რაც დაკავშირებულია მასთან.

შემოსავლის აღიარება. გაზისა და ელექტროენერგიის რეალიზაციისგან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია მომხმარებლების მიერ გამოყენებული გაზომილი რაოდენობის მიხედვით.

გარანტირებული სიმძლავრის საფასური თბილსრესის თბოელექტროსადგურისთვის აღიარებულია დღეები რაოდენობის მიხედვით, რა დროსაც ელექტროსადგურს შეუძლია მიაწოდოს ელელქტროენერგია მისი დადგმული სიმძლავრის შესაბამისად. დღიური ტარიფი დგინდება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ (სემეკი). ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი განისაზღვრება ყოველთვიურად მიღების აქტის საფუძველზე. თბილსრესის თბოელექტროსადგურის გარანტირებული სიმძლავრის საფასური აღიარებულია ელექტროენერგიის სიმძლავრის მიწოდების დღეებიდან გამომდინარე. დღიურ ხელმისაწვდომობის ტარიფს ადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია.

შემოსავალი ნაჩვენებია დღგ-ისა და ფასდაკლებების გარეშე.

შემოსავალი იზომება როგორც გაყიდვის შედეგად მიღებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება. როდესაც ბარტერულ შეთანხმებაში საიმედოდ ვერ დგინდება მიღებული აქტივის ღირებულება, შემოსავალი აღიარდება იმ აქტივების ან სერვისის ღირებულებით, რომელიც ჯგუფმა გასცა ან გაუწია.
ჯგუფი გაზის გაყიდვასთან დაკავშირებულ შესრულების ვალდებულებას აღიარებს დროის ერთ მომენტში, რადგან არსებობს შესრულების მხოლოდ ერთი ვალდებულება.

ჯგუფი დროთა განმავლობაში გადასცემს კონტროლს და, შესაბამისად, აკმაყოფილებს შესრულების ვალდებულებას დროთა განმავლობაში, მომსახურების მიწოდებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც მომსახურება გაწეულია. მომსახურება ხორციელდება უწყვეტ რეჟიმში, შედეგების მეთოდით (წარმოებული ელექტროენერგია).

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, როგორც წესი, 30-დღიანი ვადითაა დაკავშირებული შემოსავლებთან, გარდა ექსპორტიდან მიღებული შემოსავლისა. ექსპორტის დროს ხდება ყოველკვირეული წინასწარი გადახდა. ყოველი თვის ბოლოს, საბოლოო შედარების აქტის მიხედვით, გაიცემა საბოლოო ინვოისი, გადახდა კი ხდება ძირითადად 10-20 -დღიანი ვადით.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც იჯარის ჯგუფი არის იჯარის გამქირავებელი, რომელიც არ გადასცემს საკუთრებაში არსებულ არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს მოიჯარეს (ანუ საოპერაციო იჯარა), საოპერაციო იჯარიდან მიღებული საიჯარო გადასახადები აღიარებულია შემოსავალად და ნაწილდება წრფივი პრინციპით. იჯარის ვადით სწორხაზოვნად. მეიჯარემ აღიარა ყოველთვიური იჯარის შემოსავალი, რომელიც გამოითვლება იჯარის გადასახდელების საშუალოდ იჯარის ვადას შორის. იჯარის მოდიფიკაცია მეიჯარის მიერ აღირიცხება როგორც ახალი იჯარა ცვლილების ძალაში შესვლის თარიღიდან, განიხილება ნებისმიერი წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული იჯარა, რომელიც ეხება თავდაპირველ იჯარას, როგორც ახალი იჯარის საიჯარო გადახდების ნაწილს.

მომხმარებელთა ლოიალობის პროგრამა. ჯგუფი ახორციელებს ლოიალობის პროგრამას, სადაც მომხმარებლები აგროვებენ ჯილდოს ქულებს შესრულებული შესყიდვებისთვის, რაც მათ აძლევს უფლებას ისარგებლონ შემდგომ შესყიდვებზე. დაჯილდოების ქულებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია ქულების გამოსყიდვისას ან მათი ვადა ამოიწურება საწყისი ტრანზაქციის შემდეგ თორმეტი თვის უმოქმედობის შემდეგ. ტრანზაქციის ფასი გამოიყოფა გაყიდვების შემოსავალზე და დაჯილდოების ქულებს მათი შედარებით ცალკე გაყიდვის ფასების საფუძველზე. დაჯილდოების ქულების სახელშეკრულებო ვალდებულება აღიარებულია გაყიდვის დროს.

ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები. ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები შედგება აღებულ სესხებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯისგან, აღებულ სესხებზე მიღებული საპროცენტო შემოსავლისგან, საბანკო დეპოზიტებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავლებისგან და სავალუტო მოგებისგან და ზარალისგან, რომელიც ეხება სესხებს ან ფულსა და ფულის ექვივალენტებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

თანამშრომლების სარგებელი. ხელფასები, გადახდილი წლიური შვებულება, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი დარიცხული წლის განმავლობაში, რომელშიც მეკავშირე მომსახურება გაწეულია ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს კანონიერი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, რომ გასცეს პენსიები ან მსგავსი სარგებელი. 2020 წლის 1 იანვრიდან მოყოლებული, ჯგუფს სამართლებრივი ვალდებულება აქვს, გააკეთოს თანამშრომელთა მთლიანი ხელფასებისა და ბენეფიტების 2%-ის ოდენობის საპენსიო შენატანები.

ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგადაიფარება და წმინდა თანხა აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იურიდიულად განხორციელებადი უფლება აღიარებული თანხების ჩათვლაზე, და არსებობს ან ნეტო საფუძველზე დარეგულირების ან აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის ერთდროულად განხორციელების განზრახვა.

იჯარა. იმას, არის თუ არა კონტრაქტი იჯარა ან შეიცავს თუ არა იგი იჯარას, ჯგუფი ადგენს კონტრაქტის მოქმედების დაწყებისას. აქტივის გამოყენების უფლება და შესაბამისი საიჯარო ვალდებულება აღიარდება ყველა იმ საიჯარო გარიგებაში, რომელშიც კომპანია გამოდის როგორც მოიჯარე. აღნიშნული არ ეხება მოკლევადიან იჯარებს (განიმარტება, როგორც 12 თვიანი ან უფრო მოკლე ვადის იჯარა) და დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებს (როგორებიცაა ტაბლეტები და პერსონალური კომპიუტერები, მცირე საოფისე ავეჯი და ტელეფონები). ამ უკანასკნელის შემთხვევაში, საიჯარო გადასახადი აღირიცხება როგორც საოპერაციო ხარჯი წრფივად იჯარის მთელი ვადის განმავლობაში, თუ სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ არ ასახავს იჯარით აღებული აქტივის ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების დროით სურათს.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აღირიცხება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც იჯარის დაწყების დღეს არ გადაიხდება. მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთით. თუ ამ განაკვეთის დადგენა შეუძლებელია, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს.

საიჯარო ვალდებულება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ცალკე მუხლად. იჯარის ვალდებულება შემდგომში აისახება საბალანსო ღირებულების გაზრდით, რაც მიზნად ისახავს საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტის ასახვას (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით), და უკვე გადახდილი საიჯარო გადასახადის ასახვის მიზნით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი შემცირებით.

ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებას ხელახლა აფასებს (და შესაბამის აქტივის გამოყენების უფლებას აკორექტირებს), თუ:

- იჯარის ვადა შეიცვალა ან ადგილი ჰქონდა მნიშვნელოვან ხდომილებას ან გარემოებათა ისეთ ცვლილებას, რამაც გამოიწვია შესყიდვის ოფციონის რეალიზების შეფასების ცვლილება; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება კორექტირებული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით (კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთით).
- საიჯარო გადახდები შეიცვალა გარანტირებული ნარჩენი ღირებულებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი გადახდის ცვლილების ან ინდექსისა თუ განაკვეთის ცვლილების გამო; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება კორექტირებული საიჯარო გადახდების ძველი განაკვეთით დისკონტირებით (თუ იჯარის გადასახადის ცვლილება გამოწვეული არაა მცურავი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით, რა დროსაც გამოიყენება კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთი).
- მოხდა საიჯარო კონტრაქტის მოდიფიცირება და იჯარის მოდიფიკაცია არ აღრიცხულა როგორც დამოუკიდებელი იჯარა; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება მოდიფიცირებული იჯარის საიჯარო ვადაზე დაყრდნობით და კორექტირებული გადახდების ასევე კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთით დისკონტირების გზით, მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის დღეს.

აღჭურვილობისა და მანქანების მოკლევადიან იჯარასთან დაკავშირებული გადახდები და დაბალი ღირებულების აქტივების ყველა იჯარა აღიარებულია წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი მოგებაში ან ზარალში. მოკლევადიანი იჯარა არის იჯარა 12 თვის ან ნაკლები ვადით. დაბალი ღირებულების აქტივები მოიცავს 15 ათასი ლარის ან ნაკლები ღირებულების IT აღჭურვილობას და წვრილ საოფისე ავეჯის.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები. როდესაც ჯგუფი მეიჯარეა და აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა მოიჯარეს, იჯარით გაცემული აქტივი აისახება, როგორც ფინანსური იჯარის მოთხოვნა იჯარაში წმინდა ინვესტიციის ექვივალენტი თანხით. დაწყების თარიღით, იჯარაში წმინდა ინვესტიციის შეფასება მოიცავს შემდეგ იჯარის გადახდებს:

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები), შემცირებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების დავალიანებებით.
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც ეფუძნება ინდექსს ან განაკვეთს, თავდაპირველად შეფასებულია ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით დაწყების თარიღის მდგომარეობით.
- თანხები, რომლების მიღებასაც ჯგუფი მოელის ნარჩენი ღირებულების გარანტიით.
- შესყიდვის არჩევანის გამოყენების ფასი თუ მოიჯარე გონივრულად დარწმუნებულია ამ არჩევანის გამოყენებაში, და
- იჯარის შეწყვეტის ჯარიმების გადახდები, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ ამ არჩევანის გამოყენებას.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება დაწყებიდან (როდესაც იწყება იჯარის ვადა), იჯარაში ნაგულისხმევი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რათა შეფასდეს წმინდა ინვესტიცია იჯარაში.

მთლიან მოთხოვნასა და დისკონტირებულ ღირებულებას შორის განსხვავება წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს. ეს შემოსავალი აღიარდება იჯარის ვადის განმავლობაში ნეტო საინვესტიციო მეთოდის გამოყენებით (დაბეგვრამდე), რაც ასახავს მუდმივ პერიოდულ უკუგებას. იჯარის თაობაზე მოლაპარაკებასა და შეთანხმების მიღწევასთან დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება ფინანსური იჯარის მოთხოვნის საწყის შეფასებაში და ამცირებს იჯარის ვადის განმავლობაში აღიარებული შემოსავლის ოდენობას. იჯარიდან მიღებული ფინანსური შემოსავალი მოცემული წლის მოგება-ზარალში აისახება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ანარიცხის ანგარიშის მეშვეობით, მოთხოვნის ნეტო საბალანსო ღირებულების ფინანსურ იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ახლანდელ ღირებულებამდე ჩამოსაწერად. შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებში ასახულია ფულადი ნაკადები, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას საიჯარო აქტივების მიღებისა და გაყიდვის შედეგად.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და ვარაუდებს რაც გავლენას ახდენს ცალკეულ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებსა და მომავალი საანგარიშგებო პერიოდის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე. შეფასებებისა და ვარაუდების გადახედვა ხდება მუდმივად და თავის მხრივ თითოეული მათგანი დაფუძნებულია მენეჯმენტის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე, მათ შორის მომავალი მოვლენების მოხდენის მოლოდინზე რომელთა წარმოქმნის ალბათობა მოცემული გარემოებების ქვეშ მიიჩნევა ლოგიკურად.

შეფასებების გარდა, მენეჯმენტი ასევე აკეთებს განსაზღვრებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსაზღვრებები ახდენს ყველაზე მნიშვნელოვან გავლენას ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებზე, ხოლო შეფასებებს შეუძლიათ მნიშვნელოვნად შეცვალონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება მომავალ ფინანსურ წელს. აღნიშნული მოიცავს შემდეგს:

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების საწყისი აღიარება. კომპანია ბიზნესის ჩვეული საქმიანობისას ახორციელებს ტრანზაქციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისს აღიარებას საბაზრო ფასით. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი აქტივისთვის, მენეჯმენტი იყენებს განსაზღვრებებს იმის დადგენაში განხორციელდა თუ არა ტრანზაქცია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით. განსაზღვრისას მენეჯმენტი ეყრდნობა არადაკავშირებულ მხარესთან განხორციელებული მსგავსი ტრანზაქციების ღირებულებას და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული ნაშთების პირობების და გარემოებები გამჟღავნებულია 27-ე შენიშვნაში.

შვილობილების კონსოლიდაცია. ჯგუფის მენეჯმენტმა გამოიყენა განსჯა იმ საწარმოებზე, რომლებშიც ჯგუფი ფლობს 50%-იან წილს (იხ შენიშვნა 1) . ჯგუფს აქვს დირექტორების დანიშვნისა და განთავისუფლების უფლება, ასევე ახორციელებს შესაბამისი ფინანსური ოპერაციებისა და საოპერაციო აქტივობების მართვას, ვინაიდან როგორც კომპანიის მენეჯმენტის წარმომადგენელი, სარგებლობს დირექტორის უფლებამოსილებით. შესაბამისად, კომპანიის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ჯგუფი ეფექტურად მართავს დაქვემდებარებულ საწარმოებს და აქვს მნიშვნელოვანი კონტროლი მათზე, რის გამოც ჯგუფმა სრულად მოახდინა ასეთი საწარმოების კონსოლიდირება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

უზრუნველყოფილი აქტივების შეფასება. 2021 წელს ჯგუფის სასარგებლოდ უზრუნველყოფილი აქტივების სამართლიანი ღირებულება მინიჭებულ სესხებზე (იხ. შენიშვნა 11) განისაზღვრა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ. საბაზრო მიდგომა გამოყენებული იყო მიწის ნაკვეთების და არასპეციალიზებული აქტივების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, როგორიცაა შენობები და შენობები. სპეციალიზებული აქტივები შეფასდა ღირებულების მიდგომის გამოყენებით სალიკვიდაციო/სამაშველო ღირებულებით, რადგან სპეციალიზებული აქტივების ეკონომიკურმა მოძველებამ შეადგინა 100%. აქტივის სამართლიან ღირებულებაზე გავლენას ახდენს უზრუნველყოფილი აქტივების საბაზრო ღირებულებებთან დაკავშირებული შეფასებები და დაშვებები, როგორიცაა: ტექნიკური მდგომარეობა, ფუნქციონალური დანიშნულება და მდებარეობა. ამ დაშვებების ცვლილებებს შეიძლება ჰქონდეს მნიშვნელოვანი გავლენა აქტივის სამართლიან ღირებულებაზე. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ამ სესხთან დაკავშირებული გაუფასურება არ არის.

ძირითადი საშუალებების სარგებლიანობის ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო ვადის შეფასება განსჯის საკითხია მსგავსი აქტივების გამოცდილებაზე დაყრდნობით. აქტივებში ჩადებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი მოხმარდება ძირითადად გამოყენების გზით. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განსახიერებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. მენეჯმენტი აფასებს დარჩენილ სასარგებლო სიცოცხლეს აქტივების მიმდინარე ტექნიკური პირობებისა და სავარაუდო პერიოდის შესაბამისად, რომლის დროსაც აქტივები მოსალოდნელია ჯგუფისთვის სარგებელის მიღებას. გათვალისწინებულია შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა და ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) ტექნიკური ან კომერციული მოძველება, რომელიც წარმოიქმნება ბაზრის პირობების ცვლილების შედეგად.

საინვესტიციო ქონების შეფასება. საინვესტიციო ქონება ასახულია სამართლიანი ღირებულებით, დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ მომზადებული ანგარიშების საფუძველზე, ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

საბაზრო მიდგომა შეიძლება გამოყენებულ იქნას განვითარებულ ბაზრებზე, რომლებსაც აქვთ მსგავსი ნიშნები. ეს მიდგომა არ გამოიყენება ნაკლებად განვითარებულ ბაზრებზე, ასევე, თუ შეფასების ობიექტი სპეციალიზირებულია ან აქვს განსაკუთრებული ეკონომიკური სარგებელი და მნიშვნელობა, რომელიც არ ასახავს ზოგად საბაზრო პირობებს, შესაბამისად პირდაპირი გაყიდვების შედარების მიდგომა არასათანადო შედეგებს იძლევა.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების შეფასების რეპორტების მომზადების პროცესში შესადარისი ფასების გათვალისწინებისას გარე შემფასებელმა გამორიცხა აუქციონით გაყიდვის ტრანზაქციები. საინვესტიციო ქონების თითოეული შემთხვევისათვის გამოვლინდა მსგავსი სამი ან მეტი ანალოგი ბაზარზე. რადგან შესადარი აქტივები მაინც განსხვავდებოდა ჯგუფის აქტივებისგან, მოხდა ფასის დაკორექტირება მდებარეობის, მდგომარეობის, ზომის, მისადგომობის, ასაკისა და გამყიდველთან მოლაპარაკებაში შესაძლო ფასდათმობების გათვალისწინებით. კვადრატული მეტრის ამგვარად განსაზღვრული შესადარისი ფასები შემდეგ გამრავლდა შესაფასებელი ქონების ფართობზე და მიღებული იქნა საინვესტიციო ქონების შეფასებული ღირებულება.

იმის გათვალისწინებით, რომ აქტივების ნაწილი სპეციალიზირებული საკუთრებაა, შემფასებელმა საჭიროდ ჩათვალა აქტივების ღირებულების დადგენა ღირებულების მიდგომის გამოყენებით.

შემოსავლის მიდგომა საკმარისად ადეკვატურად განსაზღვრავს კომერციული ობიექტების საბაზრო ღირებულებას ფულადი ნაკადების დამოუკიდებლად გენერირების შესაძლებლობით. ამ შემთხვევაში ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ეკონომიკური სიძველეების დასადგენად გამოყენებული იყო შემოსავლის მიდგომა.

ყველა სპეციალიზებული საოპერაციო აქტივის ღირებულება, რომელიც გამოითვლება ამორტიზებული ჩანაცვლების ხარჯების გამოყენებით, შესაძლო მოძველების დასადგენად, საჭიროებს ღირებულების დამატებით განსაზღვრას აქტივებზე ეკონომიკური მოძველების განსაზღვრის გამოყენებით.

შემოსავლის კაპიტალიზაციის მიდგომის, კერძოდ, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის შემთხვევაში, შემფასებელმა ყურადღებით შეაფასა ფულად ნაკადებსა და კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაში გამოყენებული დაშვებები.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

მენეჯმენტი გაეცნო შემფასებელთა მიდგომას შესადარისი ქონების შერჩევისა და კვოტირებული საბაზრო ფასების, ფულადი ნაკადებისა და კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების კორექტირების პრინციპების საკითხში და დაადასტურა, რომ არჩეული მიდგომა და მიღებული დასკვნები მოცემული ვითარების შესაბამისი იყო.

გაუფასურების შეფასება. გაუფასურების ანალიზი ტარდება ყოველ ფულის გამომმუშავებელ ერთეულზე, რომელიც წარმოადგენს ჯგუფში ყველაზე დაბალ დონეს (სადგურები), რასაც მენეჯმენტი აკვირდება. შეფასების დროს მენეჯმენტი მხედველობაში იღებს სადგურების მიერ შექმნილ სინერგიას ქვეყნის მასშტაბით მიწოდების ჯაჭვის შენარჩუნების თვალსაზრისით. ფულის გამომმუშავებელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება განისაზღვრა გამოყენებული ღირებულების გაანგარიშების საფუძველზე. გაანგარიშება მხედველობაში იღებს მენეჯმენტის მიერ დამტკიცებულ ხუთწლიან ფინანსურ ბიუჯეტზე შედგენილ ფულადი ნაკადების გათვლებს. ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ ფულადი ნაკადები ექსტრაპოლირდება ზრდის მოსალოდნელი განაკვეთების გამოყენებით. ზრდის მაჩვენებელი არ აჭარბებს ეკონომიკის იმ სექტორის საშუალო გრძელვადიან განაკვეთებს, რომელშიც მოცემული ერთეული ოპერირებს. მენეჯმენტმა ბიუჯეტირებული ფულადი ნაკადები განსაზღვრა წარსული გამოცდილებისა და ბაზრის მოლოდინების მიხედვით. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები გადასახადამდელია და ასახავს ერთეულისათვის დამახასიათებელ სპეციფიურ რისკებს.

იჯარა. იმის დადგენა, იჯარა მოკლევადიანია თუ გრძელვადიანი, ზოგჯერ მენეჯმენტისეულ განსჯას მოითხოვს და ხორციელდება მსგავს ხელშეკრულებებთან და მეიჯარეებთან არსებული გამოცდილების საფუძველზე. კერძოდ, მენეჯმენტმა გაითვალისწინა საიჯარო ხელშეკრულებების ვადის გაგრძელების ოფცია, როდესაც დარწმუნებულია, რომ გამოიყენებს ოფციას ან არ შეწყვეტს იჯარას. თუ იჯარაში საპროცენტო განაკვეთი ჩადებული არ არის, მენეჯმენტი იყენებს სესხის მზარდ განაკვეთს.

საოპერაციო და ფინანსური იჯარის კლასიფიკაცია. საჭიროა მნიშვნელოვანი მსჯელობა იმის დასადგენად, გადაეცემა თუ არა კონტრაგენტს იჯარით აღებული აქტივების მფლობელობის არსებითად ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და სარგებელი სადაც ჯგუფი არის მეიჯარე. სამსჯელოა, კერძოდ, რომელი რისკი და ჯილდოა ყველაზე მნიშვნელოვანი და რა წარმოადგენს არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს. კომპანია განიხილავს საიჯარო პირობებს, მათ შორის რისკებსა და სარგებელს იჯარის დროს, ასევე იჯარით აღებული აქტივების სპეციფიკაციას, რათა დადგინდეს იჯარა საოპერაციოა, თუ - ფინანსური. კომპანიამ მიიჩნია, რომ ყველაზე მეტი რისკი და ჯილდო გადაეცემა მოიჯარეს იჯარით გაცემულ ობიექტებზე, მიწისა და შენობის გარდა და შესაბამისად კლასიფიცირებულია როგორც ფინანსური იჯარა. შესაბამისად, მიწისა და შენობა-ნაგებობების იჯარა, რომლებისთვისაც არ გადაეცემა მოიჯარეს მნიშვნელოვანი რისკები და ჯილდოები, კლასიფიცირდება როგორც საოპერაციო იჯარა.

საიჯარო გადასახდელების განაწილება ფინანსურ და საოპერაციო იჯარას შორის ხდება იჯარის პროცენტის ფარდობითი სამართლიანი ღირებულების პროპორციულად. იჯარის პროცენტი იდენტიფიცირებულია იჯარით გაცემული ნივთების ნარჩენი პროცენტის გათვალისწინებით, იჯარის ვადის შემდეგ, იჯარის დაწყებისას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ქმნის იმ შეფასებული ზარალის აღსარიცხად, რაც წარმოიშობა კლიენტების მხრიდან სათანადო გადახდების განუხორციელებლობისგან ან მომწოდებლების მხრიდან შეთანხმებული საქონლის ან მომსახურების მოუწოდებლობისგან. კომპანია კონტრაგენტებს ყოფს ოთხ კატეგორიად: სახელმწიფოს მიერ რეგულირებული პირები, სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი პირები, მეკავშირე მხარეები და სხვები. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დონის შეფასებისას მენეჯმენტი მხედველობაში იღებს ზოგად ეკონომიკურ ვითარებას, მოთხოვნებისა და გადახდილი ავანსების ვადას, ჩამოწერების ისტორიულ გამოცდილებას, კლიენტებისა და მომწოდებლების კრედიტუნარიანობას, გადახდის პირობების ცვლილებასა და საჭიროების შემთხვევაში, კომპანიათა საკრედიტო რეიტინგებს. ეკონომიკის, დარგის თუ კონკრეტული კლიენტისა და მომწოდებლის გარემოებების ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კორექტირების აუცილებლობა.

5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

შემდეგი შესწორებული სტანდარტები ძალაში შევიდა 2022 წლის 1-ელი იანვრიდან, თუმცა არ მოუხდებნია არსებითი გავლენა ჯგუფზე:

შემოსულობები სავარაუდო მოხმარებამდე, წამგებიანი ხელშეკრულებები- ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი, მითითება კონცეპტუალურ სტრუქტურულ საფუძვლებზე- ბასს 16, ბასს 37 და ფასს 3 -ის ვიწრო მოქმედების სფეროს შესწორებები და ფასს 2018-2020 წლის წლიური გაუმჯობესებები- ფასს 1, ფასს 9, ფასს 16 და ბასს 41 -ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს და ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 16-ის შესწორება საწარმოს უკრძალავს ძირითადი საშუალებების მუხლის ხარჯიდან, საწარმოს მიერ აქტივის სავარაუდო მოხმარებისთვის მომზადებისას წარმოებული მუხლის გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობის გამოქვითვას. მსგავსი მუხლების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობები, მათი წარმოების ხარჯებთან ერთად, ახლა აღიარდება მოგება-ზარალში. საწარმო გამოიყენებს ბასს 2-ს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ მოიცავს შემოწმების პროცესში მყოფი აქტივის ცვეთას, იმიტომ, რომ ის ჯერ მზად არ არის მისი სავარაუდო მოხმარებისთვის. ბასს 16-ის შესწორება ასევე განმარტავს, რომ საწარმო ახორციელებს იმის შემოწმებას „ფუნქციონირებს თუ არა აქტივი სათანადოდ“ მაშინ, როდესაც ის აფასებს აქტივის ტექნიკურ თუ ფიზიკურ წარმადობას. აქტივის ფინანსური წარმადობა ამ შეფასების რელევანტური არ არის. ამგვარად, აქტივს შეუძლია ხელმძღვანელობის განზრახვის შესაბამისად ფუნქციონირება და ექვემდებარება ცვეთას, სანამ არ მიაღწევს ხელმძღვანელობის მიერ განზრახულ საოპერაციო წარმადობას.

- ბასს 37-ის შესწორებები განმარტავს „ხელშეკრულების შესრულების ხარჯების“ მნიშვნელობას. შესწორება განმარტავს, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი ხარჯები შედგება ამ ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯებისაგან და იმ ხარჯების განაწილებისგან, რომელიც პირდაპირ კავშირშია შესრულებასთან. შესწორება ასევე განმარტავს, რომ სანამ წამგებიანი ხელშეკრულების ცალკე ანარიცხი შეიქმნება, საწარმო აღიარებს ხელშეკრულების შესრულებისთვის გამოყენებული იმ აქტივების ნებისმიერი გაუფასურების ზარალს, რომელსაც ადგილი ჰქონდა, მეტად, ვიდრე იმ აქტივების, რომლებიც ხელშეკრულებისთვის არის განკუთვნილი.

- ფასს 3-ში შევიდა შესწორებები, რომლებიც მიუთითებს 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ სტრუქტურულ საფუძვლებზე იმისათვის, რომ განისაზღვროს, თუ რას წარმოადგენს აქტივი საწარმოთა გაერთიანებისას. შესწორების შეტანამდე, ფასს 3 მიუთითებდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ სტრუქტურულ საფუძვლებზე. დამატებით, ფასს 3-ის ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებს და პირობით ვალდებულებებს. გამონაკლისი მიუთითებს, რომ გარკვეული ტიპის ვალდებულებების და პირობითი ვალდებულებებისთვის, საწარმომ, ფასს 3 -ის გამოყენების ნაცვლად ასს 37 ან ფასიკ 21 უნდა გამოიყენოს, ვიდრე 2018 წლის კონცეპტუალური სტრუქტურული საფუძვლები. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე, საწარმოს გარკვეული ვალდებულებები საწარმოთა გაერთიანებისას უნდა ეღიარებინა, რასაც ბასს 37-ის მიხედვით, არ აღიარებდა. ამგვარად, დაუყოვნებლივ, შესყიდვის შემდეგ, საწარმოს მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და ისეთი შემოსულობის აღიარება, რომელმაც არ გამოკვეთა ეკონომიკური სარგებელი. ასევე განმარტებულია, რომ შემსყიდველმა არ უნდა აღიაროს პირობითი აქტივი შესყიდვის თარიღით, როგორც ეს განსაზღვრულია ბასს 37-ით.

- ფასს 9-ს შესწორება განმარტავს, თუ რომელი საზღაური უნდა იყოს შეყვანილი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის 10%-იან ტესტში. ღირებულებები და საზღაური შესაძლებელია გადახდილი იყოს ან მესამე მხარეებისთვის, ან გამსესხებლისთვის. შესწორების მიხედვით, ის ღირებულება და საზღაური, რომელიც გადახდილია მესამე მხარეებისთვის არ შევა 10%-იან ტესტში.

- ილუსტრაციული მაგალითი 13, რომელიც მოყვება ფასს 16-ს, შესწორდა, რათა მეიჯარის მიერ გადახდების ილუსტრაცია, რომელიც უკავშირდება საიჯარო გაუმჯობესებებს, იყოს ამოღებული. შესწორების მიზეზი საიჯარო წამახალისებლებთან დაკავშირებული ნებისმიერი პოტენციური გაუგებრობის აღმოფხვრაა.

5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება(გაგრძელება)

- ფასს 1 იძლევა საშეღავათო უფლებას შვილობილმა საწარმომ ფასს-ები მიიღოს უფრო გვიანი თარიღით, ვიდრე მშობელმა საწარმომ. შვილობილ საწარმოს შეუძლია მისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებით შეფასება, რაც შესული იქნებოდა მისი მშობელი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში, მშობელი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ კონსოლიდაციის პროცედურებისთვის და საწარმოთა გაერთიანების იმ შედეგებისთვის, რომელშიც მშობელმა შეიძინა შვილობილი საწარმო, არ შესულა შესწორებები. ფასს 1-ში შევიდა შესწორებები, რათა მიეცეს ფასს 1-ის შეღავათით მოსარგებლე საწარმოებს იმის უფლება, რომ დაგროვილი საკურსო სხვაობებიც შეაფასოს მშობელი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხების გამოყენებით, მშობელი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის შესწორებები აფართოებს ზემოთ აღნიშნულ შეღავათს დაგროვილ საკურსო სხვაობებზე პირველად სტანდარტების მიმღები საწარმოებისთვის ხარჯების შესამცირებლად. ეს შესწორება ასევე ეხება იმ მეკავშირე და ერთობლივ კონტროლს დაქვემდებარებულს საწარმოებს, რომლებმაც ისარგებლეს იმავე ფასს 1-ის შეღავათით.

- მოთხოვნა, რომ საწარმოებმა ბასს 41-ის მიხედვით სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას ამოიღონ დაბეგვრისთვის განსაზღვრული ფულადი ნაკადები, გაუქმებულია. ეს შესწორება მიზნად ისახავს დაბეგვრის შემდგომ საფუძველზე ფულადი ნაკადების დისკონტირების სტანდარტში არსებულ მოთხოვნასთან შესაბამისობაში ყოფნას.

6. ახალი სააღრიცხვო განცხადებები

გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა 2023 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და რომლებიც ჯგუფს ადრე არ მიუღია.

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ბასს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვასთან ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსავლის ან ზარალის აღიარება, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. კომპანია არ მოელის, რომ ამ ცვლილებებს გავლენა ექნებათ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 17 "სადაზღვევო ხელშეკრულებები" (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია) (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ხელშეკრულებების ამ ჯგუფში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული ჯგუფი ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია არ მოელის, რომ ამ ცვლილებებს გავლენა ექნებათ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. ახალი სააღრიცხვო განცხადებები (გაგრძელება)

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები მოიცავს მთელ რიგ განმარტებებს ფასს 17-ის დანერგვის გასაადვილებლად , ამარტივებს სტანდარტისა და გადასვლის მოთხოვნების ნაწილს. შესწორებები ეხება ფასს 17-ის რვა სფეროს და ისინი არაა გამიზნული სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების შესაცვლელად. განხორციელებულია მომდევნო შესწორებები ფასს 17-სვის:

- *ძალაში შესვლის თარიღი:* ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების ჩათვლით) გადავადებულია ორი წლით, იმ ყოველწლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ; და ფასს 4-ში ფასს 9-ის გამოყენების დროებითი გათავისუფლების ვადის გასვლის თარიღი ასევე გადავადებულია წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.

- *დაზღვევის შეძენისთვის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი ანაზღაურება:* საწარმოს მოეთხოვება შესყიდვის ხარჯების ნაწილის გამოყოფა ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებასთან დაკავშირებით და ამ ხარჯების, როგორც აქტივის, აღიარება, სანამ საწარმო არ აღიარებს ხელშეკრულების განახლებას. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის ამოღებადობა ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში წარადგინონ აქტივის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია.
- *სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა, რომელიც მიკუთვნებადია საინვესტიციო მომსახურებებზე:* დაფარვის ერთეულები უნდა განისაზღვროს, როგორც სარგებლის რაოდენობის გათვალისწინებით, ასევე დაზღვევის დაფარვისა და საინვესტიციო მომსახურების სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, ცვალებადი საზღაურის მიდგომის საფუძველზე სხვა ხელშეკრულებებისა და „ინვესტიციის დაბრუნების მომსახურების” ზოგადი მოდელის მიხედვით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა შედიოდეს სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში იქამდე, სანამ საწარმო ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც პოლისის მფლობელისთვის, დაზღვევის დაფარვიდან გამომდინარე, გაზრდის მის სარგებელს.
- *ხელახალი დაზღვევის გაფორმებული ხელშეკრულებები - ზარალის ანაზღაურება:* როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირველად აღიარების ან ჯგუფისთვის წამგებიანი საბაზისო სადაზღვევო ხელშეკრულებების დამატების შედეგად, საწარმომ უნდა დააკორექტიროს დაკავშირებული ხელშეკრულებების ჯგუფის მომსახურების მარჟა. ანაზღაურებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებისა და აღიარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებების შემოსულობა. ჩატარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან მიღებული ზარალის ოდენობა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომელთა ანაზღაურებას საწარმო მოელის ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა ვრცელდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე ზარალის აღიარებამდე ან ამავე დროს.
- *სხვა შესწორებები:* სხვა შესწორებები მოიცავს ზოგიერთი საკრედიტო ბარათის (ან მსგავსის) ხელშეკრულებების და ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულებების სფეროს გამორიცხვას; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივებისა და ვალდებულებების წარდგენას ჯგუფების ნაცვლად პორტფელში; ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. რისკის შემცირების შესაძლებლობის გამოყენებას იმ ფინანსური რისკების შერბილებისას, რომელიც იყენებს არსებულ ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით; ბუღალტრული პოლიტიკის არჩევანს წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფასს 17-ის გამოყენებისას გაკეთებული შეფასებების შესაცვლელად; საშემოსავლო გადასახადის გადახდებისა და ქვითრების ჩართვას, რომლებიც დაზღვევის მფლობელს კონკრეტულად ეკისრება სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობებით, დაკვეთის შესრულების ფულად ნაკადებში, შერჩეული გარდამავალი შეღავათები და სხვა მცირე შესწორებები.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის

6. ახალი სააღრიცხვო განცხადებები (გაგრძელება)

საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. კომპანია არ ელის ცვლილებების რაიმე გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას. ჯგუფი არ ელის ცვლილებების რაიმე გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ის გადასვლის მოთხოვნებში შესწორება მზღვეველებს აძლევს ოფციონს, რომელიც მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს ინვესტორებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობა ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენების შესახებ. ცვლილება ეხება მზღვეველების გადასვლას მხოლოდ ფასს 17-ზე და არ მოქმედებს ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. ფასს 17-ისა და ფასს 9-ის გადასვლის მოთხოვნები გამოიყენება სხვადასხვა თარიღზე და გამოიწვევს შემდეგ ერთჯერად კლასიფიკაციის განსხვავებებს ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას წარმოდგენილ შედარებით ინფორმაციაში: მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებებსა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ნებისმიერ ფინანსურ აქტივს შორის აღრიცხვის შეუსაბამობას; და თუ საწარმო ირჩევს ფასს 9-ისთვის შედარებითი ინფორმაციის გადაანგარიშებას, კლასიფიკაციის განსხვავებები შესადარის პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილ ფინანსურ აქტივებს (რომელზეც ფასს 9 არ გამოიყენება) და სხვა ფინანსურ აქტივებს შორის (რომლებზე ც ფასს 9 გამოიყენება). ცვლილება დაეხმარება მზღვეველებს თავიდან აიცილონ ეს დროებითი ბუღალტრული შეუსაბამობები და, შესაბამისად, გააუმჯობესონ შესადარისი ინფორმაციის სარგებლიანობა ინვესტორებისთვის. ის ამას ახორციელებს მზღვეველებისთვის ფინანსური აქტივების შესახებ შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის შესაძლებლობის მინიჭებით. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, ერთეულებს, შეადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლის შესახებაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შედარებით ინფორმაციას. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, საწარმოებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლისთვისაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შესადარის ინფორმაციას. გადასვლის ოფციონი ხელმისაწვდომი იქნება ყოველი ინსტრუმენტისთვის ცალცალკე; სწარამოს მიეცემა უფლება, წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია, თითქოს ფასს 9-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები ამ ფინანსურ აქტივზე გამოყენებული იყო, მაგრამ არ საწარმოს მოეთხოვება, გამოიყენოს ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნები; და საწარმოს, რომელიც იყენებს ფინანსურ აქტივზე კლასიფიკაციის გადაფარვას, მოეთხოვება გამოიყენოს გონივრული და დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია გადასვლის თარიღისთვის, რათა დადგინდეს, თუ როგორ მოელის საწარმო, ამ ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას, ფასს 9-ის გამოყენებით. ჯგუფი არ მოელის, რომ ეს შესწორებები რაიმე გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჯგუფი არ ელის ცვლილებების გავლენას მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. ახალი სააღრიცხვო განცხადებები (გაგრძელება)

ცვლილებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვისა და უკუიჯარის დროს (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის სახით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს გამყიდველ-მოიჯარესგან შემდგომში ვალდებულებების გაზომვას, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან, ისე, რომ მან არ აღიაროს რაიმე მოგება ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი მოგების მიღების გადავადებას მაშინაც კი, თუ ვალდებულებაა განახორციელოს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე. კომპანია არ ელის ცვლილებების რაიმე ზემოქმედებას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (თავდაპირველად გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და შემდგომში შესწორებულია 2020 წლის 15 ივლისსა და 2022 წლის 31 ოქტომბრს, საბოლოოდ ძალაშია 2024 წლის 1 ინავარს ან მის შემდეგ). ამ ვიწრო მასშტაბის შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. 2022 წლის ოქტომბრის შესწორებამ დაადგინა, რომ სასესხო შეთანხმებები, რომლებიც უნდა შესრულდეს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, არ იმოქმედებს ვალის კლასიფიკაციაზე, როგორც მიმდინარე ან არამიმდინარე ანგარიშგების თარიღისთვის. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშო პერიოდის შემდეგ.

7. ძირითადი საშუალებები

ათასობით ქართულ ლარში	მიწა, შენობები და ნაგებობები	ჰიდროტექნიკური ნაგებობები	გაზის მილსადენები	მანქანა-დანადგარები	სატრანსპორტო საშუალებები	ავეჯი და სხვა ინვენტარი	სულ
ღირებულება							
2021 წლის 1 იანვარს	**184,704**	**30,238**	**3,498**	**69,839**	**4,040**	**3,099**	**295,418**
დამატება	414	195	22	292	-	68	991
ჩამოწერა	(11)	-	(10)	(61)	(13)	(39)	(134)
2021 წლის 31 დეკემბერს	**185,107**	**30,433**	**3,510**	**70,070**	**4,027**	**3,128**	**296,275**
დამატება	640	166	-	65	36	117	1,024
ჩამოწერა	(752)	-	(401)	(149)	(90)	(203)	(1,595)
საინვესტიციო ქონებაში გადასვლა (შენიშვნა 8)	(9,863)	-	-	-	-	-	(9,863)
ფინანსურ საიჯარო მოთხოვნაში გადასვლა (შენიშვნა 9)	-	-	(2,160)	(7,906)	(396)	(573)	(11,035)
2022 წლის 31 დეკემბერს	**175,132**	**30,599**	**949**	**62,080**	**3,577**	**2,469**	**274,806**
დაგროვილი ცვეთა							
2021 წლის 1 იანვარი	**131,060**	**8,853**	**3,103**	**36,289**	**2,411**	**2,308**	**184,024**
ცვეთის ხარჯი	1,281	635	42	4,496	295	279	7,028
დაგროვილი ცვეთა ჩამოწერილ აქტივებზე	(7)	-	(4)	(47)	(9)	(35)	(102)
2021 წლის 31 დეკემბერს	**132,334**	**9,488**	**3,141**	**40,738**	**2,697**	**2,552**	**190,950**
ცვეთის ხარჯი	1,091	640	15	3,942	272	200	6,160
დაგროვილი ცვეთა ჩამოწერილ აქტივებზე	(58)	-	(401)	(156)	(67)	(186)	(868)
დაგროვილი ცვეთა საინვესტიციო ქონებაში გადასულ აქტივებზე (შენიშვნა 8)	(2,293)	-	-	-	-	-	(2,293)
დაგროვილი ცვეთა ფინანსურ საიჯარო მოთხოვნაში გადასულ აქტივებზე (შენიშვნა 9)	-	-	(1,910)	(6,002)	(337)	(457)	(8,706)
2022 წლის 31 დეკემბერს	**131,074**	**10,128**	**845**	**38,522**	**2,565**	**2,109**	**185,243**
საბალანსო ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბერს	**52,773**	**20,945**	**369**	**29,332**	**1,330**	**575**	**105,324**
2022 წლის 31 დეკემბერს	**44,058**	**20,471**	**104**	**23,557**	**1,013**	**361**	**89,564**

7. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

მიწის ნაკვეთებსა და ნაგებობებზე დამატებები ძირითადად ეხება ადრე გაყიდულ მიწის ნაკვეთს 410 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, რომელიც კომპანიამ 2022 წელს დაიბრუნა. 2022 წლის განმავლობაში კომპანიამ გაყიდა სამი მიწის ნაკვეთი და გაზსადენი საბალანსო ღირებულებით, 677 ათასი ლარი და 401 ათასი ლარი, შესაბამისად. გაყიდვის ოპერაციასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება შეადგენს 2,219 ათას ლარს.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტიტუტებიდან აღებული სესხების უზრუნველყოფის სახით იყო დაგირავებული ძირითადი საშუალებები 81,201 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (2021 წლის 31 დეკემბერი: 84,408 ათასი ლარი) (იხ. შენიშვნა 26).

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტიტუტებიდან ჯგუფთან არა-დაკავშირებულეუ მესამე მხარეების მხრიდან აღებული სესხების უზრუნველყოფის სახით იყო დაგირავებული ძირითადი საშუალებები 2,023 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (იხ. შენიშვნა 26). 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მესამე მხარისათვის გაცემული სესხების უზრუნველსაყოფად არცერთი ძირითადი საშუალებები არ ყოფილა დაგირავებული.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 5,434 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების მიწებს (2021 წლის 31 დეკემბერი: 5,434 ათასი ლარი) აქვს სერვიტუტის შეზღუდვა სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის (სსე) მხრიდან.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სრულად ცვეთადარიცხულმა აქტივებმა შეადგინა 8,424 ათასი და 10,851 ათასი ლარი, შესაბამისად.

8. საინვესტიციო ქონება

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	მიწა	შენობები და კონსტრუქციები	სულ
საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	**2,834**	**3,359**	**6,193**
სამართლიანი ღირებულებიდან მოგება/(ზარალი)	136	(103)	**33**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**2,970**	**3,256**	**6,226**
ძირითადი საშუალებებიდან გადმოსული აქტივები	22,406	1,169	23,575
სამართლიანი ღირებულებიდან მოგება/(ზარალი)	1,004	(235)	769
2022 წლის 31 დეკემბერი	**26,380**	**4,190**	**30,570**

2022 წლის 25 იანვარს ჯგუფმა გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულება ჯგუფის არადაკავშირებულ, მესამე პირთან, რომლის მიხედვითაც, 2022 წლის 1-ელი მარტიდან კომპანიამ იჯარით გასცა 15 გაზგასამართი და მოძრავი სადგური. შედეგად, 7,570 ლარის საბალანსო ღირებულების მიწა და შენობები გადაკლასიფიცირდა საინვესტიციო ქონებად 2022 წლის 1 მარტის მდგომარეობით (შენიშვნა 7).

საიჯარო ხელშეკრულება მოიცავს საზღაურის ორ კომპონენტს: ფიქსირებულ გადახდებსა და ცვლას გადახდებს ხელშეკრულების მესამე წლიდან და შემდგომ. კომპანია მიიღებს შეთანხმებულ თანხას ლიტრ საწვავზე (დიზელი, ბენზინი) ცვლადი საიჯარო გადასახადის სახით, რომელიც გაყიდულია მოიჯარის მიერ გაიჯარებული ქონების მეშვეობით.

8. საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება)

ხელშეკრულების მიხედვით, მოიჯარე ვალდებულია, არსებულ 15 სადგურზე მოაწყოს ბენზინგასამართ სადგურები და შეიყვანოს ისინი ექსპლუატაციაში. ამასთან, მან უნდა მოაწყოს რამდენიმე მაღაზია, არსებული გაზგასამართი სადგურების უწყვეტი ფუნქციონირების პარალელურად. საჭირო ხარჯები გაწეული იქნება მოიჯარის მხრიდან შესაბამისი ნებართვების მიღებიდან 24 თვის ვადაში. მოიჯარე ვალდებულია ხელშეკრულების გაფორმებიდან 6 (ექვსი) თვის ვადაში მიიღოს ზემოაღნიშნულისთვის საჭირო ნებართვ(ებ)ი და განახორციელოს ყველა შესაბამისი ქმედება.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების, კონკრეტულად ბენზინგასამართი სადგურების სამართლიანი ღირებულება 2022 წლის 1 მარტისთვის და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის შეფასებულია გარე დამოუკიდებელი შემფასებლის - შპს „ბიდიოს“-ს მიერ განხორციელებული შეფასების საფუძველზე.

2022 წლის 1 მარტის მდგომარეობით, შპს “ბიდიო“-ს შეფასების ანგარიშით, გაზგასამართი სადგურებისა და მიწების ღირებულება განისაზღვრა 23,575 ლარით. შეფასების შედეგად, 18,481 ლარი სხვა მთლიანი შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარებულ იქნა გადაფასებიდან მიღებულ მოგებად. ხოლო საინვესტიციო ქონების გადაფასების შედეგად მიღებული ზარალი 2,476 ლარის ოდენობით იქნა აღიარებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

შპს „ბიდიო“-ს შეფასების ანგარიშით, გაზგასამართი სადგურებისა და მიწების სამართლიანი ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის განისაზღვრა 24,644 ათასი ლარით. შედეგად, ჯგუფმა აღიარა 939 ათასი ლარის მოგება საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

შპს „მოორ ეიბისის“ შესაფასებელი ქონება არის ზოგადი არასპეციალიზებული შენობა-კომერციული ფართი და მიწის ნაკვეთი. სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოყენებულია საბაზრო მიდგომა, რომელიც არის ზოგადად მიღებული მეთოდი უძრავი ქონების შეფასებისთვის, როდესაც არსებობს შესადარებელი ქონება ღია ბაზარზე. ქონების სამართლიანი ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 6,052 ათასი ლარი (2021: 6,226 ათასი ლარი).

ორივე შემფასებელს აქვს შესაბამისი კვალიფიკაცია და უახლესი გამოცდილება შესაბამისი ლოკაციების ქონების შეფასებაში.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონება 1,486 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (2021: 0 ათასი ლარი) იყო დაგირავებული მესამე პირის სასარგებლოდ, რომელიც არ არის დაკავშირებული კომპანიასთან, ფინანსური ინსტიტუტებიდან გაცემული სესხების უზრუნველსაყოფად (შენიშვნა 26).

ათასობით ლარში	სამართლიანი ღირებულების იერარქია	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მიწა და შენობები	მე-2 დონე	30,570	6,226
საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით		**30,570**	**6,226**

როდესაც ჯგუფი არის მეიჯარე, საინვესტიციო ქონების საოპერაციო იჯარით მისაღები მომავალი მინიმალური საიჯარო გადასახადები შემდეგია:

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
1 წელი	1,668	-
2 წელი	1,668	-
3 წელი	1,668	-
4 წელი	1,668	-
5 წელი	1,668	-
5 წელზე მეტი	6,952	-
სულ საოპერაციო იჯარის გადასახდელი მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით დისკონტირების გარეშე	**15,292**	**-**

9. ფინანსური იჯარის მოთხოვნები

მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ იჯარასა და მისაღებ ფინანსურ იჯარაში არის შემდეგი:

ათასობით ლარში	**31 დეკემბერი 2022**	**31 დეკემბერი 2021**
მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში	6,015	-
მიუღებელი ფინანსური შემოსავალი	(4,141)	-
სულ მისაღები ფინანსური იჯარა	**1,874**	**-**
ზარალი: საკრედიტო დანაკარგის მარაგი	**-**	**-**
მისაღები ფინანსური იჯარა	**1,874**	**-**

ფინანსური იჯარის ფიქსირებული დებიტორული გადახდების ვადის ანალიზი ასეთია:

ათასობით ლარში	**31 დეკემბერი 2022**	**31 დეკემბერი 2021**
1 წელი	925	-
2 წელი	640	-
3 წელი	621	-
4 წელი	621	-
5 წელი	621	-
5 წელზე მეტი	2,587	-
სულ ფინანსური იჯარის გადასახდელი მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით დისკონტირების გარეშე	**6,015**	**-**
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(4,141)	**-**
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბერს	**1,874**	**-**

2022 წელს ბიზნეს მოდელის ცვლილების შედეგად (შენიშვნა 8), ჯგუფმა შეწყვიტა საკუთარი მანქანებისა და აღჭურვილობის და სარგებლობის უფლების მქონე აქტივების აღიარება იჯარის დაწყების მომენტში,რას შეადგენდა 2,328 ათას ლარს და 212 ათას ლარს. შესაბამისი ფინანსური დებიტორული იჯარა 2,826 ათასი ლარის ოდენობით აღიარებული იქნა 2022 წლის 1 მარტის მდგომარეობით. შესაბამისად, ამ გადაცემის შედეგად, ჯგუფმა აღიარა მოგება ქონების რეკლასიფიკაციის შედეგად,რამაც შეადგინა 286 ათასი ლარი სხვა საოპერაციო შემოსავალში, წმინდა (შენიშვნა 21). 2022 წლის განმავლობაში კომპანიამ აღიარა საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან 576 ათასი ლარის ოდენობით (შენიშვნა 23). აღჭურვილობის იჯარის ვადა არის 10 წელი.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფისათვის ფინანსური იჯარის მოთხოვნა კლასიფიცირებულია როგორც მე-2 დონის კომპონენტი, ინდივიდუალური შეფასების საფუძველზე, ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იდენტიფიცირების მიზნით. ხელმძღვანელობის შეფასებით, მსზ არაარსებითია ანგარიშგების თარიღისთვის.

10. სხვა გრძელვადიანი აქტივები

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია სხვა გრძელვადიანი აქტივები, რომელიც დაკავშირებულია შვილობილი შპს „სი პაუერის“, გარდაბნის მუნიციპალიტეტში მდებარე, 150 – 300 მგვტ სიმძლავრის ქვანახშირის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან, რომლის მშენებლობაც ამჟამად შეწყვეტილია. ეს აქტივები აღირიცხება სალიკვიდაციო და ჯართის ღირებულებით საბაზრო მიდგომის გამოყენებით. პროექტის შეწყვეტამ გამოიწვია 120,072 ათასი ლარის ოდენობის დაუმთავრებელი მშენებლობის აქტივების გაუფასურება და 2019 წელს დაუმთავრებელი მშენებლობებიდან აქტივების სხვა გრძელვადიან აქტივებში რეკლასიფიკაცია.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა გრძელვადიანი აქტივები 24,719 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (2021 წლის 31 დეკემბერი: 24,719 ათასი ლარი) იყო დაგირავებული ფინანსური ინსტიტუტებიდან გაცემული სესხებისთვის (იხ. შენიშვნა 26).

11. გაცემული სესხები

ათასობით ლარში	საპროცენტო განაკვეთი	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
გრძელვადიანი			
არადაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები (ფიზიკური პირები)	20.0%	-	4
სულ გრძევადიანი გაცემული სესხები, ბრუტო		**-**	**4**
გრძელვადიანი სესხების გაუფასურების რეზერვი		-	(2)
სულ გრძელვადიანი გაცემული სესხები, წმინდა		**-**	**2**
მიმდინარე			
დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	7.70% - 15.00%	46,290	48,746
არადაკავშრებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	5.50% - 22.40%	10,103	10,104
სულ მიმდინარე გაცემული სესხები, ბრუტო		**56,393**	**58,850**
მოკლევადიანი სესხების გაუფასურების რეზერვი		(1,225)	(1,257)
სულ მიმდინარე გაცემული სესხები, წმინდა		**55,168**	**57,593**

2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაცემულ სესხებში შემავალი პროცენტი შეადგენდა, 11,812 და 9,743 ათას ლარს, შესაბამისად.

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია როგორც მიმდინარე, ხელშეკრულების პირობებიდან გამომდინარე. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 27 შენიშვნაში.

2021 წლის 30 ივნისს, შპს „ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის“ შვილობილმა კომპანიებმა, შპს „მტკვარი ენერჯიმ“ და შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციამ“, სს „თიბისი ბანკთან“ ხელი მოაწერეს მოთხოვნის დათმობის ხელშეკრულებას, რომლის მიხედვითაც ბანკის მიერ შპს „საქნახშირზე“ (ჯი-აი-ჯი ჰოლდინგის ყოფილი შვილობილი, რომელიც ჯგუფის მიერ 2019 წელს გასხვისდა) გაცემული სესხების ყველა უფლება გადაეცა ჯგუფს ფულადი ანაზღაურების სანაცვლოდ.

11. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გადაცემის თარიღისთვის გადაცემული სესხის ნომინალური თანხა იყო 11,291 ათასი აშშ დოლარი (35,685 ათასი ლარის ექვივალენტი), ძირის, პროცენტისა და ჯარიმის ჩათვლით, შესაბამისი ნაშთებით: 6,153 ათასი აშშ დოლარი (19,446 ათასი ლარის ექვივალენტი), 81 ათასი აშშ დოლარი (255 ათასი ლარის ექვივალენტი) და 5,058 ათასი აშშ დოლარი (15,984 ათასი ლარის ექვივალენტი). კომპანიის მიერ გადახდილი ფულადი ანაზღაურება იყო 6,233 ათასი აშშ დოლარი (19,701 ათასი ლარის ექვივალენტი).

გადმოცემული სესხი უზრუნველყოფილი იყო შპს „საქნახშირის“ ქონებით. ფასს-ის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის კომპანიამ გადმოცემული სესხის ნომინალური ღირებულების შეფასება მოახდინა „საქნახშირის“ შესაბამისი უზრუნველყოფილი ქონების სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით, რომელიც დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ განისაზღვრა 9,341 ათასი ლარით. 2021 წელს, სხვაობა უზრუნველყოფილი აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და 10,105 ათასი ლარის ოდენობით გადახდილ ფულად ანაზღაურებას შორის აღიარებული იქნა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში (შენიშვნა 21).

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უზრუნველყოფილი აქტივების სამართლიანი ღირებულების ანალიზზე დაყრდნობით, მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ამ სესხთან დაკავშირებული გაუფასურება არ არის.

ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული მოთხოვნების შედარება. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია გაცემული სესხების ანალიზი. ამ სესხების პუნქტები არის ის, რაც წარმოდგენილია, როგორც ინვესტიცია ფულადი სახსრების ნაკადების ანგარიშგებაში.

ათასობით ქართულ ლარში	**2022**	**2021**
1 იანვრის მდგომარეობით	**57,595**	**47,574**
დამატება	-	9,509
დარიცხული პროცენტი	3,382	3,682
მიღებული ძირი თანხა	1	-
მიღებული პროცენტი	-	-
გაცემული სესხების აღდგენა/(გაუფასურება)	35	(606)
უცხოური ვალუტის სხვაობა	(5,845)	(2,566)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	**55,168**	**57,593**

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის გაცემული სესხების სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია მათ საბალანსო ღირებულებებზე. სესხებზე დართული ყველა საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია.

საანგარიშო პერიოდში გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	**2022**	**2021**
გაუფასურების რეზერვი 1-ელ იანვარს	**1,258**	**652**
გაცემულ სესხებზე გაუფასურების რეზერვის აღდგენა	(83)	(2)
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	50	608
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	**1,225**	**1,258**

11. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გაცემული სესხები ვალუტების მიხედვით შემდეგნაირადაა გადანაწილებული:

ათასობით ქართულ ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
გაცემული სესხები დონიმირებული:		
- ლარში	15,059	14,602
- აშშ დოლარში	39,996	42,866
- ევროში	113	125
სულ გაცემული სესხები	**55,168**	**57,593**

გაცემული სესხების ვადიანობა შემდეგნაირია:

ათასობით ქართულ ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ერთ წელზე ნაკლები	59,569	62,418
ერთიდან ორ წლამდე	-	2
ორიდან ხუთ წლამდე	-	-
ხუთ წელზე მეტი	-	-
სულ გაცემული სესხები, ბრუტო	**59,569**	**62,420**

12. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (მარაგები)

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სათადარიგო ნაწილები და სახარჯი მასალები	4,680	7,266
გასაყიდად გამიზნული სათადარიგო ნაწილები და სახარჯი მასალები	1,808	-
ჯართი და სხვა მასალები	443	443
გაუფასურების რეზერვი	(176)	(176)
სულ მასალები	**6,755**	**7,533**

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მიმდინარე		
სავაჭრო მოთხოვნები	28,793	11,761
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	14,113	628
დაკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(2,311)	(3,693)
გრძელვადიანი		
სავაჭრო მოთხოვნები	-	15,026
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	**40,595**	**23,722**
გადახდილი ავანსები	2,212	1,081
სხვა მოთხოვნები	18	19
თანამშრომლებზე გაცემული ავანსები	24	90
დაკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(414)	(401)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	**42,435**	**24,511**

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს, ჯამური სავაჭრო მოთხოვნები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 15,149 ლარი (2021 წლის 31 დეკემბერს: 17,328 ათასი ლარი), 1,069 ათასი ლარის სავაჭრო მოთხოვნები დენომინირებული იყო ევროში (2021 წლის 31 დეკემბერს: 1,068). ყველა დანარჩენი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები იყო დენომინირებული ლარში.

არცერთ სავაჭრო მოთხოვნაზე კონტრაგენტებს არ ჰქონდათ გადასახდელი არც პროცენტი და არც ჯარიმა.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მოთხოვნები მოიცავდა სს „საქნახშირის“ 2019 წლიდან წარმოშობილ 1,191 ათასი აშშ დოლარის (3,900 ათასი ლარი) დებიტორულ დავალიანებას სს „თიბისი ბანკთან“ გაფორმებული სესხის დათმობის ხელშეკრულების საფუძველზე, ბანკის მიერ სს „საქნახშირზე“ გაცემული ყველა სესხის უფლების გადაცემის შესახებ, ფულადი ანაზღაურების სანაცვლოდ. 2021 წელს დამატებითი სესხის დათმობის ხელშეკრულების საფუძველზე წარმოიშვა 469 ათასი აშშ დოლარის (1,567 ათასი ლარი) დამატებითი ნაშთი. გადაცემული სესხის ჯამურმა ნომინალურმა თანხამ შეადგინა 1,660 ათასი აშშ დოლარი. გადახდილი ფულადი ანაზღაურება იყო 1,562 ათასი აშშ დოლარი (4,936 ათასი ლარის ექვივალენტი). 2021 წელს სს „საქნახშირიდან“ 4,978 ათასი ლარის მთლიანი დებიტორული დავალიანება, 165 ათასი ლარის გაუფასურების გამოკლებით, ჩამოიწერა (შენიშვნა 21) სს „თიბისი ბანკის“ ახალი სესხებისთვის ქონების თავიდან დაგირავების გამო.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი დათვლილია მომხმარებელთა გადახდების, თანხის შემდგომი მიღებისა და მომავალი ფულის სახსრების მოძრაობის ანალიზის გზით თითოეული მნიშვნელოვანი კლიენტის ჭრილში. 2019 წლის 1 თებერვალს ჯგუფსა და შპს „ალიანს სიტის“ შორის გაფორმდა ხელშეკრულება 29,500 ათას აშშ დოლარად, 66,380 ათასი ლარის ექვივალენტად (დღგ-ის ჩათვლით), ბათუმში მდებარე უძრავი ქონების გაყიდვის თაობაზე. გადახდის პირობები ითვალისწინებს ტრანშებით გადახდას, საიდანაც 5,000 ათასი აშშ დოლარი გადასახდელია აქტივის გაყიდვის დღიდან 5 წლის განმავლობაში. ჯგუფმა აღიარა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანება დროში ფულის ღირებულების გათვალისწინებით. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამ ნაშთის საბალანსო ღირებულება შეადგენდა 13,409 ათას ლარს და წარმოდგენილი იყო როგორც მოკლევადიანი დებიტორული ფინანსური დავალიანება ფინანსურ ანგარიშგებაში. 2023 წლის აპრილში დებიტორული დავალიანება სრულად იქნა მიღებული.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების ზარალის რეზერვის მოძრაობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	**2022**	**2021**
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვარს	**3,693**	**3,770**
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	207	800
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის აღდგენა	(1,438)	(877)
სხვა მოძრაობა	(151)	-
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	**2,311**	**3,693**

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ანალიზი ვადიანობის მიხედვით შემდეგია:

31 დეკემბერი 2022 ათასობით ლარში	**ვადაგადაუც ილებელი**	**- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცი ლება**	**- 30-90 დღე ვადაგადაცი ლება**	**- 90-180 დღე ვადაგადაც ილება**	**- 180 დღეზე მეტი ვადაგადაც ილება**	**სულ**
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება	34,574	2,300	89	169	5,774	**42,906**
დეფოლტისას, სულ მსზ არსებობის მანძილზე	(44)	(17)	(6)	(14)	(2,230)	**(2,311)**

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

31 დეკემბერი 2021 ათასობით ლარში	ვადაგადაუც ილებელი	- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცი ლება	- 30-90 დღე ვადაგადაცი ლება	- 90-180 დღე ვადაგადაც ილება	- 180 დღეზე მეტი ვადაგადაც ილება	სულ
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება	18,034	31	2,151	250	6,949	**27,415**
დეფოლტისას, სულ მსზ არსებობის მანძილზე	(42)	(3)	(10)	(38)	(3,600)	**(3,693)**

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია საკრედიტო რისკის რეიტინგის განმარტებები:

	31 დეკემბერი 2022		
ათასობით ლარში	მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტის გაუარესების გარეშე	მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტგაუარესებული	სულ
ვადაგადაცილების გარეშე	(44)	-	**(44)**
0-30 დღით ვადაგადაცილება	(17)	-	**(17)**
30-90 დღით ვადაგადაცილება	(6)	-	**(6)**
90-180 დღით ვადაგადაცილება	-	(14)	**(14)**
180> დღით ვადაგადაცილება	-	(2,230)	**(2,230)**
სულ	**(67)**	**(2,244)**	**(2,311)**

	31 დეკემბერი 2021		
ათასობით ლარში	მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტის გაუარესების გარეშე	მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტგაუარესებული	სულ
ვადაგადაცილების გარეშე	(42)	-	**(42)**
0-30 დღით ვადაგადაცილება	(3)	-	**(3)**
30-90 დღით ვადაგადაცილება	(10)	-	**(10)**
90-180 დღით ვადაგადაცილება	-	(38)	**(38)**
180> დღით ვადაგადაცილება	-	(3,600)	**(3,600)**
სულ	**(55)**	**(3,638)**	**(3,693)**

14. ფული და ფულის ექვივალენტები

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ფული ბანკში	14,715	23,120
ფული ხელზე	3	35
ფული გზაში	1	76
სულ ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	**14,719**	**23,231**

14. ფული და ფულის ექვივალენტები (გაგრძელება)

ბანკებს, რომლებშიც ჯგუფს ფული ჰქონდა შენახული ჰქონდათ შემდეგნაირი საკრედიტო რეიტინგები “Fitch”-ის შეფასებით. იმ შვილობილი საქართველოში არსებული ბანკების საკრედიტო რეიტინგები, რომლებიც შეფასებული არ იყო, მშობელი ბანკების რეიტინგია აღებული ქვემოთ მოცემული ცხრილისთვის:

ათასობით ლარში	**31 დეკემბერი 2022**	**31 დეკემბერი 2021**
B+	10,839	1
BB-	3,876	23,119
სულ ნაღდი ფული ბანკებში	**14,715**	**23,120**

ყველა ფული და ფულის ექვივალენტები კლასიფიცირებულია როგორც მიმდინარე და არაგაუფასურებული. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის 9,681 ათასი ლარის ექვივალენტი ჰქონდა ჯგუფს აშშ დოლარში (2021 წლის 31 დეკემბერს: 15,813 ათასი ლარის), ხოლო 16 ათასი ლარის ექვივალენტი ევროში (2021 წელს: 158 ათასი ლარის).

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეზღუდული ფული 3,407 აშშ დოლარის (9,206 ათასი ლარი) ოდენობით (31 დეკემბერი 2021: 3,407 აშშ დოლარი (10,554 ათასი ლარი)) დარეზერვებული იყო შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკულ კორპორაციასა“ და სს „თიბისი ბანკს“ შორის ხელმოწერილი ხელშეკრულების შესაბამისად, დაკავშირებული მხარეების აკრედიტივის უზრუნველსაყოფად. შეთანხმების შედეგად კომპანია დგას მესამე მხარის გარანტორი. ამ ფულად ნაშთებზე შეზღუდვები 2023 წელს მოიხსნა.

15. აღებული სესხები

ათასობით ლარში	საკონტრაქტო წლიური საპროცენტო განაკვეთი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი			
სესხები არადაკავშირებული პირებისგან			
ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტები	6.20% + 6 თვის ლიბორი - 7.26%	42,732	104,644
სულ გრძელვადიანი აღებული სესხები		**42,732**	**104,644**
მიმდინარე			
სესხები არამეკავშირე პირებისგან			
ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტები	6.20% + 6 თვის ლიბორი - 7.26%	49,329	18,452
სესხები მეკავშირე პირებისგან			
ფიზიკური პირები	15.00%-15.50%	7,898	9,138
ადგილობრივი იურიდიული პირები	7.10% – 16.00%	11,534	10,540
სულ მიმდინარე აღებული სესხები		**68,761**	**38,130**
სულ აღებული სესხები		**111,493**	**142,774**

მთლიანი სესხების შეფასებული სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

ჯგუფის სესხები შემდეგნაირადაა ვალუტების მიხედვით გადანაწილებული:

ათასობით ლარში	საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი (წლიური)	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარი	6.50%-15%	93,965	125,276
ევრო	15%-15.5%	4,477	5,439
ლარი	11.00%-16.00%	13,051	12,059
სულ აღებული სესხები		**111,493**	**142,774**

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრისთვის აღებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი იყო 3,312 ათასი და 2,222 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების, მათ შორის, ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილია ვალდებულებები, რომელთა ფულადი ნაკადები, ჯგუფის ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში უკვე იქნა ან მომავალში იქნება კლასიფიცირებული როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან.

15. აღებული სესხები (გაგრძელება)

	1 იანვარი 2022	ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან (i)	დარიცხული პროცენტი	პროცენტის დაფარვა	საკურსო სხვაობის ცვლილებით მიღებული მოგება	31 დეკემბერი 2022
აღებული სესხები	142,774	(17,630)	10,209	(9,192)	(14,668)	111,493

	1 იანვარი 2021	ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან (i)	დარიცხული პროცენტი	პროცენტის დაფარვა	საკურსო სხვაობის ცვლილებით მიღებული მოგება	31 დეკემბერი 2021
აღებული სესხები	115,951	32,132	9,783	(8,824)	(6,268)	142,774

აღებული სესხების ფულადი ნაკადები წარმოადგენს, აღებული სესხებით მიღებულ წმინდა შემოსავალს და აღებული სესხების დაფარვას ფულასი ნაკადების ანგარიშგებაში.
2022 წლის 3 იანვარს შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკულმა კორპორაციამ“ სრულად დაფარა სს „ვითიბი ბანკიდან“ 15,725 ათასი ლარის სესხი.

16. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასობით ლარში	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო ვალდებულებები	21,533	9,144
გადასახდელი ხელფასები	6	8
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	**21,539**	**9,152**
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	2,848	392
გადავადებული შემოსავალი	1	569
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	**24,388**	**10,113**

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 140 ათასი ლარის (2021 წლის 31 დეკემბრისთვის: 720 ათასი ლარის), ხოლო ევროში არ ყოფილა დენომინირებული ვალდებულებები (2021 წლის 31 დეკემბრისთვის: 4 ათასი ლარის). ყველა სხვა სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები დენომინირებული იყო ლარში.

გადავადებული შემოსავალი წარმოადგენს ლოიალობის ბარათებზე დარიცხულ ჯგუფის ვალდებულებას. 2015 წლის ოქტომბერში ჯგუფმა დაიწყო მარკეტინგული კამპანია და გამოუშვა ლოიალობის ბარათები, რათა გაზის საცალო გაყიდვების სტიმულირება მოეხდინა. საცალო კლიენტები ფულს აგროვებენ ბუნებრივი აირის შესყიდვის გზით და ეს თანხა მათ შემდეგ შეუძლიათ გამოიყენონ დამატებითი ბუნებრივი აირის შესყიდვისთვის. დარიცხული თანხა ხელმისაწვდომია ბოლო დარიცხული ტრანზაქციიდან ერთ წელზე ნაკლებ პერიოდში.

16. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

2022 წლის 1 მარტიდან, პირველადი ოპერაციების ცვლილების შედეგად (შენიშვნა 1), ჯგუფის ვალდებულებები ლოიალურ ბარათებთან მიმართებაში გადავიდა მოიჯარის მხარეს, რამაც გამოიწვია გადავადებული შემოსავლის შემცირება მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდაციურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

მომხმარებლის მიერ წინასწარი გადახდები მოიცავს იჯარის ხელშეკრულების ფარგლებში აღიარებულ უნაღდო ავანსს 2,213 ათასი ლარის ოდენობით.

17. შემოსავლები

ათას ლარში	**2022**	**2021**
გაზის გაყიდვა		
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	7,995	6,205
გაზის გაყიდვა - საცალო	7,876	33,718
ელექტროენერგიის გაყიდვა		
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	44,358	32,390
თბილსრესის თბოელექტროსადგურის გარანტირებული სიმძლავრის საფასური	13,927	13,569
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიის ექსპორტი (გენერაცია)	5,199	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა	5,177	4,586
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიის ექსპორტი (ვაჭრობა)	2,162	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიით ვაჭრობა ქვეყნის შიგნით	874	2,593
ელექტროენერგიის გაყიდვა - თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა (ვაჭრობა)	830	267
სხვა		
მომსახურების გაწევა	109	-
შემოსავალი გაყიდვებიდან - მარკეტები	105	665
წარმოებული ნაწილების რეალიზაცია	-	4
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან ხელშეკრულებებიდან	**88,612**	**93,997**
*საიჯარო შემოსავალი**	1,963	667
სულ საიჯარო შემოსავალი	**1,963**	**667**
სულ შემოსავალი	**90,575**	**94,664**

*კომპანიის მიერ საიჯარო შემოსავლები აღიარებულია საოპერაციო იჯარაში, გთხოვთ, იხილეთ მე-8 შენიშვნაში.

ჯგუფი იღებს თბილსრესის თბოელექტროსადგურის შენარჩუნებისათვის გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფ ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის მოთხოვნის საფუძველზე.

2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის ელექტროენერგიის გაყიდვა - თბოელექტროსადგურის მიერ გამომუშავებული შემოსავლები ასევე მოიცავს შიდა კლიენტებისგან გამომუშავებულ შემოსავლებს, 30,673 ათას და 11,280 ათას ლარს, შესაბამისად.

2022 წლის განმავლობაში ჯგუფმა ელექტროენერგიის ექსპორტიდან 7,361 ლარის შემოსავალი გამოიმუშავა.

18. რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება

ათასობით ლარში	**2022**	**2021**
ელექტროენერგიის თვითღირებულება		
თბოსადგურისთვის ნაყიდი გაზის ღირებულება (თბილსრესი)	30,960	11,447
ქვეყნის გარეთ სავაჭროდ შესყიდული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	1,054	-
ქვეყნის შიგნით სავაჭროდ შესყიდული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	316	2,289
ქვეყნის შიგნით (თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა) სავაჭროდ შესყიდული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	173	244
სულ ელექტროენერგიის თვითღირებულება	**32,503**	**13,980**
გაზის თვითღირებულება		
გასაყიდად შესყიდული გაზის თვითღირებულება	12,964	28,643
სულ გაზის თვითღირებულება	**12,964**	**28,643**
პროდუქტების თვითღირებულება		
შემდგომ გასაყიდად შესყიდული ნაწარმის თვითღირებულება - მარკეტები	99	557
სულ პროდუქტების თვითღირებულება	**99**	**557**
ზედნადები ხარჯები		
თანამშრომელთა ხელფასები	7,102	5,559
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	3,346	3,338
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	1,686	1,474
კომუნალური ხარჯები	899	892
დაზღვევის ხარჯი	551	588
წყლით მომარაგების ხარჯები	339	451
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	433	409
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	400	375
მასალები და სახარჯი მასალები	370	302
დაცვის ხარჯები	296	296
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარის ხარჯი	138	119
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	149	34
სხვა ხარჯები	535	1,700
სულ ზედნადები ხარჯები	**16,244**	**15,537**
სულ რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	**61,810**	**58,717**

19. გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები

ათასობით ლარში	**2022**	**2021**
თანამშრომელთა ხელფასები	1,016	3,030
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	870	1,860
ელექტროენერგიის გადაცემის ხარჯი	791	-
კომუნალურები	749	3,067
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	185	805
რეკლამის ხარჯები	133	183
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	104	226
მასალები და სახარჯი მასალები	77	281
დაზღვევის ხარჯი	77	273
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	51	293
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	44	65
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	42	72
სხვა ხარჯები	181	435
სულ გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	**4,320**	**10,590**

20. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასობით ლარში	**2022**	**2021**
თანამშრომელთა ხელფასები	3,445	2,594
გადასახადები და მოსაკრებლები	2,228	2,274
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	2,102	2,246
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	2,078	2,117
წარმომადგენლობითი ხარჯები	1,014	727
მივლინებები	851	520
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	433	297
კომუნალურები	212	150
დაზღვევის ხარჯი	134	150
ტელეკომუნიკაციის ხარჯები	108	112
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარის ხარჯი	34	18
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	9	7
სხვა ხარჯები	195	125
სულ ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	**12,843**	**11,337**

(*) პროფესიული მომსახურების საფასური მოიცავს 231 ათას ლარს - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული აუდიტისა და სხვა პროფესიული მომსახურებისთვის გაწეულ საფასურს, როგორც განსაზღვრულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით (2021: 279 ათასი ლარი).

21. სხვა საოპერაციო შემოსავლები/(ხარჯები), წმინდა

ათასობით ლარში	**2022**	**2021**
მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან ***	2,781	(12)
ფინანსური ვალდებულებების კორექტირება*	1,579	1,569
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი/ჩამოწერა	1,218	(5,621)
წმინდა მოგება ფინანსური იჯარის მოწყობილობების გადაფასებიდან	286	-
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	92	45
შემოსავალი ჯარიმებიდან	58	113
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	32	(606)
მოგება/(ზარალი) სათადარიგო ნაწილების, მასალებისა და ჯართის გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	27	(2)
სესხის მოთხოვნის გადმოცემის ზარალი (შენიშვნა 11)	-	(10,105)
ქველმოქმედებისა და სპონსორობის ხარჯი	(81)	(48)
დავასთან დაკავშირებული კომპენსაცია**	(508)	(49)
სხვა, წმინდა	(318)	305
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავლები/(ხარჯები), წმინდა	**5,166**	**(14,411)**

(*) 2019 წლის 15 ნოემბერს შპს „ნეოგაზსა“ და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურს შორის გაფორმდა შეთანხმება საგადასახადო ვალდებულებების ნაწილის, 1,440 ათასი ლარის ოდენობის ანაზღაურების შესახებ, იმ შემთხვევაში, თუ შპს „ნეოგაზი“ დაფარავდა 1,705 ათას ლარის საგადასახადო ვალდებულებას წინასწარ განსაზღვრული გრაფიკის მიხედვით იყო 2021 წლის აპრილამდე. 2021 წელს შპს „ნეოგაზმა“ შეასრულა ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები და 1,440 ათასი ლარის საგადასახადო ვალდებულებისაგან გათავისუფლდა. 2022 წლის განმავლობაში, ლოიალობის ბარათების დარიცხვასთან დაკავშირებული გადავადებული შემოსავლები ჩამოიწერა კომპანიის ბიზნეს მოდელის შეცვლის გამო (შენიშვნა 1) და შედეგად, ჯგუფმა აღიარა 211 ათასი ლარის მოგება.

*2022 წლის განმავლობაში ფინანსური ვალდებულებების კორექტირება მოიცავს არადაკავშირებულ მხარესთან, გაზის საბითუმო ვაჭრობასთან დაკავშირებული სავაჭრო ვალდებულების კორექტირებას, რამაც გამოიწვია კომპანიის მხრიდან 1,368 ათასი ლარის მოგების აღიარება.

(**) დავასთან დაკავშირებული კომპენსაცია (507 ათასი ლარი) მოიცავს სასამართლო საქმესთან დაკავშირებულ 476 ათას ლარს, კერძოდ 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია აწარმოებდა სასამართლო დავას მოიჯარესთან შეწყვეტილი იჯარის ხელშეკრულების გამო. სასამართლო საქმე დასრულდა 2022 წლის ბოლოს მოსარჩელის სასარგებლოდ. შედეგად, კომპანიამ აღიარა კომპენსაციასთან დაკავშირებული ხარჯი სხვა საოპერაციო შემოსავალში/ხარჯში.

(***) 2022 წლის განმავლობაში კომპანიამ 677 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების სამი მიწის ნაკვეთი გაყიდა 3,410 ათასი ლარის სანაცვლოდ, შედეგად კი აღიარა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული მოგება 2,733 ათასი ლარის ოდენობით.

22. ფინანსური ხარჯები

ათასობით ლარში	**2022**	**2021**
საპროცენტო ხარჯები	10,381	9,978
ბანკის საკომისიოები	47	579
სულ ფინანსური ხარჯები	**10,428**	**10,557**

23. ფინანსური შემოსავლები

ათასობით ლარში	**2022**	**2021**
საპროცენტო შემოსავალი	5,008	4,503
წმინდა სავალუტო მოგება	4,571	1,293
სულ ფინანსური შემოსავლები	**9,579**	**5,796**

24. ფინანსური რისკის მართვა

საკრედიტო რისკი. ჯგუფზე მოქმედებს საკრედიტო რისკი, რაც რისკია იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ გადაუხდის ჯგუფს საკუთარ ვალდებულებებს, როდესაც გადახდის დრო მოვა. ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკის მთავარი გამომწვევი არიან ძირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისგან და ფულისა და ფულის ექვივალენტებისგან. ჯგუფს აქვს პროცედურები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მხოლოდ კარგი საკრედიტო ისტორიის მქონე კონტრაგენტებს მიაწოდოს საქონელი ან შესთავაზოს გადახდის ალტერნატიული გზები (მაგალითად წინასწარ გადახდები). დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება, ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები და გაცემული სესხები წარმოადგენენ საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებისა და გაცემული სესხების შეგროვებაზე შეიძლება გავლენა იქონიოს ეკონომიკურმა ფაქტორებმა, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფისთვის ზიანის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს, გარდა იმისა, რაც აღრიცხულია როგორც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი.

საბაზრო რისკი. ჯგუფი იღებს ბაზრის რისკებს. საბაზრო რისკები უპირატესად უკავშირდება საბაზრო ძალებით განსაზღვრულ ფასებს საქონელზე და ამით ქმნის ლიმიტებს ფასზე, რომელიც შეიძლება დააკისრო მომხმარებელს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს აქვს ამ ფასებზე საბითუმო მომხმარებლებისთვის, მისი გავლენა იზღუდება ისეთი კონკურენტების ქმედებებით, როგორიცაა შპს „სოკარ გაზი“ (მთავარი ეროვნული საბითუმო გაზის მომწოდებლები). საცალო გაზის გაყიდვებში ჯგუფი თანხმდება ბაზარზე არსებულ ფასებს, სადაც მისი ძირითადი კონკურენტები არიან შპს „ვისოლ პეტროლიუმი“ და შპს „სოკარ გაზი“.

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ბუნებრივი აირი ძირითადად შესყიდული იყო შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტისგან“ და შპს „ენერჯი სეილს კომპანისგან“ ფულადი ანაზღაურებით.

გარდა ამისა, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელიც მერყეობს ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის მოძრაობების შესაბამისად. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ოდენობაზე, რომელიც შეიძლება რომ ტოლერილებულ იქნას, რაც რეგულარულად მონიტორინგის ქვეშაა. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებამ შეიძლება ვერ შეზღუდოს ზარალი ამ ფარგლებს მიღმა უფრო მნიშვნელოვნად ბაზრის არახელსაყრელად მოძრაობის შემთხვევაში.

გეოგრაფიული რისკი. ჯგუფის აქტივები საქართველოში მდებარეობს. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, ჯგუფი ექვემდებარება საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკებს.

ჯგუფი ასევე ნაწილობრივ დამოკიდებულია საქართველოსა და რეგიონის სხვა ქვეყნების ურთიერთობების განვითარებაზე. ნებისმიერი მოვლენა, რომელიც გავლენას მოახდენს ბუნებრივი აირის ფასზე, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ჯგუფს განაგრძოს ბიზნესი ჩვეულებისამებრ. ამასთანავე, ჯგუფზე ცუდი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს იმ ფაქტმა, თუ მთავრობა შეზღუდავს ელექტროენერგიის ექსპორტს საქართველოდან და ჯგუფის მომგებიანი ბარტერული ტრანზაქციები შეიზღუდება.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი არის საფრთხე, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება სავალუტო კურსის ცვლილების გამო შეიცვლება. ჯგუფის ფინანსური პოზიციისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის უწყისებში ჩანს, რომ ჯგუფი შეიძლება დაუცველი იყოს სავალუტო რისკებისგან. 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა მნიშვნელოვანი აქტივები რამდენიმე გაცემული სესხისა და სავაჭრო მოთხოვნების მხრივ, რომლებიც დენომინირებული იყო აშშ დოლარსა და ევროში.

24. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს, ქართული ლარი რომ გაუფასურებულიყო/გამყარებული 20%-ით აშშ დოლარის მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) ჯგუფის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 2,147 ათასი ლარით (2021 წლის 31 დეკემბრისთვის: 8,155 ათასი ლარით) დაბალი/მაღალი, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული დოლარში დენომინირებულ საბანკო ბალანსების, შეზღუდული ფულის, მოთხოვნების, გაცემული სესხების, აღებული სესხებისა და სავაჭრო ვალდებულებების გამო.

2022 წლის 31 დეკემბერს, ქართული ლარი რომ გაუფასურებულიყო/გამყარებული 20%-ით ევროს მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) ჯგუფის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 656 ათასი ლარით (2021 წლის 31 დეკემბრისთვის: 819 ათასი ლარით) ნაკლები/მეტი, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული ევროში დენომინირებულ სესხების გამო.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილზე ნაჩვენებია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფის უცხოური ვალუტის კურსის მიმართ რისკი:

ათასობით ლარში	**31 დეკემბერი 2022**	**31 დეკემბერი 2021**
დენომინირებული აშშ დოლარში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	83,373	85,563
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(94,107)	(126,337)
დენომინირებული აშშ დოლარში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	1,197	1,349
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(4,478)	(5,443)
წმინდა პოზიცია აშშ დოლარში	**(10,734)**	**(40,774)**
წმინდა პოზიცია ევროში	**(3,281)**	**(4,094)**

კაპიტალის რისკის მართვა. ჯგუფი კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ჯგუფში შემავალმა კომპანიებმა შეძლონ ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსით საქმიანობის გაგრძელება, ხოლო აქციონერებმა, სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზების გზით, მაქსიმალურად გაზარდონ თავისი უკუგება.

წმინდა ვალი გამოითვლება მთლიან სესხებს (მათ შორის "მიმდინარე და გრძელვადიანი სესხები", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის უწყისში) გამოკლებული ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები. მთლიანი კაპიტალი გამოითვლება როგორც "საკუთარი კაპიტალი", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის უწყისში დამატებული წმინდა ვალი.

ათასობით ლარში	**31 დეკემბერი 2022**	**31 დეკემბერი 2021**
სულ სესხები (შენიშვნა 15)	111,493	142,774
დაკლებული: ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები (შენიშვნა 14)	(14,719)	(23,231)
წმინდა სესხები	96,774	119,543
სულ კაპიტალი	141,945	108,986
წმინდა სესხის ფარდობა საკუთარ კაპიტალთან	**68%**	**110%**

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი სახსრების შენარჩუნებასა და ადეკვატური თანხის შესაბამისი კრედიტის დაფინანსების ხელმისაწვდომობას.

24. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი მართავს ლიკვიდურობის რისკს სავალო კაპიტალზე წვდომის შენარჩუნებითა და პროგნოზირებული და რეალური ფულადი ნაკადების მუდმივი მონიტორინგის გზით. ფულადი ნაკადების მოძრაობის პროგნოზირება ხორციელდება ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებში და ჯამდება ჯგუფის ფინანსების მიხედვით. ასეთი პროგნოზები ითვალისწინებენ ჯგუფის რეფინანსირების გეგმებს. ჯგუფის ფინანსების განყოფილება მონიტორინგს უწევს ჯგუფის ლიკვიდობის მოთხოვნებს რომ უზრუნველყოს საკმარისი ფულის ქონა საკუთარი საოპერაციო მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და დაიტოვოს საკმარისი არეალი იმისათვის, რომ არ დაარღვიოს სესხების ლიმიტები.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ვალდებულებები გაანალიზებულია მათი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. დაფარვის ცხრილში გაწერილი თანხები არის ხელშეკრულების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები, მათ შორის სესხის ვალდებულებები. ასეთი არადისკონტირებული ოდენობები ფინანსურ უწყისებში ნაჩვენები ოდენობებისგან, რადგან იქ მოცემული ოდენობები დისკონტირებულია.

როდესაც გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, თანხის გამჟღავნება განისაზღვრება საანგარიშგებო თარიღში არსებული პირობების მითითებით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული გაცვლითი კურსებით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო გადახდების ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	**1 წელზე ნაკლები**	**1-იდან 2 წლამდე**	**2-იდან 5 წლამდე**	**5 წელზე მეტი**	**სულ**
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21,533	-	-	-	**21,533**
გადასახადები	32	-	-	-	**32**
საიჯარო ვალდებულება	206	135	373	-	**714**
აღებული სესხები	78,114	6,834	26,737	47,557	**159,242**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**99,885**	**6,969**	**27,110**	**47,557**	**181,521**

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო გადახდების ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	**1 წელზე ნაკლები**	**1-იდან 2 წლამდე**	**2-იდან 5 წლამდე**	**5 წელზე მეტი**	**სულ**
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	9,152	-	-	-	9,152
გადასახადები	608	-	-	-	608
საიჯარო ვალდებულება	264	209	235	46	754
აღებული სესხები	47,056	61,497	17,439	56,017	182,009
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**57,080**	**61,706**	**17,674**	**56,063**	**192,523**

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ლიკვიდობის გაზრდა მოხდება კომერციული ბანკების მიერ ახალი საკრედიტო ხაზების მოპოვებით ან არსებული სესხების საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით, ხარჯების მართვის გაუმჯობესებით, აქტივობის გაზრდით და აქტიურად ახალი კონტრაქტების მოძიებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ცვლილება საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი მოძრაობის მიმართ, რაც გამოიხატება მოზიდული სახსრების ან/და ფულადი ნაკადებიდან მიღებული შემოსავლების შემცირებით. ჯგუფს არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა, თუ რა პროპორციით უნდა იყოს ფიქსირებული და ცვლადი სესხები ჯგუფში. თუმცა, ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა „თიბისი ბანკისგან“ და საქართველოს ბანკისგან აღებული სესხებისა, რომელიც არის 6 თვიანი LIBOR + 6.20% და 6.70% ზემოაღნიშნული ბანკებისათვის.

24. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ამ ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟები, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან წავიდეს ზარალში იმ შემთხვევაში, როდესაც მოულოდნელი მოძრაობები წარმოიქმნება ბაზარზე. ჯგუფი არ აკეთებს მისი საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში შეჯამებულია საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთები პროცენტიან ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე საანგარიშო თარიღებისთვის, იმ რეპორტებზე დაყრდნობით, რომელიც მთავარი მენეჯერების მიერ არის განხილული:

	31 დეკემბერი 2022			31 დეკემბერი 2021		
საშუალო შეწონილი წლიური %	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
გაცემული სესხები						
დაკავშირებული მხარეები	12.71%	8.61%	14.08%	12.71%	8.61%	14.07%
არადაკავშირებული მხარეები	15.44%	10.54%	-	15.46%	9.37%	-
აღებული სესხები						
დაკავშირებული მხარეები	11.49%	15.00%	15.22%	11.53%	15.00%	15.22%
არადაკავშირებული მხარეები	-	10.49%	-	-	6.81%	-

25. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფასს სტანდარტები განსაზღვრავს სამართლიან ღირებულებას, როგორც იმ ფასს, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. მიახლოებითი სამართლიანი ღირებულებები დადგინდა ჯგუფის მიერ ბაზარზე არსებული ინფორმაციისა და შეფასების მეთოდოლოგიების მიხედვით. თუმცა, მაინც სუბიექტურობა არის საჭირო რომ გაშიფრო საბაზრო ინფორმაცია და დათვალო მიახლოებითი სამართლიანი ღირებლება. საქართველო ჯერ კიდევ ამჟღავნებს განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლებს და ეკონომიკური მდგომარეობა ჯერ კიდევ ზღუდავს ფინანსური ბაზრების საქმიანობის მოცულობას. ბაზრების კვოტირებული ფასები შეიძლება იყოს მოძველებული და ამიტომ შესაძლოა სწორად ვერ ასახავდეს ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებას. მენეჯმენტმა გამოიყენა ყველა არსებული საბაზრო ინფორმაცია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულები დასადგენად.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები. სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის შემოდინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ სამართლიან ღირებულებასთან მათი მოკლე ვადიანობის გამო.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები. სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის გადინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი არის მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის მქონე ვალდებულების მიხედვით აღებული. ჯგუფის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

სამართლიანი ღირებულება ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტებისთვის განისაზღვრა 1-ლი დონის შეფასების მიხედვით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის კი მე-3 დონის შეფასების მიხედვით.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ რომლებზეც სამართლიანი ღირებულებაა გამჟღავნებული. სამართლიანი ღირებულებები გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეების მიხედვით და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

25. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	1-ელი დონის სამართლიანი ღირებულება	მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულება	მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
	31 დეკემბერი 2022			
აქტივები				
ფინანსური აქტივები				
- ფული და ფულის ექვივალენტები	14,719	-	-	**14,719**
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	40,181	-	**40,181**
- გაცემული სესხები	-	55,168	-	**55,168**
- ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	-	1,874	-	**1,874**
სულ აქტივები	**14,719**	**97,223**	**-**	**111,942**
ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	21,533	-	**21,533**
- აღებული სესხები	-	111,493	-	**111,493**
სულ ვალდებულებები	**-**	**133,026**	**-**	**133,026**

ათასობით ლარში	1-ლი დონის სამართლიანი ღირებულება	მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულება	მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
	31 დეკემბერი 2021			
აქტივები				
ფინანსური აქტივები				
- ფული და ფულის ექვივალენტები	23,231	-	-	**23,231**
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	23,321	-	**23,321**
- გაცემული სესხები	-	57,595	-	**57,595**
სულ აქტივები	**23,231**	**80,916**	**-**	**104,147**
ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	9,144	-	9,144
- აღებული სესხები	-	142,774	-	142,774
სულ ვალდებულებები	**-**	**151,918**	**-**	**151,918**

26. პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები

სამართლებრივი დავები. დროდადრო და ბიზნესის ნორმალურ კურსში შეიძლება ჯგუფის წინააღმდეგ აღიძრას სარჩელი. საკუთარი შეფასების საფუძველზე, აგრეთვე შიდა და გარე პროფესიული კონსულტაციების საფუძველზე, მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ არანაირი არსებითი დანაკარგი არ იქნება გამოწვეული რაიმე სასამართლო დავის გამო. აქედან გამომდინარე, ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ გაკეთებულა არანაირი რეზერვი შესაძლო ჯარიმებთან დაკავშირებით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი ჩართული იყო სასამართლო დავაში შპს „ავტოგაზის“ ყოფილ მეწილეებთან. დავის საგანია 3,117 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით ზიანის ანაზღაურება სოლიდარულად და ცალმხრივად საბოლოო მფლობელისგან და კომპანიისგან. მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სარჩელის საბოლოო გადაწყვეტის საფუძველზე არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება, შესაბამისად კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ შექმნილა რეზერვი. 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს „ნეოგაზის“ ქონებას საბალანსო ღირებულებით 9,004 და 9,868 ათასი ლარი ადევს აკრძალვა გასხვისებასა და იპოთეკით დატვირთვის უფლებაზე.

გადასახადები. საქართველოს სამეწარმეო და საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ სუბიექტური გადაწყვეტილებების მიღების პრაქტიკა. აქედან გამომდინარე, იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ბიზნეს საქმიანობის თავისებურად განსჯას, შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ, ჯგუფს შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ გადაიხადეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადები და რომ დამატებითი რეზერვების შექმნა შუალედურ შემოკლებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო. საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ შეამოწმონ ჯგუფის ბოლო სამი წლის ინფორმაცია.

თბილსრესის აქტივების აუქციონის მოგებიდან აღებული ვალდებულებები. 2010 წლის 23 თებერვალს სს "თბილსრესის" აქტივების აუქციონში გამარჯვების შედეგად, სხვა ვალდებულებებთან ერთად, ჯგუფმა ვალდებულება აიღო რომ უზრუნველყო შემდეგი საკითხები:

- ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეულების სათანადო ფუნქციონირება ლიცენზირების ორგანოების მოთხოვნის შესაბამისად;
- არსებული სიმძლავრის (272 მეგავატი) მოვლა და შენარჩუნება მინიმუმ 2025 წლამდე;
- ქვანახშირის ქარხნის მშენებლობა გარდაბანში 100-150 მეგავატის სიმძლავრის და მისი ექსპლუატაციაში მიღება არა უგვიანეს 2013 წლის 31 დეკემბრისა;
- სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ნავთობის შენახვა მის რეზერვუარებში უფასოდ.

2015 წლის 23 ოქტომბერს ჯგუფმა ხელი მოაწერა შეთანხმებას საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან და ენერგეტიკის სამინისტროსთან ერთად, 2010 წლის 23 თებერვალს სს "თბილსრესის" აქტივების აუქციონიდან გამომდინარე ვალდებულებების შესწორებისა და განმარტების მიზნით. შესაბამისად ჯგუფი ვალდებულია:

- 2020 წლის 30 ივლისამდე ტყიბულის მუნიციპალიტეტში 100-150 მგვტ სიმძლავრის თბოელექტროსადგური ექსპლუატაციაში მიიღოს;
- დაიწყოს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა 2016 წლის 30 სექტემბრის ჩათვლით.

2016 წლის 4 ივლისს ჯგუფმა ხელი მოაწერა ცვლილებას თბოელქტროსადგურის ტყიბულის მუნიციპალიტეტში აშენებასთან დაკავშირებით, ენერგეტიკის სამინისტროსა და „ესკო“-სთან. ცვლილების მიხედვით, ჯგუფმა აიღო ვალდებულება რომ ააშენებს და ოპერირებას გაუწევს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურს დადგმული სიმძლავრით 150-300 მგვტ (+/-10%) გარდაბანის მუნიციპალიტეტში 2020 წლის 31 ივლისამდე.

პროექტი ითვალისწინებდა ჯგუფის უშუალო მშობელის შვილობილი კომპანიის, შპს „საქნახშირის“ მიერ მოპოვებული ნახშირის გამოყენებას ქვანახშირზე მომუშავე თბოელექტროსადგურისთვის. 2019 წელს შპს „საქნახშირი“ საოპერაციო საქმიანობის გამო ფინანსურ სირთულეებს განიცდიდა .საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგის მენეჯმენტმა გადაწყვეტილება მიიღო, გაეყიდა შპს „საქანახშირი“. კომპანიას დიდი სოციალური მნიშვნელობა ჰქონდა, როგორც ტყიბულის მუნიციპალიტეტში მსხვილ დამსაქმებელს. ამდენად, შვილობილის გაყიდვაში მონაწილეობდა საქართველოს მთავრობა და პროექტის მშენებლობაც შეჩერდა. მენეჯმენტი არ ელის აღნიშნული პროექტიდან რაიმე ვალდებულებების დადგომას.

26. პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები (გაგრძელება)

გარანტორები. საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, შპს „ნეოგაზი“ იყო საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკულ კომპანიასა და ფინანსურ ინსტიტუტებს შორის დადებული საკრედიტო ხელშეკრულების გარანტორი 36,000 ათასი დოლარის ოდენობით. გაცემული გარანტიიდან არ არის მოსალოდნელი პოტენციური ზარალი, შესაბამისად ამ გარანტიისთვის კომპანიის მიერ რეზერვი არ გაკეთებულა.

შეთანხმებების შესრულება. კომპანია ექვემდებარება გარკვეულ შეთანხმებებს, რომლებიც ძირითადად დაკავშირებულია ფინანსურ ინსტიტუტებთან არსებულ სესხებთან. ასეთ შეთანხმებებთან შეუსრულებლობამ შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიისთვის უარყოფითი შედეგები, მათ შორის სესხების ღირებულების ზრდა და დეკლარირება. კომპანია ასრულებდა შეთანხმებებს 2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს.

იხილეთ მე-7 და მე-8 შენიშვნები გირავნობის აქტივების დეტალების შესახებ.

გარემოსდაცვითი საკითხები. განვითარებადი ბაზრები, როგორიცაა საქართველო, ექვემდებარება განსხვავებულ რისკებს, ვიდრე უფრო განვითარებული ბაზრები; ეს მოიცავს ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და სოციალურ, სამართლებრივ და საკანონმდებლო რისკებს. კანონები და რეგულაციები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნესებზე საქართველოში, განაგრძობენ სწრაფად განვითარებას საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოებით, რომლებიც ექვემდებარება სხვადასხვა ინტერპრეტაციას. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო მიმართულებაზე დიდ გავლენას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოში განვითარებულ მოვლენებთან ერთად.

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველომ განიცადა მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილებები, რომლებიც დიდწილად უკავშირდებოდა საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების გეგმას. მიუხედავად იმისა, რომ 2018 და 2019 წლებში განხორციელებულმა საკანონმდებლო ცვლილებებმა გზა გაუხსნა, უფრო მეტის მოლოდინი შეიძლება, რადგან საქართველოს სამოქმედო გეგმა ევროკავშირში გაწევრიანების მისაღწევად გრძელდება.

27. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები ზოგადად არიან დაკავშირებულები იმ შემთხვევაში, თუ ისინი ერთი და იმავე პირის კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ-ერთ მათგანს აქვს შესაძლებლობა რომ გააკონტროლოს მეორე ან აქვს მასზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა, ან არის საერთო კონტროლში ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილების მიღებისას. ყურადღება უნდა მიექცეს ურთიერთდამოკიდებულების ბუნებას და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმას.

2022 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები მეკავშირე მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	საბოლოო მშობელი კომპანია	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	35	13	3,577	351	2,503
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	-	50	277	12
გაცემული სესხები, ბრუტო	14,282	12,176	2,593	-	17,241
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	(67)	(57)	(12)	-	(627)
აღებული სესხები	-	-	(11,467)	(67)	(7,898)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	(1,061)	-	(19)

(*) სხვა დაკავშირებული მხარეები მოიცავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ოჯახის წევრებს.

2021 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები მეკავშირე მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

27. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	საბოლოო მშობელი კომპანია	კომპანიები საერთო კონტროლი ს ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	სხვა დაკავშირ ებული მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	25	13	3,006	354	410
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	-	(49)	(278)	(274)
გაცემული სესხები, ბრუტო	15,338	12,968	2,392	-	18,046
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	(72)	(61)	(11)	-	(698)
აღებული სესხები	-	-	(10,476)	(64)	(9,138)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	(951)	-	(18)

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	საბოლოო მშობელი კომპანია	კომპანიებ ი საერთო კონტროლ ის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	სხვა დაკავშირებ ული მხარეები*
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	-	1,240	-	-
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	-	-	-	-	1,738
საიჯარო შემოსავალი	8	-	301	-	78
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი/(აღდგენა)	(5)	(4)	1	-	(72)
საპროცენტო შემოსავალი	973	931	248	-	1,170
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(991)	(3)	(1,245)
სხვა შემოსავლები და ხარჯები	-	-	-	-	193
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/(ჩამოწერიდან)	-	-	16	-	-
წმინდა მოგება სათადარიგო ნაწილებისა და მასალების გაყიდვიდან/(ჩამოწერიდან)	-	-	15	-	-
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	-	-	-	372	-
შემოსავალი დივიდენდებიდან	-	-	(57)	-	(1)
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	-	(1,814)	-	-
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	-	(127)	-	-
წყალმომარაგების ხარჯები	-	-	(902)	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	-	-	-	(517)
დაზღვევა	-	-	(1)	-	-
სხვა	-	-	1,240	-	-

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგნაირია:

27. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	საბოლოო მშობელი კომპანია	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	-	717	-	-
გაზის გაყიდვა - საცალო	-	-	3	-	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	-	-	-	-	-
დამზადებული ნაწარმის გაყიდვა	-	-	-	-	3
საიჯარო შემოსავალი	8	-	358	-	166
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი/(აღდგენა)	1	1	1	-	1
საპროცენტო შემოსავალი	1,076	1,030	216	-	1,318
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(978)	(3)	(1,448)
სხვა შემოსავალი და ხარჯები	-	-	-	-	112
წმინდა მოგება სათადარიგო ნაწილების, მასალებისა და ჯართის გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	-	-	(43)	-	(14)
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	-	-	18	-	-
შემოსავალი დივიდენდებიდან	-	-	-	248	-
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	-	(26)	-	-
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	-	(1,811)	-	-
წყალმომარაგების ხარჯები	-	-	(123)	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	-	(937)	-	-
დაზღვევა	-	-	-	-	(1,000)
სხვა	-	-	(1)	-	-

(*) სხვა დაკავშირებული მხარეები მოიცავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ოჯახის წევრებს.

ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. ხელმძღვანელი პირები მოიცავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს. მათთვის გადასახდელი კომპენსაცია შედგება საკონტრაქტო ხელფასისგან, ფინანსური მიზნების შესრულებასთან დაკავშირებული ბონუსისგან და სხვა კომპენსაციებისგან, მივლინების ხარჯების ანაზღაურების სახით. მთლიანი მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია 2022 წელს იყო 1,175 ათასი ლარი (2021 წელს: 1,256 ათასი ლარი) და მთლიანად შედგებოდა მოკლევადიანი სარგებლისგან.

28. ოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ

გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება. შპს „მობილგორიგაზისა“ და შპს „აჭარა ავტოგაზის“ („ქვეშვილობილი კომპანიები“) მიმართ გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება დაიწყო 2022 წელს და გაგრძელდა 2023 წლის თებერვლამდე. გაკოტრების მმართველისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებით, კომპანიამ 2023 წლის თებერვალში შეიძინა ქვეშვილობილი კომპანიების მთელი ქონება, შესასყიდი ფასის განსაზღვრა გაკოტრების მმართველმა, რაც შედაგენდა 1,500 ათასი ლარს.

სესხების დაფარვა. 2023 წელს ჯგუფმა დაფარა სს „თიბისი ბანკიდან“ და სს „საქართველოს ბანკიდან“ მიღებული სესხები ჯამური ოდენობით 23,635 ათასი ლარით.

სესხები. 2023 წელს ჯგუფმა მიიღო მოკლევადიანი სესხები სს „თიბისი ბანკისა“ და სს „საქართველოს ბანკისგან“, ჯამური 853 ათასი ლარის ოდენობით.

2023 წლის ივნისში სს „თიბისი ბანკიდან“ და სს „საქართველოს ბანკიდან“ მიღებული სესხების დაფარვის ვადა ერთი წლით გაგრძელდა.

გრძელვადიანი სავაჭრო მოთხოვნები. 2023 წლის 28 აპრილს ჯგუფმა მიიღო შპს „ალიანს სიტიდან“ გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანება საერთო ოდენობით 5,000 ათასი აშშ დოლარი ნასყიდობის ხელშეკრულების მიხედვით (შენიშვნა 13).

28. მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ (გაგრძელება)

გაიჯარებული აქტივები. 2023 წლის ნოემბერში კომპანიამ გააფორმა გრძელვადიანი იჯარის ხელშეკრულება მესამე მხარესთან, რომლის მიხედვითაც კომპანიამ იჯარით გასცა მისი ერთ-ერთი მიწა და შენობა 10,797 ათასი ლარის ღირებულების 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კომპანიას არჩეული აქვს ალტერანტიული მიწა და შენობა სადაც ფუნქციონირებას გააგრძელებს შეუფერხებლად.

შვილობილი და მეკავშირე კომპანიების მფლობელობაში ცვლილებები. 2023 წლის 27 აპრილის მდგომარეობით, შპს „ნეოგაზმა“ შპს „გაზინვესტს“ გადასცა თავისი შვილობილი კომპანიების, შპს „იბერგაზის“ და „დელტა პეს“ წილების 50%-ს.

გარდა ამისა, შპს „ნეოგაზმა“ შპს „გაზინვესტს“ დაუთმო თავისი მეკავშირე კომპანიების შპს „წნორის გაზგასამართი სადგურის“ და შპს „აირ კომპანიის“ 30%-იანი წილები. მისი შვილობილი და მეკავშირე კომპანიების აქციების სანაცვლოდ, შპს „ნეოგაზისა“ და მშობელი კომპანიის ინვესტიციები მეკავშირე კომპანიებში შპს „მისაქციელი 2001“ და შპს „გამა+“-ში 25%-ით გაიზარდა. გაზრდილი ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება შპს „მისაქციელი 2001“ და შპს „გამა+“ 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის 1,507 ათასი ლარი იყო.

შვილობილი და მეკავშირე კომპანიების წილის ფლობელობებში ცვლილებები გაამყარებს ჯგუფის პოზიციას მის არჩეულ ბაზრებზე და მოსალოდნელია, რომ შვილობილი და მეკავშირე კომპანიები გააუმჯობესებენ მომგებიანობას მასშტაბს ეკონომიის გზით.

კომპანია ამჟამად აფასებს ინვესტიციების ცვლილების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა

შპს "საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" (სსეკ) დაარსდა 2005 წლის 11 ივლისს. კომპანია არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის მშობელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს ელექტროენერგიის გამომუშავებას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, საინჟინრო და შესაბამის საკონსულტაციო საქმიანობას.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია და წილის 100% მფლობელი იყო საქართველოში რეგისტრირებული შპს „ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“ (“GIG”).

რაც შეეხება ელექტროენერგიის გენერაციას, მისი გამომუშავება ხდება საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული 8 ჰიდროელექტროსადგურისა და გარდაბანში მდებარე თბოელექტროსადგურის (“თბილსრესის“) ორი ენერგო ბლოკის მეშვეობით. თბოელექტროსადგურიდან გამომუშავებული ელექტროენერგია იყიდება ელექტროენერგიის სისტემის კომერციულ ოპერატორზე (ესკო) და სადისტრიბუციო კომპანია თელმიკოზე. ჰიდროელექტროსადგურიდან გამომუშავებული ელექტროენერგია იყიდება შემდეგ კომპანიებზე: „საქართველოს რკინიგზა“, „დატა ჰაბი“, “ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი“, „ფერრო ელოის ფროდაქშენი“, „მეტალლაინი“, „ჯეომეტალი“. ასევე, ჰიდროელექტროსადგურიდან გამომუშავებული ელექტროენერგია ექსპორტით იყიდება თურქეთში. თბოელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე შეადგენს 272 მეგავატს და მისი სარეალიზაციო ტარიფები განისაზღვრება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკ) ნორმატიული აქტით. თითოეულ ჰიდროელექტროსადგურს აქვს 15 მეგავატზე ნაკლები დადგმული სიმძლავრე და მათი ტარიფები არ ექვემდებარება დებულებით რეგულირებას.

თბოელექტროსადგურის მიერ ესკოსა და გამანაწილებელ კომპანიებზე მიყიდულმა ელექტროენერგიის რაოდენობამ 2022 წელს შეადგინა 227,530,611 კვტ/სთ-ს, ტარიფი იყო 13.48 თეთრი კვტ/სთ-ზე 2022 წლის დეკემბერში.

ჰიდროელექტროსადგურების მიერ გამომუშავებული და გაყიდული ელექტროენერგიის რაოდენობამ 2022 წელს შეადგინა 158,838,444 კვტ/სთ.

სსეკ-ის საქმიანობა ასევე მოიცავს ადგილობრივ ბაზარზე საკუთარი წარმოებული და შეძენილი ელექტროენერგიის ექსპორტს. გარდა ამისა, ენერგიის საბითუმო ყიდვა-გაყიდვას საქართველოს ადგილობრივ ბაზარზე და ელექტროენერგიის რეალიზაციას თავისუფალ ინდუსტრიულ ზონაში.

გაზის ძირითადი მომხმარებლები არიან საქართველოს დიდი სამრეწველო ქარხნები და ბენზინგასამართი სადგურების ქსელები. ჯგუფი ასევე ჩართულია გაზის საცალო ვაჭრობაში საკუთარი გაზგასამართი სადგურების საშუალებით.

საქართველოს ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა

ენერგო-სექტორში ელექტროენერგიის გენერირება ძირითადად ჰიდროელექტრო სადგურების (ჰესი) და თბოელექტრო სადგურების (თესი) საშუალებით ხდება. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის მფლობელობაშია მცირე ჰესების მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგიის 17.32% და თესების მიერ გამომუშავებული ელექტრო ენერგიის დაახლოებით 7.09%. ასევე გარდაბნის თბოსადგური მთელი წლის განმავლობაში, გარდა რემონტის დღეებისა, წარმოადგენს ქვეყნის გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს.

გაზგასამართი სადგურების ოპერირება

რაც შეეხება ჯგუფის მეორე ძირითად საქმიანობას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, ახორციელებს ენერგეტიკული ჯგუფის შვილობილი კომპანია „ნეოგაზი“ ჯგუფი, რომელიც საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე შეკუმშული ბუნებრივი აირის რეალიზაციას ახდენს. 10 წელზე მეტია რაც ბაზარზე ოპერირებს, 2015 წლიდან კი რებრენდინგის შემდეგ, ,,ნეოგაზის'' სახელით არის წარმოდგენილი და სფეროში ერთ-ერთი წამყვანი ბრენდია. ბრენდის შექმნასთან ერთად შემუშავდა და ეტაპობრივად დაინერგა სადგურების ახალი ვიზუალური კონცეფცია, ერთიანი სამეურნეო და მომსახურების სტანდარტი.

,,ნეოგაზი'' ერთ-ერთი ყველაზე ფართო ქსელის მფლობელია, რომელიც 20 ავტოგაზგასამართ სადგურსა (მათ შორის შვილობილები) და 5 მოძრავ სადგურს აერთიანებს.,,ნეოგაზის'' სადგურები აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით და სრულად დაცულია უსაფრთხოების ნორმები.

2022 წლის 25 იანვარს, შპს „ნეოგაზმა“ ჯგუფის არადაკავშირებულ, მესამე მხარესთან გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც 2022 წლის 1-ელი მარტის შემდეგ საკუთარი სადგურების დიდი ნაწილი იჯარით გასცა.

სსეკ-ის ჯგუფი მოიცავს შემდეგ შვილობილ კომპანიებს:

შვილობილი	31 დეკემბერი 2022 წილი/ხმის მიცემის უფლება	31 დეკემბერი 2021 წილი/ხმის მიცემის უფლება	ყიდვის/ დაარსების წელი	ინდუსტრია
შპს ფაუერთ თრეიდი	100.0%	100.0%	2012	ელექტროენერგიით ვაჭრობა
შპს სი ფაუერი	100.0%	100.0%	2015	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს რიცეულაჰესი	88.5%	88.5%	2008	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს ნეოგაზი	100.0%	100.0%	2014	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს აჭარა ავტოგასი	74.0%	74.0%	2009	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს მობილგორიგაზი	55.0%	55.0%	2011	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს დეპტა პე	50.0%	50.0%	2015	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს იქს გაზი	50.0%	50.0%	2012	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს ახალგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს იბერგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს ორთაჭალა გაზი	100.0%	100.0%	2016	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს ჯორჯიან ჰაიდრო ფაუერი - EPC	51.0%	51.0%	2012	ჰესების ინჟინერია
შპს ჯიეკ სოლუშენსი	100.0%	100.0%	2019	საინჟინრო და გვერდითი საკონსულტაციო საქმიანობა
შპს ჯითი ფაუერ ვენჩერსი	50.0%	50.0%	2019	საინჟინრო საქმიანობა
შპს ჯითი ფაუერ“	50.0%	-	2022	საინჟინრო საქმიანობა

ჯგუფის მომავალი განვითარების გეგმები

2018 წლის მთავრობის დადგენილების შედეგად, 2019 წლის მაისიდან საცალო მომხმარებელი, რომელიც აკმაყოფილებს ამავე დადგენილებით ელექტროენერგიის პირდაპირი მომხმარებლისათვის განსაზღვრულ სავალდებულო კრიტერიუმებს, უნდა დარეგისტრირდეს საბითუმო ვაჭრობაში, როგორც პირდაპირი მომხმარებელი. აღნიშნული დადგენილება საშუალებას მისცემს სსეკ-ს აწარმოოს მოლაპარაკებები პირდაპირ მომხმარებლებთან და გააფორმოს ხელშეკრულებები ელექტროენერგიის პირდაპირი წესით მიყიდვაზე.

რაც შეეხება განვითარების გეგმებს გაზგასამართი სადგურების ოპერირებასთან დაკავშირებით, რასაც „ნეოგაზი ჯგუფი“ ახორციელებს, მდგომარეობს შემდეგში:

შპს „ნეოგაზის“ საიჯარო ხელშეკრულების მიხედვით, მოიჯარე ვალდებულია, მოაწყოს და ექსპლუატაციაში შეიყვანოს ბენზინგასამართი სადგურები არსებულ 15 სადგურზე. გარდა ამისა, მოიჯარეს აქვს სადგურებზე მარკეტების მოწყობის ვალდებულება. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ მოიპოვა გაზგასამართი სადგურების ტერიტორიაზე ნავთობპროდუქტების სარეალიზაციო წერტილების დამატების მიზნით ნავთობპროდუქტების საცავის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ლიცენზია. 2023 წელს კომპანიამ 15-დან 6 სადგურზე ბუნებრივი და თხევადი აირის გარდა ბენზინისა და დიზელის საწვავის გაყიდვა დაიწყო და მომავალში ამ პროცესში ყველა სხვა სადგურის ჩართვას გეგმავს.

2022 წელს შპს „ნეოგაზის“ საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად, მოიჯარემ აქტიურად დაიწყო სადგურებზე მარკეტების დამატება და სამომავლოდ ყველა სადგურზე გეგმავს მარკეტების გახსნას.

ჯგუფის მიერ წარმოებული კვლევებისა და განვითარების მიმოხილვა

2022 წლის განმავლობაში ჯგუფი არ ყოფილა ჩართული რაიმე კვლევის და განვითარების აქტივობაში.

ჯგუფის ფილიალების მიმოხილვა

ჰესები

2005 წლიდან სსეკ-მ დაიწყო ჰიდროელექტროსადგურების შეძენა და 2022 წლისათვის მის მფლობელობაშია უკვე 8 ჰიდროელექტრო სადგური. აქედან კომპანიის მიერ აშენდა რაჭა ჰესი და ალაზანი 2 ჰესი, ხოლო ალაზანი 1 ჰესს ჩაუტარდა სრული რეაბილიტაცია. 8 ჰიდრო სადგურის დადგმული სიმძლავრე 48.743 მგვტ-ია:

რიცეულა ჰესი - ექსპლუატაციაში 1956 წელს შევიდა, სამივე ჰიდრო აგრეგატის დადგმული სიმძლავრეა ჯამში 6.32 მგვტ.
რაჭა ჰესი - აშენდა ენერგეტიკული კორპორაციის მიერ და ექსპლუატაციაში შევიდა 2013 წელს და დადგმული სიმძლავრეა 11 მგვტ.
ბჟუჟა ჰესი - 1956 წლიდანაა ექსპლუატაციაში შესული და შეუძლია 12.24 მგვტ. ელექტროენერგია გამოიმუშაოს.
ალაზანი 1 - ჰესს სსეკ-მ ჩაუტარა რეაბილიტაცია და განახლებული ჰესი ექსპლუატაციაში 2011 წლიდან შევიდა. მისი დადგმული სიმძლავრე ჯამში შეადგენს 6.064 მგვტ-ს.
ალაზანი 2 - ჰესი აშენდა ასევე 2011 წელს და მისი დადგმული სიმძლავრეა 6.064 მგვტ.
კახარეთი ჰესი - აშენდა 1949 წელს და 1950 წლიდან გამოიმუშავებს 2.08 მგვტ. ელექტროენერგიას.
იგოეთი ჰესი - ექსპლუტაციაშია 1955 წლიდან 1.75 მგვტ. სიმძლავრით.
ტირიფონი ჰესი - მშენებლობა დასრულდა 1950 წელს და ორი ჰიდროაგრეგატი გამოიმუშავებს ჯამში 3.2 მგვტ. ელექტრონერგიას.

თბოსადგურები

სსეკ-ს მფლობელობაშია გარდაბანში მდებარე თბოელექტროსადგურის მესამე და მეოთხე ბლოკები.

მესამე ბლოკი აშენდა და ექსპლუტაციაში შევიდა 1965 წელს და 2022 წელს მისმა გენერაციამ შეადგინა 123,287,010 კვტ/სთ.

მეოთხე ბლოკი ფუნქციონირებს 1967 წლიდან და 2022 წელს გამოიმუშავა 104,243,601 კვტ/სთ. ელექტროენერგია.

გაზგასამართი სადგურები

ასევე ენერგეტიკულის ჯგუფი მოიცავს თავის მხრივ „ნეოგაზი“ ჯგუფს, რომელიც წარმოადგენს ენერგეტიკულის შვილობილ კომპანიას. „ნეოგაზი“ ჯგუფი აერთიანებს 20 გაზგასამართ სადგურს (შვილობილების ჩათვლით) საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში. მათ მთავარ საოპერაციო საქმიანობას წარმოადგენს შეკუმშული ბუნებრივი აირის რეალიზაცია, თუმცა 2018 წელს დაემატა ახალი პროდუქტი თხევადი გაზის სახით, რისი რეალიზაციაც ასევე ხდება მოცემულ სადგურებზე.

ასევე საქართველოს სხვადასხვა ტერიტორიაზე მდებარეობის ჯგუფის სხვა შვილობილები, როგორებიცაა შპს „სიპაუერი“, შპს „ფაუერ თრეიდი“, შპს „ჯორჯიან ჰიდრო ფაუერი, შპს „იქს გაზი“, და შპს „ჯიეკ სოლუშენსი“.

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

ათასობით ლარში	**2022**	**2021**
შემოსავალი	90,575	93,997
მთლიანი (ზარალი)/მოგება	28,765	35,280
წმინდა მოგება	14,530	(4,815)
მთლიანი მოგება (%)	31.76%	37.53%

2021 წელს კოვიდ 19-ის შეზღუდვების შემსუბუქების შედეგად ბაზარმა აღდგენა დაიწყო. მთლიანი მოგება შემცირდა გაზის საბითუმო და საცალო გაყიდვების გამო.

რაც შეეხება არაფინანსურ მაჩვენებლებს, დიდი ყურადღება ექცევა გარემოს დაცვის საკითხებს, როგორც ძირითად ტერიტორიაზე ასევე ინფრასტრუქტურულ ერთეულებში. შემუშავებულია: ნარჩენების მართვის გეგმა და შესაბამისად სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების განცალკევება და გეგმის შესაბამისად განკარგვა, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, ტარდება ღონისძიებები გარემოზე ზემოქმედების შესაბამისი დოკუმენტაციის დასკვნით ნაწილში რეკომენდაციების შესრულებაზე.

კომპანიის ფინანსური და არაფინანსური რისკების მიმოხილვა და შესაბამისი მექანიზმები რისკების მენეჯმენტისთვის

ჯგუფში რისკების მართვა ხორციელდება ფინანსურ, ოპერაციულ და იურიდიულ რისკებთან დაკავშირებით.

ფინანსური რისკის ერთ-ერთ შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს **საკრედიტო რისკი,** რაც რისკია იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ გადაუხდის კომპანიას საკუთარ ვალდებულებებს, როდესაც გადახდის დრო მოვა. ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკის მთავარ გამომწვევ ფაქტორებს წარმოადგენენ ძირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისა და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან. ჯგუფს შემუშავებული აქვს პროცედურები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მხოლოდ დადებითი საკრედიტო ისტორიის მქონე კონტრაგენტებს მიაწოდოს საქონელი ან შესთავაზოს გადახდის ალტერნატიული გზები (მაგალითად წინასწარ გადახდები). დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება, ფული და ფულის ეკვივალენტები და გაცემული სესხები წარმოადგენენ საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებისა და გაცემული სესხების შეგროვებაზე შეიძლება გავლენა იქონიოს ეკონომიკურმა ფაქტორებმა, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფისთვის ზიანის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს, გარდა იმისა, რაც აღრიცხულია როგორც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი.

საბაზრო რისკი. ჯგუფზე გავლენას ახდენს ბაზარზე არსებული რისკებიც. საბაზრო რისკები უმეტესად უკავშირდება საბაზრო ძალებით განსაზღვრულ ფასებს საქონელზე და ამით ქმნის ლიმიტებს ფასზე, რომელიც შეიძლება დაეკისროს მომხმარებელს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს აქვს გავლენა ამ ფასებზე, საბითუმო მომხმარებლებისთვის, მისი გავლენა იზღუდება ისეთი კონკურენტების ქმედებებით, როგორიცაა შპს „სოკარ გაზი“ (მთავარი ეროვნული საბითუმო გაზის მომწოდებლები). გაზის საცალო გაყიდვებში ჯგუფი მოქმედებს ფასებით, რომელსაც ბაზარი აწესებს, სადაც მისი მთავარი კონკურენტები არიან შპს „ვისოლ პეტროლიუმი“ და შპს „სოკარ გაზი“.

კომპანიის ფინანსური და არაფინანსური რისკების მიმოხილვა და შესაბამისი მექანიზმები რისკების მენეჯმენტისთვის (გაგრძელება)

საანგარიშო პერიოდში ბუნებრივი აირი ძირითადად შეძენილი იქნა შპს „გაზ თრეიდინგი“-სა და შპს „სოკარ გაზის ექსპორტ-იმპორტი“-სგან ნაღდი ანგარიშსწორებით.

გარდა ამისა, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელიც მერყეობს ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის მოძრაობების შესაბამისად. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ოდენობაზე, რომელიც შეიძლება რომ ტოლერილებულ იქნას, რაც რეგულარულად მონიტორინგის ქვეშაა. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებამ შეიძლება ვერ შეზღუდოს ზარალი ამ ფარგლებს მიღმა, უფრო მნიშვნელოვნად, ბაზრის არახელსაყრელად მოძრაობის შემთხვევაში.

გეოგრაფიული რისკი. ჯგუფის აქტივები მდებარეობს საქართველოში. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, კომპანიაზე ზემოქმედებას ახდენს საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკები.

ჯგუფი ასევე, ნაწილობრივ დამოკიდებულია საქართველოსა და რეგიონის ქვეყნების ურთიერთობების განვითარებაზე. ნებისმიერმა მოვლენამ, რომელიც გავლენას მოახდენს ბუნებრივი აირის ფასზე, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას კომპანიას, განაგრძოს ბიზნესი ჩვეულებისამებრ. ამასთანავე, ჯგუფზე ცუდი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს იმ ფაქტმა, რომ თუ მთავრობა შეზღუდავს ელექტროენერგიის ექსპორტს საქართველოდან, ჯგუფის მომგებიანი ბარტერული ტრანზაქციები შეიზღუდება.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობა ადგენს ლიმიტებს რისკის დონეზე ვალუტასთან დაკავშირებით და მთლიანობაში. პოზიციების მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად.

ლიკვიდობის რისკი. გონივრული ლიკვიდობის რისკის მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი სახსრების შენარჩუნებასა და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას ერთობლივი საკრედიტო ობიექტების ადეკვატური თანხის ოდენობით.

ჯგუფი მართავს ლიკვიდობის რისკს სესხებზე წვდომის შენარჩუნებით, მუდმივი პროგნოზირებისა და რეალური ფულადი ნაკადების მოძრაობის მონიტორინგის გზით. ფულადი ნაკადების მოძრაობის პროგნოზირება ხორციელდება ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებში და ჯამდება ჯგუფის ფინანსების მიხედვით. ასეთი პროგნოზები ითვალისწინებენ ჯგუფის რეფინანსირების გეგმებს. ჯგუფის ფინანსების განყოფილება მონიტორინგს უწევს ჯგუფის ლიკვიდობის მოთხოვნებს, რომ უზრუნველყოს საკმარისი ფულის ქონა საკუთარი საოპერაციო მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და დაიტოვოს საკმარისი არეალი იმისათვის, რომ არ დაარღვიოს სესხების ლიმიტები.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ვალდებულებები გაანალიზებულია მათი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. დაფარვის ცხრილში გაწერილი თანხები არის ხელშეკრულების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები, მათ შორის სესხის ვალდებულებები. ასეთი არადისკონტირებული ოდენობები განსხვავდება ფინანსურ უწყისებში ნაჩვენები ოდენობებისგან, რადგან იქ მოცემული ოდენობები დისკონტირებულია.

როდესაც გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, თანხა წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული პირობების მითითებით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული გაცვლითი კურსებით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

კომპანიის ფინანსური და არაფინანსური რისკების მიმოხილვა და შესაბამისი მექანიზმები რისკების მენეჯმენტისთვის (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	**1 წელზე ნაკლები**	**1-იდან 2 წლამდე**	**2-იდან 5 წლამდე**	**5 წელზე მეტი**	**სულ**
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21,533	-	-	-	**21,533**
გადასახადები	32	-	-	-	**32**
საიჯარო ვალდებულება	206	135	373	-	**714**
აღებული სესხები	78,114	6,834	26,737	47,557	**159,242**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	99,885	6,969	27,110	47,557	181,521

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ლიკვიდობის გაზრდა მოხდება კომერციული ბანკების მიერ ახალი საკრედიტო ხაზების მოპოვებით ან არსებული სესხების საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით, ხარჯების მართვის გაუმჯობესებით, აქტივობის გაზრდით და აქტიურად ახალი კონტრაქტების მოძიებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ცვლილება საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი მოძრაობის მიმართ, რაც გამოიხატება მოზიდული სახსრების ან/და ფულადი სახსრებიდან მიღებული შემოსავლების შემცირებით. ჯგუფს არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა, თუ რა პროპორციით უნდა იყოს ფიქსირებული და ცვლადი სესხები ჯგუფში. თუმცა, ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა „თიბისი ბანკისგან“ და „საქართველოს ბანკისგან“ აღებული სესხებისა, რომელიც არის 6 თვიანი LIBOR + 6.20% და 6.70%.
ამ ცვლილებების შედეგად, საპროცენტო მარჟა შესაძლოა გაიზრადოს, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან დაბლა დაიწიოს ბაზარზე მოულოდნელი ძვრების გამო. ჯგუფი არ აკეთებს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

ამ ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟები, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან წავიდეს ზარალში იმ შემთხვევაში, როდესაც მოულოდნელი მოძრაობები წარმოიქმნება ბაზარზე. ჯგუფი არ აკეთებს მისი საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

რუსეთის სამხედრო შეჭრა უკრაინაში. 2022 წლის 24 თებერვალს, რუსეთ-უკრაინის საზღვართან რუსული სამხედრო ძალების მნიშვნელოვანი გაძლიერების შემდეგ, რუსეთის ჯარმა საზღვარი გადაკვეთა. აღნიშნული კონფლიქტი საერთაშორისოდ განიხილება როგორც ევროპაში ყველაზე დიდი სამხედრო თავდასხმა ევროპულ სახელმწიფოზე, მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ. ომის დაწყების შემდეგ ევროპაში ყველაზე დიდი ლტოლვილთა კრიზისი დაიწყო, მილიონობით უკრაინელი დღემდე ტოვებს საკუთარ სამშობლოსა და სახლს. უკრაინაში კონფლიქტის შედეგად, ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა გაერთიანებამ რუსეთს მკაცრი ეკონომიკური სანქციები დააკისრა. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა შედეგი უკვე აისახა ჰუმანიტარული კრიზისსა და მატერიალურ-ეკონომიკურ ზარალში როგორც რუსეთსა და უკრაინაში, ასევე დანარჩენ მსოფლიოში.

კომპანიას არ აქვს პირდაპირი კავშირი უკრაინასთან და რუსეთთან. იმის გამო, რომ ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შეუძლებელია საიმედოდ შეფასდეს სრული გავლენა, რომელიც ამ მოვლენას შესაძლოა ჰქონდეს კომპანიაზე, რადგან გაურკვევლობაა თუ რა სიდიდით იმოქმედა ომმა ეკონომიკაზე. მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობას.

მენეჯმენტს არ შეუძლია განჭვრიტოს ყველა ის მოვლენა, რომელსაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე და, შესაბამისად, რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს მათი კომპანიის მომავალ ფინანსურ მდგომარეობაზე. მენეჯმენტი თვლის, რომ ის იღებს ყველა საჭირო ზომას კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

დამატებითი ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

ახალი პროგრამები

„ქსელის წესების“ მოთხოვნის თანახმად, 2018 წელს დაიწყო ახალი ტირისტორული აღგზნების სისტემების მონტაჟი სსეკ-ს კუთვნილ ჰესებსა და თბოელექტრო სადგურის ბლოკებზე. აღნიშნული სისტემის დამონტაჟება ჰესებზე და ბლოკზე უზრუნველყოფს ოპერაციის საიმედოობას, სტაბილურობას და იძლევა სწრაფი რეაგირების საშუალებას.

SCADA სისტემის დანერგვა

დისპეჩერიზაციის ლიცენზიატსა და ელექტროენერგეტიკული სისტემის მონაწილეებს შორის კომუნიკაციის გაუმჯობესების მიზნით სსეკ-მ დაიწყო SCADA-ს მონაცემთა გადაცემის სისტემის განთავსება ჰესებზე, რომლის დანიშნულებაა ჰესებში მიმდინარე სამრეწველო პროცესის მეთვალყურეობა რეალურ დროში. 2018 წელს აღნიშნული სისტემა მოეწყო რაჭის, რიცეულას და ბჟუჟა ჰესებზე.

სოციალური პასუხისმგებლობა

„საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“ როგორც „ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის“ შვილობილი კომპანია აქტიურადაა ჩართული მშობელი კომპანიის ქოლგის ქვეშ განხორციელებულ სხვადასხვა სოციალურ თუ საქველმოქმედო აქტივობებში. იქნება ეს სოციალური თემატიკის, საგანმანათლებლო, სპორტული თუ ეკოლოგიური.

_____

დავით ჭანტურია

გენერალური დირექტორი

_____

ჯუმბერ ბოხაშვილი

ბუღალტერი

GIEC GROUP

International Financial Reporting Standards Consolidated Financial Statements, Management Report and Independent Auditor's Report

31 December 2022

Contents

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS

Consolidated Statement of Financial Position....1
Consolidated Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income....2
Consolidated Statement of Changes in Equity....3
Consolidated Statement of Cash Flows....4

Notes to the Consolidated Financial Statements:

1. Introduction....5
2. Operating Environment of the Group....6
3. Significant Accounting Policies....6
4. Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies....19
5. Application of New and Revised International Financial Reporting Standards....21
6. New Accounting Pronouncements....22
7. Property, Plant and Equipment....25
8. Investment Properties....26
9. Finance Lease Receivables....27
10. Other Non-Current Assets....28
11. Loans Issued....29
12. Inventories....31
13. Trade and Other Receivables....31
14. Cash and Cash Equivalents....33
15. Borrowings....33
16. Trade and Other Payables....34
17. Revenues....35
18. Cost of Sales....36
19. Selling and Distribution Expenses....37
20. General and Administrative Expenses....37
21. Other Operating Income/(Expenses), Net....38
22. Finance Costs....38
23. Finance Income....38
24. Financial Risk Management....39
25. Fair Value of Financial Instruments....42
26. Commitments and Contingencies....43
27. Related Party Transactions....45
28. Events after the Reporting Period....47

OTHER INFORMATION - Consolidated Management Report 2022

Independent Auditor's Report

To the Owner and Management of Georgian International Energy Corporation LLC

Our opinion

In our opinion, the consolidated financial statements present fairly, in all material respects, the consolidated financial position of Georgian International Energy Corporation LLC (the "Company") and its subsidiaries (together - the "Group") as at 31 December 2022, and the Group's consolidated financial performance and consolidated cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The Group's consolidated financial statements comprise:

- the consolidated statement of financial position as at 31 December 2022;
- the consolidated statement of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the consolidated statement of changes in equity for the year then ended;
- the consolidated statement of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the consolidated financial statements, which include significant accounting policies and other explanatory information.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's responsibilities for the audit of the consolidated financial statements section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Group in accordance with the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) issued by the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. The other information comprises the Management Report (but does not include the consolidated financial statements and our auditor's report thereon).

Our opinion on the consolidated financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the consolidated financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the consolidated financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude

that there is a material misstatement in the Management Report, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Based on the work undertaken in the course of our audit, in our opinion:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the consolidated financial statements are prepared is consistent with the consolidated financial statements;
- the information given in the Management Report complies with the requirements of paragraph 6 of article 7 of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Responsibilities of management and those charged with governance for the consolidated financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the consolidated financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of the consolidated financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the consolidated financial statements, management is responsible for assessing the Group's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Group or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Group's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the consolidated financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the consolidated financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these consolidated financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the consolidated financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the consolidated financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the consolidated financial statements, including the disclosures, and whether the consolidated financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the Group audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

28 November 2023
Tbilisi, Georgia

- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the consolidated financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the consolidated financial statements, including the disclosures, and whether the consolidated financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the Group audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

28 November 2023
Tbilisi, Georgia

GIEC GROUP
Consolidated Statement of Financial Position

In thousands of Georgian Lari	Note	31 December 2022	31 December 2021
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	7	89,564	105,324
Investment properties	8	30,570	6,226
Finance lease receivables	9	1,874	-
Right-of-use assets		371	481
Goodwill		726	726
Intangible assets		257	386
Investments in associates		801	736
Loans issued	11	-	2
Trade and other receivables	13	-	15,026
Other non-current assets	10	25,030	25,086
Total non-current assets		**149,193**	**153,993**
Current assets			
Inventories	12	6,755	7,533
Loans issued	11	55,168	57,593
Trade and other receivables	13	42,435	9,485
Taxes prepaid		1,025	721
Restricted cash	14	9,206	10,554
Cash and cash equivalents	14	14,719	23,231
Total current assets		**129,308**	**109,117**
TOTAL ASSETS		**278,501**	**263,110**
EQUITY			
Charter capital		7,720	7,720
Revaluation reserve	8	18,481	-
Retained earnings		115,505	100,931
Equity attributable to:			
Owner of the Company		141,706	108,651
Non-controlling interest		239	335
TOTAL EQUITY		**141,945**	**108,986**
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Borrowings	15	42,732	104,644
Lease liability		464	414
Customer advances	16	2,213	-
Total non-current liabilities		**45,409**	**105,058**
Current liabilities			
Borrowings	15	68,761	38,130
Lease liability		178	215
Trade and other payables	16	22,175	10,113
Taxes payable		33	608
Total current liabilities		**91,147**	**49,066**
TOTAL LIABILITIES		**136,556**	**154,124**
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		**278,501**	**263,110**

Approved for issue and signed on behalf of the management on 28 November 2023:

Davit Chanturia
General Director

Jumber Bokhashvili
Chief Accountant

GIEC GROUP
Consolidated Statement of Financial Position

In thousands of Georgian Lari	Note	31 December 2022	31 December 2021
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	7	89,564	105,324
Investment properties	8	30,570	6,226
Finance lease receivables	9	1,874	-
Right-of-use assets		371	481
Goodwill		726	726
Intangible assets		257	386
Investments in associates		801	736
Loans issued	11	-	2
Trade and other receivables	13	-	15,026
Other non-current assets	10	25,030	25,086
Total non-current assets		**149,193**	**153,993**
Current assets			
Inventories	12	6,755	7,533
Loans issued	11	55,168	57,593
Trade and other receivables	13	42,435	9,485
Taxes prepaid		1,025	721
Restricted cash	14	9,206	10,554
Cash and cash equivalents	14	14,719	23,231
Total current assets		**129,308**	**109,117**
TOTAL ASSETS		**278,501**	**263,110**
EQUITY			
Charter capital		7,720	7,720
Revaluation reserve	8	18,481	-
Retained earnings		115,505	100,931
Equity attributable to:			
Owner of the Company		141,706	108,651
Non-controlling interest		239	335
TOTAL EQUITY		**141,945**	**108,986**
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Borrowings	15	42,732	104,644
Lease liability		464	414
Customer advances	16	2,213	-
Total non-current liabilities		**45,409**	**105,058**
Current liabilities			
Borrowings	15	68,761	38,130
Lease liability		178	215
Trade and other payables	16	22,175	10,113
Taxes payable		33	608
Total current liabilities		**91,147**	**49,066**
TOTAL LIABILITIES		**136,556**	**154,124**
TOTAL LIABILITIES AND EQUITY		**278,501**	**263,110**

Approved for issue and signed on behalf of the management on 28 November 2023:

Davit Chanturia
General Director

Jumber Bokhashvili
Chief Accountant

The accompanying notes set out on pages 5 to 47 form an integral part of these consolidated financial statements.

In thousands of Georgian Lari	Note	2022	2021
Revenues	17	**90,575**	**93,997**
Cost of sales	18	(61,810)	(58,717)
Gross profit		**28,765**	**35,280**
Selling and distribution expenses	19	(4,320)	(10,590)
General and administrative expenses	20	(12,843)	(11,337)
Other operating income/(expenses), net	21	5,166	(13,744)
Operating profit/(loss)		**16,768**	**(391)**
Fair value gains less losses on investment properties	8	770	33
Impairment charge on PPE transfer	8	(2,476)	-
Share of profit in associates		362	304
Finance costs	22	(10,428)	(10,557)
Finance income	23	9,534	5,796
Profit/(loss) before income tax		**14,530**	**(4,815)**
Income tax		-	-
PROFIT/(LOSS) FOR THE YEAR		**14,530**	**(4,815)**
Other comprehensive income:			
Revaluation of property, plant and equipment	8	18,481	-
Other comprehensive income for the year		**18,481**	**-**
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME/(LOSS) FOR THE YEAR		**33,011**	**(4,815)**
Profit/(loss) is attributable to:			
Owners of the Company		14,574	(4,711)
Non-controlling interest		(44)	(104)
Total comprehensive income/(loss) attributable to:			
Owner of the Company		33,055	(4,711)
Non-controlling interest		(44)	(104)
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME/(LOSS) FOR THE YEAR		**33,011**	**(4,815)**

In thousands of Georgian Lari	Attributable to the owner of the Company				Non-controlling interests	Total
	Charter capital	**Revaluation reserve**	**Retained earnings**	**Total**		
At 1 January 2021	**7,720**	**-**	**105,652**	**113,372**	**500**	**113,872**
Loss for the year	-	-	(4,711)	**(4,711)**	(104)	**(4,815)**
Other comprehensive income for the year	-	-	-	**-**	-	**-**
Total comprehensive loss	-	-	(4,711)	**(4,711)**	(104)	**(4,815)**
Dividends declared	-	-	(10)	**(10)**	(61)	**(71)**
At 31 December 2021	**7,720**	**-**	**100,931**	**108,651**	**335**	**108,986**
Profit/(loss) for the year	-	-	14,574	**14,574**	(44)	**14,530**
Other comprehensive income for the year	-	18,481	-	**18,481**	-	**18,481**
Total comprehensive income/(loss)	-	18,481	14,574	**33,055**	(44)	**33,011**
Dividends declared	-	-	-	**-**	(52)	**(52)**
At 31 December 2022	**7,720**	**18,481**	**115,505**	**141,706**	**239**	**141,945**

In thousands of Georgian Lari	Note	2022	2021
Cash flows from operating activities			
Cash receipts from customers		81,650	117,127
Cash paid to suppliers		(45,651)	(71,646)
Cash paid to employees		(9,094)	(9,171)
Taxes paid		(9,931)	(16,489)
Cash generated from operations		**16,974**	**19,821**
Interest paid		(9,193)	(8,934)
Net cash from operating activities		**7,781**	**10,887**
Cash flows from investing activities			
Receipts from finance lease receivables		61	-
Dividend received from associates		372	248
Increase in charter capital of the associate		-	(2)
Loans disbursed		-	(169)
Purchase of financial receivable		-	(1,568)
Cash consideration paid for assigned loan	11	-	(19,956)
Repayment of loans issued		1	-
Interest received		1,310	467
Purchase of intangible assets		-	(3)
Purchase of property, plant and equipment		(547)	(622)
Proceeds from sale of property, plant and equipment		1,191	14
Net cash generated from/(used in) investing activities		**2,388**	**(21,591)**
Cash flows from financing activities			
Proceeds from borrowings	15	-	185,762
Repayment of borrowings	15	(17,630)	(153,630)
Repayment of lease liabilities		(137)	(321)
Dividends paid		(50)	(59)
Net cash (used in)/from financing activities		**(17,817)**	**31,752**
Net (decrease)/increase in cash and cash equivalents		**(7,648)**	**21,048**
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	14	**23,231**	**2,198**
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		(864)	(15)
Cash and cash equivalents at the end of the year	14	**14,719**	**23,231**

1. Introduction

Georgian International Energy Corporation LLC (the "Company" or "GIEC") was incorporated on 11 July 2005 and is domiciled in Georgia. The Company and its subsidiaries (together referred to as the "Group" or "GIEC Group") have been set up as limited liability companies in accordance with Georgian regulations. The Company is registered by the National Agency of Public Registry with the identification number 230866783.

The Company's immediate parent company was Georgian Industrial Group Holding LLC which have been established under Georgian legislation. The ultimate parent of the Company is Chemexim International LTD, incorporated in the Republic of the Marshall Islands and has legal address at Trust Company Complex, Ajeltake Road, Ajeltake Island, Majuro, Marshall Islands MH96960. The Group is ultimately controlled by Mr. David Bezhuashvili, Georgian citizen.

Principal activity. The Company is a parent of a group of companies incorporated in Georgia, whose primary business activities include generation of electricity, operating of gas refuelling stations, leasing of gas stations, testing of gas equipped vehicles, engineering and related consulting activities.

Electricity is generated by a thermal power plant ("Tbilsresi") and 8 hydro power plants located throughout Georgia and controlled by the Group. Electricity is sold to various private companies and to a state-established Electricity System Commercial Operator LLC ("ESCO"). The thermal power plant ("TPP") has an installed capacity of 272 megawatts and its tariffs for sales to ESCO are regulated by statute. Each of the hydro power plants has an installed capacity of less than 13 megawatts and their tariffs are not subject to regulation by statute. Natural gas is purchased from major gas suppliers operating in the Caucasus region and capable of making large-volume deliveries. Major gas customers are large Georgian industrial companies and networks of natural gas refuelling stations.

The Group was also involved in the retail business of sale of gas through its own refuelling stations. On 25 January 2022, Neogaz LLC, subsidiary of the Company, signed a lease agreement with a third party not related to the Group, according to which from 1 March 2022 the Group leased out the majority of its gas and mobile stations (Note 9).

These consolidated financial statements include the following principal subsidiaries:

Subsidiary	31 December 2022 Ownership/voting %	31 December 2021 Ownership/voting %	Year of acquisition/ establishment	Industry/Activities
LLC Power Trade	100.0%	100.0%	2012	Electricity trading
LLC C Power	100.0%	100.0%	2015	Electricity generation
LLC Ritseulahesi	88.5%	88.5%	2008	Electricity generation
LLC Neogaz	100.0%	100.0%	2014	Gas refuelling operator
LLC Adjara Autogas	74.0%	74.0%	2009	Gas refuelling operator
LLC Mobilgorigas	55.0%	55.0%	2011	Gas refuelling operator
LLC Delta P	50.0%	50.0%	2015	Gas refuelling operator
LLC X Gazi	50.0%	50.0%	2012	Gas refuelling operator
LLC Akhalgas	50.0%	50.0%	2010	Gas refuelling operator
LLC Ibergas	50.0%	50.0%	2010	Gas refuelling operator
LLC Ortachala Gas	100.0%	100.0%	2016	Gas refuelling operator
LLC Georgian Hydro Power EPC	51.0%	51.0%	2012	HPP engineering
LLC GIEC Solutions	100.0%	100.0%	2019	Engineering & related consulting activities
LLC GT Power Ventures	50.0%	50.0%	2019	Engineering
LLC GT Power	100%	-	2022	Engineering

Registered address and place of business. The Company's registered address is at #18 Gazapkhuli Street, Vake District, Tbilisi, Georgia. The Group's principal place of business is in Georgia.

As at 31 December 2022, the Group employed 642 employees (31 December 2021: 836 employees).

2. Operating Environment of the Group

The Group's principal business activities are within Georgia. Georgia displays certain characteristics of an emerging market, including relatively high inflation and high interest rates. Georgian tax legislation is subject to varying interpretations and frequent changes. Georgia has relatively stable political situation and liberal market economy with low taxes and regulations. The future economic direction of Georgia is largely dependent upon the effectiveness of economic, financial and monetary measures undertaken by the Government, together with tax, legal, regulatory and political developments.

COVID-19. In March 2020, the World Health Organisation declared the outbreak of COVID-19 a global pandemic. In response to the pandemic, the Georgian government implemented numerous measures attempting to contain the spreading and impact of COVID-19, such as travel bans and restrictions, quarantines and limitations on business activity, including closures. Some of those measures were subsequently relaxed.

In 2022 the Georgian economy demonstrated positive dynamics in recovery from the pandemic. This trend was also supported by the global economic recovery and higher prices.

War between Russia and Ukraine. On 24 February 2022, following a significant Russian military build-up near the Russia-Ukraine border Russian troops crossed the border. Internationally considered as a conflict and the invasion is the largest conventional military attack on a European state since World War II. It triggered Europe's largest refugee crisis since that war, with millions of Ukrainians leaving the country and fleeing their homes. As a result of the conflict in Ukraine, many leading countries and economic unions have announced severe economic sanctions on Russia and there has been a significant depreciation of the Russian Rubble against foreign currencies, as well as a significant loss of value on the securities markets in Russia and of Russian companies listed in other markets. Numerous companies withdrew their businesses from Russia and Belarus. The situation is still unfolding, but it has already resulted in a humanitarian crisis and material economic losses for Ukraine, Russia and the rest of the world.

Group has no direct exposure to Ukraine, Russia and Belarus. As the war is still waging, it is impossible to reliably assess full impact this may have on the Group as there is uncertainty over the magnitude of the impact on the economy in general. Management is closely monitoring the economic situation in the current environment.

Management is unable to predict all developments which could have an impact on the Georgian economy and consequently what effect, if any, they could have on the future financial position of the Group. Management believes it is taking all the necessary measures to support the sustainability and development of the Group's business.

3. Significant Accounting Policies

Basis of preparation. These consolidated financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRS") and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing under the historical cost convention.

The principal accounting policies applied in the preparation of these consolidated financial statements are set out below. These policies have been consistently applied to all the periods presented, unless otherwise stated.

The preparation of consolidated financial statements in conformity with IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise its judgement in the process of applying the Group's accounting policies. The areas involving a higher degree of judgement or complexity, or areas where assumptions and estimates are significant to the consolidated financial statements are disclosed in Note 4.

Functional and presentation currency. The functional currency of each of the Group's consolidated entities is the currency of the primary economic environment in which the entity operates. The national currency of Georgia is the Georgian Lari ("GEL"), which is the functional currency of the Group, its subsidiaries and associates and the currency in which the Group's consolidated financial statements are presented. All amounts presented in the consolidated financial statements have been rounded to the nearest thousand.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Basis of consolidation. The consolidated financial statements incorporate the financial statements of the Company and entities (including structured entities) controlled by the Company and its subsidiaries. Control is achieved when the Company:

- has power over the investee;
- is exposed, or has rights, to variable returns from its involvement with the investee; and has the ability to use its power to affect its returns.

The Company reassesses whether or not it controls an investee if facts and circumstances indicate that there are changes to one or more of the three elements of control listed above.

When the Company has less than a majority of the voting rights of an investee, it has power over the investee when the voting rights are sufficient to give it the practical ability to direct the relevant activities of the investee unilaterally. The Company considers all relevant facts and circumstances in assessing whether or not the Company's voting rights in an investee are sufficient to give it power, including:

- the size of the Company's holding of voting rights relative to the size and dispersion of holdings of the other vote holders;
- potential voting rights held by the Company, other vote holders or other parties;
- rights arising from other contractual arrangements; and
- any additional facts and circumstances that indicate that the Company has, or does not have, the current ability to direct the relevant activities at the time that decisions need to be made, including voting patterns at previous shareholders' meetings.

Consolidation of a subsidiary begins when the Company obtains control over the subsidiary and ceases when the Company loses control of the subsidiary. Specifically, income and expenses of a subsidiary

acquired or disposed of during the year are included in the consolidated statement of profit or loss and other comprehensive income from the date the Company gains control until the date when the Company ceases to control the subsidiary.

Profit or loss and each component of other comprehensive income are attributed to the owners of the Company and to the non-controlling interests. Total comprehensive income of subsidiaries is attributed to the owners of the Company and to the non-controlling interests even if this results in the non-controlling interests having a deficit balance.

When necessary, adjustments are made to the consolidated financial statements of subsidiaries to bring their accounting policies into line with the Group's accounting policies.

All intra group assets and liabilities, equity, income, expenses and cash flows relating to transactions between members of the Group are eliminated in full on consolidation.

Changes in the Group's ownership interests in existing subsidiaries. Changes in the Group's ownership interests in subsidiaries that do not result in the Group losing control over the subsidiaries are accounted for as equity transactions. The carrying amounts of the Group's interests and the non- controlling interests are adjusted to reflect the changes in their relative interests in the subsidiaries. Any difference between the amount by which the non-controlling interests are adjusted and the fair value of the consideration paid or received is recognized directly in equity and attributed to owners of the Company.

When the Group loses control of a subsidiary, a gain or loss is recognized in profit or loss and is calculated as the difference between (i) the aggregate of the fair value of the consideration received and the fair value of any retained interest and (ii) the previous carrying amount of the assets (including goodwill), and liabilities of the subsidiary and any non-controlling interests. All amounts previously recognized in other comprehensive income in relation to that subsidiary are accounted for as if the Group had directly disposed of the related assets or liabilities of the subsidiary (i.e. reclassified to profit or loss or transferred to another category of equity as specified/permitted by applicable IFRSs). The fair value of any investment retained in the former subsidiary at the date when control is lost is regarded as the fair value on initial recognition for subsequent accounting under IFRS 9, when applicable, the cost on initial recognition of an investment in an associate or a joint venture.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Business combinations. Acquisitions of businesses are accounted for using the acquisition method. The consideration transferred in a business combination is measured at fair value, which is calculated as the sum of the acquisition-date fair values of the assets transferred by the Group, liabilities incurred by the Group to the former owners of the acquiree and the equity interests issued by the Group in exchange for control of the acquiree. Acquisition-related costs are generally recognised in profit or loss as incurred.

At the acquisition date, the identifiable assets acquired and the liabilities assumed are recognised at their fair value, except that:

- deferred tax assets or liabilities, and assets or liabilities related to employee benefit arrangements are recognised and measured in accordance with IAS 12 and IAS 19 respectively;
- liabilities or equity instruments related to share-based payment arrangements of the acquiree or share-based payment arrangements of the Group entered into to replace share-based payment arrangements of the acquiree are measured in accordance with IFRS 2 Share-based Payment at the acquisition date; and
- assets (or disposal groups) that are classified as held for sale in accordance with IFRS 5 Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations are measured in accordance with that Standard.

Non-controlling interests that are present ownership interests and entitle their holders to a proportionate share of the entity's net assets in the event of liquidation may be initially measured either at fair value or at the non-controlling interests' proportionate share of the recognised amounts of the acquiree's identifiable net assets. The choice of measurement basis is made on a transaction-by-transaction basis. Other types of non-controlling interests are measured at fair value or, when applicable, on the basis specified in another IFRS.

When the consideration transferred by the Group in a business combination includes assets or liabilities resulting from a contingent consideration arrangement, the contingent consideration is measured at its acquisition-date fair value and included as part of the consideration transferred in a business combination. Changes in the fair value of the contingent consideration that qualify as measurement period adjustments are adjusted retrospectively, with corresponding adjustments against goodwill. Measurement period adjustments are adjustments that arise from additional information obtained during the ‘measurement period’ (which cannot exceed one year from the acquisition date) about facts and circumstances that existed at the acquisition date.

The subsequent accounting for changes in the fair value of the contingent consideration that do not qualify as measurement period adjustments depends on how the contingent consideration is classified. Contingent consideration that is classified as equity is not remeasured at subsequent reporting dates and its subsequent settlement is accounted for within equity. Contingent consideration that is classified as an asset or a liability is remeasured at subsequent reporting dates in accordance with IFRS 9, or IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets, as appropriate, with the corresponding gain or loss being recognised in profit or loss.

When a business combination is achieved in stages, the Group's previously held equity interest in the acquiree is remeasured to fair value at the acquisition date (i.e. the date when the Group obtains control) and the resulting gain or loss, if any, is recognised in profit or loss. Amounts arising from interests in the acquiree prior to the acquisition date that have previously been recognised in other comprehensive income are reclassified to profit or loss where such treatment would be appropriate if that interest were disposed of.

If the initial accounting for a business combination is incomplete by the end of the reporting period in which the combination occurs, the Group reports provisional amounts for the items for which the accounting is incomplete. Those provisional amounts are adjusted during the measurement period (see above), or additional assets or liabilities are recognised, to reflect new information obtained about facts and circumstances that existed at the acquisition date that, if known, would have affected the amounts recognised at that date.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Purchases of subsidiaries from parties under common control. Purchases of subsidiaries from parties under common control are accounted for using the predecessor values method. The results of the acquired entities are incorporated from the date on which the business combination between entities under common control occurred. The assets and liabilities of the subsidiary transferred under common control are at the predecessor entity's carrying amounts. The predecessor entity is considered to be the highest reporting entity in which the subsidiary's IFRS financial information was consolidated. Related goodwill inherent in the predecessor entity's original acquisitions is also recorded in these consolidated financial statements. Any difference between the carrying amount of net assets, including the predecessor entity's goodwill and the consideration for the acquisition is accounted for in these consolidated financial statements as an adjustment to the retained earnings within equity. adjustment to the retained earnings within equity.

Associates. Associates are entities over which the Company has significant influence (directly or indirectly), but not control, generally accompanying a shareholding of between 20 and 50 percent of the voting rights. Investments in associates are accounted for using the equity method of accounting and are initially recognised at cost. Dividends received from associates reduce the carrying value of the investment in associates. Other post-acquisition changes in Group's share of net assets of an associate are recognised as follows: (i) the Group's share of profits or losses of associates is recorded in the consolidated statement of profit or loss and other comprehensive income as share of result of associates, (ii) the Group's share of other comprehensive income is recognised in other comprehensive income and presented separately, (iii); all other changes in the Group's share of the carrying value of net assets of associates are recognised in profit or loss within the share of result of associates.

However, when the Group's share of losses in an associate equals or exceeds its interest in the associate, including any other unsecured receivables, the Group does not recognise further losses, unless it has incurred obligations or made payments on behalf of the associate.

Unrealised gains on transactions between the Group and its associates are eliminated to the extent of the Group's interest in the associates; unrealised losses are also eliminated unless the transaction provides evidence of an impairment of the asset transferred.

Foreign currencies. In preparing the consolidated financial statements of each individual group entity, transactions in currencies other than the entity's functional currency (foreign currencies) are recognised at the rates of exchange prevailing by National Bank of Georgia at the dates of the transactions. At the end of each reporting period, monetary items denominated in foreign currencies are retranslated at the rates prevailing by National Bank of Georgia at that date. Non-monetary items carried at fair value that are denominated in foreign currencies are retranslated at the rates prevailing by National Bank of Georgia at the date when the fair value was determined. Non-monetary items that are measured in terms of historical cost in a foreign currency are not retranslated.

Exchange differences on monetary items are recognised in profit or loss in the period in which they arise except for exchange differences on foreign currency borrowings relating to assets under construction for future productive use, which are included in the cost of those assets when they are regarded as an adjustment to interest costs on those foreign currency borrowings.

The exchange rates used by the Group in the preparation of the consolidated financial statements as at year-end are as follows:

	31 December 2022	31 December 2021
GEL/1 US Dollar	2.7020	3.0976
GEL/1 Euro	2.8844	3.5040

At present, the Georgian Lari is not a freely convertible currency in most countries outside of Georgia.

Property, plant and equipment. Property, plant and equipment are stated at cost less accumulated depreciation and provision for impairment, where required.

Cost of replacing major parts or components of property, plant and equipment items are capitalised and the replaced part is retired. Subsequent expenditure is capitalised if future economic benefits will arise from the expenditure. Costs of minor repairs and maintenance are expensed when incurred.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

At the end of each reporting period management assesses whether there is any indication of impairment of property, plant and equipment. If any such indication exists, management estimates the recoverable amount, which is determined as the higher of an asset's fair value less costs to sell and its value in use. The carrying amount is reduced to the recoverable amount and the impairment loss is recognised in profit or loss for the year. An impairment loss recognised for an asset in prior years is reversed where appropriate if there has been a change in the estimates used to determine the asset's value in use or fair value less costs to sell.

Gains and losses on disposals are determined by comparing proceeds with carrying amount and are recognised in the consolidated statement of profit or loss and other comprehensive income within other operating income and expenses.

Depreciation. Land is not depreciated. Depreciation on other items of property, plant and equipment is calculated using the straight-line method to allocate their cost to their residual values over their estimated useful lives:

	Useful lives in years
Buildings and constructions	10 to 50 years
Hydro-technical structures	5 to 60 years
Gas pipelines	5 to 40 years
Machinery and equipment	5 - 30 years
Motor vehicles – heavy trucks	5 to 20 years
Motor vehicles – light cars	5 to 15 years
Fixtures and fittings	2 to 10 years

The residual value of an asset is the estimated amount that the Group would currently obtain from disposal of the asset less the estimated costs of disposal, if the asset were already of the age and in the condition expected at the end of its useful life. The assets' residual values and useful lives are reviewed, and adjusted if appropriate, at the end of each reporting period.

Investment property. Investment property is property held by the Group to earn rental income or for capital appreciation, or both and which is not occupied by the Group. Investment property is initially recognised at cost, including transaction costs, and subsequently remeasured at fair value updated to reflect market conditions at the end of the reporting period.

Market value of the Group's investment property is determined based on reports of independent appraisers, who hold a recognised and relevant professional qualification and who have recent experience in valuation of property of similar location and category.

Earned rental income is recorded in profit or loss for the year within revenue. Gains and losses resulting from changes in the fair value of investment property are recorded in profit or loss for the year and presented separately.

An investment property is derecognized upon disposal or when the investment property is permanently withdrawn from use and no future economic benefits are expected from the disposal. Any gain or loss arising on derecognition of the property (calculated as the difference between the net disposal proceeds and the carrying amount of the asset) is included in profit or loss in the period in which the property is derecognized.

If an investment property becomes owner-occupied, it is reclassified as property, plant and equipment, and its carrying amount at the date of reclassification becomes its deemed cost for accounting purposes.

If an item of owner-occupied property becomes an investment property because its use has changed, any difference resulting between the carrying amount and the fair value of this item at the date of transfer is treated in the same way as a revaluation of property, plant and equipment. Any resulting increase in the carrying amount of the property is recognised in profit or loss for the year to the extent that it reverses a previous impairment loss, with any remaining increase credited directly to other comprehensive income as a revaluation reserve in the equity. Any resulting decrease in the carrying amount of the property is initially charged against any revaluation surplus previously recognised in other comprehensive income, with any remaining decrease charged to profit or loss for the year as impairment.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Subsequent expenditure is capitalised to the asset's carrying amount only when it is probable that future economic benefits associated with the expenditure will flow to the Group and the cost can be measured reliably. All other repairs and maintenance costs are expensed when incurred.

Intangible assets. The Group's intangible assets other than goodwill have definite useful lives and primarily include acquired computer and accounting software licences which are stated at cost less accumulated amortisation. Intangible assets are amortised on a straight-line basis over their estimated useful lives from the date the asset is available for use. The estimated useful live for computer software licenses are determined to be 5 years and accounting software for 10 years.

Right-of-use assets. The right-of-use assets comprise the initial measurement of the corresponding lease liability, lease payments made at or before the commencement day, less any lease incentives received and any initial direct costs. They are subsequently measured at cost less accumulated depreciation and impairment losses.

Whenever the Group incurs an obligation for costs to dismantle and remove a leased asset, restore the site on which it is located or restore the underlying asset to the condition required by the terms and conditions of the lease, a provision is recognized and measured under IAS 37. To the extent that the costs relate to a right-of-use asset, the costs are included in the related right-of-use asset, unless those costs are incurred to produce inventories.

Right-of-use assets are depreciated over the shorter period of lease term and useful life of the underlying asset. If a lease transfers ownership of the underlying asset or the cost of the right-of-use asset reflects that the Group expects to exercise a purchase option, the related right-of-use asset is depreciated over the useful life of the underlying asset. The depreciation starts at the commencement date of the lease.

Depreciation on the items of the right-of-use assets is calculated using the straight-line method over their lease term as follows:

The right-of-use assets are presented as a separate line in the consolidated statement of financial position.

	Useful lives in years
Land, buildings & machinery for gas stations	2-13

The Group applies IAS 36 to determine whether a right-of-use asset is impaired and accounts for any identified impairment loss as described in the 'Property, Plant and Equipment' policy.

As a practical expedient, IFRS 16 permits a lessee not to separate non-lease components, and instead account for any lease and associated non-lease components as a single arrangement. The Group has used this practical expedient.

Income taxes. In May 2016, the parliament of Georgia approved a change in the current corporate taxation model, with changes applicable on 1 January 2017 for all entities apart from certain financial institutions. The changed model implies zero corporate tax rate on retained earnings and a 15% corporate tax rate on distributed earnings, compared to the previous model of 15% tax rate charged to the Group's profit before tax, regardless of the retention or distribution status.

The new profit tax rules are effective as of 1 January 2017, which applies to the Group and the tax base comprise both actual and deemed profit distributions, including the following:

- Distributed profits;
- Expenses incurred or other payments not related to economic activities;
- Gratuitous supplies of goods/services and/or transfers of funds; and
- Representation expenses that exceed the maximum amount defined in the tax code.

Income tax on distributed profits is recognized as an expense at the moment dividends are declared and recorded under "income tax" in the statement of profit or loss. Current tax assets and tax liabilities for current and previous periods are measured at the amount expected to be obtained from or paid to tax authorities.

Tax imposed on the areas other than distributed profits as described above is recorded under "Taxes and duties" in the statement of profit and loss.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

As a result of the new legislation the Group ceased recognising income tax expense when profits are earned and will only incur income tax charges in the event of a distribution of profits. All deferred tax balances were released and recognized in the statement of profit and loss for the period ended 31 December 2016.

Value added tax ('VAT'). Output VAT related to sales is payable to tax authorities upon delivery of the goods to customers. Input VAT is generally recoverable against output VAT upon receipt of the VAT invoice. The sale of generated electricity and the supply of guaranteed capacity service is exempted from VAT, except for the supply to direct customer which is taxed at 18% and is payable on the earlier of (a) collection of receivables from customers or (b) delivery of goods or services to customers. Input VAT is generally recoverable against output VAT upon receipt of the VAT invoice.

The tax authorities permit the settlement of VAT on a net basis. VAT related to sales and purchases is recognised in the consolidated statement of financial position on a net basis per each Group entity and disclosed as either an asset or a liability. Where provision has been made for impairment of receivables, impairment loss is recorded for the gross amount of the debtor, including VAT.

Inventories. Inventories are stated at the lower of cost and net realisable value. The cost of inventories is determined on the weighted average cost basis and includes expenditure incurred in acquiring the inventories and bringing them to their existing location and condition. Net realisable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the estimated selling expenses.

Financial instruments - key measurement terms. Depending on their classification financial instruments are carried at fair value or amortised cost as described below.

Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date, regardless of whether that price is directly observable or estimated using another valuation technique. In estimating the fair value of an asset or a liability, the Group takes into account the characteristics of the asset or liability if market participants would take those characteristics into account when pricing the asset or liability at the measurement date. The best evidence of fair value is price in an active market. An active market is one in which transactions for the asset or liability take place with sufficient frequency and volume to provide pricing information on an ongoing basis.

In addition, for financial reporting purposes, fair value measurements are categorised into Level 1, 2 or 3 based on the degree to which the inputs to the fair value measurements are observable and the significance of the inputs to the fair value measurement in its entirety, which are described as follows:

- Level 1 inputs are quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities that the entity can access at the measurement date;
- Level 2 inputs are inputs, other than quoted prices included within Level 1, that are observable for the asset or liability, either directly or indirectly; and
- Level 3 inputs are unobservable inputs for the asset or liability.

A financial instrument is regarded as quoted in an active market if quoted prices are readily and regularly available from an exchange or other institution and those prices represent actual and regularly occurring market transactions on an arm's length basis.

Valuation techniques such as discounted cash flow models or models based on recent arm's length transactions or consideration of financial data of the investees are used to fair value certain financial instruments for which external market pricing information is not available. Valuation techniques may require assumptions not supported by observable market data. Disclosures are made in these consolidated financial statements if changing any such assumptions to a reasonably possible alternative would result in significantly different profit, income, total assets or total liabilities.

Transaction costs are incremental costs that are directly attributable to the acquisition, issue or disposal of a financial instrument. An incremental cost is one that would not have been incurred if the transaction had not taken place. Transaction costs include fees and commissions paid to agents (including employees acting as selling agents), advisors, brokers and dealers, levies by regulatory agencies and securities exchanges, and transfer taxes and duties. Transaction costs do not include debt premiums or discounts, financing costs or internal administrative or holding costs.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Amortised cost is the amount at which the financial instrument was recognised at initial recognition less any principal repayments, plus accrued interest, and for financial assets less any write-down for incurred impairment losses. Accrued interest includes amortisation of transaction costs deferred at initial recognition and of any premium or discount to maturity amount using the effective interest method. Accrued interest income and accrued interest expense, including both accrued coupon and amortised discount or premium (including fees deferred at origination, if any), are not presented separately and are included in the carrying values of related items in the consolidated statement of financial position.

The effective interest method is a method of allocating interest income or interest expense over the relevant period so as to achieve a constant periodic rate of interest (effective interest rate) on the carrying amount.

The effective interest rate is the rate that exactly discounts estimated future cash payments or receipts (excluding future credit losses) through the expected life of the financial instrument or a shorter period, if appropriate, to the net carrying amount of the financial instrument. The effective interest rate discounts cash flows of variable interest instruments to the next interest re-pricing date except for the premium or discount which reflects the credit spread over the floating rate specified in the instrument, or other variables that are not reset to market rates. Such premiums or discounts are amortised over the whole expected life of the instrument. The present value calculation includes all fees paid or received between parties to the contract that are an integral part of the effective interest rate.

A financial instrument is any contract that gives rise to a financial asset of one entity and a financial liability or equity instrument of another entity.

Classification of financial assets. Financial assets are classified, at initial recognition, as subsequently measured at amortised cost. The classification of financial assets at initial recognition depends on the financial asset's contractual cash flow characteristics and the Group's business model for managing them. The Group measures financial assets at amortised cost if both of the following conditions are met:

- The financial asset is held within a business model with the objective to hold financial assets in order to collect contractual cash flows and
- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are 'solely payments of principal and interest (SPPI)' on the principal amount outstanding. This assessment is referred to as the SPPI test and is performed at an instrument level.

The assessment of the Group's business model was made as of the date of initial application of IFRS 9, 1 January 2018. All financial instruments and operations performed by the Group are pointed to collect contractual cash flows from sales of gas. This is a main objective and a regular activity for the Group. Historically, the Group has never sold it's financial instruments. Based on the past experience all financial assets are held in order to collect contractual cash flows and are classified into first business model – Held to collect (H2C). The Group's cash flows from trade and other receivables pass the SPPI test, because there are not any interest rates for these financial instruments. Issued loans also meet the criterion of solely payments of principal and interests, since all interest rates on issued loans are fixed.

Derecognition of financial assets. The Group derecognises financial assets when (a) the assets are redeemed or the rights to cash flows from the assets otherwise expire or (b) the Group has transferred the rights to the cash flows from the financial assets or entered into a qualifying pass-through arrangement while (i) also transferring substantially all risks and rewards of ownership of the assets or (ii) neither transferring nor retaining substantially all risks and rewards of ownership but not retaining control.

Control is retained if the counterparty does not have the practical ability to sell the asset in its entirety to an unrelated third party without needing to impose additional restrictions on the sale.

Classification of financial liabilities. Financial liabilities have the following measurement categories: (a) held for trading which also includes financial derivatives and (b) other financial liabilities. Liabilities held for trading are carried at fair value with changes in value recognised in profit or loss for the year (as finance income or finance costs) in the period in which they arise. Other financial liabilities are carried at amortised cost.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Initial recognition of financial assets and liabilities. Financial assets and liabilities are initially recorded at fair value plus transaction costs. Fair value at initial recognition is best evidenced by the transaction price. A gain or loss on initial recognition is only recorded if there is a difference between fair value and transaction price which can be evidenced by other observable current market transactions in the same instrument or by a valuation technique whose inputs include only data from observable markets.

All purchases and sales of financial assets that require delivery within the time frame established by regulation or market convention ("regular way" purchases and sales) are recorded at trade date, which is the date on which the Group commits to deliver a financial asset. All other purchases are recognised when the entity becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

Derecognition of financial liabilities. A financial liability is derecognised when the obligation under the liability is discharged or cancelled or expires. When an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as the derecognition of the original liability and the recognition of a new liability. The difference in the respective carrying amounts is recognised in the statement of profit or loss.

Financial assets. The Group's financial assets include cash and cash equivalents, issued loans and trade and other receivables.

Trade and other receivables and loans issued. Trade and other receivables are carried at amortised cost using the effective interest method. Appropriate allowances for estimated irrecoverable amounts are recognized in the profit or loss when there is objective evidence that the asset is impaired.

Impairment of financial assets carried at amortised cost. The Group recognises an allowance for expected credit losses (ECLs) for all debt instruments at amortised cost. ECLs are based on the difference between the contractual cash flows due in accordance with the contract and all the cash flows that the Group expects to receive, discounted at an approximation of the original effective interest rate. The expected cash flows will include cash flows from the sale of collateral held or other credit enhancements that are integral to the contractual terms.

ECLs are recognised in two stages. For credit exposures for which there has not been a significant increase in credit risk since initial recognition, ECLs are provided for credit losses that result from default events that are possible within the next 12-months (a 12-month ECL). For those credit exposures for which there has been a significant increase in credit risk since initial recognition, a loss allowance is required for credit losses expected over the remaining life of the exposure, irrespective of the timing of the default (a lifetime ECL). The Group provides 12-months ECLs for cash and bank balances.

For collectively assessed trade receivables the Group applies a simplified approach in calculating ECLs. Therefore, the Group does not track changes in credit risk, but instead recognises a loss allowance based on lifetime ECLs at each reporting date. The Group has established a provision matrix that is based on its historical credit loss experience, adjusted for forward-looking factors specific to the debtors and the economic environment. Collectively are assessed trade receivables from sale of gas.

For individually assessed trade receivables the Group estimates risk parameters of marginal probability of default parameter, exposure at default parameter and loss given default parameter. When the benchmarking approach is not possible to apply the Group uses collective assessment risk parameters to calculate expected losses. One of the key inputs for the purpose of application of benchmarking approach is obtain external ratings or benchmark of external ratings using the financial ratio analysis of the counterparty. The Group investigates availability of external ratings through the open sources including International Rating Agencies websites: Moody's, Fitch and S&Ps. When the external rating is not available, the Group obtains financial statements of the counterparty determines benchmark rating based on financial ratios using the Moody's financial ratios study.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

The management have concluded that it would require cost and effort to determine the credit risk of each loan on their respective dates of initial recognition. The Group defined full lifetime ECL, i.e. lifetime ECL that result from all possible default events over the life of the financial instrument, (referred to as Stage 2 and Stage 3). Issued loans are allocated to stage 2. For approach of PD estimations the Group uses historical PDs produced by the rating agencies. The Group calculates ECL amount on other receivables using the loss rates determined by applying the expert judgment. Application of expert judgment was assumed as reasonable due to inexistence of historical information that would allow producing provision matrix. Impairment rates are multiplied on the respective receivables balance for the period that calculates the amount, which is considered to be non-recoverable.

In all cases, the Group considers that there has been a significant increase in credit risk when contractual payments are more than 30 days past due.

The Group considers a financial asset in default when contractual payment are 90 days past due. However, in certain cases, the Group may also consider a financial asset to be in default when internal or external information indicates that the Group is unlikely to receive the outstanding contractual amounts in full before taking into account any credit enhancements held by the Group.

Uncollectible assets are written off against the related impairment loss provision after all the necessary procedures to recover the asset have been completed and the amount of the loss has been determined. Subsequent recoveries of amounts previously written off are credited to impairment loss account within the profit or loss for the year.

Cash and cash equivalents. Cash and cash equivalents comprise cash in hand and cash deposited in banks due on demand or with original maturities of less than three months. Cash and cash equivalents are carried at amortised cost using the effective interest method.

Financial liabilities. The Group's financial liabilities include trade and other payables and borrowings.

Trade and other payables. Trade and other payables are initially measured at fair value, and are subsequently measured at amortised cost, using the effective interest rate method. Trade payables are stated inclusive of value added tax.

Borrowings. Borrowings are recognised initially at their fair values less transaction costs incurred. Fair value is determined using the prevailing market rate of interest for a similar instrument. Subsequent to initial recognition, borrowings are carried at amortised cost using the effective interest method, with any difference between the amount at initial recognition and redemption amount being recognised in profit or loss as an interest expense over the period of the borrowings.

Borrowing costs directly attributable to the acquisition, construction or production of assets that necessarily take a substantial time to get ready for intended use or sale (qualifying assets) are capitalised as part of the costs of those assets.

The commencement date for capitalisation is when (a) the Group incurs expenditures for the qualifying asset; (b) it incurs borrowing costs; and (c) it undertakes activities that are necessary to prepare the asset for its intended use or sale.

Capitalisation of borrowing costs continues up to the date when the assets are substantially ready for their use or sale.

The Group capitalises borrowing costs that could have been avoided if it had not made capital expenditure on qualifying assets. Borrowing costs capitalised are calculated at the group's average funding cost (the weighted average interest cost is applied to the expenditures on the qualifying assets), except to the extent that funds are borrowed specifically for the purpose of obtaining a qualifying asset. Where this occurs, actual borrowing costs incurred less any investment income on the temporary investment of those borrowings are capitalised.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Prepayments. Prepayments are carried at cost less provision for impairment. A prepayment is classified as non-current when the goods or services relating to the prepayment are expected to be obtained after one year, or when the prepayment relates to an asset which will itself be classified as non-current upon initial recognition. Prepayments to acquire assets are transferred to the carrying amount of the asset once the Group has obtained control of the asset and it is probable that future economic benefits associated with the asset will flow to the Group. Other prepayments are written off to profit or loss when the goods or services relating to the prepayments are received. If there is an indication that the assets, goods or services relating to a prepayment will not be received, the carrying value of the prepayment is written down accordingly and a corresponding impairment loss is recognised in profit or loss for the year.

Charter capital. The amount of authorised charter capital is defined by the Company's charter. The changes in the Company's charter shall be made only based on the decision of the Company's owner. The authorised capital is recognised as charter capital in the equity of the Company to the extent that it was contributed by the owner to the Company.

Dividends. Dividends are recorded as a liability and deducted from equity in the period in which they are declared and approved. Any dividends declared after the reporting period and before the consolidated financial statements are authorised for issue are disclosed in the subsequent events note.

Provisions for liabilities and charges. Provisions for liabilities and charges are non-financial liabilities of uncertain timing or amount. They are accrued when the Group has a present legal or constructive obligation as a result of past events, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation, and a reliable estimate of the amount of the obligation can be made. If the effect is material, provisions are determined by discounting the expected future cash flows at a pre-tax rate that reflects current market assessments of the time value of money and, where appropriate, the risks specific to the liability.

Revenue recognition. Revenues from the sale of gas and electricity are recognised on the basis of metered delivery to and/or usage by customers.

Revenues from the sales of electricity are recognised on the bases of the metered volume of sold electricity and is calculated in accordance with the enacted tariffs, set by National Energy and Water Supply Regulatory Commission. Revenue from the sales of electricity in determined monthly, based on acceptance act. Guaranteed capacity fee for Tbilsresi thermal power plant is recognised based on the number of days the plant is available to supply electricity at its installed capacity. Daily availability tariff is set by Georgian National Energy and Water Supply Regulatory Commission.

Sales are shown net of VAT, net of discounts and returns.

Revenues are measured at the fair value of the consideration received or receivable. When the fair value of goods received in a barter transaction cannot be measured reliably, the revenue is measured at the fair value of the goods or service given up.

The Group recognizes performance obligation for sale of gas at a point in time, because there is only one performance obligation.

The Group transfers control over time and therefore satisfies a performance obligation over time, revenue from providing services is recognised in the accounting period in which the services are rendered. Services are provided on a continuous basis, based on output method (produced electricity).

Trade receivables are generally with 30-day term related to all revenues, except revenue from export.

Export sales terms considers the advance payments in the beginning of each week. The final invoices are issued based on the final comparison act between the parties at the end of each month and the outstanding receivable is paid within 10-20 days.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Operating lease. Where the Group is a lessor in a lease which does not transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the lessee (i.e. operating lease), lease payments from operating leases are recognised as revenue and are spread on a straight-line basis over the lease term. The lessor recognized a monthly rental income which is calculated as average of lease payments between the lease term. Modification of a lease is accounted for by the lessor as a new lease from the effective date of the modification, considering any prepaid or accrued lease payments relating to the original lease as part of the lease payments for the new lease.

Customer loyalty program. The Group operates a loyalty program where customers accumulate award points for purchases made which entitle them to discount on future purchases.

Revenue from the award points is recognised when the points are redeemed or when they expire after twelve months of inactivity since the initial transaction. The transaction price is allocated to the sales revenue and the award points on the basis of their relative stand-alone selling prices. A contract liability for the award points is rrecognized at the time of the sale.

Finance income and expenses. Finance income and expenses comprise interest expense on borrowings, interest income on loans issued, interest accrued on bank deposits and foreign exchange gains and losses that relate to borrowings and cash and cash equivalents.

Employee benefits. Wages, salaries, paid annual leave, sick leave, bonuses and non-monetary benefits are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of the Group. The Group has no legal or constructive obligation to make pension or similar benefit payments. Starting from 1 January 2019 the Group will have legal obligation to make pension amounting to 2% of employees gross salaries and benefits.

Offsetting. Financial assets and liabilities are offset and the net amount reported in the consolidated statement of financial position only when there is a legally enforceable right to offset the recognised amounts, and there is an intention to either settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

Leases. The Group assesses whether a contract is or contains a lease, at inception of the contract. The Group recognizes a right-of-use asset and a corresponding lease liability with respect to all lease arrangements in which it is the lessee, except for short-term leases (defined as leases with a lease term of 12 months or less) and leases of low value assets (such as tablets and personal computers, small items of office furniture and telephones). For these leases, the Group recognizes the lease payments as an operating expense on a straight-line basis over the term of the lease unless another systematic basis is more representative of the time pattern in which economic benefits from the leased assets are consumed.

The lease liability is initially measured at the present value of the lease payments that are not paid at the commencement date, discounted by using the rate implicit in the lease. If this rate cannot be readily determined, the Group uses its incremental borrowing rate.

The lease liability is presented as a separate line in the consolidated statement of financial position.

The lease liability is subsequently measured by increasing the carrying amount to reflect interest on the lease liability (using the effective interest method) and by reducing the carrying amount to reflect the lease payments made.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

The Group remeasures the lease liability (and makes a corresponding adjustment to the related right-of-use asset) whenever:

- The lease term has changed or there is a significant event or change in circumstances resulting in a change in the assessment of exercise of a purchase option, in which case the lease liability is remeasured by discounting the revised lease payments using a revised discount rate.
- The lease payments change due to changes in an index or rate or a change in expected payment under a guaranteed residual value, in which cases the lease liability is remeasured by discounting the revised lease payments using an unchanged discount rate (unless the lease payments change is due to a change in a floating interest rate, in which case a revised discount rate is used).
- A lease contract is modified and the lease modification is not accounted for as a separate lease, in which case the lease liability is remeasured based on the lease term of the modified lease by discounting the revised lease payments using a revised discount rate at the effective date of the modification.

Payments associated with short-term leases of equipment and vehicles and all leases of low-value assets are recognised on a straight-line basis as an expense in profit or loss. Short-term leases are leases with a lease term of 12 months or less. Low-value assets comprise IT equipment and small items of office furniture with value of GEL 15 thousand or less.

Finance lease receivables. Where the Group is a lessor in a lease which transfers substantially all the risks and rewards incidental to ownership to the lessee, the assets leased out are presented as a finance lease receivable at amount equal to the net investment in the lease. At the commencement date measurement of the net investment in the lease comprises the following lease payments:

- fixed payments (including in-substance fixed payments), less any lease incentives payable,
- variable lease payment that are based on an index or a rate, initially measured using the index or rate as at the commencement date,
- amounts expected to be receivable by the Group under residual value guarantees,
- the exercise price of a purchase option if the lessee is reasonably certain to exercise that option, and
- payments of penalties for terminating the lease, if the lease term reflects the lessee exercising that option.

Finance lease receivables are initially recognised at commencement (when the lease term begins), using a discount rate implicit in the lease to measure net investment in the lease.

The difference between the gross receivable and the present value represents unearned finance income. This income is recognised over the term of the lease using the net investment method (before tax), which reflects a constant periodic rate of return. Incremental costs directly attributable to negotiating and arranging the lease are included in the initial measurement of the finance lease receivable and reduce the amount of income recognised over the lease term. Finance income from leases is recorded within finance Income in profit or loss for the year.

The ECL is recognised through an allowance account to write down the receivables' net carrying amount to the present value of expected cash flows discounted at the interest rates implicit in the finance leases. The estimated future cash flows reflect the cash flows that may result from obtaining and selling the assets subject to the lease.

4. Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies

The Group makes estimates and assumptions that affect the amounts recognised in the consolidated financial statements and the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year. Estimates and judgements are continually evaluated and are based on management's experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances.

Management also makes certain judgements, apart from those involving estimations, in the process of applying the accounting policies. Judgements that have the most significant effect on the amounts recognised in the consolidated financial statements and estimates that can cause a significant adjustment to the carrying amount of assets and liabilities within the next financial year include:

Initial recognition of related party transactions. In the normal course of business, the Group enters into transactions with its related parties. IFRS 9 requires initial recognition of financial instruments based on their fair values. Judgement is applied in determining if transactions are priced at market or non-market interest rates, where there is no active market for such transactions. The basis for judgement is pricing for similar types of transactions with unrelated parties and effective interest rate analysis. Terms and conditions of related party balances are disclosed in Note 27.

Consolidation of subsidiaries. Group's management applied judgements in respect with the entities where the Group has 50% shareholdings (refer to Note 1). The Group has the power to appoint and remove directors and has the power to direct the relevant financial and operational activities as the management member of the Company is also director of these entities. Therefore, management concluded that the Group effectively controls these entities. Therefore, the Group fully consolidated such entities in these consolidated financial statements.

Valuation of collateralised assets. In 2021, the fair value of assets collateralized in favour of the Group for assigned loans (refer to Note 11) has been determined by an independent valuator. Market approach has been used for determination of fair value of land plots and non-specialized assets such as buildings and premises. Specialized assets have been valued using cost approach with liquidation/salvage value, as economic obsolescence of the specialized assets amounted to 100%. The fair value of the asset is affected by the estimates and assumptions related to market values of collateralized assets, such as: technical condition, functional purpose and location. Changes in these assumptions could have a material impact to the fair value of the asset. As at 31 December 2022, Management believes that, there is no impairment related to this loan.

Useful lives of property, plant and equipment. The estimation of the useful lives of items of property, plant and equipment is a matter of judgment based on the experience with similar assets. The future economic benefits embodied in the assets are consumed principally through use. However, other factors, such as technical or commercial obsolescence and wear and tear, often result in the diminution of the economic benefits embodied in the assets. Management assesses the remaining useful lives in accordance with the current technical conditions of the assets and estimated period during which the assets are expected to earn benefits for the Group. The following primary factors are considered: (a) expected usage of the assets; (b) expected physical wear and tear, which depends on operational factors and maintenance programme; and (c) technical or commercial obsolescence arising from changes in market conditions.

Valuation of investment properties. Investment properties are stated at fair value based on reports prepared by an independent appraiser at the end of each reporting period.

Market approach can be used for the developed markets with similar properties in it. This approach is not used in the less developed markets, as well as if the object is specialized or has special economic benefits and meaning, which does not reflect general market conditions, which direct sales comparison approach is used inappropriately.

In preparing the valuation reports on the Group's investment property, the external appraisers excluded distressed sales when considering comparable sales prices. For each piece of investment property, three or more market comparatives were identified. As comparatives were somewhat different from the appraised properties, the quoted prices of the comparatives were further adjusted based on the differences in their location, condition, size, accessibility, age and expected discounts to be achieved through negotiations with the vendors. Comparative prices per square meter so determined were then multiplied by the area of the valued property to arrive at the appraised value of the investment property.

4. Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies (Continued)

Taking into consideration the fact, that part of the assets is specialized property, the Valuer has considered necessary to determine the value of assets using the cost approach.

Income approach enough adequately determines the market value of the commercial facilities with the ability to generate cash flows independently. In this case the income approach had been used for determining economic obsolescence of the cash generating units.

The value of all specialized operating assets, which is computed using the depreciated replacement costs, for the determination of possible obsolesce, requires additional determination of the value using the economic obsolescence determination on the assets.

In case of income capitalisation approach, in particular, the discounted cash flow analysis the external appraisers carefully considered assumptions used in cash flows and weighted average cost of capital.

Management has reviewed the appraiser's approach to the selection of the comparative properties, assumptions underlying the adjustments to quoted market prices, cash flows, weighted average cost of capital and confirmed that the approach adopted and conclusions reached were reasonable in the circumstances.

Impairment assessment. Impairment analysis is performed for each cash-generating units (CGUs), which represent the lowest level (stations) within the Group, which is monitored by the management. During the assessment, management considers synergy created by stations through maintaining supply chain throughout the country. The recoverable amount of CGU was determined based on value-in-use calculations. The calculations use cash flow projections based on financial budgets approved by the management covering a five-year period. Cash flows beyond the five-year period are extrapolated using the estimated growth rates. The growth rates do not exceed the long-term average growth rate for the business sector of the economy in which the CGU operates. Management has determined budgeted cash flows based on past performance and its market expectations. The discount rates used are pre-tax and reflect specific risks relating to the CGU.

Leases. Determination whether lease is a short term or long term sometimes is a matter of management judgment based on experience with similar agreements and lessors, specifically management took into consideration the options to extend the lease agreements when management is reasonably certain to exercise an option to extend or not to terminate a lease. When there is no interest rate implicit in the lease, incremental borrowing rate is used by the management.

Classification of operational and finance leases. Significant judgement is required to determine if substantially all the significant risks and rewards of ownership of leased assets where the Group is a lessor are transferred to counterparty. in particular which risks and rewards are the most significant and what constitutes substantially all risks and rewards. The Company considers the lease terms, including the risks and rewards during the lease, as well as specification of the leased assets, to determine if the lease is operating or finance. The Company considered that the most risks and rewards are transferred to lessee for leased items, except for land and building and respectively classified as finance lease. Accordingly, the lease of land and buildings, for which no significant risks and rewards are transferred to lessee, are classified as operating lease.

The allocation of lease payments between the finance and operating lease is made in proportion to the relative fair value of the leasehold interest. Leasehold interest is identified in consideration of residual interest of the leased items after the lease term, at the inception of the lease.

Expected credit loss. The Company creates expected credit loss to account for estimated losses resulting from the inability of customers to make the required payments or suppliers to deliver agreed products or service. The Company disaggregates counterparties into four categories, being government regulated entities, government owned entities, related parties and other. When evaluating the adequacy of an expected credit loss, management bases its estimate on current overall economic conditions, ageing of the receivables and prepayments balances, historical write-off experience, customer and supplier creditworthiness and changes in payment terms, credit ratings of the companies where applicable. Changes in the economy, industry or specific customer and supplier conditions may require adjustments to the expected credit loss recorded in the separate financial statements.

5. Application of New and Revised International Financial Reporting Standards (IFRS)

The following amended standards became effective from 1 January 2022, but did not have a material impact on the Group:

Proceeds before intended use, Onerous contracts – cost of fulfilling a contract, Reference to the Conceptual Framework – narrow scope amendments to IAS 16, IAS 37 and IFRS 3, and Annual Improvements to IFRSs 2018-2020 – amendments to IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 and IAS 41 (issued on 14 May 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2022).

- The amendment to IAS 16 prohibits an entity from deducting from the cost of an item of property, plant or equipment any proceeds received from selling items produced while the entity is preparing the asset for its intended use. The proceeds from selling such items, together with the costs of producing them, are now recognised in profit or loss. An entity has to use IAS 2 to measure the cost of those items. Cost does not include depreciation of the asset being tested because it is not yet ready for its intended use. The amendment to IAS 16 also clarifies that an entity is 'testing whether the asset is functioning properly' when it assesses the technical and physical performance of the asset. The financial performance of the asset is not relevant to this assessment. An asset might therefore be capable of operating as intended by management and subject to depreciation before it has achieved the level of operating performance expected by management.
- The amendment to IAS 37 clarifies the meaning of 'costs to fulfill a contract'. The amendment explains that the direct cost of fulfilling a contract comprises the incremental costs of fulfilling that contract; and an allocation of other costs that relate directly to fulfilling. The amendment also clarifies that, before a separate provision for an onerous contract is established, an entity recognises any impairment loss that has occurred on assets used in fulfilling the contract, rather than on assets dedicated to that contract.
- IFRS 3 was amended to refer to the 2018 Conceptual Framework for Financial Reporting, in order to determine what constitutes an asset or a liability in a business combination. Prior to the amendment, IFRS 3 referred to the 2001 Conceptual Framework for Financial Reporting. In addition, a new exception in IFRS 3 was added for liabilities and contingent liabilities. The exception specifies that, for some types of liabilities and contingent liabilities, an entity applying IFRS 3 should instead refer to IAS 37 or IFRIC 21, rather than the 2018 Conceptual Framework. Without this new exception, an entity would have recognised some liabilities in a business combination that it would not recognise under IAS 37. Therefore, immediately after the acquisition, the entity would have had to derecognise such liabilities and recognise a gain that did not depict an economic gain. It was also clarified that the acquirer should not recognise contingent assets, as defined in IAS 37, at the acquisition date.
- The amendment to IFRS 9 addresses which fees should be included in the 10% test for derecognition of financial liabilities. Costs or fees could be paid to either third parties or the lender. Under the amendment, costs or fees paid to third parties will not be included in the 10% test.
- Illustrative Example 13 that accompanies IFRS 16 was amended to remove the illustration of payments from the lessor relating to leasehold improvements. The reason for the amendment is to remove any potential confusion about the treatment of lease incentives.
- IFRS 1 allows an exemption if a subsidiary adopts IFRS at a later date than its parent. The subsidiary can measure its assets and liabilities at the carrying amounts that would be included in its parent's consolidated financial statements, based on the parent's date of transition to IFRS, if no adjustments were made for consolidation procedures and for the effects of the business combination in which the parent acquired the subsidiary. IFRS 1 was amended to allow entities that have taken this IFRS 1 exemption to also measure cumulative translation differences using the amounts reported by the parent, based on the parent's date of transition to IFRS. The amendment to IFRS 1 extends the above exemption to cumulative translation differences, in order to reduce costs for first-time adopters. This amendment will also apply to associates and joint ventures that have taken the same IFRS 1 exemption.
- The requirement for entities to exclude cash flows for taxation when measuring fair value under IAS 41 was removed. This amendment is intended to align with the requirement in the standard to discount cash flows on a post-tax basis.

6. New Accounting Pronouncements

Certain new standards and interpretations have been issued that are mandatory for the annual periods beginning on or after 1 January 2023 or later, and which the Group has not early adopted.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Amendments to IFRS 10 and IAS 28 (issued on 11 September 2014 and effective for annual periods beginning on or after a date to be determined by the IASB). These amendments address an inconsistency between the requirements in IFRS 10 and those in IAS 28 in dealing with the sale or contribution of assets between an investor and its associate or joint venture. The main consequence of the amendments is that a full gain or loss is recognised when a transaction involves a business. A partial gain or loss is recognised when a transaction involves assets that do not constitute a business, even if these assets are held by a subsidiary. The Group does not expect any impact of the amendments on its financial statements.

IFRS 17 "Insurance Contracts"(issued on 18 May 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IFRS 17 replaces IFRS 4, which has given companies dispensation to carry on accounting for insurance contracts using existing practices. As a consequence, it was difficult for investors to compare and contrast the financial performance of otherwise similar insurance companies. IFRS 17 is a single principle-based standard to account for all types of insurance contracts, including reinsurance contracts that an insurer holds. The standard requires recognition and measurement of groups of insurance contracts at: (i) a risk-adjusted present value of the future cash flows (the fulfilment cash flows) that incorporates all of the available information about the fulfilment cash flows in a way that is consistent with observable market information; plus (if this value is a liability) or minus (if this value is an asset) (ii) an amount representing the unearned profit in the group of contracts (the contractual service margin). Insurers will be recognising the profit from a group of insurance contracts over the period they provide insurance coverage, and as they are released from risk. If a group of contracts is or becomes loss-making, an entity will be recognising the loss immediately. The Group does not expect any impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IFRS 17 and an amendment to IFRS 4 (issued on 25 June 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendments include a number of clarifications intended to ease implementation of IFRS 17, simplify some requirements of the standard and transition. The amendments relate to eight areas of IFRS 17, and they are not intended to change the fundamental principles of the standard. The following amendments to IFRS 17 were made:

- *Effective date*: The effective date of IFRS 17 (incorporating the amendments) has been deferred by two years to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2023; and the fixed expiry date of the temporary exemption from applying IFRS 9 in IFRS 4 has also been deferred to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2023.
- *Expected recovery of insurance acquisition cash flows*: An entity is required to allocate part of the acquisition costs to related expected contract renewals, and to recognise those costs as an asset until the entity recognises the contract renewals. Entities are required to assess the recoverability of the asset at each reporting date, and to provide specific information about the asset in the notes to the financial statements.
- *Contractual service margin attributable to investment services*: Coverage units should be identified, considering the quantity of benefits and expected period of both insurance coverage and investment services, for contracts under the variable fee approach and for other contracts with an 'investment-return service' under the general model. Costs related to investment activities should be included as cash flows within the boundary of an insurance contract, to the extent that the entity performs such activities to enhance benefits from insurance coverage for the policyholder.
- *Reinsurance contracts held – recovery of losses:* When an entity recognises a loss on initial recognition of an onerous group of underlying insurance contracts, or on addition of onerous underlying contracts to a group, an entity should adjust the contractual service margin of a related group of reinsurance contracts held and recognise a gain on the reinsurance contracts held. The amount of the loss recovered from a reinsurance contract held is determined by multiplying the loss recognised on underlying insurance contracts and the percentage of claims on underlying insurance contracts that the entity expects to recover from the reinsurance contract held. This requirement would apply only when the reinsurance contract held is recognised before or at the same time as the loss is recognised on the underlying insurance contracts.

6. New Accounting Pronouncements (Continued)

- *Other amendments*: Other amendments include scope exclusions for some credit card (or similar) contracts, and some loan contracts; presentation of insurance contract assets and liabilities in the statement of financial position in portfolios instead of groups; applicability of the risk mitigation option when mitigating financial risks using reinsurance contracts held and non-derivative financial instruments at fair value through profit or loss; an accounting policy choice to change the estimates made in previous interim financial statements when applying IFRS 17; inclusion of income tax payments and receipts that are specifically chargeable to the policyholder under the terms of an insurance contract in the fulfilment cash flows; and selected transition reliefs and other minor amendments.

Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2: Disclosure of Accounting policies (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IAS 1 was amended to require companies to disclose their material accounting policy information rather than their significant accounting policies. The amendment provided the definition of material accounting policy information. The amendment also clarified that accounting policy information is expected to be material if, without it, the users of the financial statements would be unable to understand other material information in the financial statements.

The amendment provided illustrative examples of accounting policy information that is likely to be considered material to the entity's financial statements. Further, the amendment to IAS 1 clarified that immaterial accounting policy information need not be disclosed. However, if it is disclosed, it should not obscure material accounting policy information. To support this amendment, IFRS Practice

Statement 2, 'Making Materiality Judgements' was also amended to provide guidance on how to apply the concept of materiality to accounting policy disclosures. The Group does not expect any impact of the amendments on its consolidated financial statements.

Deferred tax related to assets and liabilities arising from a single transaction – Amendments to IAS 12 (issued on 7 May 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendments to IAS 12 specify how to account for deferred tax on transactions such as leases and decommissioning obligations. In specified circumstances, entities are exempt from recognising deferred tax when they recognise assets or liabilities for the first time. Previously, there had been some uncertainty about whether the exemption applied to transactions such as leases and decommissioning obligations – transactions for which both an asset and a liability are recognised. The amendments clarify that the exemption does not apply and that entities are required to recognise deferred tax on such transactions. The amendments require companies to recognise deferred tax on transactions that, on initial recognition, give rise to equal amounts of taxable and deductible temporary differences. The Group does not expect any impact of the amendments on its consolidated financial statements.

Transition option to insurers applying IFRS 17 – Amendments to IFRS 17 (issued on 9 December 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to the transition requirements in IFRS 17 provides insurers with an option aimed at improving the usefulness of information to investors on initial application of IFRS 17. The amendment relates to insurers' transition to IFRS 17 only and does not affect any other requirements in IFRS 17. The transition requirements in IFRS 17 and IFRS 9 apply at different dates and will result in the following one-time classification differences in the comparative information presented on initial application of IFRS 17: accounting mismatches between insurance contract liabilities measured at current value and any related financial assets measured at amortised cost; and if an entity chooses to restate comparative information for IFRS 9, classification differences between financial assets derecognised in the comparative period (to which IFRS 9 will not apply) and other financial assets (to which IFRS 9 will apply). The amendment will help insurers to avoid these temporary accounting mismatches and, therefore, will improve the usefulness of comparative information for investors. It does this by providing insurers with an option for the presentation of comparative information about financial assets. When initially applying IFRS 17, entities would, for the purpose of presenting comparative information, be permitted to apply a classification overlay to a financial asset for which the entity does not restate IFRS 9 comparative information. The transition option would be available, on an instrument-by-instrument basis; allow an entity to present comparative information as if the classification and measurement requirements of IFRS 9 had been applied to that financial asset, but not require an entity to apply the impairment requirements of IFRS 9; and require an entity that applies the classification overlay to a financial asset to use reasonable and supportable information available at the transition date to determine how the entity expects that financial asset to be classified applying IFRS 9. The Group does not expect any impact of the amendments on its consolidated financial statements.

6. New Accounting Pronouncements (Continued)

Amendments to IFRS 16 Leases: Lease Liability in a Sale and Leaseback (issued on 22 September 2022 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). The amendments relate to the sale and leaseback transactions that satisfy the requirements in IFRS 15 to be accounted for as a sale. The amendments require the seller-lessee to subsequently measure liabilities arising from the transaction and in a way that it does not recognise any gain or loss related to the right of use that it retained. This means deferral of such a gain even if the obligation is to make variable payments that do not depend on an index or a rate. The Group does not expect any impact of the amendments on its consolidated financial statements.

Classification of liabilities as current or non-current – Amendments to IAS 1 (originally issued on 23 January 2020 and subsequently amended on 15 July 2020 and 31 October 2022, ultimately effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). These amendments clarify that liabilities are classified as either current or non-current, depending on the rights that exist at the end of the reporting period. Liabilities are non-current if the entity has a substantive right, at the end of the reporting period, to defer settlement for at least twelve months. The guidance no longer requires such a right to be unconditional. The October 2022 amendment established that loan covenants to be complied with after the reporting date do not affect the classification of debt as current or non-current at the reporting date. Management's expectations whether they will subsequently exercise the right to defer settlement do not affect classification of liabilities. A liability is classified as current if a condition is breached at or before the reporting date even if a waiver of that condition is obtained from the lender after the end of the reporting period. Conversely, a loan is classified as non-current if a loan covenant is breached only after the reporting date. In addition, the amendments include clarifying the classification requirements for debt a company might settle by converting it into equity. 'Settlement' is defined as the extinguishment of a liability with cash, other resources embodying economic benefits or an entity's own equity instruments. There is an exception for convertible instruments that might be converted into equity, but only for those instruments where the conversion option is classified as an equity instrument as a separate component of a compound financial instrument. The Group is currently assessing the impact of the amendments on its consolidated financial statements.

7. Property, Plant and Equipment

In thousands of Georgian Lari	Land, buildings and constructions	Hydro-technical structures	Gas pipe-lines	Machinery and equipment	Motor vehicles	Fixtures and fittings	Total
Cost							
At 1 January 2021	**184,704**	**30,238**	**3,498**	**69,839**	**4,040**	**3,099**	**295,418**
Additions	414	195	22	292	-	68	991
Disposals	(11)	-	(10)	(61)	(13)	(39)	(134)
At 31 December 2021	**185,107**	**30,433**	**3,510**	**70,070**	**4,027**	**3,128**	**296,275**
Additions	640	166	-	65	36	117	1,024
Disposals	(752)	-	(401)	(149)	(90)	(203)	(1,595)
Transfers to investment property (Note 8)	(9,863)	-	-	-	-	-	(9,863)
Transfers to finance lease (Note 9)	-	-	(2,160)	(7,906)	(396)	(573)	(11,035)
At 31 December 2022	**175,132**	**30,599**	**949**	**62,080**	**3,577**	**2,469**	**274,806**
Accumulated depreciation							
At 1 January 2021	**131,060**	**8,853**	**3,103**	**36,289**	**2,411**	**2,308**	**184,024**
Depreciation expense	1,281	635	42	4,496	295	279	7,028
Disposals	(7)	-	(4)	(47)	(9)	(35)	(102)
At 31 December 2021	**132,334**	**9,488**	**3,141**	**40,738**	**2,697**	**2,552**	**190,950**
Depreciation expense	1,091	640	15	3,942	272	200	6,160
Disposals	(58)	-	(401)	(156)	(67)	(186)	(868)
Accumulated depreciation on assets transferred to investment property (Note 8)	(2,293)	-	-	-	-	-	(2,293)
Accumulated depreciation on assets transferred to finance lease (Note 9)	-	-	(1,910)	(6,002)	(337)	(457)	(8,706)
At 31 December 2022	**131,074**	**10,128**	**845**	**38,522**	**2,565**	**2,109**	**185,243**
Carrying amount							
At 31 December 2021	**52,773**	**20,945**	**369**	**29,332**	**1,330**	**575**	**105,324**
At 31 December 2022	**44,058**	**20,471**	**104**	**23,557**	**1,013**	**361**	**89,564**

Additions to Land, buildings and constructions mainly relates previously sold land plot with carrying amount GEL 410 thousand, which the Company has returned in 2022. During 2022, the Company has sold three land plots and written off gas pipeline with carrying amount GEL 677 thousand and GEL 401 thousand, respectively. Consideration receivable, related to the sale transaction, represents GEL 2,219 thousand.

7. Property, Plant and Equipment (Continued)

As of 31 December 2022, property, plant and equipment items with a carrying value of GEL 81,201 thousand (31 December 2021: GEL 84,408 thousand) were pledged as collateral for borrowings issued from the financial institutions (refer to Note 26).

As at 31 December 2021, property, plant and equipment items with a carrying value of GEL 2,023 thousand were pledged as collateral for borrowings issued to third party, not related to the Group, from financial institutions (Note 26). No property, plant and equipment were pledged as collaterals issued to third party as at 31 December 2022.

As of 31 December 2022, lands with a carrying value of GEL 5,434 thousand (31 December 2021: GEL 5,434 thousand) has servitude restriction from JSC Georgian State Electrosystem (GSE).

As at 31 December 2022 and 31 December 2021 fully depreciated assets amounted to GEL 8,424 thousand and GEL 10,851 thousand, respectively.

8. Investment Properties

Movements in the carrying amounts of the Group's investments properties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	**Land**	**Buildings and constructions**	**Total**
Investment properties at fair value			
At 1 January 2021	**2,834**	**3,359**	**6,193**
Fair value gains/(losses), net	136	(103)	**33**
At 31 December 2021	**2,970**	**3,256**	**6,226**
Transfer from owner occupied premises	22,406	1,169	23,575
Fair value gains/(losses), net	1,004	(235)	769
At 31 December 2022	**26,380**	**4,190**	**30,570**

On 25 January 2022, the Group signed a long-term lease agreement with a third party not related to the Group, according to which from 1 March 2022 the Group leased 15 gas and mobile stations. As a result, land and buildings, with a carrying amount of GEL 7,570 thousand were reclassified to Investment Property from 1 March 2022 (Note 7).

Lease agreement contains two components of consideration: fixed payments and variable payments from the third year of the contact and afterwards. The Company will receive agreed amount per litter of fuel (diesel, gasoline) as variable lease payments, sold by the lessee through the leased properties.

Per Agreement the lessee is obliged to organize and put into operation petrol stations at the 15 existing stations and set up several shops, parallel to the continuous operation of the existing gas stations, transferred by the lessor with its own cost, within 24 months after receiving the relevant permits. The lessee is obliged to obtain the necessary permit(s) and implement all relevant actions within 6 (six) months after signing the contract.

The fair value of the Group's investment property, specifically Gas stations, at 1 March 2022 and as at 31 December 2022 has been estimated based on the valuation carried out by external independent appraiser - BDO LLC.

As at 1 March 2022 , the fair value of leased out Gas stations and lands were determined to be GEL 23,575 thousand. As a result of, GEL 18,481 thousand was recognised as revaluation gain in other comprehensive income and loss and impairment charge in amount of GEL 2,476 thousand was recognized in the statement of profit and loss.`

8. Investment Properties

Per valuation report of BDO LLC, fair value of the gas stations and lands as at 31 December 2022 was determined to be GEL 24,644 thousand. As a result, the Group recognized fair value gain GEL 939 thousand in the statement of profit and loss.

Property valued by Moore abc LLC as at 31 December 2022, is generally, non-specialized building–commercial space and land plot. For the fair value estimation market approach is applied, which is a generally accepted method for real estate valuation when there are comparable properties in the open market. Fair value of the property as at 31 December 2022 is GEL 6,052 thousand (2021: GEL 6,226 thousand).

Both appraisers have appropriate qualification and recent experience in the valuation of properties in the relevant locations.

As at 31 December 2022, investment property with a carrying value of GEL 1,486 thousand (2021: GEL 0 thousand) were pledged as collateral for borrowings issued to third party, not related to the Company, from financial institutions (Note 26).

In thousands of Georgian Lari	Fair Value Hierarchy	31 December 2022	31 December 2021
Land and buildings	Level 2	30,570	6,226
Investment properties at fair value		**30,570**	**6,226**

Where the Group is the lessor, the future minimum lease payments receivable under operating leases of investment properties are as follows:

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
1 year	1,668	-
2 year	1,668	-
3 year	1,668	-
4 year	1,668	-
5 year	1,668	-
Later than 5 years	6,952	-
Total undiscounted operating lease payments receivable at 31 December	**15,292**	**-**

9. Finance lease receivables

Gross investment in finance lease and finance lease receivable are as follows:

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
Gross investment in finance lease	6,015	-
Unearned finance income	(4,141)	-
Finance lease receivable, Gross	**1,874**	**-**
Less: Credit loss allowance	**-**	**-**
Finance lease receivable	**1,874**	**-**

9. Finance lease receivables (Continued)

The maturity analysis of the finance lease fixed payments receivable is as follows:

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
1 year	925	-
2 year	640	-
3 year	621	-
4 year	621	-
5 year	621	-
Later than 5 years	2,587	-
Total undiscounted finance lease payments receivable at 31 December	**6,015**	**-**
Unearned finance income	(4,141)	**-**
Finance lease receivable at 31 December	**1,874**	**-**

As a result of change in business model in 2022 (Note 8), the Group derecognizes it's machinery and equipment and Right-of-use assets amounted to GEL 2,328 thousand and GEL 212 thousand at the commencement of the lease. The respective finance lease receivable amounted to GEL 2,826 thousand was recognized as of 1 March 2022. Accordingly, due to this transfer, the Group recognized gain on reclassification of property, amounted to GEL 286 thousand in Other operating income, net (Note 21). During 2022, the Company recognized interest income in the amount of GEL 576 thousand from finance lease (Note 23). Lease term for the equipment is 10 years.

As at 31 December 2022 the Group allocates Finance lease receivables under Stage 2, based on individual assessment, for the purposes of identifying expected credit loss under IFRS 9. Management estimates that ECL is immaterial at reporting date.

10. Other Non-current Assets

Other non-current assets include the equipment's of subsidiary C Power LLC related to the construction of coal thermal power plant with a capacity of 150 – 300 MW in Gardabani municipality, which is currently terminated. Those assets are carried at liquidation and scrap values using market approach. The termination of the project caused impairment of construction in progress assets in the amount of GEL 120,072 thousand and reclassification of the assets from construction in progress to other non-current assets in 2019.

As of 31 December 2022, other non-current assets with a carrying value of GEL 24,719 thousand (31 December 2021: GEL 24,719 thousand) were pledged as collateral for borrowings issued from the financial institutions (refer to Note 26).

11. Loans Issued

In thousands of Georgian Lari	**Interest rate**	**31 December 2022**	**31 December 2021**
Non-current			
Loans issued to non-related parties (Individuals)	20.0%	-	4
Total gross non-current loans issued		**-**	**4**
Allowance for impairment of non-current loans		-	(2)
Total non-current loans issued, net		**-**	**2**
Current			
Loans issued to related parties	7.70% -15.00%	46,290	48,746
Loans issued to non-related parties	5.50% - 22.40%	10,103	10,104
Total gross current loans issued		**56,393**	**58,850**
Allowance for impairment of current loans		(1,225)	(1,257)
Total current loans issued, net		**55,168**	**57,593**

As at 31 December 2022 and 31 December 2021 outstanding interest included in loans issued totalled GEL 11,812 thousand and GEL 9,743 thousand, respectively.

Loans issued to related parties are stated as current in the financial statements based on contractual terms. Terms and conditions of related party balances are disclosed in Note 27.

On 30 June 2021, Mtkvary Energy LLC and Georgian International Energy Corporation LLC, subsidiaries of Georgian Industrial Group Holding LLC, signed a loan assignment agreement with JSC TBC Bank on transfer of all the banks rights to the loan issued to Saknakhshiri LLC (the former subsidiary of GIG Holding, was disposed in 2019 by the Georgian Industrial Group Holding LLC) in exchange of a cash consideration.

At the date of transfer the nominal amount of the assigned loan was USD 11,291 thousand (equivalent to GEL 35,685 thousand), including principal, interest and penalty charges of USD 6,153 thousand (equivalent to GEL 19,446 thousand), USD 81 thousand (equivalent to GEL 255 thousand) and USD 5,058 thousand (equivalent to GEL 15,984 thousand), respectively and the Group paid cash consideration of USD 6,233 thousand (equivalent to GEL 19,701 thousand).

The assigned loan was secured by the property of JSC Saknakhshiri. For IFRS financial statement purposes the nominal value of the assigned loan was remeasured considering the fair value of the respective collateralize property of Saknakhshiri LLC which was determined at GEL 9,341 thousand by an independent valuator. In 2021, difference between the fair value of collateralized assets and cash consideration paid in amount of GEL 10,105 thousand was recognized to the statement of the profit and loss (Note 21).

As at 31 December 2022, based on the analyses of fair value of the collateralized assets, Management didn't identify impairment loss related to this assigned loan.

11. Loans Issued (Continued)

Reconciliation of receivables from financial activities. The table below sets out an analysis of issued loans. The items of these loans are those that are reported as Investing in the statement of cash flows.

In thousands of Georgian Lari	**2022**	**2021**
As at 1 January	**57,595**	**47,574**
Additions	-	9,509
Interest accrued	3,382	3,682
Principal received	1	-
Interest received	-	-
Recovery/(impairment) on issued loans	35	(606)
Foreign exchange difference	(5,845)	(2,566)
As at 31 December	**55,168**	**57,593**

Fair value of loans issued as at 31 December 2022 and 2021 approximated their carrying values. All of the interest rates attached to the loans are fixed.

Movement in allowance for impairment for loans issued during the reporting period was as follows:

In thousands of Georgian Lari	**2022**	**2021**
Allowance for impairment at 1 January	**1,258**	**652**
Recovery of allowance for impairment against loans issued	(83)	(2)
Allowance for impairment of loans issued	50	608
Allowance for impairment at 31 December	**1,225**	**1,258**

The loans issued are denominated in currencies as follows:

In thousands of Georgian Lari	**31 December 2022**	**31 December 2021**
Loans issued denominated in:		
-GEL	15,059	14,602
-US Dollars	39,996	42,866
-EUR	113	125
Total	**55,168**	**57,593**

The maturities of loans issued are as follows:

In thousands of Georgian Lari	**31 December 2022**	**31 December 2021**
Less than one year	59,569	62,418
Between one and two years	-	2
Between two and five years	-	-
Over five years	-	-
Gross amount of loans issued	**59,569**	**62,420**

12. Inventories

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
Spare parts and consumables	4,680	7,266
Spare parts and consumables for sale	1,808	-
Scrap and other materials	443	443
Impairment loss provision	(176)	(176)
Total inventories	**6,755**	**7,533**

13. Trade and Other Receivables

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
Current		
Trade receivables	28,793	11,761
Other financial receivables	14,113	628
Less: impairment allowance	(2,311)	(3,693)
Non-current		
Other financial receivable	-	15,026
Total financial assets within trade and other receivables	**40,595**	**23,722**
Prepayments	2,212	1,081
Other receivables	18	19
Advances to employees	24	90
Less: impairment allowance	(414)	(401)
Total trade and other receivables	**42,435**	**24,511**

As of 31 December 2022, gross trade receivables of GEL 15,149 thousand were denominated in USD (31 December 2021: GEL 17,328 thousand), GEL 1,069 thousand was denominated in EUR (31 December 2021: 1,068). All other trade receivables were denominated in Georgian Lari.

None of the trade receivables were subject to any interest or other penalties.

Financial receivables historically included the receivables of USD 1,191 thousand (GEL 3,900 thousand) from LLC Saknakhshiri originated since 2019, based on the signed a loan assignment agreement with JSC TBC Bank on transfer of all the banks right to the loan issued to LLC Saknakhshiri in exchange of a cash consideration. In 2021 additional balance of USD 469 thousand (GEL 1,567 thousand) were originated based on the additional loan assignment agreement. The total nominal amount of the assigned loan was USD 1,660 thousand. The cash consideration paid was USD 1,562 thousand (equivalent to GEL 4,936 thousand). In 2021 total outstanding receivable of GEL 4,978 thousand, net of impairment provision of GEL 165 thousand, from LLC Saknakhshiri was written off (Note 21) due to re-allocation of the underlying collaterized property to the new loans assigned from JSC TBC Bank.

Provision for impairment of trade and other receivables was determined based on the examination of customer payment trends, subsequent receipts and settlements and the analysis of expected future cash flows of each individual significant customer. On 1 February 2019 a purchase agreement was concluded between the Group and LLC Alliance City to sell a real estate property in Batumi for USD 29,500 thousand, equivalent to GEL 66,380 thousand (including VAT). Payment terms considered payment by tranches, out of which the USD 5,000 thousand is repayable within 5 years from the date of sale of the asset. The Group recognized the amount of long-term receivable taking into account the time value of money. As of 31 December 2022, the carrying value of this balance comprised GEL 13,409 thousand and was presented as short-term receivable in the financial statement, which was fully settled in April 2023.

13. Trade and Other Receivables (Continued)

Movements in the allowance for impairment for trade and other receivables are as follows:

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
Allowance for impairment at 1 January	**3,693**	**3,770**
Allowance for impairment of trade and other receivables	207	800
Recovery of allowance against trade and other receivables	(1,438)	(877)
Other movement	(151)	-
Allowance for impairment at 31 December	**2,311**	**3,693**

Analysis by aging of trade and other receivables is as follows:

31 December 2022 *In thousands of Georgian Lari*	**Not past due**	**Less than 30 days overdue**	**30 to 90 days overdue**	**91 to 180 days overdue**	**Over 180 days overdue**	**Total**
Estimated total gross carrying amount at default	34,574	2,300	89	169	5,774	**42,906**
Lifetime ECL	(44)	(17)	(6)	(14)	(2,230)	**(2,311)**

31 December 2021 *In thousands of Georgian Lari*	**Not past due**	**Less than 30 days overdue**	**30 to 90 days overdue**	**91 to 180 days overdue**	**Over 180 days overdue**	**Total**
Estimated total gross carrying amount at default	18,034	31	2,151	250	6,949	**27,415**
Lifetime ECL	(42)	(3)	(10)	(38)	(3,600)	**(3,693)**

The table below provides a credit risk rating grade disclosures:

	31 December 2022		
In thousands of Georgian Lari	**Lifetime ECL - not credit - impaired**	**Lifetime ECL - credit - impaired**	**Total**
Non-overdue	(44)	-	**(44)**
0-30 past due	(17)	-	**(17)**
30-90 past due	(6)	-	**(6)**
90-180 past due	-	(14)	**(14)**
180> past due	-	(2,230)	**(2,230)**
Total	**(67)**	**(2,244)**	**(2,311)**

	31 December 2021		
In thousands of Georgian Lari	**Lifetime ECL - not credit - impaired**	**Lifetime ECL - credit - impaired**	**Total**
Non-overdue	(42)	-	**(42)**
0-30 past due	(3)	-	**(3)**
30-90 past due	(10)	-	**(10)**
90-180 past due	-	(38)	**(38)**
180> past due	-	(3,600)	**(3,600)**
Total	**(55)**	**(3,638)**	**(3,693)**

14. Cash and Cash Equivalents

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
Cash in banks	14,715	23,120
Cash on hand	3	35
Cash in transit	1	76
Total cash and cash equivalents	**14,719**	**23,231**

Banks with which the Group held cash had the following credit ratings as affirmed by Fitch's Investor Services. For foreign subsidiary Georgian Banks which are not rated, parent Bank ratings were used as per the following table:

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
B+	10,839	1
BB-	3,876	23,119
Total cash at banks	**14,715**	**23,120**

All cash and cash equivalents are classified as current and not impaired. As of 31 December 2022, GEL 9,681 thousand (31 December 2021: GEL 15,813 thousand) equivalent were held in USD and GEL 16 thousand equivalent (31 December 2021: GEL 158 thousand) was denominated in EUR.

As at 31 December 2022 the restricted cash of USD 3,407 thousand, equivalent in GEL 9,206 thousand, (31 December 2021: USD 3,407 thousand, equivalent in GEL10,554 thousand) was reserved according to the agreement between LLC Georgian International Energy Corporation and JSC TBC bank for the purposes of securing payment for a letter of credit obtained by related party companies. As a result of the arrangement the Company stands as a third-party guarantor. The restrictions on these cash balances were removed in 2023.

15. Borrowings

In thousands of Georgian Lari	Contractual interest rate (per annum)	31 December 2022	31 December 2021
Non-current			
Borrowings from non-related parties			
Local financial institutions	6.20% + 6 m LIBOR - 7.26%	42,732	104,644
Total non-current borrowings		**42,732**	**104,644**
Current			
Borrowings from non-related parties			
Local financial institutions	6.20% + 6 m LIBOR - 7.26%	49,329	18,452
Borrowings from related parties			
Private individuals	15.00%-15.50%	7,898	9,138
Local legal entities	7.10% – 16.00%	11,534	10,540
Total current borrowings		**68,761**	**38,130**
Total borrowings		**111,493**	**142,774**

15. Borrowings (Continued)

The estimated fair value of total borrowings approximates to their carrying values.

The Group's loans and borrowings are denominated in currencies as follows:

In thousands of Georgian Lari	Contractual interest rate (per annum)	31 December 2022	31 December 2021
US Dollars	6.50%-15%	93,965	125,276
Euro	15%-15.5%	4,477	5,439
GEL	11.00%-16.00%	13,051	12,059
Total borrowings		**111,493**	**142,774**

As at 31 December 2022 and 2021 outstanding interest included in borrowings amounted to GEL 3,312 thousand and GEL 2,222 thousand, respectively.

The table below details changes in the Group's liabilities arising from financing activities, including both cash and non-cash changes. Liabilities arising from financing activities are those for which cash flows were, or future cash flows will be, classified in the Group's consolidated statement of cash flows as cash flows from financing activities.

	1 January 2022	Financing cash flows (i)	Accrued interest	Repayment of interest	Foreign exchange gain	31 December 2022
Borrowings	142,774	(17,630)	10,209	(9,192)	(14,668)	111,493

	1 January 2021	Financing cash flows (i)	Accrued interest	Repayment of interest	Foreign exchange loss	31 December 2021
Borrowings	115,951	32,132	9,783	(8,824)	(6,268)	142,774

i) The financing cash flows represent the net amount of proceeds from borrowings and repayments of borrowings in the statement of cash flows.
On 3 January 2022, LLC Georgian International Energy Corporation fully repaid borrowings from JSC VTB Bank in the amount of GEL 15,725 thousand.

16. Trade and Other Payables

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
Trade payables	21,533	9,144
Salaries payable	6	8
Total financial liabilities within trade and other payables	***21,539***	***9,152***
Customer prepayments	2,848	392
Deferred revenues	1	569
Total trade and other payables	**24,388**	**10,113**

As of 31 December 2022, trade and other payables of GEL 140 thousand were denominated in USD (31 December 2021: GEL 720 thousand) and none of the payables were denominated in EUR (31 December 2021: 4 thousand). All other trade and other payables were denominated in Georgian Lari.

16. Trade and Other Payables (Continued)

Deferred revenues represent the Group's obligation for use of loyalty card accruals. In October 2015 the Group launched a marketing campaign for stimulation of retail gas sales by developing a loyalty card program. Retail customers are collecting money from purchase of natural gas and later exchanging these for additional gas consumption. Accrued amount is available for less than one-year period starting from the last accrual transaction date for each loyalty card.

From 1 March 2022, as a result of lease out transaction (see Note 1), the Group's obligations regarding to loyalty cards, has been transferred to the lessee, which has led to derecognition of deferred revenue in 2022.

Customer advances, presented as non-current liabilities, include advance consideration within the framework of lease contract, amounted to GEL 2,213 thousand.

17. Revenues

In thousands of Georgian Lari	**2022**	**2021**
Sale of Gas		
Sale of gas – wholesale - domestic clients	7,995	6,205
Sale of gas – retail	7,876	33,718
Sale of Electricity		
Sale of electricity - domestic clients	44,358	32,390
Tbilsresi TPP guaranteed capacity fee	13,927	13,569
Sale of electricity - export of electricity (own generation)	5,199	-
Sale of electricity - free industrial zone	5,177	4,586
Sale of electricity - export of electricity (trading)	2,162	-
Sale of electricity - trade of electricity inside the country	874	2,593
Sale of electricity - free industrial zone (trading)	830	267
Other		
Rendering of services	109	-
Revenue from sales – markets	105	665
Sale of produced parts	-	4
Total revenue from contract with customers	**88,612**	**93,997**
*Rental income**	1,963	667
Total rental income	**1,963**	**667**
Total revenues	**90,575**	**94,664**

*Rental Income is recognized by the Group under operating lease. Please refer to Note 8.

The Group receives guaranteed capacity fee for maintaining Tbilsresi thermal power plant in readiness to generate electricity at full capacity upon request from state-owned LLC Electricity System Commercial Operator.

For the years ended 31 December 2022 and 2021 sale of electricity - domestic clients includes revenue generated by Tbilsresi TPP in the total of GEL 30,673 thousand and GEL 11,280 thousand, respectively.

During 2022, the Group generated revenue of GEL 7,361 from the export of electricity.

18. Cost of Sales

In thousands of Georgian Lari	**2022**	**2021**
Cost of Electricity		
Cost of gas purchased for electricity generation (Tbilsresi TPP)	30,960	11,447
Cost of electricity purchased for trade outside the country	1,054	-
Cost of electricity purchased for trade inside the country	316	2,289
Cost of electricity purchased for trade inside the country (FIZ)	173	244
Total cost of electricity	**32,503**	**13,980**
Cost of Gas		
Cost of gas purchased for subsequent resale	12,964	28,643
Total cost of gas	**12,964**	**28,643**
Cost of products		
Cost of products purchased for subsequent resale - Markets	99	557
Total cost of products	**99**	**557**
Overheads		
Staff costs	7,102	5,559
Depreciation and amortization of PPE and intangible assets	3,346	3,338
Repairs and maintenance	1,686	1,474
Utilities	899	892
Insurance	551	588
Water supply services	339	451
Transportation and car expenses	433	409
GNERC and other regulation fees	400	375
Materials and consumables used	370	302
Security services	296	296
Operating lease expense for property, plant and equipment	138	119
Information, consulting and other professional services	149	34
Other	535	1,700
Total overheads	**16,244**	**15,537**
Total cost of sales	**61,810**	**58,717**

19. Selling and Distribution Expenses

In thousands of Georgian Lari	**2022**	**2021**
Staff costs	1,016	3,030
Depreciation and amortisation of PPE and intangible assets	870	1,860
Electricity transfer fee	791	-
Utilities	749	3,067
Repairs and maintenance	185	805
Advertisement and publicity expenses	133	183
Information, consulting and other professional services	104	226
Materials and consumables used	77	281
Insurance	77	273
Transportation and car expenses	51	293
GNERC and other regulation fees	44	65
Operating lease expense	42	72
Other	181	435
Total selling and distribution expenses	**4,320**	**10,590**

20. General and Administrative Expenses

In thousands of Georgian Lari	**2022**	**2021**
Staff costs	3,445	2,594
Taxes and duties	2,228	2,274
Depreciation and amortisation of PPE and intangible assets	2,102	2,246
Information, consulting and other professional services*	2,078	2,117
Representation expenses	1,014	727
Business trips	851	520
Transportation and car expenses	433	297
Utilities	212	150
Insurance	134	150
Telecommunications expenses	108	112
Operating lease expense	34	18
Repairs and maintenance	9	7
Other	195	125
Total general and administrative expenses	**12,843**	**11,337**

(*) Professional services fee includes GEL 231 thousand - fees incurred for audit and other professional services provided by Auditor/Audit Firm as defined by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing (2021: GEL 279 thousand).

21. Other Operating Income/(Expenses), net

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
Gains/(losses) on sale/disposal of property, plant and equipment***	2,781	(12)
Correction of financial liabilities*	1,579	1,569
Recovery (Impairment allowance/write offs) of trade and other receivables	1,218	(5,621)
Gains less losses on reclassification equipment under finance lease	286	-
Income from rendering of services	92	45
Penalties income	58	113
Recovery/(Impairment allowance) for loans issued	32	(606)
(Loss)/gains on sale/disposal of spare parts, materials and scrap	27	(2)
Loss on loan assignment (Note 11)	-	(10,105)
Charity and sponsorship expenses	(81)	(48)
Compensation related to disputes**	(508)	(49)
Others, net	(318)	305
Net other operating income/(expenses)	**5,166**	**(14,411)**

(*) On 15 November 2019 the tax agreement was formed between Neogaz LLC and Revenue Service of the Ministry of the Finance of Georgia on the forgiveness of the part of tax liabilities in the amount of GEL 1,440 thousand, with pre-condition for the group to repay the GEL 1,705 thousand tax liabilities according to the pre-determined schedule until April 2021. In 2021 Neogaz LLC has fulfilled the commitments of the agreement and obtain the relief of the GEL 1,440 thousand tax liabilities, which is included in Derecognition of financial liabilities, net. During 2022, deferred revenues related to loyalty card accruals derecognized and as a result, Group recognized gain from derecognition GEL 211 thousand. During 2022, correction of financial liabilities includes derecognition of trade payable related to wholesale gas trading with non-related party resulted in gain of GEL 1,368 thousand.

(**) Compensation related to disputes, GEL 507 thousand, contains charges GEL 476 thousand related to legal case. As at 31 December 2022 and 2021, Company was engaged in litigation with tenant, for the terminated lease agreement. Legal case was completed by the end 2022, in favor of plaintiff, and as a result, Company recognized Compensation charge charge in Other operating Income/Expense.

(***) During 2022, the Group sold three land plots, with carrying amount GEL 677 thousand, for the consideration GEL 3,410 thousand and as a result recognized gain on sale of GEL 2,733 thousand.

22. Finance Costs

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
Interest expenses	10,381	9,978
Bank fees and charges	47	579
Total finance costs	**10,428**	**10,557**

23. Finance Income

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
Interest income	5,008	4,503
Foreign exchange gain, net	4,571	1,293
Total finance income	**9,579**	**5,796**

24. Financial Risk Management

Credit risk. The Group is exposed to credit risk, which is the risk that a counterparty will not be able to pay in full when due. Financial assets, which potentially subject the Group to credit risk, consist principally of loans issued, trade receivables, lease receivables and cash and cash equivalents. The Group has procedures in place to ensure that goods are supplied to customers with an appropriate credit history, or alternative payment procedures are put in place otherwise (for example, advance payments). The carrying amount of accounts receivable, lease receivables, the total of cash and cash equivalents and loans issued represent the maximum amount exposed to credit risk. Although collection of receivables and loans issued could be influenced by economic factors, management believes that there is no significant risk of loss to the Group beyond the provisions already recorded.

Market risk. The Group takes on exposure to market risks, Market risks predominantly relates to the prices of goods determined by the market forces and thus setting limits on the price that can be charged to the customer. Despite the Group having certain influence over the setting of some of these prices for wholesale customers, its power is limited by actions of competitors such as Socar Gas LLC (main national wholesale gas suppliers). In retail gas sales, the Group accepts prices set by the market, where its primary competitors are Wissol Petroleum LLC and Socar Gas LLC.

During the reporting period, natural gas was primarily acquired from Energy Sales Company LLC and Socar Gas Export-Import LLC for cash consideration.

In addition, the Group has open currency position, which exposes it to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which are monitored regularly as required. However, the use of this approach does not prevent losses beyond these limits in the event of more significantly unfavourable market movements.

Geographical risk. The Group's assets are located in Georgia. The country continues to display certain characteristics of an emerging market. As such, the Group is exposed to any deterioration of the business environment within Georgia.

The Group is also exposed to developments of the relations between Georgia and other region countries. Any events affecting the price of gas supplied would impact the Group's ability to continue its activities in the ordinary course of business. Similarly, the Group would be affected if its profitable barter transactions with Armenia-based thermal power plant operator were hindered by government-imposed restrictions on export of the electricity from Georgia.

Foreign exchange risk. Currency risk is the risk that the value of financial instruments will fluctuate due to changes in foreign exchange rates. The Group has exposure to the effects of fluctuations in the prevailing foreign currency exchange rates on its financial position and cash flows. As of 31 December 2022 and 2021, the Group had significant balances primarily in relation to certain borrowings and trade receivables denominated in US Dollars and Euros.

At 31 December 2022, if the Georgian Lari had weakened/strengthened by 20 percent against the US Dollar with all other variables held constant, Group's retained earnings would have been GEL 2,147 thousand (31 December 2021: GEL 8,155 thousand) lower/higher, mainly as a result of foreign exchange losses/gains on translation of US Dollar-denominated bank balances, restricted cash, receivables, loans issued, borrowings and trade payables.

At 31 December 2022, if the Georgian Lari had weakened/strengthened by 20 percent against the Euro with all other variables held constant, the Group's retained earnings would have been GEL 656 thousand (31 December 2021: GEL 819 thousand) lower/higher, mainly as a result of foreign exchange losses/gains on translation of Euro-denominated borrowings.

24. Financial Risk Management (Continued)

The table below summarises the Group's exposure to foreign currency exchange rate risk at the reporting dates:

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
USD – denominated:		
Monetary financial assets	83,373	85,563
Monetary financial liabilities	(94,107)	(126,337)
EUR – denominated:		
Monetary financial assets	1,197	1,349
Monetary financial liabilities	(4,478)	(5,443)
USD net position	**(10,734)**	**(40,774)**
EUR net position	**(3,281)**	**(4,094)**

Capital risk management. The Group manages its capital to ensure that entities in the Group will be able to continue as a going concern while maximizing the return to stakeholders through the optimization of the debt and equity balance.

Net debt is calculated as total borrowings (including "current and non-current borrowings" as shown in the consolidated statement of financial position) less cash and cash equivalents. Total capital is calculated as 'equity' as shown in the consolidated statement of financial position plus net debt.

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
Total borrowings (Note 15)	111,493	142,774
Less: Cash and cash equivalents (Note 14)	(14,719)	(23,231)
Net debt	96,774	119,543
Total equity	141,945	108,986
Net debt to equity ratio	**68%**	**110%**

Liquidity risk. Prudent liquidity risk management implies maintaining sufficient cash and the availability of funding with an adequate amount of committed credit facilities.

The Group manages liquidity risk by maintaining access to the debt capital and by continuously monitoring forecasted and actual cash flows. Cash flow forecasting is performed in the operating entities of the Group and aggregated by Group finance. Such forecasts take into consideration the Group's debt refinancing plans. The Group's finance monitors rolling forecasts of the Group's liquidity requirements to ensure it has sufficient cash to meet operational needs while maintaining sufficient headroom on its undrawn committed borrowing facilities at all times so that the Group does not breach borrowing limits.

The table below shows liabilities analysed by their remaining contractual maturity. The amounts disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows, including gross loan commitments. Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the consolidated statement of financial position because this amount is based on discounted cash flows.

When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the reporting date. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the reporting date.

24. Financial Risk Management (Continued)

The maturity analysis of contractual payments as at 31 December 2022 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Less than 1 year	From 1 to 2 years	From 2 to 5 years	Over 5 years	Total
Trade and other payables	21,533	-	-	-	**21,533**
Taxes payable	32	-	-	-	**32**
Lease liability	206	135	373	-	**714**
Borrowings	78,114	6,834	26,737	47,557	**159,242**
Total financial payables	**99,885**	**6,969**	**27,110**	**47,557**	**181,521**

The maturity analysis of contractual payments as at 31 December 2021 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	Less than 1 year	From 1 to 2 years	From 2 to 5 years	Over 5 years	Total
Trade and other payables	9,152	-	-	-	9,152
Taxes payable	608	-	-	-	608
Lease liability	264	209	235	46	754
Borrowings	47,056	61,497	17,439	56,017	182,009
Total financial payables	**57,080**	**61,706**	**17,674**	**56,063**	**192,523**

Management believes that increased draw on the Group's liquidity will be addressed by obtaining new credit facilities from commercial banks or reducing interest rates on existing borrowings, further improving management of cost base, increasing output and actively seeking out new contracts.

Interest rate risk. Interest rate risk is the exposure of the Group's financial position to adverse movements in interest rates, which is expressed by an increase in the interest amounts against attracted funds or by a decrease in income received from allocated funds. The Group does not have a formal policy of determining how much of the Group's exposure should be to fixed or variable rates. However, as at reporting date all of the interest rates attached to loans are fixed except for borrowings from TBC and JSC Bank of Georgia, which represent 6-month LIBOR plus 6.20% and 6.70% for the banks.

Interest margins may increase as a result of such changes but may reduce or create losses in the event that unexpected movements arise. The Group does not hedge its interest rate risk.

The table below summarises weighted-average contractual interest rates on interest-bearing financial assets and liabilities as at reporting dates, based on reports reviewed by key management personnel:

	31 December 2022			31 December 2021		
Weighted-average % per annum	GEL	USD	EUR	GEL	USD	EUR
Loans issued						
Related parties	12.71%	8.61%	14.08%	12.71%	8.61%	14.07%
Non-related parties	15.44%	10.54%	-	15.46%	9.37%	-
Borrowings						
Related parties	11.49%	15.00%	15.22%	11.53%	15.00%	15.22%
Non-related parties	-	10.49%	-	-	6.81%	-

25. Fair Value of Financial Instruments

IFRS defines fair value as the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The estimated fair values of financial instruments have been determined by the Group using available market information, where it exists, and appropriate valuation methodologies. However, judgement is necessarily required to interpret market data to determine the estimated fair value. Georgia continues to display some characteristics of an emerging market and economic conditions continue to limit the volume of activity in the financial markets. Market quotations may be outdated or reflect distress sale transactions and therefore not represent fair values of financial instruments. Management has used all available market information in estimating the fair value of financial instruments.

Financial assets carried at amortised cost. The estimated fair value of fixed interest rate instruments is based on estimated future cash flows expected to be received discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risk and remaining maturity. Discount rates used depend on credit risk of the counterparty. Carrying amounts of trade receivables and other financial assets approximate fair values due to their short-term maturities.

Liabilities carried at amortised cost. The estimated fair value of fixed interest rate instruments with stated maturity was estimated based on expected cash flows discounted at current interest rates for new instruments with similar credit risk and remaining maturity. Management of the Group considers that the carrying amounts of financial liabilities recorded in the financial statements approximate their fair values.

The fair value of cash and cash equivalents was determined using level 1 measurement and the fair value of other financial assets and liabilities were determined using level 3 measurement.

Assets and liabilities not measured at fair value but for which fair value is disclosed. Fair values analysed by level in the fair value hierarchy and the carrying value of assets and liabilities not measured at fair value are as follows:

	31 December 2022			
In thousands of Georgian Lari	**Level 1 fair value**	**Level 2 fair value**	**Level 3 fair value**	**Carrying value**
ASSETS				
Financial assets				
-Cash and cash equivalents	14,719	-	-	**14,719**
-Trade and other financial receivables	-	40,181	-	**40,181**
-Issued loans	-	55,168	-	**55,168**
-Finance lease receivable	-	1,874	-	**1,874**
TOTAL ASSETS	**14,719**	**97,223**	**-**	**111,942**
LIABILITIES				
Other financial liabilities				
-Trade and other financial payables	-	21,533	-	**21,533**
-Borrowings	-	111,493	-	**111,493**
TOTAL LIABILITIES	**-**	**133,026**	**-**	**133,026**

25. Fair Value of Financial Instruments (Continued)

	31 December 2021			
In thousands of Georgian Lari	**Level 1 fair value**	**Level 2 fair value**	**Level 3 fair value**	**Carrying value**
ASSETS				
Financial assets				
-Cash and cash equivalents	23,231	-	-	**23,231**
-Trade and other financial receivables	-	23,321	-	**23,321**
-Issued loans	-	57,595	-	**57,595**
TOTAL ASSETS	**23,231**	**80,916**	**-**	**104,147**
LIABILITIES				
Other financial liabilities				
-Trade and other financial payables	-	9,144	-	9,144
-Borrowings	-	142,774	-	142,774
TOTAL LIABILITIES	**-**	**151,918**	**-**	**151,918**

26. Commitments and Contingencies

Legal proceedings. From time to time and in the normal course of business, claims against the Group may be received. On the basis of its own estimates, as well as internal and external professional advice, management is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of claims. Therefore, no provisions for litigations and claims have been made in these consolidated financial statements.

As of 31 December 2022, the Group was engaged in a litigation case with the former owners of JSC Avtogazi. The subject matter of the dispute is compensation of damages in the amount of USD 3, 117 thousand jointly and severally from the ultimate owner and the Group. Management is in the opinion that no material losses will be incurred based on the final resolution of the lawsuit and accordingly no loss provision has been made in these financial statements. As of 31 December 2022 and 2021, the Group properties with a carrying value of GEL 9,004 thousand and GEL 9,868 thousand, respectively, have restraint on alienation and mortgage due to this lawsuit.

Taxation. Georgian tax legislation in particular may give rise to varying interpretations and amendments. In addition, as management's interpretation of tax legislation may differ from that of the tax authorities, transactions may be challenged by the tax authorities, and as a result the Group may be assessed additional taxes, penalties and interest. The Group believes that it has already made all tax payments, and therefore no allowance has been made in the consolidated financial statements. Tax years remain open to review by the tax authorities for three years.

Commitments assumed under the auction for Tbilsresi assets. As a result of succeeding in the auction for JSC Tbilsresi assets on 23 February 2010, among other obligations, the Group assumed the following commitments:

- Proper operation of electricity generating units, in accordance with the requests of licensing authorities;
- Proper maintenance of the existing capacity (272 megawatts) at least by 2025;
- Construction of a coal power plant with the capacity of 100-150 megawatts in Gardabani and putting the plant into operation not later than 31 December 2013;
- Storage of state-owned fuel oil in its reservoirs, free of charge.

26. Commitments and Contingencies (Continued)

On 23 October 2015 the Group signed an agreement with Ministry of Economy and Sustainable Development of Georgia and Ministry of Energy of Georgia with the aim to amend and clarify obligations arising from the auction for JSC Tbilsresi assets on 23 February 2010. Under new agreement the Group is obliged to:

- Until 30 July 2020 put into operation coal-fired thermal power plant with capacity of 100-150 MW in Tkibuli municipality;
- Begin the construction of the coal-fired thermal power plant no later than 30 September 2016.

On 4 July 2016 the Group signed an amendment to the construction of coal-fired thermal power plant in Tkibuli municipality with Ministry of Energy of Georgia and LLC Electricity System Commercial Operator ("ESCO"). According to the amendment the Group assumed commitment to put into operation coal-fired thermal power plant with capacity of 150-300 MW (+/-10%) in Gardabani municipality until 31 July 2020.

The project assumed usage of coal produced by JSC Saknakhshiri, a subsidiary of the immediate parent of the Group, by coal-fired thermal power plant. In 2019 LLC Saknakhshiri, a subsidiary of the immediate parent of the Group faced financial struggles due to the operational activities. The management of Georgian Industrial Group Holding made the decision to sell JSC Saknakhshiri. The Company had social importance as a significant employer in Tkibuli municipality, therefore government participated in disposal of the subsidiary and consequently construction of coal-fired thermal power plant was terminated. Management does not anticipate any commitments under this project.

Guarantees. During the reporting period, Neogaz was guarantor with the amount of USD 36,000 thousand for the credit agreements between LLC Georgian International Energy Corporation and financial institutions. No potential loss is expected from the issued guarantee, respectively no loss provision is made for this guarantee by the Company.

Compliance with covenants. The Group is subject to certain covenants related primarily to its borrowings from financial institutions. Non-compliance with such covenants may result in negative consequences for the Group including growth in the cost of borrowings and declaration of default. The Group was in compliance with covenants at 31 December 2022 and 31 December 2021.

Refer to Notes 7 and 8 for the details of pledge assets as collateral for borrowings from financial institutions.

Environmental matters. Emerging markets such as Georgia are subject to different risks than more developed markets; these include economic, political and social, and legal and legislative risks. Laws and regulations affecting businesses in Georgia continue to evolve rapidly with tax and regulatory frameworks subject to varying interpretations. The future direction of Georgia's economy is heavily influenced by the fiscal and monetary policies adopted by the government, together with developments in the legal, regulatory, and political environment.

For the last several years Georgia has experienced a number of legislative changes, which have been largely related to Georgia's accession plan to the European Union. Whilst the legislative changes implemented during 2018 and 2019 paved the way, more can be expected as Georgia's action plan for achieving accession to the European Union continues to develop.

27. Related Party Transactions

Parties are generally considered to be related if the parties are under common control or if one party has the ability to control the other party or can exercise significant influence or joint control over the other party in making financial and operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

At 31 December 2022, the outstanding balances with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	**Immediate or intermediary parent companies**	**Ultimate parent company**	**Entities under common control**	**Associates**	**Other related parties***
Gross amount of trade receivables	35	13	3,577	351	2,503
Impairment allowance for trade and other receivables	-	-	50	277	12
Gross amount of loans issued	14,282	12,176	2,593	-	17,241
Impairment allowance for loans issued	(67)	(57)	(12)	-	(627)
Borrowings	-	-	(11,467)	(67)	(7,898)
Trade and other payables	-	-	(1,061)	-	(19)

(*) Other related parties include family members of the ultimate controlling party.

At 31 December 2021, outstanding balances with related parties were as follows:

In thousands of Georgian Lari	**Immediate or intermediary parent companies**	**Ultimate parent company**	**Entities under common control**	**Associates**	**Other related parties***
Gross amount of trade receivables	25	13	3,006	354	410
Impairment allowance for trade and other receivables	-	-	(49)	(278)	(274)
Gross amount of loans issued	15,338	12,968	2,392	-	18,046
Impairment allowance for loans issued	(72)	(61)	(11)	-	(698)
Borrowings	-	-	(10,476)	(64)	(9,138)
Trade and other payables	-	-	(951)	-	(18)

27. Related Party Transactions (Continued)

The income and expense items with related parties for the year ended 31 December 2022 were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Immediate or intermediary parent companies	Ultimate parent company	Entities under common control	Associates	Other related parties*
Sale of gas - wholesale - domestic clients	-	-	1,240	-	-
Gains less losses on sale/disposal of property, plant and equipment	-	-	-	-	1,738
Rental income	8	-	301	-	78
(Allowance)/recovery for impairment of loans issued	(5)	(4)	1	-	(72)
Interest income	973	931	248	-	1,170
Interest expenses	-	-	(991)	(3)	(1,245)
Other income and expenses	-	-	-	-	193
Gains less losses on sale/disposal of spare parts, materials and scrap	-	-	16	-	-
Income from rendering of services	-	-	15	-	-
Dividend income	-	-	-	372	-
Operating lease expense for property, plant and equipment	-	-	(57)	-	(1)
Information, consulting and other professional services	-	-	(1,814)	-	-
Water supply services	-	-	(127)	-	-
Repairs and maintenance	-	-	(902)	-	-
Insurance	-	-	-	-	(517)
Other	-	-	(1)	-	-

The income and expense items with related parties for the year ended 31 December 2021 were as follows:

In thousands of Georgian Lari	Immediate or intermediary parent companies	Ultimate parent company	Entities under common control	Associates	Other related parties*
Sale of gas - wholesale - domestic clients	-	-	717	-	-
Sale of gas - retail	-	-	3	-	-
Sale of electricity - domestic clients	-	-	-	-	-
Sale of produced parts	-	-	-	-	3
Rental income	8	-	358	-	166
Allowance/(recovery) for impairment of loans issued	1	1	1	-	1
Interest income	1,076	1,030	216	-	1,318
Interest expenses	-	-	(978)	(3)	(1,448)
Other income and expenses	-	-	-	-	112
Gains less losses on sale/disposal of spare parts, materials and scrap	-	-	(43)	-	(14)
Income from rendering of services	-	-	18	-	-
Dividend income	-	-	-	248	-
Operating lease expense for property, plant and equipment	-	-	(26)	-	-
Information, consulting and other professional services	-	-	(1,811)	-	-
Water supply services	-	-	(123)	-	-
Repairs and maintenance	-	-	(937)	-	-
Insurance	-	-	-	-	(1,000)
Other	-	-	(1)	-	-

(*) Other related parties include family members of the ultimate controlling party.

27. Related Party Transactions (Continued)

Key management compensation. Key management includes members of the Board of Directors. Compensation paid to key management for their services in full time executive management positions is made up of a contractual salary, performance bonus depending on financial performance of the Group and other compensation in form of reimbursement of business trips, fuel and communication expenses. In 2022 the total compensation for key management personnel was GEL 1,175 thousand (2021: GEL 1,256 thousand) and was fully comprised of short-term employee benefits.

28. Events After the Reporting Period

Insolvency proceedings. Insolvency proceedings started in 2022 in respect with Mobilgorigas LLC and Adjara Autogas LLC (the "sub-subsidiary companies") was resulted in liquidation process of both entities which was completed during 2023. According to the decision of the bankruptcy manager and the court, the Company purchased all the property of sub-subsidiary companies in February 2023, for GEL 1,500 thousand. The purchase price was stated based on the independent appraiser valuation report.

Repayment of borrowings. In 2023, the Group repaid borrowings from banks in total amount of GEL 23,635 thousand and received short-term bank loans in total amount GEL 853 thousand.

In June 2023, the maturity date for the borrowings received from JSC TBC bank and JSC BOG in 2021, was extended by one year.

Long-term trade receivables. On 28 April 2023, the Group received USD 5,000 thousand from Alliance City LLC according to the purchase agreement (Note 13).

Lease out the assets. In November 2023, the Group signed a long-term lease agreement with a third party, according to which the Company leased out one of it's land and buildings carried at GEL 10,797 thousand as of 31 December 2022. The Group has chosen an alternative land and building, where it will continue its operations without any interruption.

Changes in the ownership of subsidiaries and associates. On 27 April 2023, Neogaz LLC surrendered 50% shares of its subsidiaries, Ibergaz LLC and Delta-P to Gasinvest LLC and surrendered 30% shares of its associates, Tsnori Gas Station LLC and Air Company LLC to Gasinvest LLC.

In exchange of shares of its subsidiaries and associates, LLC Neogaz and Company's investments in associates, increased by 25% in Misaktsieli 2001 LLC and Gama+ LLC respectively. The carrying amount of increased investments, in Misaktsieli 2001 LLC, and and Gama+ LLC, was GEL 1,507 thousand as at 31 December 2022.

Changes in the ownership of subsidiaries and associates will increase the Group's penetration of its chosen markets and subsidiaries and associates will be expected to improve profitability through the economies of scale.

The Group is currently assessing the impact of the change, in the ownership of subsidiaries and associates described above, on its financial statements.

LLC GIEC GROUP

Management Report

Overview of the Company's Activities 2022

Business Development, Outcomes and Condition

Georgian International Energy Corporation LLC (the Company, CIEC) was incorporated on 11 July 2005. The Company is a parent of a group of companies incorporated in Georgia, whose primary business activities include generation of electricity, operating of gas refuelling stations as well as engineering and related consulting activities.

As of 31 December 2022 the Company's immediate parent company and 100% shareholder was Georgian Industrial Group Holding LLC ("GIG"), registered in Georgia.

As for power generation, it is generated through 8 hydro power plants located on the territory of Georgia and two power generating units of thermal power plant located in Gardabani ("Tbilsresi"). Electricity, which generated from the thermal power plant, is sold to Electricity System Commercial Operator (ESCO) and Distribution Company Telmico. Electricity generated from the hydro power plant is sold to Georgian railway, Data Hub, GWP, Ferro Eloi Production, Mettalline and Geomettal. Also, electricity generated from the hydro power plant is sold on export in Turkey.

The installed capacity of the thermal power plant is 272 megawatts and its tariffs for sales are determined by the Georgian National Energy and Water Supply Regulatory Commission (GNERC) normative act. Each of the hydro power plants has an installed capacity of less than 15 megawatts and their tariffs are not subject to regulation by statute.

The volume of electricity sold by thermal power plant to ESCO and distribution companies in 2022 amounted to 227,530,611 kWh, 13.48 tetri per kWh on average in December 2022.

The volume of electricity generated and sold by hydro power plants in 2022 totalled -158,838,444 kWh.

GIEC's activities also includes export of own generated and purchased electricity on local market. Activities also includes wholesale energy purchase and sale in Georgia's local market and sale of electricity in free industrial zone.

Major gas consumers are large Georgian industrial plantsand gas station networks. GIEC Group (the Group) is also involved in gas retailing through its own gas stations.

Georgian electricity market structure

Generation of electricity in the energy sector is mainly through hydro power plants (HPPs) and thermal power plants (TPPs). The Georgian International Energy Corporation owns 17,32% of the electricity generated by small HPPs and about 7.09% of the electricity generated by TPPs. Thermal power plant located in Gardabani is also a source of guaranteed capacity throughout the year, except for repairs.

Operation of gas stations

As for the second major activity of the Group, operation of gas stations is implemented by a subsidiary of the GIEC Group Neogaz, which sells compressed natural gas throughout Georgia. It has been operating in the market for more than 10 years, and following rebranding in 2015, it is represented under the name Neogaz and is one of the leading brands in the field. With the creation of the brand, a new visual concept of stations, a unified business and service standard has been developed and introduced.

Neogaz is the owner of one of the largest networks, incorporating 20 gas stations (including subsidiaries) and 5 mobile stations (see Appendix N1). Neogaz stations are equipped with state-of-the-art technology and fully complied with safety standards.

On 25 January 2022, LLC Neogaz signed a lease agreement with a third party not related to the Company, according to which from 1 March 2022 the Company leased out the majority of its gas and mobile stations.

GIEC Group includes the following subsidiaries:

Subsidiary	31 December 2022 Ownership/voting%	31 December 2021 Ownership/voting%	Year of acquisition/ establishment	Industry
LLC Power Trade	100.0%	100.0%	2012	Electricity trading
LLC C Power	100.0%	100.0%	2015	Electricity generation
LLC Ritseulahesi	88.5%	88.5%	2008	Electricity generation
LLC Neogaz	100.0%	100.0%	2014	Gas refuelling operator
LLC Adjara Autogas	74.0%	74.0%	2009	Gas refuelling operator
LLC Mobilgorigas	55.0%	55.0%	2011	Gas refuelling operator
LLC Delta P	50.0%	50.0%	2015	Gas refuelling operator
LLC X Gazi	50.0%	50.0%	2012	Gas refuelling operator
LLC Akhalgas	50.0%	50.0%	2010	Gas refuelling operator
LLC Ibergas	50.0%	50.0%	2010	Gas refuelling operator
LLC Ortachala Gas	100.0%	100.0%	2016	Gas refuelling operator
LLC Georgian Hydro Power EPC	51.0%	51.0%	2012	HPP engineering
LLC GIEC Solutions	100.0%	100.0%	2019	Engineering & related consulting activities
LLC GT Power Ventures	50.0%	50.0%	2019	Engineering
LLC GT Power	100%	-	2022	Engineering

Future Development Plans of the Group

Based on the Decree issued by the Government in 2018, from May 2019 a retail consumer who meets the mandatory criteria set out for the direct consumer of electricity by the same decree must be registered in the wholesale trade as a direct consumer. The aforementioned Decree will enable GIEC to negotiate directly with consumers and conclude contracts for the direct sale of electricity.

As for the development plans for the operation of the gas stations, which is implemented by Neogaz Group, they are as follows: .

Per LLC Neogaz lease agreement the lessee is obliged to organize and put into operation petrol stations at the 15 existing stations. Besides, lessee is entitled to set up markets at the stations. As of 31 December 2022, Company obtained license for arranging storage of petroleum products on the territory of gas stations. In 2023 Company started trading petrol and diesel fuel in addition to natural and liquid gas at 6 out of 15 stations and plans to include all other stations.

In 2022, according to the LLC Neogaz lease agreement, counterparty actively added markets on its several stations and plans to expand the activity to all gas stations too.

Research and Development Activities of the Group

During 2022 the Group was engaged neither in any research nor development activities.

Group Branches Overview

HPPs

Since 2005, GIEC Group has started purchasing hydropower plants and by 2022 it already owns 8 hydropower plants, wherefrom Racha HPP and Alazani HPP 2 were built by the Company, and Alazani HPP 1 was fully rehabilitated. The installed capacity of 8 hydropower plants is 48.743 MW:

Ritseula HPP - commissioned in 1956, with installed capacity of all three hydropower plants totaling 6.32 MW.

Racha HPP - built by the LLC GIEC and commissioned in 2013, with installed capacity of 11 MW.

Bzhuzha HPP - It has been in operation since 1956 and can generate 12.24 MW of power.

Alazani 1 - HPP has been rehabilitated by LLC GIEC and the renovated HPP was commissioned in 2011; with installed capacity of 6,064 MW.

Alazani 2 - built in 2011, with installed capacity of 6.064 MW.

Kakhareti HPP - built in 1949 and has been generating 2.08 MW power since 1950.

Igoeti HPP - commissioned in 1955, with capacity of 1.75 MW.

Tiripon HPP - Construction completed in 1950 and two generating units generate total 3.2 MW power

Thermal Power Plants

GIEC owns block units #3 and #4 of the thermal power plant in Gardabani ("Tbilsresi").

Unit #3 was built and commissioned in 1965 and in 2022 its generation totaled 123,287,010 kWh.

Unit #4 has been operating since 1967 and in 2022 generated 104,243,601 kWh of power.

Gas Stations

The Georgian International Energy Group also includes subsidiary Neogaz Group. Neogaz Group unites 20 gas stations (including subsidiaries) in various regions of Georgia. (See Appendix # 1) Their main operational activity is the sale of compressed natural gas, though in 2018 a new product was added - liquid petroleum gas, which is also sold at the stations. (See Appendix N2).

There are also other subsidiaries of the Group located in various territories of Georgia, such as C Power LLC, Power Trade LLC, Georgian Hydro Power LCC, X Gas LLC and LLC GIEC Solutions.

Key Financial and Non-Financial Indicators of the Group

In thousands of Georgian Lari	**2022**	**2021**
Revenue	90,575	93,997
Gross Profit	28,765	35,280
Net profit/loss	14,530	(4,815)

Gross profit (%)	31.76%	37.53%

In 2021 due to the softening of restrictions on COVID-19, market started recovering. Gross profit margin has been decreased due to decrease in wholesale and retail gas sales.

As for non-financial indicators, much attention is devoted to environmental issues in the infrastructure units. The following have been developed: Waste Management Plan and, accordingly, Hazardous and Non-Hazardous Waste Segregation and Disposal Plan; Environmental Monitoring Plan; Emergency Response Plan; measures are taken to implement the recommendations in the final part of the relevant environmental impact documentation.

Overview of financial and non-financial risks of the company and appropriate mechanisms for risk management

Risk management within the Group is carried out in relation to financial, operational and legal risks.
One of the components of financial risk is credit risk, which is the risk that a counterparty will not be able to pay in full when due. Financial assets, which potentially subject the Group to credit risk, consist principally of loans issued, trade receivables and cash and cash equivalents. The Group has procedures in place to ensure that goods are supplied to customers with an appropriate credit history, or alternative payment procedures are put in place otherwise (for example, advance payments). The carrying amount of accounts receivable, the total of cash and cash equivalents and loans issued represent the maximum amount exposed to credit risk. Althouqh collection of receivables and loans issued could be influenced by economic factors. The management believes that there is no significant risk of loss to the Group other than as an allowance for impairment of financial assets.
Market risk. The Group takes on exposure to market risks. Market risks predominantly relate to the prices of goods determined by the market forces and thus setting limits on the price that can be charged to the customer. Despite the Group having certain influence over the setting of some of these prices for wholesale customers, its power is limited by actions of competitors such as Socar Gas LLC (main wholesale gas suppliers). In retail gas sales, the Group accepts prices set by the market, where its primary competitors are LLC Wissol Petroleum and LLC Socar Gas.

During the reporting period, natural gas was primarily acquired from Gas Trading LLC and LLC SOCAR Gas Export-Import for cash consideration.

In addition, the Group has open currency position, which exposes it to general and specific market movements. Management sets limits on the value of risk that may be accepted, which are monitored on a regular basis. However, the use of this approach may not prevent losses beyond these limits in the event of more significantly unfavourable market movements.

Geographic risk. The Group's assets are located in Georgia. The country continues to display some features of the emerging market. As such, the Company is exposed to risks of deteriorating business environment in Georgia.

The Group is also exposed to developments in the relations between Georgia and other region countries. Any events affecting the price of gas supplied would impact the Group's ability to continue its activities in the ordinary course of business. In addition, the Company could be adversely affected by the fact that if the government restricts the export of electricity from Georgia, the Company's lucrative barter transactions will be curtailed.

Currency risk. In relation to currency risk, the management sets limits on the level of risk in the currency and on the whole. Positions are monitored on a monthly basis.

Liquidity risk. Prudent liquidity risk management implies maintaining sufficient cash and the availability of funding with an adequate amount of committed credit facilities.

The Group manages liquidity risk by maintaining access to the debt capital and by continuously monitoring forecasted and actual cash flows. Cash flow forecasting is performed in the operating entities of the Group and aggregated by Group finance. Such forecasts take into consideration the Group's debt refinancing plans. The Group's finance department monitors the Group's liquidity requirements to ensure it has sufficient cash to meet operational needs while maintaining sufficient headroom on its undrawn committed borrowing facilities at all times so that the Group does not breach borrowing limits.

The table below shows liabilities analysed by their remaining contractual maturity. The amounts disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows, including gross loan commitments. Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the consolidated statement of financial position because this amount is based on discounted cash flows.

When the amount payable is not fixed, the amount disclosed is determined by reference to the conditions existing at the reporting date. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the reporting date.

The maturity analysis of contractual payments as at 31 December 2022 is as follows:

In thousands of Georgian Lari	**Less than 1 year**	**From 1 to 2 years**	**From 2 to 5 years**	**Over 5 years**	**Total**
Trade and other payables	21,533	-	-	-	**21,533**
Taxes payable	32	-	-	-	**32**
Lease liability	206	135	373	-	**714**
Borrowings	78,114	6,834	26,737	47,557	**159,242**
Total financial payables	**99,885**	**6,969**	**27,110**	**47,557**	**181,521**

Management believes that increased draw on the Group's liquidity will be addressed by obtaining new credit facilities from commercial banks or reducing interest rates on existing borrowings, further improving management of cost base, increasing output and actively seeking out new contracts.

Interest rate risk. Interest rate risk is the exposure of the Group's financial position to adverse movements in interest rates, which is expressed by an increase in the interest amounts against attracted funds or by a decrease in income received from allocated funds. The Group does not have a formal policy of determining how much of the Group's exposure should be to fixed or variable rates. However, as at reporting date all of the interest rates attached to loans are fixed except for borrowings from TBC and JSC Bank of Georgia, which represent 6-month LIBOR plus 6.20% and 6.70% for the banks.

As a result of these changes, interest margins may increase, but may decrease or go down in the event of unexpected movements in the market. The Group does not hedge its interest rate risk.

War between Russia and Ukraine. On 24 February 2022, following a significant Russian military build-up near the Russia-Ukraine border, Russian troops crossed the border. Internationally considered a war aggression and the invasion is the largest conventional military attack on a European state since World War II. It triggered Europe's largest refugee crisis since that war, with millions of Ukrainians leaving the country and fleeing their homes. As a result of the war in Ukraine, many leading countries and economic unions have announced severe economic sanctions on Russia. The situation is still unfolding, but it has

already resulted in a humanitarian crisis and material economic losses for Ukraine, Russia and the rest of the world.

The Company has no direct exposure to Ukraine and Russia. As the war is still waging, it is impossible to reliably assess full impact this may have on the Company as there is uncertainty over the magnitude of the impact on the economy in general. Management is closely monitoring the economic situation in the current environment.

Management is unable to predict all developments which could have an impact on the Georgian economy and consequently what effect, if any, they could have on the future financial position of the Company. Management believes it is taking all the necessary measures to support the sustainability and development of the Company's business.

Additional info about the Company

New Programs

According to the provisions of the Transmission Grid Code, in 2018 the installation of new thyristor excitation systems on GSE-owned power plants and units of thermal power plant begun. Installation of the above system on the HPPs and the units ensures the reliability, stability of the operation and allows quick response.

SCADA System

To improve communication between the Dispatch Licensee and the Power System Participants, GIEC has launched the SCADA Data Communication System on HPPs designed to monitor the industrial process in the HPPs in real time. In 2018, the system was installed on Racha, Ritseula and Bzhuzha HPPs, in order to transmit the information to JSC Georgian State Electrosystem

Social Liability

LLC Georgian International Energy Corporation as a subsidiary of the LLC Georgian Industrial Group Holding is actively involved in various social and charitable activities under the umbrella of the parent company, including social, educational, sports or environmental matters.

_____

Davit Chanturia

General Director

_____

Jumber Bokhashvili

Chief Accountant

already resulted in a humanitarian crisis and material economic losses for Ukraine, Russia and the rest of the world.

The Company has no direct exposure to Ukraine and Russia. As the war is still waging, it is impossible to reliably assess full impact this may have on the Company as there is uncertainty over the magnitude of the impact on the economy in general. Management is closely monitoring the economic situation in the current environment.

Management is unable to predict all developments which could have an impact on the Georgian economy and consequently what effect, if any, they could have on the future financial position of the Company. Management believes it is taking all the necessary measures to support the sustainability and development of the Company's business.

Additional info about the Company

New Programs

According to the provisions of the Transmission Grid Code, in 2018 the installation of new thyristor excitation systems on GSE-owned power plants and units of thermal power plant begun. Installation of the above system on the HPPs and the units ensures the reliability, stability of the operation and allows quick response.

SCADA System

To improve communication between the Dispatch Licensee and the Power System Participants, GIEC has launched the SCADA Data Communication System on HPPs designed to monitor the industrial process in the HPPs in real time. In 2018, the system was installed on Racha, Ritseula and Bzhuzha HPPs, in order to transmit the information to JSC Georgian State Electrosystem

Social Liability

LLC Georgian International Energy Corporation as a subsidiary of the LLC Georgian Industrial Group Holding is actively involved in various social and charitable activities under the umbrella of the parent company, including social, educational, sports or environmental matters.

Davit Chanturia

General Director

Jumber Bokhashvili

Chief Accountant

საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია ჯგუფი

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები,
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება,
მმართველობითი ანგარიში და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2022 წლის **31** დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 1
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგება 3
კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილების ანგარიშგება 4
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგება 5

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

1. შესავალი 10
2. ჯგუფის საოპერაციო გარემო 11
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა 7
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას 25
5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება 27
6. ახალი სააღრიცხვო განცხადებები 29
7. ძირითადი საშუალებები 29
8. საინვესტიციო ქონება 34
9. ფინანსური იჯარის მოთხოვნები 35
10. სხვა გრძელვადიანი აქტივები 36
11. გაცემული სესხები 37
12. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (მარაგები) 39
13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები 39
14. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები 37
15. აღებული სესხები 39
16. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 40
17. შემოსავლები 41
18. რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება 42
19. გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები 43
20. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 43
21. სხვა საოპერაციო შემოსავლები/(ხარჯები), წმინდა 44
22. ფინანსური ხარჯები 44
23. ფინანსური შემოსავლები 45
24. ფინანსური რისკის მართვა 45
25. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება 48
26. პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები 50
27. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 51
28. მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ 53

სხვა ინფორმაცია - კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიში 2022

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის მესაკუთრეს და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს შპს საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის (შემდგომში „კომპანია”) და მისი შვილობილი საწარმოების (შემდგომში ერთობლივად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 31 დეკემბერი, 2022 მდგომარეობით, აგრეთვე ჯგუფის საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებულ ფულად ნაკადებს იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 31 დეკემბერი, 2022 მდგომარეობით;
- კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- კონსოლიდირებულ საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის;
- კონსოლიდირებულ ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლისთვის; და
- კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ შენიშვნებს, მათ შორის ყველა მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტს წარვმართავდით აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

5-58 გვერდზე მოცემული ინფორმაცია წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ, არის თუ არა მმართველობის ანგარიშგება არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება, გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები მათ მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას;
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

5-58 გვერდზე მოცემული ინფორმაცია წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები

ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და აუდიტის ჩატარებაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

28 ნოემბერი, 2023
თბილისი, საქართველო

5-58 გვერდზე მოცემული ინფორმაცია წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ათასობით ქართულ ლარში	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	Error! Reference source not found.	89,564	105,324
საინვესტიციო ქონება	8	30,570	6,226
ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	9	1,874	-
აქტივის გამოყენების უფლება		371	481
გუდვილი		726	726
არამატერიალური აქტივები		257	386
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში		801	736
გაცემული სესხები	11	-	2
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	-	15,026
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	10	25,030	25,086
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**149,193**	**153,993**
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (მარაგები)	12	6,755	7,533
გაცემული სესხები	11	55,168	57,593
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	42,435	9,485
წინასწარ გადახდილი გადასახადები		1,025	721
შეზღუდული ფული	14	9,206	10,554
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	14	14,719	23,231
სულ მიმდინარე აქტივები		**129,308**	**109,117**
სულ აქტივები		**278,501**	**263,110**
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		7,720	7,720
გადაფასების რეზერვი	8	18,481	-
გაუნაწილებელი მოგება		115,505	100,931
მათ შორის:			
კომპანიის მფლობელებს		141,706	108,651
არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს		239	335
სულ კაპიტალი		**141,945**	**108,986**
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
აღებული სესხები	15	42,732	104,644
საიჯარო ვალდებულებები		464	414
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	16	2,213	-
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		**45,409**	**105,058**
მიმდინარე ვალდებულებები			
აღებული სესხები	15	68,761	38,130
საიჯარო ვალდებულებები		178	215
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	16	22,175	10,113
საგადასახადო ვალდებულებები		33	608

5-58 გვერდზე მოცემული ინფორმაცია წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სულ მიმდინარე ვალდებულებები	91,147	49,066
სულ ვალდებულებები	136,556	154,124
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	278,501	263,110

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2023 წლის 28 ნოემბერს ხელი მოაწერეს:

დავით ჭანტურია
გენერალური დირექტორი

ჯუმბერ ბოხაშვილი
მთავარი ბუღალტერი

5-58 გვერდზე მოცემული ინფორმაცია წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ათასობით ლარში	შენიშვნა	2022	2021
შემოსავალი	17	**90,575**	**93,997**
გაყიდული საქონელის თვითღირებულება	18	(61,810)	(58,717)
საერთო მოგება		**28,765**	**35,280**
გაყიდვებისა და დისტრიბუციის ხარჯები	19	(4,320)	(10,590)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(12,843)	(11,337)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	21	5,166	(13,744)
საოპერაციო მოგება/(ზარალი)		**16,768**	**(391)**
წმინდა მოგება საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	8	770	33
გაუფასურების ხარჯი ძირითადი საშუალებების გადაცემაზე	8	(2,476)	-
მეკავშირე პირების მოგების წილი		362	304
ფინანსური ხარჯები	22	(10,428)	(10,557)
ფინანსური შემოსავალი	23	9,534	5,796
მოგება/(ზარალი) მოგების გადასახადამდე		**14,530**	**(4,815)**
მოგების გადასახადი		-	-
წლის მოგება/(ზარალი)		**14,530**	**(4,815)**
სხვა სრული შემოსავალი:			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	8	18,481	-
სხვა სრული შემოსავალი წლისთვის		**18,481**	**-**
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		**33,011**	**(4,815)**
მოგება/(ზარალი), რომელიც ეკუთვნის:			
კომპანიის მფლობელებს		14,574	(4,711)
არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს		(44)	(104)
მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი), რომელიც ეკუთვნის:			
კომპანიის მფლობელებს		33,055	(4,711)
არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს		(44)	(104)
მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		**33,011**	**(4,815)**

5-58 გვერდზე მოცემული ინფორმაცია წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

ათასობით ლარში	მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელს					
	საწესდებო კაპიტალი	გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ	არაკონტროლირებადი წილი	სულ
2021 წლის 1 იანვარი	**7,720**	**-**	**105,652**	**113,372**	**500**	**113,872**
ზარალი დასრულებული წლისთვის	-	-	(4,711)	**(4,711)**	(104)	**(4,815)**
სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-	**-**	-	**-**
სულ სრული შემოსავალი	-	-	(4,711)	**(4,711)**	(104)	**(4,815)**
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	(10)	**(10)**	(61)	**(71)**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**7,720**	**-**	**100,931**	**108,651**	**335**	**108,986**
მოგება/(ზარალი) დასრულებული წლისთვის	-	-	14,574	**14,574**	(44)	**14,530**
სხვა სრული შემოსავალი	-	18,481	-	**18,481**	-	**18,481**
სულ სრული შემოსავალი	-	18,481	14,574	**33,055**	(44)	**33,011**
გამოცხადებული დივიდენდები	-	-	-	**-**	(52)	**(52)**
2022 წლის 31 დეკემბერი	**7,720**	**18,481**	**115,505**	**141,706**	**239**	**141,945**

ათასობით ლარში	შენიშვნა	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მომხმარებლებისგან მიღებული ფულადი სახსრები		81,650	117,127
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(45,651)	(71,646)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფულადი სახსრები		(9,094)	(9,171)
გადახდილი საგადასახადო ვალდებულებები		(9,931)	(16,489)
საოპერაციო საქმიანობიდან გამომუშავებული ფულადი ნაკადები		**16,974**	**19,821**
გადახდილი საპროცენტო ხარჯი		(9,193)	(8,934)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა		**7,781**	**10,887**
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
ფინანსური იჯარის მოთხოვნებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		61	-
მეკავშირე კომპანიებისგან მიღებული დივიდენდები		372	248
მეკავშირე კომპანიის საწესდებო კაპიტალის ზრდა		-	(2)
გაცემული სესხები		-	(169)
ფინანსური მოთხოვნის შესყიდვა		-	(1,568)
სესხის მოთხოვნის გადმოცემისთვის გადახდილი თანხა	11	-	(19,956)
გაცემული სესხების დაფარვა		1	-
მიღებული პროცენტი		1,310	467
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		-	(3)
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(547)	(622)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		1,191	14
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული/(მიღებული) ფული, წმინდა		**2,388**	**(21,591)**
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	15	-	185,762
სესხების დაფარვა	15	(17,630)	(153,630)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა		(137)	(321)
გადახდილი დივიდენდები		(50)	(59)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ფული, წმინდა		**(17,817)**	**31,752**
წმინდა (კლება)/ზრდა ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		**(7,648)**	**21,048**
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები წლის დასაწყისში	14	**23,231**	**2,198**
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულად სახსრებსა და მათ ექვივალენტებზე		(864)	(15)
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები წლის ბოლოს	14	**14,719**	**23,231**

1. შესავალი

შპს "საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" (შემდგომში როგორც "კომპანია" ან "სსეკ") დაარსდა 2005 წლის 11 ივლისს და მდებარეობს საქართველოში. ჯგუფი და მისი შვილობილი კომპანიები ("ჯგუფი" ან "სსეკ ჯგუფი") ერთობლივად შექმნილია, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს კანონის შესაბამისად. კომპანია რეგისტრირებულია საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით 230866783.

ჯგუფის უშუალო მშობელი კომპანიაა შპს "ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი", რომელიც დაარსებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ჯგუფის საბოლოო მშობელი კომპანია არის მარშალის კუნძულების კანონმდებლობის შესაბამისად დაარსებული „ჩემექსიმ ინთერნეიშენალ ლიმითედ“, იურიდიული მისამართით: თრასთ ქომფანი კომპლექს, აჯელტაკეს ქუჩა, აჯელტაკეს კუნძული, მაჯურო, მარშალის კუნძულები MH96960. ჯგუფს საბოლოოდ აკონტროლებს ბატონი დავით ბეჟუაშვილი.

ძირითადი საქმიანობა. ჯგუფი არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის დამფუძნებელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს მოიცავს ელექტროენერგიის გენერირებას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზზე მომუშავე ავტომანქანების ტესტირებას, საინჟინრო და გვერდით საკონსულტაციო საქმიანობას.

ელექტროენერგია გამომუშავდება თბოელექტროსადგურის ("თბილსრესის") და საქართველოს მასშტაბით მდებარე 8 ჰიდროელექტროსადგურის მიერ, რომლესაც ჯგუფი აკონტროლებს. ელექტროენერგია იყიდება სხვადასხვა კომპანიებსა და სახელმწიფოს მფლობელობაში არსებულ ელექტროენერგიის ბაზრის კომერციულ ოპერატორზე („ესკო“). თბოელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 272 მეგავატია და მისი გასაყიდი ტარიფი დადგენა ხდება ნორმატიული აქტით. ჯგუფის მფლობელობაში არსებული თითოეული ჰიდროელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 13 მგვტ-ზე ნაკლებია და მათი ტარიფები არ ექვემდებარება დებულებით რეგულირებას. კომპანია ბუნებრივ აირს ასევე ყიდულობს კავკასიის რეგიონში მოქმედი გაზის მომწოდებლებისგან, რომელთაც შეუძლიათ დიდი მოცულობის აირის მიწოდება. გაზის ძირითადი მომხმარებლები მსხვილი ქართული საწარმოები და გაზგასამართი სადგურების ქსელებია.

ჯგუფი ასევე ჩართული იყო საკუთარი გაზგასამართი სადდგურების მეშვეობით გაზის გაყიდვის საცალო ბიზნესში. 2022 წლის 25 იანვარს შპს „ნეოგაზმა“, კომპანიის შვილობილმა კომპანიამ, გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულება ჯგუფის არადაკავშირებულ, მესამე მხარესთან, რომლის თანახმად, 2022 წლის 1 მარტიდან ჯგუფმა იჯარით გასცა თავისი გაზგასამართი და მოძრავი სადგურების უმრავლესობა (შენიშვნა 9).
ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგ ძირითად შვილობილ კომპანიებს:

შვილობილი	2022 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	2021 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	ყიდვის/ დაარსების წელი	ინდუსტრია
შპს ფაუერ თრეიდი	100.0%	100.0%	2012	ელექტროენერგიით ვაჭრობა
შპს სი პაუერი	100.0%	100.0%	2015	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს რიცეულაჰესი	88.5%	88.5%	2008	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს ნეოგაზი	100.0%	100.0%	2014	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს აჭარა ავტოგაზი	74.0%	74.0%	2009	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს მობილგორიგაზი	55.0%	55.0%	2011	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს დელტა პე	50.0%	50.0%	2015	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს იქს გაზი	50.0%	50.0%	2012	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს ახალგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს იბერგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს ორთაჭალა გაზი	100.0%	100.0%	2016	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს ჯორჯიან ჰაიდრო ფაუერი - EPC	51.0%	51.0%	2012	ჰესების ინჟინერია
შპს ჯიეკ სოლუშენსი	100.0%	100.0%	2019	საინჟინრო და გვერდითი საკონსულტაციო საქმიანობა
შპს ჯითი პაუერ ვენჩერსი	50.0%	50.0%	2019	საინჟინრო საქმიანობა
შპს ჯითი პაუერ	100%	-	2022	საინჟინრო საქმიანობა

რეგისტრირებული მისამართი და ბიზნესის წარმოების ადგილი. კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია, გაზაფხულის ქ. #18, ვაკის რაიონი, თბილისი, საქართველო. ჯგუფის ძირითადი საქმიანობის ადგილია საქართველო.

1. შესავალი (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფში დასაქმებული იყო 642 თანამშრომელი (2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 836 თანამშრომელი).

2. ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფის ძირითადი ბიზნეს აქტივობები საქართველოს ფარგლებშია. საქართველო ავლენს განვითარებადი ბაზრის გარკვეულ მახასიათებლებს, მათ შორის შედარებით მაღალი ინფლაციასა და მაღალ საპროცენტო განაკვეთს. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს. საქართველოს აქვს შედარებით სტაბილური პოლიტიკური მდგომარეობა და ლიბერალური საბაზრო ეკონომიკა გამოხატული დაბალი გადასახადებითა და რეგულაციებით. საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება დიდწილად დამოკიდებულია მთავრობის მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და ფულადი ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საგადასახადო, სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ მოვლენებთან ერთად.

კოვიდ-19. 2020 წლის მარტში მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციამ ოფიციალურად გამოაცხადა კოვიდ-19-ის პანდემია. პანდემიის ზეგავლენის შესამცირებლად, საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა გარკვეული შეზღუდვები, მათ შორის კარანტინი, საერთაშორისო ფრენების აკრძალვა და სხვა ბიზნეს შეზღუდვები. შეზღუდვების ნაწილი უკვე შემსუბუქებულია.

2022 წელს საქართველოს ეკონომიკამ დადებითი დინამიკა აჩვენა. ამ ტენდენციას ასევე მხარი დაუჭირა გლობალური ეკონომიკის აღდგენამ და გლობალურ სასაქონლო ბაზრებზე ფასების ზრდამ.

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. 2022 წლის 24 თებერვალს, რუსეთ-უკრაინის საზღვართან რუსული სამხედრო ძალების მნიშვნელოვანი გაძლიერების შემდეგ, რუსეთის ჯარებმა გადაკვეთეს უკრაინის საზღვარი. საერთაშორისოდ განიხილება ომის აგრესია და ეს შეჭრა არის ყველაზე დიდი სამხედრო თავდასხმა ევროპულ სახელმწიფოზე, მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ. ამან გამოიწვია ევროპაში ყველაზე დიდი ლტოლვილთა კრიზისი ომის შემდეგ, მილიონობით უკრაინელმა დატოვა ქვეყანა და სახლები. უკრაინის ომის შედეგად ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა გაერთიანებამ რუსეთს მკაცრი ეკონომიკური სანქციები გამოუცხადა, რამაც გამოიწვია რუსული რუბლის მნიშვნელოვნად გაუფასურება უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში, ისევე როგორც მნიშვნელოვანი ზარალი როგორც რუსეთის ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე, ისე სხვა ბაზრებზე ჩამოთვლილ რუსულ კომპანიებში. უამრავმა კომპანიამ შეწყვიტა საქმიანობა რუსეთსა და ბელორუსიაში. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, მაგრამ მას უკვე მოჰყვა ჰუმანიტარული კრიზისი და მატერიალური ეკონომიკური ზარალი უკრაინის, რუსეთისა და დანარჩენი მსოფლიოსთვის.

ჯგუფს არ აქვს პირდაპირი კავშირი უკრაინასთან, რუსეთთან და ბელორუსთან. იმის გამო, რომ ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შეუძლებელია საიმედოდ შეფასდეს სრული გავლენა, რომელიც ამ მოვლენას შესაძლოა ჰქონდეს ჯგუფზე, რადგან გაურკვეველია თუ რა მაშტაბით იმოქმედა ომმა ეკონომიკაზე. მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობას.

მენეჯმენტს არ შეუძლია განჭვრიტოს ყველა ის მოვლენა, რომელსაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე და, შესაბამისად, რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს მათი კომპანიების მომავალ ფინანსურ მდგომარეობაზე. მენეჯმენტი თვლის, რომ ის იღებს ყველა საჭირო ზომას ჯგუფის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მომზადების საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებითა და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ დადგენილი მოთხოვნების მიხედვით, ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში გამოყენებული ძირითადი სააღრიცხვო პო... ჩამოთვლილია ქვემოთ. თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული, პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოყენებული ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფასს-ის შესაბამისად კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. ის მოითხოვს ასევე ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. სფეროების, სადაც მაღალი ხარისხისა და სირთულის განსჯა გამოიყენება, ასევე სფეროების, სადაც დაშვებები და შეფასებები მნიშვნელოვანია წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისათვის, შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია მე-4 განმარტებით შენიშვნაში.

სამუშაო და საანგარიშგებო ვალუტა. ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული ერთეულის ფუნქციონალური ვალუტა არის პირველადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც იგი ოპერირებს. საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი ("ლარი"), რაც წარმოადგენს ჯგუფის ფუნქციურ ვალუტას, ასევე მისი შვილობილი კომპანიებისა და მეკავშირე პირებისთვის, რომელშიც წარმოდგენილია ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ყველა თანხა უახლოეს ათასზეა დამრგვალებული.

კონსოლიდაციის საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ითვალისწინებს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიების მიერ კონტროლირებადი ჯგუფისა და ორგანიზაციების (მათ შორის, სტრუქტურული ერთეულების) ფინანსური ანგარიშგებას. კონტროლი მიღწეულია, როდესაც ჯგუფს:

- აქვს ძალაუფლება მეორე კომპანიაზე;
- აქვს უფლება ცვალებად შემოსავლებზე მისი ჩართულობიდან გამომდინარე მეორე ჯგუფში; და
- აქვს შესაძლებლობა გამოიყენოს ძალა, რომ გავლენა მოახდინოს შემოსავლებზე

კომპანია მუდმივად აფასებს, რამდენად აკონტროლებს მეორე კომპანიას და თუ ახალი გარემოებები მიუთითებს, რომ შეიცვალა ზემოთ ჩამოთვლილი კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთი ან მეტი.

როდესაც ჯგუფი არ ფლობს ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობას ინვესტიციის ობიექტში, მას აქვს უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე იმ შემთხვევაში, როდესაც ხმის უფლება საკმარისია იმისთვის, რომ მისცეს მას პრაქტიკული შესაძლებლობა, განკარგოს ინვესტიციის ობიექტის საქმიანობა ცალმხრივად. ჯგუფი განიხილავს ყველა შესაბამის ფაქტს და გარემოებებს, იმისათვის, რათა შეაფასოს არის თუ არა მისი ხმის უფლება საკმარისი შესაბამისი უფლებამოსილების, მათ შორის, შემდეგის მისაცემად:

- კომპანიის მფლობელობაში არსებული ხმის უფლებების მოცულობა სხვა აქციონერების ხმის უფლებების მოცულობასთან და განაწილებასთან შედარებით;
- კომპანიის ხმის უფლების მქონე აქციების მფლობელი სხვა კომპანიების ან სხვა მხარეების პოტენციური ხმის უფლებები;
- სხვა საკონტრაქტო გარიგებებიდან წარმოქმნილი უფლებები; და
- რაიმე დამატებითი ფაქტები და გარემოებები, რომლებიც მიუთითებენ იმაზე, რომ კომპანიას აქვს ან არ აქვს შესაბამისი პროცესების წარმართვის უნარი გადაწყვეტილებების მიღებისას, მათ შორის წინა აქციონერთა კრებებზე დაფიქსირებული ხმათა გადანაწილებები.

შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაცია იწყება, როდესაც კომპანია მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და წყდება, როდესაც ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული შვილობილი კომპანიის შემოსავლები და ხარჯები ჩართულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ დღიდან, როდესაც ჯგუფმა მოიპოვა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე და წყდება იმ დღიდან, როდესაც ჯგუფმა დაკარგა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე.

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელებსა და არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს. ჯგუფის შვილობილი კომპანიების შემოსავალი მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელებსა და არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ არაკონტროლირებადი წილის მფლობელებს აქვთ საბალანსო დეფიციტი.

საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირებები შედის შვილობილთა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში, რათა თავიანთი საბუღალტრო პოლიტიკა შესაბამისობაში იყოს კომპანიის საბუღალტრო პოლიტიკასთან. ყველა ჯგუფის შიდა აქტივები, ვალდებულებები, კაპიტალი, შემოსავლები, ხარჯები და ფულის ნაკადის მოძრაობები ჯგუფის წევრ კომპანიებს შორის მთლიანად ელიმინირდება კონსოლიდაციისას.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ცვლილებები ჯგუფის საკუთრებაში არსებულ შვილობილი კომპანიების წილში. ის ცვლილებები ჯგუფის საკუთრების წილში, რომელთა შედეგიც არ არის შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვა, აღირიცხება როგორც კაპიტალის ტრანზაქციები. ჯგუფის საკუთრებაში არსებული წილისა და არაკონტროლირებადი წილის საბალანსო ღირებულებები იცვლება შვილობილი კომპანიების მიერ მათი ფარდობითი წილის მიხედვით. ნებისმიერი სხვაობა თანხას, რომლითაც კორექტირებულია არაკონტროლირებადი წილები და გადახდილ ან მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას შორის, აღიარებულია პირდაპირ კაპიტალში, რომელიც მიეკუთვნება კომპანიის მფლობელებს.

როცა ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, მოგება ან ზარალი ტრანზაქციიდან აღიარდება მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში და დაიანგარიშება როგორც სხვაობა i) მიღებული კომპენსაციის და შენარჩუნებული წილის სამართლიანი ღირებულებების ჯამურ თანხასა და ii) კონტროლის დაკარგვამდე არსებული შვილობილის აქტივების (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებას და არაკონტროლირებად წილს შორის. ყველა თანხა აღიარებული შვილობილთან დაკავშირებით ადრე, როგორც სხვა საერთო შემოსავალი, აღირიცხება ისე როგორც აღირიცხებოდა ჯგუფს რომ პირდაპირ გაეყიდა შვილობილთან დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები (გადაკლასიფიცირდება მოგება/ზარალში ან კაპიტალის რომელიმე სხვა კატეგორიაში შესაბამისი ფასს-ის შესაბამისი სტანდარტის მიხედვით). კონტროლის დაკარგვის მომენტში, ყოფილ შვილობილში შენარჩუნებული ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულება ჩაითვლება შემდგომში როგორც, სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას, ფასს 9-ის მიხედვით ინვესტიციის შემდგომ პერიოდებში აღრიცხვისათვის, როცა რელევანტურია, ღირებულებად ინვესტიციის ასოცირებულ ჯგუფში ან ერთობლივ საწარმოში.

ბიზნეს კომბინაციები. სხვადასხვა ბიზნესების შეძენა აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. გადაცემული კომპენსაცია ბიზნეს კომბინაციის დროს აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და იანგარიშება როგორც შეძენის თარიღში არსებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებისა ჯამი, რაც ჯგუფმა გასცა, ვალდებულებების რაც ჯგუფმა გასწია ყოფილ მფლობელებზე და კაპიტალისა, რაც ჯგუფმა შეიტანა კონტროლის სანაცვლოდ. შეძენასთან დაკავშირებული ხარჯები ზოგადად აღიარდება მოგება/ზარალში გაწევის მომენტში.

შეძენის თარიღში, შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, გარდა ამისა:

- გადავადებული საგადასახადო აქტივები ან ვალდებულებები და თანამშრომელთა სარგებლის პროგრამებთან დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები, რომლებიც აღიარდება და იზომება ბასს 12 -ის და ბასს 19-ის მიხედვით შესაბამისად;
- ვალდებულებები ან წილობრივი ინსტრუმენტები, დაკავშირებული შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან ან ჯგუფის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან, რომელმაც უნდა ჩაანაცვლოს შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამები. ასეთი ვალდებულებები და კაპიტალის ინსტუმენტები აღირიცხება ფასს 2 -ის „წილებზე დაფუძნებული ანაზღაურება“ მიხედვით, შეძენის მომენტში.
- აქტივები (ან გასაყიდი ჯგუფები) რომლებიც კლასიფიცირდება როგორც გასაყიდი ფასს 5-ის „გრძელვადიანი აქტივები გამზადებული გასაყიდად და შეწყვეტილი ოპერაციები „ მიხედვით და შესაბამისად იზომება მოცემული სტანდარტის მიხედვით.

არამაკონტროლებელი წილები, რომლებიც წარმოადგენს არსებულ წილებს და მფლობელს უფლებას აძლევს, მიიღოს პროპორციული წილი ობიექტის წმინდა აქტივებიდან ლიკვიდაციის შემთხვევაში, შესაძლებელია, თავიდან აისახოს ან სამართლიანი ღირებულებით, ან შსყიდვის ობიექტის არსებული წმინდა ატივების აღიარებული ღირებულების იმ წილით, რომლებიც არამაკონტროლებელი წილების პროპორციულია. აღრიცხვის საფუძელი შეირჩევა თითოეული ტრანზაქციისათვის. არამაკონტროლებელი წილის სხვა სახეობები აისახება სამართლიანი ღირებულებით, ან სხვა ფასს-ით გათვალისწინებული მიდგომით.

როდესაც კომპენსაცია, რომელსაც მყიდველი საწარმო გადასცემს შესყიდული საწარმოს სანაცვლოდ, შეიცავს აქტივებს ან ვალდებულებებს, რომლებიც წარმოშობილია პირობითი კომპენსაციის გარიგებით, მყიდველმა საწარმომ შეძენის თარიღისთვის განსაზღვრული პირობითი კომპენსაციის სამართლიანი ღირებულება უნდა აღიაროს, როგორც შეძენილი საწარმოს სანაცვლოდ გადაცემული კომპენსაციის ნაწილი. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, მყიდველმა საწარმომ რეტროსპექტიულად უნდა დააკორექტიროს შეძენის თარიღით აღიარებული პირობითი თანხები გუდვილთან მიმართებით. შეფასების პერიოდის განმავლობაში გაკეთებული კორექტირებები წარმოადგენს კორექტირებებს რომლებიც შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ ახალი ინფორმაციის მიღების შედეგად წარმოიშვა (შეფასების პერიოდმა არ უნდა გადააჭარბოს შეძენის თარიღიდან ერთ წელს).

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

იმ პირობითი კომპენსაციის სამართლიანი ღირებულების ცვლილება, რომელიც არ კლასიფიცირდება, როგორც შეფასების პერიოდის კორექტირება, აღირიცხება იმის მიედვით, თუ როგორ კლასიფიცირდება პირობითი კომპენსაცია. თუ ის კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი, გადაფასება არ ხდება, ხოლო თუ კლასიფიცირდება როგორც აქტივი ან ვალდებულება, შეფასება უნდა მოხდეს ფასს 9 ან ბასს 37 „რეზერვები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“ სტანდარტების მიხედვით, ხოლო შესაბამისი შემოსულობის ან ზარალის აღიარება უნდა მოხდეს მოგებაში ან ზარალში.

ეტაპობრივად განხორციელებულ საწარმოთა გაერთიანებაში მყიდველმა საწარმომ მისი ადრინდელი სააქციო წილი შეძენილ საწარმოში უნდა გადააფასოს შეძენის თარიღისთვის გამოთვლილ სამართლიან ღირებულებამდე და საჭიროებისამებრ, მოგებაში ან ზარალში აღიაროს მიღებული შემოსულობა ან ზარალი თუ ასეთი არსებობს. წინა საანგარიშგებო პერიოდში მყიდველ საწარმოს შეიძლება სხვა სრულ შემოსავალში ჰქონდეს აღიარებული შეძენილ საწარმოში თავისი სააქციო წილის ღირებულების ცვლილებები. ასეთ შემთხვევაში, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხა იმავე საფუძვლით უნდა აღიარდეს, როგორც იმ შემთხვევაში იქნებოდა საჭირო თუ მყიდველი საწარმო პირდაპირ გაასხვისებდა თავის ადრინდელ სააქციო წილს.

თუ საწარმოთა გაერთიანების საწყისი აღრიცხვა დასრულებული არ არის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, როდესაც გაერთიანებას აქვს ადგილი, მყიდველმა საწარმომ ფინანსურ ანგარიშგებაში უნდა აჩვენოს პირობითი თანხები. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, პირობითი თანხები შეიძლება დაკორექტირდეს (იხ. ზემოთ), ან საწარმომ უნდა აღიაროს დამატებითი აქტივები და ვალდებულებები, თუ მიღებულია ახალი ინფორმაცია შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ, რომელიც თუ მაშინ იქნებოდა ცნობილი, განაპირობებდა ამ აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარებას ამ თარიღისთვის.

შვილობილი საწარმოების შეძენა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული მხარეებისაგან. საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული მხარეებისაგან შვილობილი კომპანიების შეძენა აღირიცხება ბუღალტრული აღრიცხვის შეძენის მეთოდის შესაბამისად, წინა ღირებულებების მეთოდის გამოყენებით. ამ მეთოდის მიხედვით გაერთიანებული საწარმოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა ისე ხდება, თითქოს იგი გაერთიანებული იყო წარდგენილი უძველესი პერიოდიდან, ან თუ ეს უფრო გვიან მოხდა, იმ თარიღიდან, როდესაც გაერთიანებული საწარმოები პირველად დაექვემდებარა საერთო კონტროლს პერსპექტიულად, ოპერაციის თარიღიდან. საერთო კონტროლის ფარგლებში გადაცემული შვილობილი საწარმოს აქტივები და ვალდებულებები აისახება წინამორბედი საწარმოს საბალანსო ღირებულებებით. წინამორბედ საწარმოდ მიიჩნევა იერარქიულად უმაღლესი ანგარიშვალდებული საწარმო, რომლის ანგარიშგებაშიც განხორციელდა შვილობილი საწარმოს ფასს სტანდარტების მიხედვით მომზადებული ფინანსური ინფორმაციის კონსოლიდირება. წინამორბედი საწარმოს თავდაპირველ შეძენასთან დაკავშირებული თანდაყოლილი გუდვილიც აისახება აღნიშნულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. წმინდა აქტივების, წინამორბედი საწარმოს გუდვილის ჩათვლით, საბალანსო ღირებულებასა და შეძენისთვის გადახდილ ანაზღაურებას შორის ნებისმიერი განსხვავება აისახება აღნიშნულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კაპიტალის სხვა რეზერვი / შერწყმის რეზერვის კორექტირების სახით.

მეკავშირე საწარმოები. მეკავშირე საწარმოები არიან კომპანიები, რომლებზეც კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა (პირდაპირ ან არაპირდაპირ), მაგრამ არა კონტროლი, როგორც წესი, თან ახლავს ხმის უფლების 20-დან 50 პროცენტამდე წილს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციების აღრიცხვა ხდება საბუღალტრო კაპიტალის მეთოდით და თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით. მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული დივიდენდები ამცირებს მეკავშირე საწარმოში არსებული ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებას. მეკავშირე საწარმოს წმინდა აქტივებში მომხდარი შეძენის შემდგომი სხვა ცვლილებები ჯგუფი წილში აღიარებულია შემდეგნაირად: (1) მეკავშირე საწარმოს მოგება-ზარალის ჯგუფის წილი ასახულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავალში როგორც მეკავშირე საწარმოს წილი. (2) სხვა სრული შემოსავლის ჯგუფის წილი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში და ცალკე არის წარმოდგენილი. (3) მეკავშირე საწარმოს წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება ჯგუფის წილში აღიარებულია მოგება-ზარალში მეკავშირე საწარმოს შედეგების შესაბამისი წილის ფარგლებში.

თუმცა, როდესაც მეკავშირე საწარმოს ზარალი უტოლდება ან აღემატება ჯგუფის წილის პროცენტს მეკავშირე საწარმოში, რომელშიც შედის ნებისმიერი სხვა არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნები, ჯგუფი არ აღიარებს მასზე მეტ ზარალს, იმ შემთხვევაში თუკი ჯგუფს არ დაუფარავს ვალდებულებები ან არ განახორციელა გადახდა მეკავშირე საწარმოს ნაცვლად.

ჯგუფსა და მეკავშირე საწარმოს შორის განხორციელებული ტრანზაქციებიდან გამოწვეული არარეალიზებული მოგება გათილდება იმდენად, რამდენიც არის ჯგუფის პროცენტი მეკავშირე საწარმოში; არარეალიზებული ზარალი ასევე გათილდება იმ შემთხვევაში თუ ტრანზაქცია არ ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

უცხოური ვალუტა. ჯგუფის თითოეული ინდივიდუალური ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება ჯგუფის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი ნაკადები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული არაფულადი ნაკადები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მატი სამართლიანი ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად ნაკადებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

ფულადი ნაკადების საკურსო სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში რომელშიც ისინი წარმოიშვება, გარდა უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საკურსო სხვაობებისა, რომლებიც ეხება კონსტრუქციის ქვეშ მყოფ, მომავალში პროდუქტიული გამოყენებისთვის არსებულ აქტივებს, რომლებიც მოცულია იმ აქტივების ღირებულებებში, როდესაც ისინი განიხილება, როგორც უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საპროცენტო ხარჯების კორექტირება.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები შემდეგნაირია:

	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.7020	3.0976
ლარი/ 1 ევრო	2.8844	3.5040

ამჟამად ქართული ლარი საქართველოს გარეთ, ქვეყნების უმრავლესობაში თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა არ არის.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც ღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და სადაც საჭიროა გაუფასურების რეზერვი.

ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზირდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების თავიდან მოშორება. შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება თუკი ხარჯებიდან წარმოიშვება მომავალი ეკონომიკური სარგებელი. შეკეთება შენარჩუნების უმნიშვნელო ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი აფასებს არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მენეჯმენტი ახორციელებს აღდგენის თანხის ხარჯთაღრიცხვას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის სამართლიანი ღირებულებას გამოკლებული ხარჯები და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას აქტივის გამოყენებული ღირებულების ან სამართლიანი ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობის გაანგარიშებაში.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განსაზღვრულია საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავლებში სხვა საოპერაციო შემოსავალსა და ხარჯების ფარგლებში.

ცვეთა. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა ნივთებზე ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სასარგებლო სასიცოცხლო ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე:

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
შენობები და კონსტრუქციები	10-დან 50 წლამდე
ჰიდროტექნიკური სტრუქტურები	5-დან 60 წლამდე
გაზის მილსადენები	5-დან 40 წლამდე
მანქანა დანადგარები	5-დან 30 წლამდე
ავტომობილები - მძიმე სატვირთო მანქანები	5-დან 20 წლამდე
ავტომობილები - მსუბუქი მანქანები	5-დან 15 წლამდე
ავეჯი და სხვა ინვენტარი	2-დან 10 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის განსაზღვრული რაოდენობა, რასაც ჯგუფი მიიღებს აქტივის რეალიზაციიდან გამოკლებული გაყიდვისთვის საჭირო ხარჯები, იმ შემთხვევაში თუკი აქტივი იქნება მისი სასარგებლო სასიცოცხლო ვადის ამოწურვის პერიოდში. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივის ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო სასიცოცხლო ვადა საჭიროების შემთხვევაში გადაიხედება და კორექტირდება.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი ქონება, რომელსაც ჯგუფი არ იყენებს ძირითად საოპერაციო საქმიანობაში და ფლობს მათ იმ მიზნობრიობით, რომ მიიღოს საიჯარო შემოსავალი ან იხეიროს ღირებულების ზრდით, ან ორივე. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით და შემდგომ ხდება გადაფასება განახლებული სამართლიანი ღირებულებით რათა ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს ასახავდეს საბაზრო პირობებს.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრება დამოუკიდებელი შემფასებლების საანგარიშო მოხსენებით, რომლებიც ფლობენ შესაბამის აღიარებულ პროფესიულ კვალიფიკაციას და გააჩნიათ უახლესი გამოცდილება მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასებაში.

გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში სხვა საოპერაციო შემოსავლების ფარგლებში. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულებების ცვლილებიდან გამოწვეული მოგება-ზარალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში და წარმოდგენილია ცალკე.

საინვესტიციო ქონების ჩამოწერა ხდება მისი რეალიზაციიდან შემდგომ ან მაშინ როცა საინვესტიციო ქონება მუდმივად გამოუყენებელია და მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებელი მოსალოდნელი არ არის. ქონების ჩამოწერით მიღებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი (გამოითვლება როგორც სხვაობა წმინდა რეალიზაციასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) შედის მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა ქონების ჩამოწერა.

თუ მესაკუთრის მიერ დაკავებული ქონების ელემენტი ხდება საინვესტიციო ქონება, რადგან მისი გამოყენება შეიცვალა, ნებისმიერი სხვაობა, რომელიც წარმოიქმნება ამ ნივთის საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას შორის გადაცემის თარიღისთვის, განიხილება ისევე, როგორც ქონების, ქარხნის გადაფასება. და აღჭურვილობა. ქონების საბალანსო ღირებულების ნებისმიერი ზრდა აღიარებულია წლის მოგებაში ან ზარალში იმდენად, რამდენადაც იგი აბრუნებს წინა გაუფასურების ზარალს, ხოლო დარჩენილი ზრდა პირდაპირ ჩაირიცხება სხვა მთლიან შემოსავალში. ქონების საბალანსო ღირებულების ნებისმიერი კლება თავდაპირველად აისახება სხვა მთლიან შემოსავალში ადრე აღიარებული გადაფასების ჭარბი რაოდენობით, ხოლო დარჩენილი კლება დაერიცხება წლის მოგება-ზარალს გაუფასურების სახით.

შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე მხოლოდ მაშინ, როდესაც ხარჯებთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოტანა ჯგუფისთვის სავარაუდოა და შესაძლებელია ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. ყველა სხვა შეკეთება შენარჩუნების ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს გარდა გუდვილისა აქვთ განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და ძირითადად მოიცავს კომპიუტერულ და საბუღალტრო პროგრამების ლიცენზიებს. ისინი აღიარებულია საწყის ღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ამორტიზაცია. კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების დაახლოებითი სასარგებლო გამოყენების ვადა არის 5 წელი, ხოლო საბუღალტრო პროგრამისთვის 10 წელი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

აქტივების გამოყენების უფლება. აქტივის გამოყენების უფლება მოიცავს შესაბამისი საიჯარო ვალდებულების საწყის აღიარებას, იჯარის დაწყების დღეს ან მანამდე გადახდილ საიჯარო გადახდებს, და აკლდება მიღებული საიჯარო შეღავათები და საწყისი პირდაპირი ხარჯები. შემდგომში ასეთი აქტივები აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

როდესაც ჯგუფს ეკისრება ისეთი ხარჯების ვალდებულება, რაც დაკავშირებულია იჯარით აღებული აქტივის დემონტაჟთან და გატანასთან, მისი მდებარეობის ადგილის აღდგენასთან ან შესაბამისი აქტივის იჯარის პირობებით გათვალისწინებულ მდგომარეობაში მოყვანასთან, აღიარდება რეზერვი, რომელიც ფასდება ბასს 37-ის საფუძველზე. თუ ხარჯები აქტივის გამოყენების უფლებასთანაა დაკავშირებული, ისინი შედის შესაბამისი აქტივის ღირებულებაში, თუ ამ ხარჯების გაწევა სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების (მარაგების) შექმნასთან არაა დაკავშირებული.

აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადასა და შესაბამისი აქტივის მოხმარების ვადას შორის უმცირესი პერიოდის განმავლობაში. თუ იჯარით ხდება შესაბამისი აქტივის საკუთრების უფლების გადაცემა ან აქტივის გამოყენების უფლების ღირებულებაში ასახულია, რომ ჯგუფი მოელის შესყიდვის ოფციონის რეალიზებას, შესაბამის გამოყენების უფლების მატარებელ აქტივს ცვეთა ერიცხება აქტივის მოხმარების ვადის განმავლობაში. ცვეთის დარიცხვა იწყება იჯარის დაწყებისას.

აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდით მათი იჯარის ვადის განმავლობაში შემდეგნაირად:

აქტივის გამოყენების უფლება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში ცალკეა წამოდგენილი.

	სასარგებლო გამოყენების ვადა წლებში
მიწა და შენობები	2-13

აქტივის გამოყენების უფლების გაუფასურების დასადგენად გამოიყენება ბასს 36. გაუფასურების გამოვლენილი ზარალი აღირიცხება „ძირითადი საშუალებების" პოლიტიკაში აღწერილი წესით.

პრაქტიკული შეღავათის სახით, ფასს 16 მოიჯარეს უფლებას აძლევს, არ დააცალკევოს არასაიჯარო კომპონენტები და საიჯარო და შესაბამისი არასაიჯარო კომპონენტები ერთი გარიგების ფარგლებში აღრიცხოს. ჯგუფი ამ პრაქტიკული შეღავათით სარგებლობს.

მოგების გადასახადები. 2016 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით (ადრე მოქმედი მოდელით კომპანიებს მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, იგი კომპანიაში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით გაიშვებოდა).

მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წელი ჯგუფისათვის ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც სამართლიანი, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის" ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, სავარაუდოდ უნდა გადაეხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიღებულ იქნეს მათგან.

ზემოთ ჩამოთვლილ სხვა კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „გადასახადები და მოსაკრებლები".

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ახალი კანონმდებლობის ამოქმედების შედეგად, ჯგუფმა შეწყვიტა მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარება მოგების მიღების მომენტში და მოგების გადასახადს დაარიცხავს მოგების განაწილების შემთხვევაში. ყველა გადავადებული საგადასახადო ბალანსი გამოთავისუფლდა და აისახა 2016 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციისა თუ მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შეძენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის ხარჯზე დღგ-ის ანგარიშფაქტურის მიღებისთანავე. გამომუშავებული ელექტროენერგიის რეალიზაცია და გარანტირებული სიმძლავრის მიწოდების სერვისი თავისუფლდება დღგ-სგან, გარდა პირდაპირ მომხმარებლისთვის მიწოდებისა, რომელიც იბეგრება 18%-ით და გადასახდელია (ა) მომხმარებელთაგან დებიტორული დავალიანების შეგროვების ან (ბ) კლიენტებისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების დროს. შეძენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ, როგორც წესი, ანაზღაურდება გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-დან დღგ-ს ანგარიშფაქტურის მიღებისას.

საგადასახადო ორგანოები ნებას რთავენ დღგ-ის ანგარიშსწორებას წმინდა საფუძველზე. გაყიდვებთან და შესყიდვებთან დაკავშირებული დღგ აღიარებულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წმინდა საფუძველზე და ასახულია როგორც აქტივი ან ვალდებულება. თუ დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოვალის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (მარაგები). სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (მარაგები) აღირიცხება ან თვითღირებულებით ან წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით – იმის მიხედვით, ამ ორი ღირებულებიდან რომელიც უფრო დაბალია. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების (მარაგების) ღირებულება დგინდება საშუალო ღირებულების მეთოდით და მოიცავს გაწეული ხარჯებს მარაგების ყიდვისას და მათი ადგილზე მიტანისას. წმინდა რეალიზებადი ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია დასრულებისა და გაყიდვის საანგარიშო ხარჯები.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი ტერმინები. კლასიფიკაციის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია სამართლიანი ღირებულებით ან ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ.

სამართლიანი ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, ჯგუფი მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიურ ბაზარზე მოქმედი ფასი. აქტიურია ბაზარი, რომელზეც აქტივზე ან ვალდებულებაზე ტრანზაქციები ტარდება საკმარისი სიხშირითა და მოცულობით, რომ საფასო ინფორმაცია რეგულარულად იქნას მიღებული.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, სამართლიანი ღირებულება შეიძლება გაიზომოს და კლასიფიცირდება 1, 2, 3 დონეების მიხედვით და ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად სამართლიანი ღირებულების დასადგენად მნიშვნელოვანი და ბაზარზე ხელმისაწვდომია ის მონაცემები, რომლების მეშვეობითაც დგინდება სამართლიანი ღირებულება. ეს დონეები ახსნილია ქვემოთ:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ითვლება, რომ ფინანსური ინსტრუმენტი აქტიურ ბაზარზე კვოტირდება, თუ კვოტირებული ფასები რეგულარულად და პირდაპირ ხელმისაწვდომია ბირჟიდან თუ სხვა დაწესებულებიდან და თუ ეს ფასები წარმოადგენს რეალურ და რეგულარულად ჩატარებულ, პატიოსანი გარიგების ტრანზაქციებს.
იმ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, რომელთან დაკავშირებითაც არ მოიპოვება ინფორმაცია გარე საბაზრო ფასის შესახებ, გამოიყენება ისეთი შეფასების მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან ბოლოდროინდელი კომერციული გარიგებების მოდელები ან ინვესტირებული საწარმოების ფინანსური მონაცემების განხილვა. შეფასების ტექნიკის გამოყენება შეიძლება გულისხმობდეს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ისეთი დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებით არ არის გამაგრებული, თუ ამ რომელიმე დაშვების გონივრულად შესაძლო ალტერნატივით შეცვლა გამოიწვევდა მნიშვნელოვნად განსხვავებულ მოგებას, შემოსავალს, მთლიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან განკარგვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. თრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ გაყიდვების აგენტების სახით), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარს და საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გასხვისების გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკაუნტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც აღიარდა ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად და გათვალისწინებული იყო ძირი თანხის გადახდები, დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალთან დაკავშირებული ჩამოწერები. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული საოპერაციო ხარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერი დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკაუნტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, აღიარებისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ამცირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულად შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ამცირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო დადგენის დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია.

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც წარმოშობს ერთი პირის ფინანსურ აქტივს და სხვა პირის ფინანსურ ვალდებულებას ან კაპიტალის ინსტრუმენტს.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციით, საწყისი აღიარებისას, დგინდება მათი შემდგომი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით. საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებსა და მათი მართვის ბიზნეს-მოდელზე. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილდა შემდეგი ორი პირობა:

- ფინანსურ აქტივს ჯგუფი ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დასაფარ ნაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს (SPPI)“. ამ შეფასებას SPPI ტესტი ეწოდება და ის ინსტრუმენტის დონეზე ხორციელდება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ჯგუფის ბიზნეს-მოდელის შეფასება მოხდა ფასს 9-ის პირველი გამოყენების დღის, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ჯგუფის ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი და მისი ოპერაციები მიზნად ისახავს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებას გაზისა და ელექტროენერგიის გაყიდვიდან. ეს ჯგუფის მთავარი ამოცანა და მისი რეგულარული საქმიანობაა. ისტორიულად ჯგუფს კუთვნილი ფინანსური ინსტრუმენტები არასოდეს გაუყიდია. წარსული გამოცდილების საფუძველზე, ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ისინი პირველი ბიზნეს-მოდელით - „ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ფლობა“ (H2C) კლასიფიცირდება. ჯგუფის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებით მისაღები ფულადი ნაკადები SPPI ტესტს აკმაყოფილებს, რადგან ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საპროცენტო განაკვეთი არ ვრცელდება. ამავე კრიტერიუმებს აკმაყოფილებს გაცემული სესხები, რადგან მათზე მოქმედებს მხოლოდ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთები.

ფინანსური აქტივების აღიარების გაუქმება. ჯგუფი ფინანსური აქტივის აღიარებას აუქმებს მაშინ, როცა: (ა) აქტივები გადახდილია ან უფლებები აღნიშნული აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე სხვაგვარად ამოიწურა ან (ბ) ჯგუფმა გადასცა უფლებები ფინანსური აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე ან გააფორმა კვალიფიციური გადაცემის ხელშეკრულება და ამასთან ერთად (ი) განახორციელა აქტივების საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკის და ჯილდოს გადაცემა ან (იი) საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და ჯილდო არც გადაუცია, არც შეუნარჩუნებია, მაგრამ კონტროლი არ შეუნარჩუნებია.

კონტროლის შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების გარეშე არადაკავშირებულ მესამე მხარისთვის აქტივის მთლიანად მიყიდვის პრაქტიკული უნარი.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია. ფინანსური ვალდებულებები შეფასების შემდეგ კატეგორიებად იყოფა: (ა) სავაჭროდ განკუთვნილი ფინანსური ვალდებულებები, რაც ასევე მოიცავს ფინანსურ დერივატივებს და (ბ) სხვა ფინანსური ვალდებულებები. სავაჭროდ განკუთვნილი ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო ღირებულების ცვლილება აისახება შესაბამისი წლის მოგებაში ან ზარალში (ფინანსური შემოსავლის ან ფინანსური ხარჯის სახით) მათი დადგომის პერიოდში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებისა და ტრანზაქციის ხარჯების ჯამით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტში სხვა ხილული მიმდინარე საბაზრო გარიგებების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ ხილული ბაზრების მაჩვენებლებს.

იმ ფინანსური აქტივების ყიდვა-გაყიდვა, რომელთა მიწოდება უნდა მოხდეს რეგულირებით ან ბაზარზე შეთანხმებით დადგენილ ვადაში (რეგულარული ყიდვა-გაყიდვა), აისახება ვაჭრობის თარიღში, რომელიც არის ის თარიღი, რომელშიც ჯგუფი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდებას. ყველა სხვა შესყიდვა აღიარდება, როდესაც ჯგუფი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების გაუქმება. ჯგუფი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას აუქმებს მაშინ, როცა ვალდებულება დაიფარება ან გაუქმდება ან ვადა გასდის. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ანაცვლებს იმავე გამსესხებლის სხვა ფინანსური ვალდებულება არსებითად შეცვლილი პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები დიდწილად იცვლება, ამგვარი ჩანაცვლება ან მოდიფიცირება განიხილება როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. სხვაობა საბალანსო ღირებულებებს შორის აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივები. ჯგუფის ფინანსური აქტივები მოიცავს ფულსა და ფულის ექვივალენტებს, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და გაცემულ სესხებს.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ამოუღებელი საპროვნოზო თანხების შესაბამისი რეზერვი მოგებაში ან ზარალში აღიარდება მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ აქტივი გაუფასურებულია.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება. ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებს ყველა სავალო ინსტრუმენტისათვის აღრიცხავს ამორტიზებული ღირებულებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (მსზ) ეფუძნება სხვაობას მოსალოდნელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს შორის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოებული მაჩვენებლით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფლობილი უზრუნველყოფის გაყიდვით მიღებული ან ხელშეკრულების პირობებში ჩადებული, კრედიტის გამაძლიერებელი სხვა ინსტრუმენტით წარმოშობილი ფულადი ნაკადები.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ხდება ორ ეტაპად. ისეთი კრედიტებისათვის, რომელთათვისაც საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ადგილი არ ჰქონია, მსზ რეზერვირდება შემდეგ 12 თვეში შესაძლებელი დეფოლტის მოვლენებით წარმოშობილი საკრედიტო ზარალისათვის (12 თვიანი მსზ). ისეთ შემთხვევაში, როდესაც საწყისი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი აუცილებელია კრედიტის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის დროის მიუხედავად (მსზ არსებობის მანძილზე). ნაღდი ფულისა და საბანკო ნაშთების შემთხვევაში ჯგუფში 12 თვიანი მსზ იქმნება.

ჯგუფურად შეფასებული სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, ჯგუფი მსზ-ის გამოთვლის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. ამდენად, ჯგუფი საკრედიტო რისკის ცვლილებას თვალს არ ადევნებს, არამედ დანაკარგების რეზერვს ანარიცხებს აღიარებს თითოეულ საანგარიშგებო დღეს მსზ არსებობის მანძილზე საფუძველზე. ჯგუფმა შექმნა რეზერვირების მატრიცა, რომელიც ისტორიულ საკრედიტო ზარალის გამოცდილებას ეფუძნება და ისეთი ფორვარდული ფაქტორებით კორექტირდება, რომელიც მსესხებლებისა და ეკონომიკური გარემოს სპეციფიურია. გაზის გაყიდვასთან დაკავშირებული სავაჭრო მოთხოვნები ფასდება ჯგუფურად.

ინდივიდუალურად შეფასებული სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს დეფოლტის პარამეტრის ზღვრული ალბათობის რისკის პარამეტრებს, დეფოლტის შემთხვევაში რისკის მოცულობის პარამეტრს და დეფოლტით გამოწვეული ზარალის პარამეტრს. თუ საბაზო ნიშნულის გამოყენება შეუძლებელია, ჯგუფი მოსალოდნელი ზარალის გამოსათვლელად იყენებს ჯგუფური შეფასების რისკის პარამეტრებს. საბაზო ნიშნულის მიდგომის გამოყენების მიზნებისათვის ერთერთი მთავარი მონაცემია გარე რეიტინგები ან მათი საბაზო ნიშნულები კონტრაგენტის ფინანსური კოეფიციენტების ანალიზის გამოყენებით. ჯგუფი გარე რეიტინგების ხელმისაწვდომობას იკვლევს ღია წყაროების საშუალებით, მათ შორის, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების ვებსაიტებზე, როგორებიცაა „მუდისი“, „ფიტჩი“ და „სტანდარდ ენდ ფურზი“. თუ გარე რეიტინგი ხელმისაწვდომი არ არის, ჯგუფი მოიპოვებს კონტრაგენტის ფინანსურ ანგარიშგებებს და საბაზო რეიტინგს ადგენს ფინანსური კოეფიციენტების გამოყენებით, „მუდისის“ ფინანსური კოეფიციენტების კვლევის საშუალებით.

ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ საწყისი აღიარებისას შესაბამის თარიღებში თითოეული სესხის საკრედიტო რისკის დადგენა ზედმეტად დიდ ხარჯებსა და ძალისხმევას მოითხოვს. ჯგუფმა განსაზღვრა სრული მსზ არსებობის მანძილზე, ანუ ის მსზ არსებობის მანძილზე, რომელიც ფინანსური ინსტრუმენტის მთელი არსებობის მანძილზე ყველა შესაძლო დეფოლტის მოვლენით წარმოიშობა (იგივე - მე-2 და მე-3 ეტაპები). გაცემული სესხები მე-2 ეტაპს ეკუთვნის. დეფოლტის ალბათობის მიდგომის შემთხვევაში, ჯგუფი იყენებს სარეიტინგო სააგენტოების ისტორიულ დეფოლტის ალბათობებს. ჯგუფი სხვა მოთხოვნების მსზ-ს ანგარიშობს ექსპერტის შეფასებით დადგენილი ზარალის განაკვეთების გამოყენებით. ექსპერტის შეფასების გამოყენება მართებულად ჩაითვალა იმის გამო, რომ არ არსებობს ისეთი ისტორიული ინფორმაცია, რომლის მეშვეობით შესაძლებელი იქნებოდა რეზერვების მატრიცის შექმნა. ამოუღებადი თანხების მისაღებად გაუფასურების განაკვეთები მრავლდება შესაბამისი პერიოდის მოთხოვნების ნაშთებზე.

ყველა შემთხვევაში ჯგუფი მიიჩნევს, რომ 30 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული საკონტრაქტო გადახდები წარმოადგენს საკრედიტო რისკის ზრდას.

ფინანსური აქტივი დეფოლტად ითვლება სახელშეკრულებო გადახდების 90 დღით ვადაგადაცილების შემთხვევაში. თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში, დეფოლტად შეიძლება აგრეთვე ჩაითვალოს ისეთი ფინანსური აქტივი, რომელზეც, შიდა თუ გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ ნაკლებ მოსალოდნელი იქნება დარჩენილი სახელშეკრულებო თანხის სრულად მიღება ჯგუფის მიერ ფლობილი კრედიტის გამაძლიერებელი მექანიზმების გაუთვალისწინებლად.

ამოუღებადი (უიმედო) აქტივები ჩამოიწერება შესაბამისი გაუფასურების ზარალის რეზერვის ხარჯზე – ამგვარი თანხები ჩამოიწერება აქტივების დაბრუნების ყველა აუცილებელი პროცედურის დასრულების და ზარალის თანხის განსაზღვრის შემდეგ. მანამდე ჩამოწერილი და შემდგომში ამოღებული თანხები მიეკუთვნება გაუფასურების ზარალის ანგარიშს, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის მიხედვით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ბანკთაშორის განთავსებულ მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და სხვა მოკლევადიან მაღალლიკვიდურ ინვესტიციებს, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამი თვე ან უფრო ნაკლებია. ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ფინანსური ვალდებულებები. ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებსა და სესხებს.

სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები თავიდან აღირიცხება სამართლიან ღირებულებით და შემდეგ ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. სავაჭრო ვალდებულებები აღრიცხულია დღგ-ის ჩათვლით.

აღებული სესხები. აღებული სესხები თავიდან აღირიცხება სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული ტრანზაქციის ხარჯები. სამართლიანი ღირებულება დგინდება საბაზრო განაკვეთით მსგავს ინსტრუმენტზე. პირველადი აღიარების შემდეგ, აღებული სესხები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, სადაც ყველა სხვაობა თავდაპირველსა და ახლანდელ ღირებულებას შორის აღიარდება იმ პერიოდის მოგება-ზარალის უწყისში საპროცენტო ხარჯად.

ისეთი აქტივების შესყიდვასთან, მშენებლობასთან ან წარმოებასთან პირდაპირ დაკავშირებული სესხის აღების ხარჯები, რომელთა გამოყენებისათვის ან გასაყიდად გამზადება (კვალიფიცირებული აქტივები) დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება როგორც ამ აქტივების ხარჯების ნაწილი.

კაპიტალიზაციის დაწყების დღედ ითვლება დღე, როცა (ა) ჯგუფი გაიღებს ხარჯებს კვალიფიციურ აქტივზე; (ბ) ჯგუფი მიიღებს აღებული სესხების ხარჯებს; და (გ) ჯგუფი განახორციელებს იმ საქმიანობას, რომელიც აუცილებელია აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ მომზადებისთვის.

აღებული სესხების კაპიტალიზაცია გრძელდება იმ დღემდე, როდესაც აქტივები არსებითად მზადაა დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ.

ჯგუფი ახორციელებს იმ აღებული სესხების კაპიტალიზაციას, რომელთა თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფი კვალიფიციურ აქტივებზე კაპიტალურ დანახარჯებს არ გასწევდა. კაპიტალური აღებული სესხების გაანგარიშება ხორციელდება ჯგუფის საშუალო დაფინანსების ხარჯით (საშუალო შეწონილი საპროცენტო ხარჯი გამოიყენება სათანადო აქტივებზე დანახარჯების მიმართ) გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ფინანსური სახსრების სესხად აღება ხდება კვალიფიციური აქტივის მიღების მიზნით. როდესაც ეს მოხდება, კაპიტალიზირდება აღებული სესხების ფაქტობრივად გაღებული ხარჯები, რომლებიდანაც გამოქვითულია ამ აღებული სესხების დროებითი ინვესტიციიდან მიღებული საინვესტიციო შემოსავალი.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები აღირიცხება თავდაპირველი ღირებულებით გაუფასურების გამოკლებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირებულია, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც გადახდილი ავანსი საქონელისთვის ან მომსახურებისთვის სავარაუდოდ მიიღება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც თავისთავად კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი თავდაპირველი აღიარებისას. აქტივების შეძენისთვის წინასწარ გადახდა გადაეცემა აქტივის საბალანსო ღირებულებას, მას შემდეგ, რაც ჯგუფმა კონტროლი მოიპოვა აქტივებე და სავარაუდოა, რომ აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ჯგუფში შემოვა. სხვა გადახდები ჩამოიწერება მოგება-ზარალში, როდესაც წინასწარ გადახდილი საქონლის ან მომსახურების მიღება ხდება. თუ არსებობს იმის მოლოდინი, რომ წინასწარ გადახდილი საქონელი ან მომსახურება არ მიიღება, გადახდილი ავანსი ღირებულება შემცირდება და შესაბამისი თანხა გატარდება როგორც გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალის უწყისში.

საწესდებო კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალის მოცულობა განისაზღვრება ჯგუფის წესდებით. ჯგუფის წესდებაში ცვლილებები შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ ჯგუფის მფლობელის გადაწყვეტილების საფუძველზე. საწესდებო კაპიტალი აღიარებული ჯგუფის კაპიტალში, რადგან ეს არის ის თანხა, რომელიც შემოტანილ იყო ჯგუფის მფლობელის მიერ.

დივიდენდები. დივიდენდები აღირიცხება როგორც ვალდებულება და აკლდება კაპიტალს იმ პერიოდში, როდესაც ისინი გამოაცხადეს და დაამტკიცეს. საანგარიშო პერიოდის შემდეგ გამოცხადებული ნებისმიერი დივიდენდები, რაც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებების დამტკიცებამდე მოხდა, უნდა გამჟღავნდეს შემდგომ მოვლენებში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები. ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები არის არაფინანსური ვალდებულებები გაურკვეველი დროისა და ოდენობის. ისინი დაირიცხება როდესაც ჯგუფს აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულიდან გამოწვეული, და სავარაუდოა რომ ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსებია საჭირო იმისათვის, რომ დაიფაროს ვალდებულება და საიმედო შეფასების გაკეთებაც შესაძლებელია. თუ ეფექტი არსებითია, რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება დისკონტირების გზით, სადაც გამოყენებულია დაბეგვრამდე საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ასახავს ბაზრის შეფასებას ფულის დროით ღირებულებაზე და ასევე იმ რისკებს რაც დაკავშირებულია მასთან.

შემოსავლის აღიარება. გაზისა და ელექტროენერგიის რეალიზაციისგან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია მომხმარებლების მიერ გამოყენებული გაზომილი რაოდენობის მიხედვით.

გარანტირებული სიმძლავრის საფასური თბილსრესის თბოელექტროსადგურისთვის აღიარებულია დღეები რაოდენობის მიხედვით, რა დროსაც ელექტროსადგურს შეუძლია მიაწოდოს ელელქტროენერგია მისი დადგმული სიმძლავრის შესაბამისად. დღიური ტარიფი დგინდება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ (სემეკი). ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი განისაზღვრება ყოველთვიურად მიღების აქტის საფუძველზე. თბილსრესის თბოელექტროსადგურის გარანტირებული სიმძლავრის საფასური აღიარებულია ელექტროენერგიის სიმძლავრის მიწოდების დღეებიდან გამომდინარე. დღიურ ხელმისაწვდომობის ტარიფს ადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია.

შემოსავალი ნაჩვენებია დღგ-ისა და ფასდაკლებების გარეშე.

შემოსავალი იზომება როგორც გაყიდვის შედეგად მიღებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება. როდესაც ბარტერულ შეთანხმებაში საიმედოდ ვერ დგინდება მიღებული აქტივის ღირებულება, შემოსავალი აღიარდება იმ აქტივების ან სერვისის ღირებულებით, რომელიც ჯგუფმა გასცა ან გაუწია.
ჯგუფი გაზის გაყიდვასთან დაკავშირებულ შესრულების ვალდებულებას აღიარებს დროის ერთ მომენტში, რადგან არსებობს შესრულების მხოლოდ ერთი ვალდებულება.

ჯგუფი დროთა განმავლობაში გადასცემს კონტროლს და, შესაბამისად, აკმაყოფილებს შესრულების ვალდებულებას დროთა განმავლობაში, მომსახურების მიწოდებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც მომსახურება გაწეულია. მომსახურება ხორციელდება უწყვეტ რეჟიმში, შედეგების მეთოდით (წარმოებული ელექტროენერგია).

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები, როგორც წესი, 30-დღიანი ვადითაა დაკავშირებული შემოსავლებთან, გარდა ექსპორტიდან მიღებული შემოსავლისა. ექსპორტის დროს ხდება ყოველკვირეული წინასწარი გადახდა. ყოველი თვის ბოლოს, საბოლოო შედარების აქტის მიხედვით, გაიცემა საბოლოო ინვოისი, გადახდა კი ხდება ძირითადად 10-20 -დღიანი ვადით.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც იჯარის ჯგუფი არის იჯარის გამქირავებელი, რომელიც არ გადასცემს საკუთრებაში არსებულ არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს მოიჯარეს (ანუ საოპერაციო იჯარა), საოპერაციო იჯარიდან მიღებული საიჯარო გადასახადები აღიარებულია შემოსავალად და ნაწილდება წრფივი პრინციპით. იჯარის ვადით სწორხაზოვნად. მეიჯარემ აღიარა ყოველთვიური იჯარის შემოსავალი, რომელიც გამოითვლება იჯარის გადასახდელების საშუალოდ იჯარის ვადას შორის. იჯარის მოდიფიკაცია მეიჯარის მიერ აღირიცხება როგორც ახალი იჯარა ცვლილების ძალაში შესვლის თარიღიდან, განიხილება წებისმიერი წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული იჯარა, რომელიც ეხება თავდაპირველ იჯარას, როგორც ახალი იჯარის საიჯარო გადახდების ნაწილს.

მომხმარებელთა ლოიალობის პროგრამა. ჯგუფი ახორციელებს ლოიალობის პროგრამას, სადაც მომხმარებლები აგროვებენ ჯილდოს ქულებს შესრულებული შესყიდვებისთვის, რაც მათ აძლევს უფლებას ისარგებლონ შემდგომ შესყიდვებზე. დაჯილდოების ქულებიდან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია ქულების გამოსყიდვისას ან მათი ვადა ამოიწურება საწყისი ტრანზაქციის შემდეგ თორმეტი თვის უმოქმედობის შემდეგ. ტრანზაქციის ფასი გამოიყოფა გაყიდვების შემოსავალზე და დაჯილდოების ქულებს მათი შედარებით ცალკე გაყიდვის ფასების საფუძველზე. დაჯილდოების ქულების სახელშეკრულებო ვალდებულება აღიარებულია გაყიდვის დროს.

ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები. ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები შედგება აღებულ სესხებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯისგან, აღებულ სესხებზე მიღებული საპროცენტო შემოსავლისგან, საბანკო დეპოზიტებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავლებისგან და სავალუტო მოგებისგან და ზარალისგან, რომელიც ეხება სესხებს ან ფულსა და ფულის ექვივალენტებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

თანამშრომლების სარგებელი. ხელფასები, გადახდილი წლიური შვებულება, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი დარიცხული წლის განმავლობაში, რომელშიც მეკავშირე მომსახურება გაწეულია ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს კანონიერი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, რომ გასცეს პენსიები ან მსგავსი სარგებელი. 2020 წლის 1 იანვრიდან მოყოლებული, ჯგუფს სამართლებრივი ვალდებულება აქვს, გააკეთოს თანამშრომელთა მთლიანი ხელფასებისა და ბენეფიტების 2%-ის ოდენობის საპენსიო შენატანები.

ურთიერთგადაფარვა. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგადაიფარება და წმინდა თანხა აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იურიდიულად განხორციელებადი უფლება აღიარებული თანხების ჩათვლაზე, და არსებობს ან ნეტო საფუძველზე დარეგულირების ან აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის ერთდროულად განხორციელების განზრახვა.

იჯარა. იმას, არის თუ არა კონტრაქტი იჯარა ან შეიცავს თუ არა იგი იჯარას, ჯგუფი ადგენს კონტრაქტის მოქმედების დაწყებისას. აქტივის გამოყენების უფლება და შესაბამისი საიჯარო ვალდებულება აღიარდება ყველა იმ საიჯარო გარიგებაში, რომელშიც კომპანია გამოდის როგორც მოიჯარე. აღნიშნული არ ეხება მოკლევადიან იჯარებს (განიმარტება, როგორც 12 თვიანი ან უფრო მოკლე ვადის იჯარა) და დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებს (როგორებიცაა ტაბლეტები და პერსონალური კომპიუტერები, მცირე საოფისე ავეჯი და ტელეფონები). ამ უკანასკნელის შემთხვევაში, საიჯარო გადასახადი აღირიცხება როგორც საოპერაციო ხარჯი წრფივად იჯარის მთელი ვადის განმავლობაში, თუ სისტემატიზაციის სხვა საფუძველი უკეთ არ ასახავს იჯარით აღებული აქტივის ეკონომიკური სარგებლის მოხმარების დროით სურათს.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აღირიცხება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც იჯარის დაწყების დღეს არ გადაიხდება. მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია იჯარაში ნაგულისხმევი განაკვეთით. თუ ამ განაკვეთის დადგენა შეუძლებელია, ჯგუფი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს.

საიჯარო ვალდებულება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ცალკე მუხლად. იჯარის ვალდებულება შემდგომში აისახება საბალანსო ღირებულების გაზრდით, რაც მიზნად ისახავს საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტის ასახვას (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით), და უკვე გადახდილი საიჯარო გადასახადის ასახვის მიზნით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი შემცირებით.

ჯგუფი საიჯარო ვალდებულებას ხელახლა აფასებს (და შესაბამის აქტივის გამოყენების უფლებას აკორექტირებს), თუ:

- იჯარის ვადა შეიცვალა ან ადგილი ჰქონდა მნიშვნელოვან ხდომილებას ან გარემოებათა ისეთ ცვლილებას, რამაც გამოიწვია შესყიდვის ოფციონის რეალიზების შეფასების ცვლილება; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება კორექტირებული საიჯარო გადახდების დისკონტირებით (კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთით).
- საიჯარო გადახდები შეიცვალა გარანტირებული ნარჩენი ღირებულებიდან გამომდინარე მოსალოდნელი გადახდის ცვლილების ან ინდექსისა თუ განაკვეთის ცვლილების გამო; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება კორექტირებული საიჯარო გადახდების ძველი განაკვეთით დისკონტირებით (თუ იჯარის გადასახადის ცვლილება გამოწვეული არაა მცურავი საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით, რა დროსაც გამოიყენება კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთი).
- მოხდა საიჯარო კონტრაქტის მოდიფიცირება და იჯარის მოდიფიკაცია არ აღრიცხულა როგორც დამოუკიდებელი იჯარა; ასეთ დროს საიჯარო ვალდებულება გადაფასდება მოდიფიცირებული იჯარის საიჯარო ვადაზე დაყრდნობით და კორექტირებული გადახდების ასევე კორექტირებული დისკონტირების განაკვეთით დისკონტირების გზით, მოდიფიკაციის ძალაში შესვლის დღეს.

აღჭურვილობისა და მანქანების მოკლევადიან იჯარასთან დაკავშირებული გადახდები და დაბალი ღირებულების აქტივების ყველა იჯარა აღიარებულია წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი მოგებაში ან ზარალში. მოკლევადიანი იჯარა არის იჯარა 12 თვის ან ნაკლები ვადით. დაბალი ღირებულების აქტივები მოიცავს 15 ათასი ლარის ან ნაკლები ღირებულების IT აღჭურვილობას და წვრილ საოფისე ავეჯის.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები. როდესაც ჯგუფი მეიჯარეა და აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და უკუგება გადაეცემა მოიჯარეს, იჯარით გაცემული აქტივი აისახება, როგორც ფინანსური იჯარის მოთხოვნა იჯარაში წმინდა ინვესტიციის ექვივალენტი თანხით. დაწყების თარიღით, იჯარაში წმინდა ინვესტიციის შეფასება მოიცავს შემდეგ იჯარის გადახდებს:

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები (გაგრძელება)

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახდელები), შემცირებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების დავალიანებებით.
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც ეფუძნება ინდექსს ან განაკვეთს, თავდაპირველად შეფასებულია ინდექსის ან განაკვეთის გამოყენებით დაწყების თარიღის მდგომარეობით.
- თანხები, რომლების მიღებასაც ჯგუფი მოელის ნარჩენი ღირებულების გარანტიით.
- შესყიდვის არჩევანის გამოყენების ფასი თუ მოიჯარე გონივრულად დარწმუნებულია ამ არჩევანის გამოყენებაში, და
- იჯარის შეწყვეტის ჯარიმების გადახდები, თუ იჯარის ვადა ასახავს მოიჯარის მიერ ამ არჩევანის გამოყენებას.

ფინანსური იჯარის მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება დაწყებიდან (როდესაც იწყება იჯარის ვადა), იჯარაში ნაგულისხმევი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რათა შეფასდეს წმინდა ინვესტიცია იჯარაში.

მთლიან მოთხოვნასა და დისკონტირებულ ღირებულებას შორის განსხვავება წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს. ეს შემოსავალი აღიარდება იჯარის ვადის განმავლობაში ნეტო საინვესტიციი მეთოდის გამოყენებით (დაბეგვრამდე), რაც ასახავს მუდმივ პერიოდულ უკუგებას. იჯარის თაობაზე მოლაპარაკებასა და შეთანხმების მიღწევასთან დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები აისახება ფინანსური იჯარის მოთხოვნის საწყის შეფასებაში და ამცირებს იჯარის ვადის განმავლობაში აღიარებული შემოსავლის ოდენობას. იჯარიდან მიღებული ფინანსური შემოსავალი მოცემული წლის მოგება-ზარალში აისახება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება ანარიცხის ანგარიშის მეშვეობით, მოთხოვნის ნეტო საბალანსო ღირებულების ფინანსურ იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ახლანდელ ღირებულებამდე ჩამოსაწერად. შეფასებულ სამომავლო ფულად ნაკადებში ასახულია ფულადი ნაკადები, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას საიჯარო აქტივების მიღებისა და გაყიდვის შედეგად.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანია აკეთებს შეფასებებს და ვარაუდებს რაც გავლენას ახდენს ცალკეულ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებსა და მომავალი საანგარიშგებო პერიოდის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე. შეფასებებისა და ვარაუდების გადახედვა ხდება მუდმივად და თავის მხრივ თითოეული მათგანი დაფუძნებულია მენეჯმენტის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე, მათ შორის მომავალი მოვლენების მოხდენის მოლოდინზე რომელთა წარმოქმნის ალბათობა მოცემული გარემოებების ქვეშ მიიჩნევა ლოგიკურად.

შეფასებების გარდა, მენეჯმენტი ასევე აკეთებს განსაზღვრებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსაზღვრებები ახდენს ყველაზე მნიშვნელოვან გავლენას ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებზე, ხოლო შეფასებებს შეუძლიათ მნიშვნელოვნად შეცვალონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება მომავალ ფინანსურ წელს. აღნიშნული მოიცავს შემდეგს:

დაკავშირებულ მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების საწყისი აღიარება. კომპანია ბიზნესის ჩვეული საქმიანობისას ახორციელებს ტრანზაქციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისს აღიარებას საბაზრო ფასით. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი აქტივისთვის, მენეჯმენტი იყენებს განსაზღვრებებს იმის დადგენაში განხორციელდა თუ არა ტრანზაქცია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით. განსაზღვრისას მენეჯმენტი ეყრდნობა არადაკავშირებულ მხარესთან განხორციელებული მსგავსი ტრანზაქციების ღირებულებას და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. დაკავშირებულ მხარეებთან არსებული ნაშთების პირობების და გარემოებები გამჟღავნებულია 27-ე შენიშვნაში.

შვილობილების კონსოლიდაცია. ჯგუფის მენეჯმენტმა გამოიყენა განსჯა იმ საწარმოებზე, რომლებშიც ჯგუფი ფლობს 50%-იან წილს (იხ შენიშვნა 1) . ჯგუფს აქვს დირექტორების დანიშვნისა და განთავისუფლების უფლება, ასევე ახორციელებს შესაბამისი ფინანსური ოპერაციებისა და საოპერაციო აქტივობების მართვას, ვინაიდან როგორც კომპანიის მენეჯმენტის წარმომადგენელი, სარგებლობს დირექტორის უფლებამოსილებით. შესაბამისად, კომპანიის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ჯგუფი ეფექტურად მართავს დაქვემდებარებულ საწარმოებს და აქვს მნიშვნელოვანი კონტროლი მათზე, რის გამოც ჯგუფმა სრულად მოახდინა ასეთი საწარმოების კონსოლიდირება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

უზრუნველყოფილი აქტივების შეფასება. 2021 წელს ჯგუფის სასარგებლოდ უზრუნველყოფილი აქტივების სამართლიანი ღირებულება მინიჭებულ სესხებზე (იხ. შენიშვნა 11) განისაზღვრა დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ. საბაზრო მიდგომა გამოყენებული იყო მიწის ნაკვეთების და არასპეციალიზებული აქტივების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, როგორიცაა შენობები და შენობები. სპეციალიზებული აქტივები შეფასდა ღირებულების მიდგომის გამოყენებით სალიკვიდაციო/სამაშველო ღირებულებით, რადგან სპეციალიზებული აქტივების ეკონომიკურმა მოძველებამ შეადგინა 100%. აქტივის სამართლიან ღირებულებაზე გავლენას ახდენს უზრუნველყოფილი აქტივების საბაზრო ღირებულებებთან დაკავშირებული შეფასებები და დაშვებები, როგორიცაა: ტექნიკური მდგომარეობა, ფუნქციონალური დანიშნულება და მდებარეობა. ამ დაშვებების ცვლილებებს შეიძლება ჰქონდეს მნიშვნელოვანი გავლენა აქტივის სამართლიან ღირებულებაზე. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ამ სესხთან დაკავშირებული გაუფასურება არ არის.

ძირითადი საშუალებების სარგებლიანობის ვადა. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო ვადის შეფასება განსჯის საკითხია მსგავსი აქტივების გამოცდილებაზე დაყრდნობით. აქტივებში ჩადებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი მოხმარდება ძირითადად გამოყენების გზით. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევს აქტივებში განსახიერებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. მენეჯმენტი აფასებს დარჩენილ სასარგებლო სიცოცხლეს აქტივების მიმდინარე ტექნიკური პირობებისა და სავარაუდო პერიოდის შესაბამისად, რომლის დროსაც აქტივები მოსალოდნელია ჯგუფისთვის სარგებელის მიღებას. გათვალისწინებულია შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა და ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) ტექნიკური ან კომერციული მოძველება, რომელიც წარმოიქმნება ბაზრის პირობების ცვლილების შედეგად.

საინვესტიციო ქონების შეფასება. საინვესტიციო ქონება ასახულია სამართლიანი ღირებულებით, დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ მომზადებული ანგარიშების საფუძველზე, ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

საბაზრო მიდგომა შეიძლება გამოყენებულ იქნას განვითარებულ ბაზრებზე, რომლებშიც აქვთ მსგავსი ნიშნები. ეს მიდგომა არ გამოიყენება ნაკლებად განვითარებულ ბაზრებზე, ასევე, თუ შეფასების ობიექტი სპეციალიზირებულია ან აქვს განსაკუთრებული ეკონომიკური სარგებელი და მნიშვნელობა, რომელიც არ ასახავს ზოგად საბაზრო პირობებს, შესაბამისად პირდაპირი გაყიდვების შედარების მიდგომა არასათანადო შედეგებს იძლევა.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების შეფასების რეპორტების მომზადების პროცესში შესადარისი ფასების გათვალისწინებისას გარე შემფასებელმა გამორიცხა აუქციონით გაყიდვის ტრანზაქციები. საინვესტიციო ქონების თითოეული შემთხვევისათვის გამოვლინდა მსგავსი სამი ან მეტი ანალოგი ბაზარზე. რადგან შესადარი აქტივები მაინც განსხვავდებოდა ჯგუფის აქტივებისგან, მოხდა ფასის დაკორექტირება მდებარეობის, მდგომარეობის, ზომის, მისადგომობის, ასაკისა და გამყიდველთან მოლაპარაკებაში შესაძლო ფასდათმობების გათვალისწინებით. კვადრატული მეტრის ამგვარად განსაზღვრული შესადარისი ფასები შემდეგ გამრავლდა შესაფასებელი ქონების ფართობზე და მიღებული იქნა საინვესტიციო ქონების შეფასებული ღირებულება.

იმის გათვალისწინებით, რომ აქტივების ნაწილი სპეციალიზირებული საკუთრებაა, შემფასებელმა საჭიროდ ჩათვალა აქტივების ღირებულების დადგენა ღირებულების მიდგომის გამოყენებით.

შემოსავლის მიდგომა საკმარისად ადეკვატურად განსაზღვრავს კომერციული ობიექტების საბაზრო ღირებულებას ფულადი ნაკადების დამოუკიდებლად გენერირების შესაძლებლობით. ამ შემთხვევაში ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ეკონომიკური სიძველეების დასადგენად გამოყენებული იყო შემოსავლის მიდგომა.

ყველა სპეციალიზებული საოპერაციო აქტივის ღირებულება, რომელიც გამოითვლება ამორტიზებული ჩანაცვლების ხარჯების გამოყენებით, შესაძლო მოძველების დასადგენად, საჭიროებს ღირებულების დამატებით განსაზღვრას აქტივებზე ეკონომიკური მოძველების განსაზღვრის გამოყენებით.

შემოსავლის კაპიტალიზაციის მიდგომის, კერძოდ, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის შემთხვევაში, შემფასებელმა ყურადღებით შეაფასა ფულად ნაკადებსა და კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაში გამოყენებული დაშვებები.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

მენეჯმენტი გაეცნო შემფასებელთა მიდგომას შესადარისი ქონების შერჩევისა და კვოტირებული საბაზრო ფასების, ფულადი ნაკადებისა და კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების კორექტირების პრინციპების საკითხში და დაადასტურა, რომ არჩეული მიდგომა და მიღებული დასკვნები მოცემული ვითარების შესაბამისი იყო.

გაუფასურების შეფასება. გაუფასურების ანალიზი ტარდება ყოველ ფულის გამომმუშავებელ ერთეულზე, რომელიც წარმოადგენს ჯგუფში ყველაზე დაბალ დონეს (სადგურები), რასაც მენეჯმენტი აკვირდება. შეფასების დროს მენეჯმენტი მხედველობაში იღებს სადგურების მიერ შექმნილ სინერგიას ქვეყნის მასშტაბით მიწოდების ჯაჭვის შენარჩუნების თვალსაზრისით. ფულის გამომმუშავებელი ერთეულის აღდგენადი ღირებულება განისაზღვრა გამოყენებული ღირებულების გაანგარიშების საფუძველზე. გაანგარიშება მხედველობაში იღებს მენეჯმენტის მიერ დამტკიცებულ ხუთწლიან ფინანსურ ბიუჯეტზე შედგენილ ფულადი ნაკადების გათვლებს. ხუთწლიანი პერიოდის შემდეგ ფულადი ნაკადები ექსტრაპოლირდება ზრდის მოსალოდნელი განაკვეთების გამოყენებით. ზრდის მაჩვენებელი არ აჭარბებს ეკონომიკის იმ სექტორის საშუალო გრძელვადიან განაკვეთებს, რომელშიც მოცემული ერთეული ოპერირებს. მენეჯმენტმა ბიუჯეტირებული ფულადი ნაკადები განსაზღვრა წარსული გამოცდილებისა და ბაზრის მოლოდინების მიხედვით. გამოყენებული დისკონტირების განაკვეთები გადასახადამდელია და ასახავს ერთეულისათვის დამახასიათებელ სპეციფიურ რისკებს.

იჯარა. იმის დადგენა, იჯარა მოკლევადიანია თუ გრძელვადიანი, ზოგჯერ მენეჯმენტისეულ განსჯას მოითხოვს და ხორციელდება მსგავს ხელშეკრულებებთან და მეიჯარეებთან არსებული გამოცდილების საფუძველზე. კერძოდ, მენეჯმენტმა გაითვალისწინა საიჯარო ხელშეკრულებების ვადის გაგრძელების ოფცია, როდესაც დარწმუნებულია, რომ გამოიყენებს ოფციას ან არ შეწყვეტს იჯარას. თუ იჯარაში საპროცენტო განაკვეთი ჩადებული არ არის, მენეჯმენტი იყენებს სესხის მზარდ განაკვეთს.

საოპერაციო და ფინანსური იჯარის კლასიფიკაცია. საჭიროა მნიშვნელოვანი მსჯელობა იმის დასადგენად, გადაეცემა თუ არა კონტრაგენტს იჯარით აღებული აქტივების მფლობელობის არსებითად ყველა მნიშვნელოვანი რისკი და სარგებელი სადაც ჯგუფი არის მეიჯარე. სამსჯელოა, კერძოდ, რომელი რისკი და ჯილდოა ყველაზე მნიშვნელოვანი და რა წარმოადგენს არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს. კომპანია განიხილავს საიჯარო პირობებს, მათ შორის რისკებსა და სარგებელს იჯარის დროს, ასევე იჯარით აღებული აქტივების სპეციფიკაციას, რათა დადგინდეს იჯარა საოპერაციოა, თუ - ფინანსური. კომპანიამ მიიჩნია, რომ ყველაზე მეტი რისკი და ჯილდო გადაეცემა მოიჯარეს იჯარით გაცემულ ობიექტებზე, მიწისა და შენობის გარდა და შესაბამისად კლასიფიცირებულია როგორც ფინანსური იჯარა. შესაბამისად, მიწისა და შენობა-ნაგებობების იჯარა, რომლებისთვისაც არ გადაეცემა მოიჯარეს მნიშვნელოვანი რისკები და ჯილდოები, კლასიფიცირდება როგორც საოპერაციო იჯარა.

საიჯარო გადასახდელების განაწილება ფინანსურ და საოპერაციო იჯარას შორის ხდება იჯარის პროცენტის ფარდობითი სამართლიანი ღირებულების პროპორციულად. იჯარის პროცენტი იდენტიფიცირებულია იჯარით გაცემული ნივთების ნარჩენი პროცენტის გათვალისწინებით, იჯარის ვადის შემდეგ, იჯარის დაწყებისას.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ქმნის იმ შეფასებული ზარალის აღსარიცხად, რაც წარმოიშობა კლიენტების მხრიდან სათანადო გადახდების განუხორციელებლობისგან ან მომწოდებლების მხრიდან შეთანხმებული საქონლის ან მომსახურების მოუწოდებლობისგან. კომპანია კონტრაგენტებს ყოფს ოთხ კატეგორიად: სახელმწიფოს მიერ რეგულირებული პირები, სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი პირები, მეკავშირე მხარეები და სხვები. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დონის შეფასებისას მენეჯმენტი მხედველობაში იღებს ზოგად ეკონომიკურ ვითარებას, მოთხოვნებისა და გადახდილი ავანსების ვადას, ჩამოწერების ისტორიულ გამოცდილებას, კლიენტებისა და მომწოდებლების კრედიტუნარიანობას, გადახდის პირობების ცვლილებასა და საჭიროების შემთხვევაში, კომპანიათა საკრედიტო რეიტინგებს. ეკონომიკის, დარგის თუ კონკრეტული კლიენტისა და მომწოდებლის გარემოებების ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კორექტირების აუცილებლობა.

5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

შემდეგი შესწორებული სტანდარტები ძალაში შევიდა 2022 წლის 1-ელი იანვრიდან, თუმცა არ მოუხდენია არსებითი გავლენა ჯგუფზე:

შემოსულობები სავარაუდო მოხმარებამდე, წამგებიანი ხელშეკრულებები- ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი, მითითება კონცეპტუალურ სტრუქტურულ საფუძვლებზე- ბასს 16, ბასს 37 და ფასს 3 -ის ვიწრო მოქმედების სფეროს შესწორებები და ფასს 2018-2020 წლის წლიური გაუმჯობესებები- ფასს 1, ფასს 9, ფასს 16 და ბასს 41 -ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს და ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 16-ის შესწორება საწარმოს უკრძალავს ძირითადი საშუალებების მუხლის ხარჯიდან, საწარმოს მიერ აქტივის სავარაუდო მოხმარებისთვის მომზადებისას წარმოებული მუხლის გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობის გამოქვითვას. მსგავსი მუხლების გაყიდვიდან მიღებული შემოსულობები, მათი წარმოების ხარჯებთან ერთად, ახლა აღიარდება მოგება-ზარალში. საწარმო გამოიყენებს ბასს 2-ს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ მოიცავს შემოწმების პროცესში მყოფი აქტივის ცვეთას, იმიტომ, რომ ის ჯერ მზად არ არის მისი სავარაუდო მოხმარებისთვის. ბასს 16-ის შესწორება ასევე განმარტავს, რომ საწარმო ახორციელებს იმის შემოწმებას „ფუნქციონირებს თუ არა აქტივი სათანადოდ“ მაშინ, როდესაც ის აფასებს აქტივის ტექნიკურ თუ ფიზიკურ წარმადობას. აქტივის ფინანსური წარმადობა ამ შეფასების რელევანტური არ არის. ამგვარად, აქტივს შეუძლია ხელმძღვანელობის განზრახვის შესაბამისად ფუნქციონირება და ექვემდებარება ცვეთას, სანამ არ მიაღწევს ხელმძღვანელობის მიერ განზრახულ საოპერაციო წარმადობას.

- ბასს 37-ის შესწორებები განმარტავს „ხელშეკრულების შესრულების ხარჯების“ მნიშვნელობას. შესწორება განმარტავს, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი ხარჯები შედგება ამ ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯებისაგან და იმ ხარჯების განაწილებისგან, რომელიც პირდაპირ კავშირშია შესრულებასთან. შესწორება ასევე განმარტავს, რომ სანამ წამგებიანი ხელშეკრულების ცალკე ანარიცხი შეიქმნება, საწარმო აღიარებს ხელშეკრულების შესრულებისთვის გამოყენებული იმ აქტივების ნებისმიერი გაუფასურების ზარალს, რომელსაც ადგილი ჰქონდა, მეტად, ვიდრე იმ აქტივების, რომლებიც ხელშეკრულებისთვის არის განკუთვნილი.

- ფასს 3-ში შევიდა შესწორებები, რომლებიც მიუთითებს 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ სტრუქტურულ საფუძვლებზე იმისათვის, რომ განისაზღვროს, თუ რას წარმოადგენს აქტივი საწარმოთა გაერთიანებისას. შესწორების შეტანამდე, ფასს 3 მიუთითებდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ სტრუქტურულ საფუძვლებზე. დამატებით, ფასს 3-ის ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებს და პირობით ვალდებულებებს. გამონაკლისი მიუთითებს, რომ გარკვეული ტიპის ვალდებულებების და პირობითი ვალდებულებებისთვის, საწარმომ, ფასს 3 -ის გამოყენების ნაცვლად ასს 37 ან ფასიკ 21 უნდა გამოიყენოს, ვიდრე 2018 წლის კონცეპტუალური სტრუქტურული საფუძვლები. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე, საწარმოს გარკვეული ვალდებულებები საწარმოთა გაერთიანებისას უნდა ეღიარებინა, რასაც ბასს 37-ის მიხედვით, არ აღიარებდა. ამგვარად, დაუყოვნებლივ, შესყიდვის შემდეგ, საწარმოს მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და ისეთი შემოსულობის აღიარება, რომელმაც არ გამოკვეთა ეკონომიკური სარგებელი. ასევე განმარტებულია, რომ შემსყიდველმა არ უნდა აღიაროს პირობითი აქტივი შესყიდვის თარიღით, როგორც ეს განსაზღვრულია ბასს 37-ით.

- ფასს 9-ს შესწორება განმარტავს, თუ რომელი საზღაური უნდა იყოს შეყვანილი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის 10%-იან ტესტში. ღირებულებები და საზღაური შესაძლებელია გადახდილი იყოს ან მესამე მხარეებისთვის, ან გამსესხებლისთვის. შესწორების მიხედვით, ის ღირებულება და საზღაური, რომელიც გადახდილია მესამე მხარეებისთვის არ შევა 10%-იან ტესტში.

- ილუსტრაციული მაგალითი 13, რომელიც მოყვება ფასს 16-ს, შესწორდა, რათა მეიჯარის მიერ გადახდების ილუსტრაცია, რომელიც უკავშირდება საიჯარო გაუმჯობესებებს, იყოს ამოღებული. შესწორების მიზეზი საიჯარო წამახალისებლებთან დაკავშირებული ნებისმიერი პოტენციური გაუგებრობის აღმოფხვრაა.

5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

- ფასს 1 იძლევა საშეღავათო უფლებას შვილობილმა საწარმომ ფასს-ები მიიღოს უფრო გვიანი თარიღით, ვიდრე მშობელმა საწარმომ. შვილობილ საწარმოს შეუძლია მისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებით შეფასება, რაც შესული იქნებოდა მისი მშობელი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ

ანგარიშგებებში, მშობელი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ კონსოლიდაციის პროცედურებისთვის და საწარმოთა გაერთიანების იმ შედეგებისთვის, რომელშიც მშობელმა შეიძინა შვილობილი საწარმო, არ შესულა შესწორებები. ფასს 1-ში შევიდა შესწორებები, რათა მიეცეს ფასს 1-ის შეღავათით მოსარგებლე საწარმოებს იმის უფლება, რომ დაგროვილი საკურსო სხვაობებიც შეაფასოს მშობელი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხების გამოყენებით, მშობელი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის შესწორებები აფართოებს ზემოთ აღნიშნულ შეღავათს დაგროვილ საკურსო სხვაობებზე პირველად სტანდარტების მიმღები საწარმოებისთვის ხარჯების შესამცირებლად. ეს შესწორება ასევე ეხება იმ მეკავშირე და ერთობლივ კონტროლს დაქვემდებარებულს საწარმოებს, რომლებმაც ისარგებლეს იმავე ფასს 1-ის შეღავათით.

- მოთხოვნა, რომ საწარმოებმა ბასს 41-ის მიხედვით სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას ამოიღონ დაბეგვრისთვის განსაზღვრული ფულადი ნაკადები, გაუქმებულია. ეს შესწორება მიზნად ისახავს დაბეგვრის შემდგომ საფუძველზე ფულადი ნაკადების დისკონტირების სტანდარტში არსებულ მოთხოვნასთან შესაბამისობაში ყოფნას.

6. ახალი სააღრიცხვო განცხადებები

გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა 2023 წლის 1 იანვრიდან ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და რომლებიც ჯგუფს ადრე არ მიუღია.

ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვა ან შეტანა - ცვლილებები ფასს 10-ში და ბასს 28-ში (გამოცემულია 2014 წლის 11 სექტემბერს, ძალაში შედის ბასს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ეს ცვლილებები ეხება ფასს 10-ისა და ბასს 28-ის მოთხოვნებს შორის შეუსაბამობას ინვესტორსა და მის მეკავშირე საწარმოს ან ერთობლივ საქმიანობას შორის აქტივების გაყიდვასთან ან შეტანასთან დაკავშირებით. ამ ცვლილებების ძირითადი შედეგია სრული შემოსავლის ან ზარალის აღიარება, როდესაც ოპერაცია ბიზნესს ეხება. შემოსულობა ან ზარალი ნაწილობრივ აღიარდება, როდესაც ოპერაცია ეხება აქტივებს, რომელიც ბიზნესს არ წარმოადგენს, თუნდაც ამ აქტივებს შვილობილი საწარმო ფლობდეს. კომპანია არ მოელის, რომ ამ ცვლილებებს გავლენა ექნებათ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 17 "სადაზღვევო ხელშეკრულებები" (გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2021 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია) (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ხელშეკრულებების ამ ჯგუფში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული ჯგუფი ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია არ მოელის, რომ ამ ცვლილებებს გავლენა ექნებათ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. ახალი სააღრიცხვო განცხადებები (გაგრძელება)

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები მოიცავს მთელ რიგ განმარტებებს ფასს 17-ის დანერგვის გასაადვილებლად , ამარტივებს სტანდარტისა და გადასვლის მოთხოვნების ნაწილს.

...რებები ეხება ფასს 17-ის რვა სფეროს და ისინი არაა გამიზნული სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების ...ცვლელად. განხორციელებულია მომდევნო შესწორებები ფასს 17-სვის:

- *ძალაში შესვლის თარიღი:* ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების ჩათვლით) გადავადებულია ორი წლით, იმ ყოველწლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ; და ფასს 4-ში ფასს 9-ის გამოყენების დროებითი გათავისუფლების ვადის გასვლის თარიღი ასევე გადავადებულია წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.

- *დაზღვევის შეძენისთვის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი ანაზღაურება:* საწარმოს მოეთხოვება შესყიდვის ხარჯების ნაწილის გამოყოფა ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებასთან დაკავშირებით და ამ ხარჯების, როგორც აქტივის, აღიარება, სანამ საწარმო არ აღიარებს ხელშეკრულების განახლებას. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის ამოღებადობა ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში წარადგინონ აქტივის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია.
- *სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა, რომელიც მიკუთვნებადია საინვესტიციო მომსახურებებზე:* დაფარვის ერთეულები უნდა განისაზღვროს, როგორც სარგებლის რაოდენობის გათვალისწინებით, ასევე დაზღვევის დაფარვისა და საინვესტიციო მომსახურების სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, ცვალებადი საზღაურის მიდგომის საფუძველზე სხვა ხელშეკრულებებისა და „ინვესტიციის დაბრუნების მომსახურების“ ზოგადი მოდელის მიხედვით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა შედიოდეს სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში იქამდე, სანამ საწარმო ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც პოლისის მფლობელისთვის, დაზღვევის დაფარვიდან გამომდინარე, გაზრდის მის სარგებელს.
- *ხელახალი დაზღვევის გაფორმებული ხელშეკრულებები - ზარალის ანაზღაურება:* როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირველად აღიარების ან ჯგუფისთვის წამგებიანი საბაზისო სადაზღვევო ხელშეკრულებების დამატების შედეგად, საწარმომ უნდა დააკორექტიროს დაკავშირებული ხელშეკრულებების ჯგუფის მომსახურების მარჟა. ანაზღაურებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებისა და აღიარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებების შემოსულობა. ჩატარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან მიღებული ზარალის ოდენობა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომელთა ანაზღაურებას საწარმო მოელის ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა ვრცელდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე ზარალის აღიარებამდე ან ამავე დროს.
- *სხვა შესწორებები:* სხვა შესწორებები მოიცავს ზოგიერთი საკრედიტო ბარათის (ან მსგავსის) ხელშეკრულებების და ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულებების სფეროს გამორიცხვას; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივებისა და ვალდებულებების წარდგენას ჯგუფების ნაცვლად პორტფელში; ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. რისკის შემცირების შესაძლებლობის გამოყენებას იმ ფინანსური რისკების შერბილებისას, რომელიც იყენებს არსებულ ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით; ბუღალტრული პოლიტიკის არჩევანს წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფასს 17-ის გამოყენებისას გაკეთებული შეფასებების შესაცვლელად; საშემოსავლო გადასახადის გადახდებისა და ქვითრების ჩართვას, რომლებიც დაზღვევის მფლობელს კონკრეტულად ეკისრება სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობებით, დაკვეთის შესრულების ფულად ნაკადებში, შერჩეული გარდამავალი შეღავათები და სხვა მცირე შესწორებები.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის

6. ახალი სააღრიცხვო განცხადებები (გაგრძელება)

საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით

ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. კომპანია არ ელის ცვლილებების რაიმე გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას. ჯგუფი არ ელის ცვლილებების რაიმე გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ის გადასვლის მოთხოვნებში შესწორება მზღვეველებს აძლევს ოფციონს, რომელიც მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს ინვესტორებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობა ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენების შესახებ. ცვლილება ეხება მზღვეველების გადასვლას მხოლოდ ფასს 17-ზე და არ მოქმედებს ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. ფასს 17-ისა და ფასს 9-ის გადასვლის მოთხოვნები გამოიყენება სხვადასხვა თარიღზე და გამოიწვევს შემდეგ ერთჯერად კლასიფიკაციის განსხვავებებს ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას წარმოდგენილ შედარებით ინფორმაციაში: მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებებსა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ნებისმიერ ფინანსურ აქტივს შორის აღრიცხვის შეუსაბამობას; და თუ საწარმო ირჩევს ფასს 9-ისთვის შედარებითი ინფორმაციის გადაანგარიშებას, კლასიფიკაციის განსხვავებები შესადარის პერიოდში აღიარებაშეწყვეტილ ფინანსურ აქტივებს (რომელზეც ფასს 9 არ გამოიყენება) და სხვა ფინანსურ აქტივებს შორის (რომლებზეც ფასს 9 გამოიყენება). ცვლილება დაეხმარება მზღვეველებს თავიდან აიცილონ ეს დროებითი ბუღალტრული შეუსაბამობები და, შესაბამისად, გააუმჯობესონ შესადარისი ინფორმაციის სარგებლიანობა ინვესტორებისთვის. ის ამას ახორციელებს მზღვეველებისთვის ფინანსური აქტივების შესახებ შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის შესაძლებლობის მინიჭებით. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, ერთეულებს, შეადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლის შესახებაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შედარებით ინფორმაციას. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, საწარმოებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლისთვისაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შესადარის ინფორმაციას. გადასვლის ოფციონი ხელმისაწვდომი იქნება ყოველი ინსტრუმენტისთვის ცალცალკე; სწარამოს მიეცემა უფლება, წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია, თითქოს ფასს 9-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები ამ ფინანსურ აქტივზე გამოყენებული იყო, მაგრამ არ საწარმოს მოეთხოვება, გამოიყენოს ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნები; და საწარმოს, რომელიც იყენებს ფინანსურ აქტივზე კლასიფიკაციის გადაფარვას, მოეთხოვება გამოიყენოს გონივრული და დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია გადასვლის თარიღისთვის, რათა დადგინდეს, თუ როგორ მოელის საწარმო, ამ ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას, ფასს 9-ის გამოყენებით. ჯგუფი არ მოელის, რომ ეს შესწორებები რაიმე გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჯგუფი არ ელის ცვლილებების გავლენას მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. ახალი სააღრიცხვო განცხადებები (გაგრძელება)

ცვლილებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვისა და უკუიჯარის დროს (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ცვლილებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს

გაყიდვის სახით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს გამყიდველ-მოიჯარესგან შემდგომში ვალდებულებების გაზომვას, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან, ისე, რომ მან არ აღიაროს რაიმე მოგება ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი მოგების მიღების გადავადებას მაშინაც კი, თუ ვალდებულებაა განახორციელოს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე. კომპანია არ ელის ცვლილებების რაიმე ზემოქმედებას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (თავდაპირველად გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და შემდგომში შესწორებულია 2020 წლის 15 ივლისსა და 2022 წლის 31 ოქტომბერს, საბოლოოდ ძალაშია 2024 წლის 1 ინავარს ან მის შემდეგ). ამ ვიწრო მასშტაბის შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. 2022 წლის ოქტომბრის შესწორებამ დაადგინა, რომ სასესხო შეთანხმებები, რომლებიც უნდა შესრულდეს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ, არ იმოქმედებს ვალის კლასიფიკაციაზე, როგორც მიმდინარე ან არამიმდინარე ანგარიშგების თარიღისთვის. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც გრძელვადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშო პერიოდის შემდეგ.

7. ძირითადი საშუალებები

ათასობით ქართულ ლარში	მიწა, შენობები და ნაგებობები	ჰიდროტექ ნიკური ნაგებობები	გაზის მილსად ენები	მანქანა - დანად გარები	სატრანსპ ორტო საშუალე ბები	ავეჯი და სხვა ინვენტარი	სულ
ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	**184,704**	**30,238**	**3,498**	**69,839**	**4,040**	**3,099**	**295,418**
დამატება	414	195	22	292	-	68	991
ჩამოწერა	(11)	-	(10)	(61)	(13)	(39)	(134)
2021 წლის 31 დეკემბერს	**185,107**	**30,433**	**3,510**	**70,070**	**4,027**	**3,128**	**296,275**
დამატება	640	166	-	65	36	117	1,024
ჩამოწერა	(752)	-	(401)	(149)	(90)	(203)	(1,595)
საინვესტიციო ქონებაში გადასვლა (შენიშვნა 8)	(9,863)	-	-	-	-	-	(9,863)
ფინანსურ საიჯარო მოთხოვნაში გადასვლა (შენიშვნა 9)	-	-	(2,160)	(7,906)	(396)	(573)	(11,035)
2022 წლის 31 დეკემბერს	**175,132**	**30,599**	**949**	**62,080**	**3,577**	**2,469**	**274,806**
დაგროვილი ცვეთა 2021 წლის 1 იანვარი	**131,060**	**8,853**	**3,103**	**36,289**	**2,411**	**2,308**	**184,024**
ცვეთის ხარჯი	1,281	635	42	4,496	295	279	7,028
დაგროვილი ცვეთა ჩამოწერილ აქტივებზე	(7)	-	(4)	(47)	(9)	(35)	(102)
2021 წლის 31 დეკემბერს	**132,334**	**9,488**	**3,141**	**40,738**	**2,697**	**2,552**	**190,950**
ცვეთის ხარჯი	1,091	640	15	3,942	272	200	6,160
დაგროვილი ცვეთა ჩამოწერილ აქტივებზე	(58)	-	(401)	(156)	(67)	(186)	(868)
დაგროვილი ცვეთა საინვესტიციო ქონებაში გადასულ აქტივებზე (შენიშვნა 8)	(2,293)	-	-	-	-	-	(2,293)
დაგროვილი ცვეთა ფინანსურ საიჯარო მოთხოვნაში გადასულ აქტივებზე (შენიშვნა 9)	-	-	(1,910)	(6,002)	(337)	(457)	(8,706)
2022 წლის 31 დეკემბერს	**131,074**	**10,128**	**845**	**38,522**	**2,565**	**2,109**	**185,243**
საბალანსო ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბერს	**52,773**	**20,945**	**369**	**29,332**	**1,330**	**575**	**105,324**
2022 წლის 31 დეკემბერს	**44,058**	**20,471**	**104**	**23,557**	**1,013**	**361**	**89,564**

7. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

მიწის ნაკვეთებსა და ნაგებობებზე დამატებები ძირითადად ეხება ადრე გაყიდულ მიწის ნაკვეთს 410 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, რომელიც კომპანიამ 2022 წელს დაიბრუნა. 2022 წლის განმავლობაში კომპანიამ გაყიდა სამი მიწის ნაკვეთი და გაზსადენი საბალანსო ღირებულებით, 677 ათასი ლარი და 401 ათასი ლარი, შესაბამისად. გაყიდვის ოპერაციასთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანება შეადგენს 2,219 ათას ლარს.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტიტუტებიდან აღებული სესხების უზრუნველყოფის სახით იყო დაგირავებული ძირითადი საშუალებები 81,201 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (2021 წლის 31 დეკემბერი: 84,408 ათასი ლარი) (იხ. შენიშვნა 26).

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტიტუტებიდან ჯგუფთან არა-დაკავშირებულ მესამე მხარეების მხრიდან აღებული სესხების უზრუნველყოფის სახით იყო დაგირავებული ძირითადი საშუალებები 2,023 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (იხ. შენიშვნა 26). 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მესამე მხარისათვის გაცემული სესხების უზრუნველსაყოფად არცერთი ძირითადი საშუალებები არ ყოფილა დაგირავებული.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 5,434 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების მიწებს (2021 წლის 31 დეკემბერი: 5,434 ათასი ლარი) აქვს სერვიტუტის შეზღუდვა სს საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის (სსე) მხრიდან.

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სრულად ცვეთადარიცხულმა აქტივებმა შეადგინა 8,424 ათასი და 10,851 ათასი ლარი, შესაბამისად.

8. საინვესტიციო ქონება

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	მიწა	შენობები და კონსტრუქციები	სულ
საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება 2021 წლის 1 იანვარს	**2,834**	**3,359**	**6,193**
სამართლიანი ღირებულებიდან მოგება/(ზარალი)	136	(103)	**33**
2021 წლის 31 დეკემბერი	**2,970**	**3,256**	**6,226**
ძირითადი საშუალებებიდან გადმოსული აქტივები	22,406	1,169	23,575
სამართლიანი ღირებულებიდან მოგება/(ზარალი)	1,004	(235)	769
2022 წლის 31 დეკემბერი	**26,380**	**4,190**	**30,570**

2022 წლის 25 იანვარს ჯგუფმა გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულება ჯგუფის არადაკავშირებულ, მესამე პირთან, რომლის მიხედვითაც, 2022 წლის 1-ელი მარტიდან კომპანიამ იჯარით გასცა 15 გაზგასამართი და მოძრავი სადგური. შედეგად, 7,570 ლარის საბალანსო ღირებულების მიწა და შენობები გადაკლასიფიცირდა საინვესტიციო ქონებად 2022 წლის 1 მარტის მდგომარეობით (შენიშვნა 7).

საიჯარო ხელშეკრულება მოიცავს საზღაურის ორ კომპონენტს: ფიქსირებულ გადახდებსა და ცვლას გადახდებს ხელშეკრულების მესამე წლიდან და შემდგომ. კომპანია მიიღებს შეთანხმებულ თანხას ლიტრ საწვავზე (დიზელი, ბენზინი) ცვლადი საიჯარო გადასახადის სახით, რომელიც გაყიდულია მოიჯარის მიერ გაიჯარებული ქონების მეშვეობით.

8. საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება)

ხელშეკრულების მიხედვით, მოიჯარე ვალდებულია, არსებულ 15 სადგურზე მოაწყოს ბენზინგასამართ სადგურები და შეიყვანოს ისინი ექსპლუატაციაში. ამასთან, მან უნდა მოაწყოს რამდენიმე მაღაზია, არსებული ბენზინგასამართი სადგურების უწყვეტი ფუნქციონირების პარალელურად. საჭირო ხარჯები გაწეული იქნება მოიჯარის მხრიდან შესაბამისი ნებართვების მიღებიდან 24 თვის ვადაში. მოიჯარე ვალდებულია ხელშეკრულების გაფორმებიდან 6 (ექვსი) თვის ვადაში მიიღოს ზემოაღნიშნულისთვის საჭირო ნებართვ(ებ)ი და განახორციელოს ყველა შესაბამისი ქმედება.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების, კონკრეტულად ბენზინგასამართი სადგურების სამართლიანი ღირებულება 2022 წლის 1 მარტისთვის და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის შეფასებულია გარე დამოუკიდებელი შემფასებლის - შპს „ბიდიოს“-ს მიერ განხორციელებული შეფასების საფუძველზე.

2022 წლის 1 მარტის მდგომარეობით, შპს “ბიდიო“-ს შეფასების ანგარიშით, გაზგასამართი სადგურებისა და მიწების ღირებულება განისაზღვრა 23,575 ლარით. შეფასების შედეგად, 18,481 ლარი სხვა მთლიანი შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარებულ იქნა გადაფასებიდან მიღებულ მოგებად. ხოლო საინვესტიციო ქონების გადაფასების შედეგად მიღებული ზარალი 2,476 ლარის ოდენობით იქნა აღიარებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

შპს „ბიდიო“-ს შეფასების ანგარიშით, გაზგასამართი სადგურებისა და მიწების სამართლიანი ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის განისაზღვრა 24,644 ათასი ლარით. შედეგად, ჯგუფმა აღიარა 939 ათასი ლარის მოგება საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

შპს „მოორ ეიბისის“ შესაფასებელი ქონება არის ზოგადი არასპეციალიზებული შენობა-კომერციული ფართი და მიწის ნაკვეთი. სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოყენებულია საბაზრო მიდგომა, რომელიც არის ზოგადად მიღებული მეთოდი უძრავი ქონების შეფასებისთვის, როდესაც არსებობს შესადარებელი ქონება ღია ბაზარზე. ქონების სამართლიანი ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის არის 6,052 ათასი ლარი (2021: 6,226 ათასი ლარი).

ორივე შემფასებელს აქვს შესაბამისი კვალიფიკაცია და უახლესი გამოცდილება შესაბამისი ლოკაციების ქონების შეფასებაში.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონება 1,486 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (2021: 0 ათასი ლარი) იყო დაგირავებული მესამე პირის სასარგებლოდ, რომელიც არ არის დაკავშირებული კომპანიასთან, ფინანსური ინსტიტუტებიდან გაცემული სესხების უზრუნველსაყოფად (შენიშვნა 26).

ათასობით ლარში	სამართლიანი ღირებულების იერარქია	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მიწა და შენობები	მე-2 დონე	30,570	6,226
საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით		**30,570**	**6,226**

როდესაც ჯგუფი არის მეიჯარე, საინვესტიციო ქონების საოპერაციო იჯარით მისაღები მომავალი მინიმალური საიჯარო გადასახადები შემდეგია:

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
1 წელი	1,668	-
2 წელი	1,668	-
3 წელი	1,668	-
4 წელი	1,668	-
5 წელი	1,668	-
5 წელზე მეტი	6,952	-
სულ საოპერაციო იჯარის გადასახდელი მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით დისკონტირების გარეშე	15,292	-

9. ფინანსური იჯარის მოთხოვნები

მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ იჯარასა და მისაღებ ფინანსურ იჯარაში არის შემდეგი:

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ იჯარაში	6,015	-
მიუღებელი ფინანსური შემოსავალი	(4,141)	-
სულ მისაღები ფინანსური იჯარა	**1,874**	**-**
ზარალი: საკრედიტო დანაკარგის მარაგი	-	-
მისაღები ფინანსური იჯარა	**1,874**	**-**

ფინანსური იჯარის ფიქსირებული დებიტორული გადახდების ვადის ანალიზი ასეთია:

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
1 წელი	925	-
2 წელი	640	-
3 წელი	621	-
4 წელი	621	-
5 წელი	621	-
5 წელზე მეტი	2,587	-
სულ ფინანსური იჯარის გადასახდელი მოთხოვნა 31 დეკემბრის მდგომარეობით დისკონტირების გარეშე	**6,015**	**-**
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(4,141)	-
ფინანსური იჯარის მოთხოვნა 31 დეკემბერს	**1,874**	**-**

2022 წელს ბიზნეს მოდელის ცვლილების შედეგად (შენიშვნა 8), ჯგუფმა შეწყვიტა საკუთარი მანქანებისა და აღჭურვილობის და სარგებლობის უფლების მქონე აქტივების აღიარება იჯარის დაწყების მომენტში,რას შეადგენდა 2,328 ათას ლარს და 212 ათას ლარს. შესაბამისი ფინანსური დებიტორული იჯარა 2,826 ათასი ლარის ოდენობით აღიარებული იქნა 2022 წლის 1 მარტის მდგომარეობით. შესაბამისად, ამ გადაცემის შედეგად, ჯგუფმა აღიარა მოგება ქონების რეკლასიფიკაციის შედეგად,რამაც შეადგინა 286 ათასი ლარი სხვა საოპერაციო შემოსავალში, წმინდა (შენიშვნა 21). 2022 წლის განმავლობაში კომპანიამ აღიარა საპროცენტო შემოსავალი ფინანსური იჯარიდან 576 ათასი ლარის ოდენობით (შენიშვნა 23). აღჭურვილობის იჯარის ვადა არის 10 წელი.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფისათვის ფინანსური იჯარის მოთხოვნა კლასიფიცირებულია როგორც მე-2 დონის კომპონენტი, ინდივიდუალური შეფასების საფუძველზე, ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის იდენტიფიცირების მიზნით. ხელმძღვანელობის შეფასებით, მსზ არაარსებითია ანგარიშგების თარიღისთვის.

10. სხვა გრძელვადიანი აქტივები

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია სხვა გრძელვადიანი აქტივები, რომელიც დაკავშირებულია შვილობილი შპს „სი პაუერის“, გარდაბნის მუნიციპალიტეტში მდებარე, 150 – 300

შვეტ სიმძლავრის ქვანახშირის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან, რომლის მშენებლობაც ამჟამად შეწყვეტილია. ეს აქტივები აღირიცხება სალიკვიდაციო და ჯართის ღირებულებით საბაზრო მიდგომის გამოყენებით. პროექტის შეწყვეტამ გამოიწვია 120,072 ათასი ლარის ოდენობის დაუმთავრებელი მშენებლობის აქტივების გაუფასურება და 2019 წელს დაუმთავრებელი მშენებლობებიდან აქტივების სხვა გრძელვადიან აქტივებში რეკლასიფიკაცია.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა გრძელვადიანი აქტივები 24,719 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით (2021 წლის 31 დეკემბერი: 24,719 ათასი ლარი) იყო დაგირავებული ფინანსური ინსტიტუტებიდან გაცემული სესხებისთვის (იხ. შენიშვნა 26).

11. გაცემული სესხები

ათასობით ლარში	საპროცენტო განაკვეთი	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
გრძელვადიანი			
არადაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები (ფიზიკური პირები)	20.0%	-	4
სულ გრძევადიანი გაცემული სესხები, ბრუტო		**-**	**4**
გრძელვადიანი სესხების გაუფასურების რეზერვი		-	(2)
სულ გრძელვადიანი გაცემული სესხები, წმინდა		**-**	**2**
მიმდინარე			
დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	7.70% - 15.00%	46,290	48,746
არადაკავშრებულ მხარეებზე გაცემული სესხები	5.50% - 22.40%	10,103	10,104
სულ მიმდინარე გაცემული სესხები, ბრუტო		**56,393**	**58,850**
მოკლევადიანი სესხების გაუფასურების რეზერვი		(1,225)	(1,257)
სულ მიმდინარე გაცემული სესხები, წმინდა		**55,168**	**57,593**

2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაცემულ სესხებში შემავალი პროცენტი შეადგენდა, 11,812 და 9,743 ათას ლარს, შესაბამისად.

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია როგორც მიმდინარე, ხელშეკრულების პირობებიდან გამომდინარე. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია 27 შენიშვნაში.

2021 წლის 30 ივნისს, შპს „ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის“ შვილობილმა კომპანიებმა, შპს „მტკვარი ენერჯი“ და შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციამ“, სს „თიბისი ბანკთან“ ხელი მოაწერეს მოთხოვნის დათმობის ხელშეკრულებას, რომლის მიხედვითაც ბანკის მიერ შპს „საქნახშირზე“ (ჯი-აი-ჯი ჰოლდინგის ყოფილი შვილობილი, რომელიც ჯგუფის მიერ 2019 წელს გასხვისდა) გაცემული სესხების ყველა უფლება გადაეცა ჯგუფს ფულადი ანაზღაურების სანაცვლოდ.

11. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გადაცემის თარიღისთვის გადაცემული სესხის ნომინალური თანხა იყო 11,291 ათასი აშშ დოლარი (35,685 ათასი ლარის ექვივალენტი), პირის, პროცენტისა და ჯარიმის ჩათვლით, შესაბამისი ნაშთებით: 6,153 ათასი აშშ დოლარი

446 ათასი ლარის ექვივალენტი), 81 ათასი აშშ დოლარი (255 ათასი ლარის ექვივალენტი) და 5,058 ათასი აშშ დოლარი (15,984 ათასი ლარის ექვივალენტი). კომპანიის მიერ გადახდილი ფულადი ანაზღაურება იყო 6,233 ათასი აშშ დოლარი (19,701 ათასი ლარის ექვივალენტი).

გადმოცემული სესხი უზრუნველყოფილი იყო შპს „საქნახშირის“ ქონებით. ფასს-ის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის კომპანიამ გადმოცემული სესხის ნომინალური ღირებულების შეფასება მოახდინა „საქნახშირის“ შესაბამისი უზრუნველყოფილი ქონების სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით, რომელიც დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ განისაზღვრა 9,341 ათასი ლარით. 2021 წელს, სხვაობა უზრუნველყოფილი აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და 10,105 ათასი ლარის ოდენობით გადახდილ ფულად ანაზღაურებას შორის აღიარებული იქნა მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში (შენიშვნა 21).

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უზრუნველყოფილი აქტივების სამართლიანი ღირებულების ანალიზზე დაყრდნობით, მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ამ სესხთან დაკავშირებული გაუფასურება არ არის.

ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული მოთხოვნების შედარება. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია გაცემული სესხების ანალიზი. ამ სესხების პუნქტები არის ის, რაც წარმოდგენილია, როგორც ინვესტიცია ფულადი სახსრების ნაკადების ანგარიშგებაში.

ათასობით ქართულ ლარში	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	**57,595**	**47,574**
დამატება	-	9,509
დარიცხული პროცენტი	3,382	3,682
მიღებული ძირი თანხა	1	-
მიღებული პროცენტი	-	-
გაცემული სესხების აღდგენა/(გაუფასურება)	35	(606)
უცხოური ვალუტის სხვაობა	(5,845)	(2,566)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	**55,168**	**57,593**

2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის გაცემული სესხების სამართლიანი ღირებულება მიახლოებულია მათ საბალანსო ღირებულებებზე. სესხებზე დართული ყველა საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია.

საანგარიშო პერიოდში გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	2022	2021
გაუფასურების რეზერვი 1-ელ იანვარს	**1,258**	**652**
გაცემულ სესხებზე გაუფასურების რეზერვის აღდგენა	(83)	(2)
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	50	608
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	**1,225**	**1,258**

11. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გაცემული სესხები ვალუტების მიხედვით შემდეგნაირადაა გადანაწილებული:

ათასობით ქართულ ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
გაცემული სესხები დონიმირებული:		
- ლარში	15,059	14,602
- აშშ დოლარში	39,996	42,866
- ევროში	113	125
სულ გაცემული სესხები	**55,168**	**57,593**

გაცემული სესხების ვადიანობა შემდეგნაირია:

ათასობით ქართულ ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ერთ წელზე ნაკლები	59,569	62,418
ერთიდან ორ წლამდე	-	2
ორიდან ხუთ წლამდე	-	-
ხუთ წელზე მეტი	-	-
სულ გაცემული სესხები, ბრუტო	**59,569**	**62,420**

12. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები (მარაგები)

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სათადარიგო ნაწილები და სახარჯი მასალები	4,680	7,266
გასაყიდად გამიზნული სათადარიგო ნაწილები და სახარჯი მასალები	1,808	-
ჯართი და სხვა მასალები	443	443
გაუფასურების რეზერვი	(176)	(176)
სულ მასალები	**6,755**	**7,533**

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
მიმდინარე		
სავაჭრო მოთხოვნები	28,793	11,761
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	14,113	628
დაკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(2,311)	(3,693)
გრძელვადიანი		
სავაჭრო მოთხოვნები	-	15,026
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	**40,595**	**23,722**
გადახდილი ავანსები	2,212	1,081
სხვა მოთხოვნები	18	19
თანამშრომლებზე გაცემული ავანსები	24	90
დაკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(414)	(401)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	**42,435**	**24,511**

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს, ჯამური სავაჭრო მოთხოვნები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 15,149 ლარი (2021 წლის 31 დეკემბერს: 17,328 ათასი ლარი), 1,069 ათასი ლარის სავაჭრო მოთხოვნები დენომინირებული იყო ევროში (2021 წლის 31 დეკემბერს: 1,068). ყველა დანარჩენი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები იყო დენომინირებული ლარში.

არცერთ სავაჭრო მოთხოვნაზე კონტრაგენტებს არ ჰქონდათ გადასახდელი არც პროცენტი და არც ჯარიმა.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მოთხოვნები მოიცავდა სს „საქნახშირის“ 2019 წლიდან წარმოშობილ 1,191 ათასი აშშ დოლარის (3,900 ათასი ლარი) დებიტორულ დავალიანებას სს „თიბისი ბანკთან“ გაფორმებული სესხის დათმობის ხელშეკრულების საფუძველზე, ბანკის მიერ სს „საქნახშირზე“ გაცემული ყველა სესხის უფლების გადაცემის შესახებ, ფულადი ანაზღაურების სანაცვლოდ. 2021 წელს დამატებითი სესხის დათმობის ხელშეკრულების საფუძველზე წარმოიშვა 469 ათასი აშშ დოლარის (1,567 ათასი ლარი) დამატებითი ნაშთი. გადაცემული სესხის ჯამურმა ნომინალურმა თანხამ შეადგინა 1,660 ათასი აშშ დოლარი. გადახდილი ფულადი ანაზღაურება იყო 1,562 ათასი აშშ დოლარი (4,936 ათასი ლარის ექვივალენტი). 2021 წელს სს „საქნახშირიდან“ 4,978 ათასი ლარის მთლიანი დებიტორული დავალიანება, 165 ათასი ლარის გაუფასურების გამოკლებით, ჩამოიწერა (შენიშვნა 21) სს „თიბისი ბანკის“ ახალი სესხებისთვის ქონების თავიდან დაგირავების გამო.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი დათვლილია მომხმარებელთა გადახდების, თანხის შემდგომი მიღებისა და მომავალი ფულის სახსრების მოძრაობის ანალიზის გზით თითოეული მნიშვნელოვანი კლიენტის ჭრილში. 2019 წლის 1 თებერვალს ჯგუფსა და შპს „ალიანს სიტის“ შორის გაფორმდა ხელშეკრულება 29,500 ათას აშშ დოლარად, 66,380 ათასი ლარის ექვივალენტად (დღგ-ის ჩათვლით), ბათუმში მდებარე უძრავი ქონების გაყიდვის თაობაზე. გადახდის პირობები ითვალისწინებს ტრანშებით გადახდას, საიდანაც 5,000 ათასი აშშ დოლარი გადასახდელია აქტივის გაყიდვის დღიდან 5 წლის განმავლობაში. ჯგუფმა აღიარა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანება დროში ფულის ღირებულების გათვალისწინებით. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ამ ნაშთის საბალანსო ღირებულება შეადგენდა 13,409 ათას ლარს და წარმოდგენილი იყო როგორც მოკლევადიანი დებიტორული ფინანსური დავალიანება ფინანსურ ანგარიშგებაში. 2023 წლის აპრილში დებიტორული დავალიანება სრულად იქნა მიღებული.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების ზარალის რეზერვის მოძრაობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	**2022**	**2021**
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვარს	**3,693**	**3,770**
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	207	800
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის აღდგენა	(1,438)	(877)
სხვა მოძრაობა	(151)	-
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	**2,311**	**3,693**

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ანალიზი ვადიანობის მიხედვით შემდეგია:

31 დეკემბერი 2022 *ათასობით ლარში*	ვადაგადაუცილებელი	**- 30** დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	**- 30-90** დღე ვადაგადაცილება	**- 90-180** დღე ვადაგადაცილება	**- 180** დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	სულ
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება დეფოლტისას, სულ	34,574	2,300	89	169	5,774	**42,906**
მსზ არსებობის მანძილზე	(44)	(17)	(6)	(14)	(2,230)	**(2,311)**

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

31 დეკემბერი 2021 ათასობით ლარში	ვადაგადაუცილებელი	- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	- 30-90 დღე ვადაგადაცილება	- 90-180 დღე ვადაგადაცილება	- 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	სულ
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება	18,034	31	2,151	250	6,949	**27,415**
დეფოლტისას, სულ მსზ არსებობის მანძილზე	(42)	(3)	(10)	(38)	(3,600)	**(3,693)**

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია საკრედიტო რისკის რეიტინგის განმარტებები:

	31 დეკემბერი 2022		
ათასობით ლარში	მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტის გაუარესების გარეშე	მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტგაუარესებული	სულ
ვადაგადაცილების გარეშე	(44)	-	**(44)**
0-30 დღით ვადაგადაცილება	(17)	-	**(17)**
30-90 დღით ვადაგადაცილება	(6)	-	**(6)**
90-180 დღით ვადაგადაცილება	-	(14)	**(14)**
180> დღით ვადაგადაცილება	-	(2,230)	**(2,230)**
სულ	**(67)**	**(2,244)**	**(2,311)**

	31 დეკემბერი 2021		
ათასობით ლარში	მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტის გაუარესების გარეშე	მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტგაუარესებული	სულ
ვადაგადაცილების გარეშე	(42)	-	**(42)**
0-30 დღით ვადაგადაცილება	(3)	-	**(3)**
30-90 დღით ვადაგადაცილება	(10)	-	**(10)**
90-180 დღით ვადაგადაცილება	-	(38)	**(38)**
180> დღით ვადაგადაცილება	-	(3,600)	**(3,600)**
სულ	**(55)**	**(3,638)**	**(3,693)**

14. ფული და ფულის ექვივალენტები

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
ფული ბანკში	14,715	23,120
ფული ხელზე	3	35
ფული გზაში	1	76
სულ ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	**14,719**	**23,231**

14. ფული და ფულის ექვივალენტები (გაგრძელება)

ბანკებს, რომლებშიც ჯგუფს ფული ჰქონდა შენახული ჰქონდათ შემდეგნაირი საკრედიტო რეიტინგები "Fitch"-ის შეფასებით. იმ შვილობილი საქართველოში არსებული ბანკების საკრედიტო რეიტინგები, რომლებიც შეფასებული არ იყო, მშობელი ბანკების რეიტინგია აღებული ქვემოთ მოცემული ცხრილისთვის:

ათასობით ლარში	**31 დეკემბერი 2022**	**31 დეკემბერი 2021**
B+	10,839	1
BB-	3,876	23,119
სულ ნაღდი ფული ბანკებში	**14,715**	**23,120**

ყველა ფული და ფულის ექვივალენტები კლასიფიცირებულია როგორც მიმდინარე და არაგაუფასურებული. 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის 9,681 ათასი ლარის ექვივალენტი ჰქონდა ჯგუფს აშშ დოლარში (2021 წლის 31 დეკემბერს: 15,813 ათასი ლარის), ხოლო 16 ათასი ლარის ექვივალენტი ევროში (2021 წელს: 158 ათასი ლარის).

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეზღუდული ფული 3,407 აშშ დოლარის (9,206 ათასი ლარი) ოდენობით (31 დეკემბერი 2021: 3,407 აშშ დოლარი (10,554 ათასი ლარი)) დარეზერვებული იყო შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკულ კორპორაციასა“ და სს „თიბისი ბანკს“ შორის ხელმოწერილი ხელშეკრულების შესაბამისად, დაკავშირებული მხარეების აკრედიტივის უზრუნველსაყოფად. შეთანხმების შედეგად კომპანია დგას მესამე მხარის გარანტორი. ამ ფულად ნაშთებზე შეზღუდვები 2023 წელს მოიხსნა.

15. აღებული სესხები

ათასობით ლარში	საკონტრაქტო წლიური საპროცენტო განაკვეთი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი			
სესხები არადაკავშირებული პირებისგან			
ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტები	6.20% + 6 თვის ლიბორი - 7.26%	42,732	104,644
სულ გრძელვადიანი აღებული სესხები		**42,732**	**104,644**
მიმდინარე			
სესხები არამეკავშირე პირებისგან			
ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტები	6.20% + 6 თვის ლიბორი - 7.26%	49,329	18,452
სესხები მეკავშირე პირებისგან			
ფიზიკური პირები	15.00%-15.50%	7,898	9,138
ადგილობრივი იურიდიული პირები	7.10% – 16.00%	11,534	10,540
სულ მიმდინარე აღებული სესხები		**68,761**	**38,130**
სულ აღებული სესხები		**111,493**	**142,774**

მთლიანი სესხების შეფასებული სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

ჯგუფის სესხები შემდეგნაირადაა ვალუტების მიხედვით გადანაწილებული:

ათასობით ლარში	საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი (წლიური)	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარი	6.50%-15%	93,965	125,276
ევრო	15%-15.5%	4,477	5,439
ლარი	11.00%-16.00%	13,051	12,059
სულ აღებული სესხები		**111,493**	**142,774**

2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრისთვის აღებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი იყო 3,312 ათასი და 2,222 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების, მათ შორის, ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილია ვალდებულებები, რომელთა ფულადი ნაკადები, ჯგუფის ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში უკვე იქნა ან მომავალში იქნება კლასიფიცირებული როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან.

15. აღებული სესხები (გაგრძელება)

	1 იანვარი 2022	ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან (i)	დარიცხული პროცენტი	პროცენტის დაფარვა	საკურსო სხვაობის ცვლილებით მიღებული მოგება	31 დეკემბერი 2022
აღებული სესხები	142,774	(17,630)	10,209	(9,192)	(14,668)	111,493

	1 იანვარი 2021	ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან (i)	დარიცხული პროცენტი	პროცენტის დაფარვა	საკურსო სხვაობის ცვლილებით მიღებული მოგება	31 დეკემბერი 2021
აღებული სესხები	115,951	32,132	9,783	(8,824)	(6,268)	142,774

აღებული სესხების ფულადი ნაკადები წარმოადგენს, აღებული სესხებით მიღებულ წმინდა შემოსავალს და აღებული სესხების დაფარვას ფულასი ნაკადების ანგარიშგებაში.
2022 წლის 3 იანვარს შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკულმა კორპორაციამ“ სრულად დაფარა სს „ვითიბი ბანკიდან“ 15,725 ათასი ლარის სესხი.

16. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

ათასობით ლარში	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო ვალდებულებები	21,533	9,144
გადასახდელი ხელფასები	6	8
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	**21,539**	**9,152**
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	2,848	392
გადავადებული შემოსავალი	1	569
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	**24,388**	**10,113**

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 140 ათასი ლარის (2021 წლის 31 დეკემბრისთვის: 720 ათასი ლარის), ხოლო ევროში არ ყოფილა დენომინირებული ვალდებულებები (2021 წლის 31 დეკემბრისთვის: 4 ათასი ლარის). ყველა სხვა სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები დენომინირებული იყო ლარში.

გადავადებული შემოსავალი წარმოადგენს ლოიალობის ბარათებზე დარიცხულ ჯგუფის ვალდებულებას. 2015 წლის ოქტომბერში ჯგუფმა დაიწყო მარკეტინგული კამპანია და გამოუშვა ლოიალობის ბარათები, რათა გაზის საცალო გაყიდვების სტიმულირება მოეხდინა. საცალო კლიენტები ფულს აგროვებენ ბუნებრივი აირის შესყიდვის გზით და ეს თანხა მათ შემდეგ შეუძლიათ გამოიყენონ დამატებითი ბუნებრივი აირის შესყიდვისთვის. დარიცხული თანხა ხელმისაწვდომია ბოლო დარიცხული ტრანზაქციიდან ერთ წელზე ნაკლებ პერიოდში.

16. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

2022 წლის 1 მარტიდან, პირველადი ოპერაციების ცვლილების შედეგად (შენიშვნა 1), ჯგუფის ვალდებულებები ლოიალურ ბარათებთან მიმართებაში გადავიდა მოიჯარის მხარეს, რამაც გამოიწვია გადავადებული შემოსავლის შემცირება მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდაციურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

მომხმარებლის მიერ წინასწარი გადახდები მოიცავს იჯარის ხელშეკრულების ფარგლებში აღიარებულ უნაღდო ავანსს 2,213 ათასი ლარის ოდენობით.

17. შემოსავლები

ათას ლარში	2022	2021
გაზის გაყიდვა		
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	7,995	6,205
გაზის გაყიდვა - საცალო	7,876	33,718
ელექტროენერგიის გაყიდვა		
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	44,358	32,390
თბილსრესის თბოელექტროსადგურის გარანტირებული სიმძლავრის საფასური	13,927	13,569
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიის ექსპორტი (გენერაცია)	5,199	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა	5,177	4,586
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიის ექსპორტი (ვაჭრობა)	2,162	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიით ვაჭრობა ქვეყნის შიგნით	874	2,593
ელექტროენერგიის გაყიდვა - თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა (ვაჭრობა)	830	267
სხვა		
მომსახურების გაწევა	109	-
შემოსავალი გაყიდვებიდან - მარკეტები	105	665
წარმოებული ნაწილების რეალიზაცია	-	4
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან ხელშეკრულებებიდან	**88,612**	**93,997**
*საიჯარო შემოსავალი**	1,963	667
სულ საიჯარო შემოსავალი	**1,963**	**667**
სულ შემოსავალი	**90,575**	**94,664**

*კომპანიის მიერ საიჯარო შემოსავლები აღიარებულია საოპერაციო იჯარაში, გთხოვთ, იხილეთ მე-8 შენიშვნაში.

ჯგუფი იღებს თბილსრესის თბოელექტროსადგურის შენარჩუნებისათვის გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფ ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის მოთხოვნის საფუძველზე.

2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლებისთვის ელექტროენერგიის გაყიდვა - თბოელექტროსადგურის მიერ გამომუშავებული შემოსავლები ასევე მოიცავს შიდა კლიენტებისგან გამომუშავებულ შემოსავლებს, 30,673 ათას და 11,280 ათას ლარს, შესაბამისად.

2022 წლის განმავლობაში ჯგუფმა ელექტროენერგიის ექსპორტიდან 7,361 ლარის შემოსავალი გამოიმუშავა.

18. რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება

ათასობით ლარში	2022	2021
ელექტროენერგიის თვითღირებულება		
თბოსადგურისთვის ნაყიდი გაზის ღირებულება (თბილსრესი)	30,960	11,447
ქვეყნის გარეთ სავაჭროდ შესყიდული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	1,054	-
ქვეყნის შიგნით სავაჭროდ შესყიდული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	316	2,289
ქვეყნის შიგნით (თავისუფალი ინდუსტრიული ზონა) სავაჭროდ შესყიდული ელექტროენერგიის თვითღირებულება	173	244
სულ ელექტროენერგიის თვითღირებულება	**32,503**	**13,980**
გაზის თვითღირებულება		
გასაყიდად შესყიდული გაზის თვითღირებულება	12,964	28,643
სულ გაზის თვითღირებულება	**12,964**	**28,643**
პროდუქტების თვითღირებულება		
შემდგომ გასაყიდად შესყიდული ნაწარმის თვითღირებულება - მარკეტები	99	557
სულ პროდუქტების თვითღირებულება	**99**	**557**
ზედნადები ხარჯები		
თანამშრომელთა ხელფასები	7,102	5,559
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	3,346	3,338
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	1,686	1,474
კომუნალური ხარჯები	899	892
დაზღვევის ხარჯი	551	588
წყლით მომარაგების ხარჯები	339	451
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	433	409
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	400	375
მასალები და სახარჯი მასალები	370	302
დაცვის ხარჯები	296	296
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარის ხარჯი	138	119
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	149	34
სხვა ხარჯები	535	1,700
სულ ზედნადები ხარჯები	**16,244**	**15,537**
სულ რეალიზებული საქონლის თვითღირებულება	**61,810**	**58,717**

19. გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები

ათასობით ლარში	2022	2021
თანამშრომელთა ხელფასები	1,016	3,030
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	870	1,860
ელექტროენერგიის გადაცემის ხარჯი	791	-
კომუნალურები	749	3,067
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	185	805
რეკლამის ხარჯები	133	183
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	104	226
მასალები და სახარჯი მასალები	77	281
დაზღვევის ხარჯი	77	273
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	51	293
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	44	65
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	42	72
სხვა ხარჯები	181	435
სულ გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	**4,320**	**10,590**

20. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასობით ლარში	2022	2021
თანამშრომელთა ხელფასები	3,445	2,594
გადასახადები და მოსაკრებლები	2,228	2,274
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	2,102	2,246
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	2,078	2,117
წარმომადგენლობითი ხარჯები	1,014	727
მივლინებები	851	520
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	433	297
კომუნალურები	212	150
დაზღვევის ხარჯი	134	150
ტელეკომუნიკაციის ხარჯები	108	112
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარის ხარჯი	34	18
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	9	7
სხვა ხარჯები	195	125
სულ ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	**12,843**	**11,337**

(*) პროფესიული მომსახურების საფასური მოიცავს 231 ათას ლარს - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული აუდიტისა და სხვა პროფესიული მომსახურებისთვის გაწეულ საფასურს, როგორც განსაზღვრულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით (2021: 279 ათასი ლარი).

21. სხვა საოპერაციო შემოსავლები/(ხარჯები), წმინდა

ათასობით ლარში	2022	2021
მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან ***	2,781	(12)
ფინანსური ვალდებულებების კორექტირება*	1,579	1,569
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი/ჩამოწერა	1,218	(5,621)
წმინდა მოგება ფინანსური იჯარის მოწყობილობების გადაფასებიდან	286	-
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	92	45
შემოსავალი ჯარიმებიდან	58	113
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	32	(606)
მოგება/(ზარალი) სათადარიგო ნაწილების, მასალებისა და ჯართის გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	27	(2)
სესხის მოთხოვნის გადმოცემის ზარალი (შენიშვნა 11)	-	(10,105)
ქველმოქმედებისა და სპონსორობის ხარჯი	(81)	(48)
დავასთან დაკავშირებული კომპენსაცია**	(508)	(49)
სხვა, წმინდა	(318)	305
სულ სხვა საოპერაციო შემოსავლები/(ხარჯები), წმინდა	**5,166**	**(14,411)**

(*) 2019 წლის 15 ნოემბერს შპს „ნეოგაზსა“ და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურს შორის გაფორმდა შეთანხმება საგადასახადო ვალდებულებების ნაწილის, 1,440 ათასი ლარის ოდენობის ანაზღაურების შესახებ, იმ შემთხვევაში, თუ შპს „ნეოგაზი“ დაფარავდა 1,705 ათას ლარის საგადასახადო ვალდებულებას წინასწარ განსაზღვრული გრაფიკის მიხედვით იყო 2021 წლის აპრილამდე. 2021 წელს შპს „ნეოგაზმა“ შეასრულა ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებები და 1,440 ათასი ლარის საგადასახადო ვალდებულებისაგან გათავისუფლდა. 2022 წლის განმავლობაში, ლოიალობის ბარათების დარიცხვასთან დაკავშირებული გადავადებული შემოსავლები ჩამოიწერა კომპანიის ბიზნეს მოდელის შეცვლის გამო (შენიშვნა 1) და შედეგად, ჯგუფმა აღიარა 211 ათასი ლარის მოგება.

*2022 წლის განმავლობაში ფინანსური ვალდებულებების კორექტირება მოიცავს არადაკავშირებულ მხარესთან, გაზის საბითუმო ვაჭრობასთან დაკავშირებული სავაჭრო ვალდებულების კორექტირებას, რამაც გამოიწვია კომპანიის მხრიდან 1,368 ათასი ლარის მოგების აღიარება.

(**) დავასთან დაკავშირებული კომპენსაცია (507 ათასი ლარი) მოიცავს სასამართლო საქმესთან დაკავშირებულ 476 ათას ლარს, კერძოდ 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია აწარმოებდა სასამართლო დავას მოიჯარესთან შეწყვეტილი იჯარის ხელშეკრულების გამო. სასამართლო საქმე დასრულდა 2022 წლის ბოლოს მოსარჩელის სასარგებლოდ. შედეგად, კომპანიამ აღიარა კომპენსაციასთან დაკავშირებული ხარჯი სხვა საოპერაციო შემოსავალში/ხარჯში.

(***) 2022 წლის განმავლობაში კომპანიამ 677 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების სამი მიწის ნაკვეთი გაყიდა 3,410 ათასი ლარის სანაცვლოდ, შედეგად კი აღიარა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული მოგება 2,733 ათასი ლარის ოდენობით.

22. ფინანსური ხარჯები

ათასობით ლარში	2022	2021
საპროცენტო ხარჯები	10,381	9,978
ბანკის საკომისიოები	47	579
სულ ფინანსური ხარჯები	**10,428**	**10,557**

23. ფინანსური შემოსავლები

ათასობით ლარში	2022	2021
საპროცენტო შემოსავალი	5,008	4,503
წმინდა სავალუტო მოგება	4,571	1,293
სულ ფინანსური შემოსავლები	**9,579**	**5,796**

24. ფინანსური რისკის მართვა

საკრედიტო რისკი. ჯგუფზე მოქმედებს საკრედიტო რისკი, რაც რისკია იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ გადაუხდის ჯგუფს საკუთარ ვალდებულებებს, როდესაც გადახდის დრო მოვა. ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკის მთავარი გამომწვევი არიან ძირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისგან და ფულისა და ფულის ექვივალენტებისგან. ჯგუფს აქვს პროცედურები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მხოლოდ კარგი საკრედიტო ისტორიის მქონე კონტრაგენტებს მიაწოდოს საქონელი ან შესთავაზოს გადახდის ალტერნატიული გზები (მაგალითად წინასწარ გადახდები). დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება, ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები და გაცემული სესხები წარმოადგენენ საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებისა და გაცემული სესხების შეგროვებაზე შეიძლება გავლენა იქონიოს ეკონომიკურმა ფაქტორებმა, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფისთვის ზიანის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს, გარდა იმისა, რაც აღრიცხულია როგორც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი.

საბაზრო რისკი. ჯგუფი იღებს ბაზრის რისკებს. საბაზრო რისკები უპირატესად უკავშირდება საბაზრო ძალებით განსაზღვრულ ფასებს საქონელზე და ამით ქმნის ლიმიტებს ფასზე, რომელიც შეიძლება დააკისრო მომხმარებელს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს აქვს ამ ფასებზე საბითუმო მომხმარებლებისთვის, მისი გავლენა იზღუდება ისეთი კონკურენტების ქმედებებით, როგორიცაა შპს „სოკარ გაზი" (მთავარი ეროვნული საბითუმო გაზის მომწოდებლები). საცალო გაზის გაყიდვებში ჯგუფი თანხმდება ბაზარზე არსებულ ფასებს, სადაც მისი ძირითადი კონკურენტები არიან შპს „ვისოლ პეტროლიუმი" და შპს „სოკარ გაზი".

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ბუნებრივი აირი ძირითადად შესყიდული იყო შპს „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტისგან" და შპს „ენერჯი სეილს კომპანისგან" ფულადი ანაზღაურებით.

გარდა ამისა, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელიც მერყეობს ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის მოძრაობების შესაბამისად. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ოდენობაზე, რომელიც შეიძლება რომ ტოლერილებულ იქნას, რაც რეგულარულად მონიტორინგის ქვეშაა. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებამ შეიძლება ვერ შეზღუდოს ზარალი ამ ფარგლებს მიღმა უფრო მნიშვნელოვნად ბაზრის არახელსაყრელად მოძრაობის შემთხვევაში.

გეოგრაფიული რისკი. ჯგუფის აქტივები საქართველოში მდებარეობს. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, ჯგუფი ექვემდებარება საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკებს.

ჯგუფი ასევე ნაწილობრივ დამოკიდებულია საქართველოსა და რეგიონის სხვა ქვეყნების ურთიერთობების განვითარებაზე. ნებისმიერი მოვლენა, რომელიც გავლენას მოახდენს ბუნებრივი აირის ფასზე, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ჯგუფს განაგრძოს ბიზნესი ჩვეულებისამებრ. ამასთანავე, ჯგუფზე ცუდი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს იმ ფაქტმა, თუ მთავრობა შეზღუდავს ელექტროენერგიის ექსპორტს საქართველოდან და ჯგუფის მომგებიანი ბარტერული ტრანზაქციები შეიზღუდება.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი არის საფრთხე, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება სავალუტო კურსის ცვლილების გამო შეიცვლება. ჯგუფის ფინანსური პოზიციისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის უწყისებში ჩანს, რომ ჯგუფი შეიძლება დაუცველი იყოს სავალუტო რისკებისგან. 2022 და 2021 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა მნიშვნელოვანი აქტივები რამდენიმე გაცემული სესხისა და სავაჭრო მოთხოვნების მხრივ, რომლებიც დენომინირებული იყო აშშ დოლარსა და ევროში.

24. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბერს, ქართული ლარი რომ გაუფასურებულიყო/გამყარებული 20%-ით აშშ დოლარის მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) ჯგუფის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 2,147 ათასი ლარით (2021 წლის 31 დეკემბრისთვის: 8,155 ათასი ლარით) დაბალი/მაღალი, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული დოლარში დენომინირებულ საბანკო ბალანსების, შეზღუდული ფულის, მოთხოვნების, გაცემული სესხების, აღებული სესხებისა და სავაჭრო ვალდებულებების გამო.

2022 წლის 31 დეკემბერს, ქართული ლარი რომ გაუფასურებულიყო/გამყარებული 20%-ით ევროს მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) ჯგუფის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 656 ათასი ლარით (2021 წლის 31 დეკემბრისთვის: 819 ათასი ლარით) ნაკლები/მეტი, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული ევროში დენომინირებულ სესხების გამო.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილზე ნაჩვენებია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფის უცხოური ვალუტის კურსის მიმართ რისკი:

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
დენომინირებული აშშ დოლარში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	83,373	85,563
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(94,107)	(126,337)
დენომინირებული აშშ დოლარში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	1,197	1,349
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(4,478)	(5,443)
წმინდა პოზიცია აშშ დოლარში	**(10,734)**	**(40,774)**
წმინდა პოზიცია ევროში	**(3,281)**	**(4,094)**

კაპიტალის რისკის მართვა. ჯგუფი კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ჯგუფში შემავალმა კომპანიებმა შეძლონ ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსით საქმიანობის გაგრძელება, ხოლო აქციონერებმა, სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზების გზით, მაქსიმალურად გაზარდონ თავისი უკუგება.

წმინდა ვალი გამოითვლება მთლიან სესხებს (მათ შორის "მიმდინარე და გრძელვადიანი სესხები", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის უწყისში) გამოკლებული ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები. მთლიანი კაპიტალი გამოითვლება როგორც "საკუთარი კაპიტალი", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის უწყისში დამატებული წმინდა ვალი.

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022	31 დეკემბერი 2021
სულ სესხები (შენიშვნა 15)	111,493	142,774
დაკლებული: ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები (შენიშვნა 14)	(14,719)	(23,231)
წმინდა სესხები	96,774	119,543
სულ კაპიტალი	141,945	108,986
წმინდა სესხის ფარდობა საკუთარ კაპიტალთან	**68%**	**110%**

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი სახსრების შენარჩუნებასა და ადეკვატური თანხის შესაბამისი კრედიტის დაფინანსების ხელმისაწვდომობას.

24. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი მართავს ლიკვიდურობის რისკს სავალო კაპიტალზე წვდომის შენარჩუნებითა და პროგნოზირებული და რეალური ფულადი ნაკადების მუდმივი მონიტორინგის გზით. ფულადი ნაკადების მოძრაობის პროგნოზირება ხორციელდება ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებში და ჯამდება ჯგუფის ფინანსების მიხედვით. ასეთი პროგნოზები ითვალისწინებენ ჯგუფის რეფინანსირების გეგმებს. ჯგუფის ფინანსების განყოფილება მონიტორინგს უწევს ჯგუფის ლიკვიდობის მოთხოვნებს რომ უზრუნველყოს საკმარისი ფულის ქონა საკუთარი საოპერაციო მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და დაიტოვოს საკმარისი არეალი იმისათვის, რომ არ დაარღვიოს სესხების ლიმიტები.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ვალდებულებები გაანალიზებულია მათი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. დაფარვის ცხრილში გაწერილი თანხები არის ხელშეკრულების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები, მათ შორის სესხის ვალდებულებები. ასეთი არადისკონტირებული ოდენობები ფინანსურ უწყისებში ნაჩვენები ოდენობებისგან, რადგან იქ მოცემული ოდენობები დისკონტირებულია.

როდესაც გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, თანხის გამჟღავნება განისაზღვრება საანგარიშგებო თარიღში არსებული პირობების მითითებით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული გაცვლითი კურსებით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო გადახდების ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21,533	-	-	-	**21,533**
გადასახადები	32	-	-	-	**32**
საიჯარო ვალდებულება	206	135	373	-	**714**
აღებული სესხები	78,114	6,834	26,737	47,557	**159,242**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**99,885**	**6,969**	**27,110**	**47,557**	**181,521**

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო გადახდების ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	9,152	-	-	-	9,152
გადასახადები	608	-	-	-	608
საიჯარო ვალდებულება	264	209	235	46	754
აღებული სესხები	47,056	61,497	17,439	56,017	182,009
სულ ფინანსური ვალდებულებები	**57,080**	**61,706**	**17,674**	**56,063**	**192,523**

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ლიკვიდობის გაზრდა მოხდება კომერციული ბანკების მიერ ახალი საკრედიტო ხაზების მოპოვებით ან არსებული სესხების საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით, ხარჯების მართვის გაუმჯობესებით, აქტივობის გაზრდით და აქტიურად ახალი კონტრაქტების მოძიებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ცვლილება საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი მოძრაობის მიმართ, რაც გამოიხატება მოზიდული სახსრების ან/და ფულადი ნაკადებიდან მიღებული შემოსავლების შემცირებით. ჯგუფს არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა, თუ რა პროპორციით უნდა იყოს ფიქსირებული და ცვლადი სესხები ჯგუფში. თუმცა, ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა „თიბისი ბანკისგან“ და საქართველოს ბანკისგან აღებული სესხებისა, რომელიც არის 6 თვიანი LIBOR + 6.20% და 6.70% ზემოაღნიშნული ბანკებისათვის.

ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ამ ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჯები, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან წავიდეს ზარალში იმ შემთხვევაში, როდესაც მოულოდნელი მოძრაობები წარმოიქმნება ბაზარზე. ჯგუფი არ აკეთებს მისი საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში შეჯამებულია საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთები პროცენტიან ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე საანგარიშო თარიღებისთვის, იმ რეპორტებზე დაყრდნობით, რომელიც მთავარი მენეჯერების მიერ არის განხილული:

	31 დეკემბერი 2022			31 დეკემბერი 2021		
		აშშ			აშშ	
საშუალო შეწონილი წლიური %	ლარი	დოლარი	ევრო	ლარი	დოლარი	ევრო
გაცემული სესხები						
დაკავშირებული მხარეები	12.71%	8.61%	14.08%	12.71%	8.61%	14.07%
არადაკავშირებული მხარეები	15.44%	10.54%	-	15.46%	9.37%	-
აღებული სესხები						
დაკავშირებული მხარეები	11.49%	15.00%	15.22%	11.53%	15.00%	15.22%
არადაკავშირებული მხარეები	-	10.49%	-	-	6.81%	-

25. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფასს სტანდარტები განსაზღვრავს სამართლიან ღირებულებას, როგორც იმ ფასს, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. მიახლოებითი სამართლიანი ღირებულებები დადგინდა ჯგუფის მიერ ბაზარზე არსებული ინფორმაციისა და შეფასების მეთოდოლოგიების მიხედვით. თუმცა, მაინც სუბიექტურობა არის საჭირო რომ გაშიფრო საბაზრო ინფორმაცია და დათვალო მიახლოებითი სამართლიანი ღირებლება. საქართველო ჯერ კიდევ ამჟღავნებს განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლებს და ეკონომიკური მდგომარეობა ჯერ კიდევ ზღუდავს ფინანსური ბაზრების საქმიანობის მოცულობას. ბაზრების კვოტირებული ფასები შეიძლება იყოს მოძველებული და ამიტომ შესაძლოა სწორად ვერ ასახავდეს ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებას. მენეჯმენტმა გამოიყენა ყველა არსებული საბაზრო ინფორმაცია ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულები დასადგენად.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები. სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის შემოდინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ სამართლიან ღირებულებასთან მათი მოკლე ვადიანობის გამო.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები. სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის გადინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი არის მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის მქონე ვალდებულების მიხედვით აღებული. ჯგუფის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ სამართლიან ღირებულებასთან.

სამართლიანი ღირებულება ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტებისთვის განისაზღვრა 1-ლი დონის შეფასების მიხედვით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის კი მე-3 დონის შეფასების მიხედვით.

აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მაგრამ რომლებზეც სამართლიანი ღირებულებაა გამჟღავნებული. სამართლიანი ღირებულებები გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში დონეების მიხედვით და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

25. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2022 1-ელი დონის სამართლიანი ღირებულება	მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულება	მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
აქტივები				
ფინანსური აქტივები				
- ფული და ფულის ექვივალენტები	14,719	-	-	**14,719**
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	40,181	-	**40,181**
- გაცემული სესხები	-	55,168	-	**55,168**
- ფინანსური იჯარის მოთხოვნები	-	1,874	-	**1,874**
სულ აქტივები	**14,719**	**97,223**	**-**	**111,942**
ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	21,533	-	**21,533**
- აღებული სესხები	-	111,493	-	**111,493**
სულ ვალდებულებები	**-**	**133,026**	**-**	**133,026**

ათასობით ლარში	31 დეკემბერი 2021 1-ლი დონის სამართლიანი ღირებულება	მე-2 დონის სამართლიანი ღირებულება	მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
აქტივები				
ფინანსური აქტივები				
- ფული და ფულის ექვივალენტები	23,231	-	-	**23,231**
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური მოთხოვნები	-	23,321	-	**23,321**
- გაცემული სესხები	-	57,595	-	**57,595**
სულ აქტივები	**23,231**	**80,916**	**-**	**104,147**
ვალდებულებები				
სხვა ფინანსური ვალდებულებები				
- სავაჭრო და სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	9,144	-	9,144
- აღებული სესხები	-	142,774	-	142,774
სულ ვალდებულებები	**-**	**151,918**	**-**	**151,918**

პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები

სამართლებრივი დავები. დროდადრო და ბიზნესის ნორმალურ კურსში შეიძლება ჯგუფის წინააღმდეგ აღიძრას სარჩელი. საკუთარი შეფასების საფუძველზე, აგრეთვე შიდა და გარე პროფესიული კონსულტაციების საფუძველზე, მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ არანაირი არსებითი დანაკარგი არ იქნება გამოწვეული რაიმე სასამართლო დავის გამო. აქედან გამომდინარე, ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ გაკეთებულა არანაირი რეზერვი შესაძლო ჯარიმებთან დაკავშირებით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი ჩართული იყო სასამართლო დავაში შპს „ავტოგაზის“ ყოფილ მეწილეებთან. დავის საგანია 3,117 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით ზიანის ანაზღაურება სოლიდარულად და ცალმხრივად საბოლოო მფლობელისგან და კომპანიისგან. მენეჯმენტი ფიქრობს, რომ სარჩელის საბოლოო გადაწყვეტის საფუძველზე არსებითი ზარალი არ წარმოიქმნება, შესაბამისად კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ შექმნილა რეზერვი. 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შპს „ნეოგაზის“ ქონებას საბალანსო ღირებულებით 9,004 და 9,868 ათასი ლარი ადევს აკრძალვა გასხვისებასა და იპოთეკით დატვირთვის უფლებაზე.

გადასახადები. საქართველოს სამეწარმეო და საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ სუბიექტური გადაწყვეტილებების მიღების პრაქტიკა. აქედან გამომდინარე, იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ბიზნეს საქმიანობის თავისებურად განსჯას, შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ, ჯგუფს შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ გადაიხადეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადები და რომ დამატებითი რეზერვების შექმნა შუალედურ შემოკლებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო. საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ შეამოწმონ ჯგუფის ბოლო სამი წლის ინფორმაცია.

თბილსრესის აქტივების აუქციონის მოგებიდან აღებული ვალდებულებები. 2010 წლის 23 თებერვალს სს "თბილსრესის" აქტივების აუქციონში გამარჯვების შედეგად, სხვა ვალდებულებებთან ერთად, ჯგუფმა ვალდებულება აიღო რომ უზრუნველყო შემდეგი საკითხები:

- ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეულების სათანადო ფუნქციონირება ლიცენზირების ორგანოების მოთხოვნის შესაბამისად;
- არსებული სიმძლავრის (272 მეგავატი) მოვლა და შენარჩუნება მინიმუმ 2025 წლამდე;
- ქვანახშირის ქარხნის მშენებლობა გარდაბანში 100-150 მეგავატის სიმძლავრის და მისი ექსპლუატაციაში მიღება არა უგვიანეს 2013 წლის 31 დეკემბრისა;
- სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ნავთობის შენახვა მის რეზერვუარებში უფასოდ.

2015 წლის 23 ოქტომბერს ჯგუფმა ხელი მოაწერა შეთანხმებას საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან და ენერგეტიკის სამინისტროსთან ერთად, 2010 წლის 23 თებერვალს სს "თბილსრესის" აქტივების აუქციონიდან გამომდინარე ვალდებულებების შესწორებისა და განმარტების მიზნით. შესაბამისად ჯგუფი ვალდებულია:

- 2020 წლის 30 ივლისამდე ტყიბულის მუნიციპალიტეტში 100-150 მგვტ სიმძლავრის თბოელექტროსადგური ექსპლუატაციაში მიიღოს;
- დაიწყოს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა 2016 წლის 30 სექტემბრის ჩათვლით.

2016 წლის 4 ივლისს ჯგუფმა ხელი მოაწერა ცვლილებას თბოელქტროსადგურის ტყიბულის მუნიციპალიტეტში აშენებასთან დაკავშირებით, ენერგეტიკის სამინისტროსა და „ესკო“-სთან. ცვლილების მიხედვით, ჯგუფმა აიღო ვალდებულება რომ ააშენებს და ოპერირებას გაუწევს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურს დადგმული სიმძლავრით 150-300 მგვტ (+/-10%) გარდაბანის მუნიციპალიტეტში 2020 წლის 31 ივლისამდე.

პროექტი ითვალისწინებდა ჯგუფის უშუალო მშობელის შვილობილი კომპანიის, შპს „საქნახშირის“ მიერ მოპოვებული ნახშირის გამოყენებას ქვანახშირზე მომუშავე თბოელექტროსადგურისთვის. 2019 წელს შპს „საქნახშირი“ საოპერაციო საქმიანობის გამო ფინანსურ სირთულეებს განიცდიდა .საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგის მენეჯმენტმა გადაწყვეტილება მიიღო, გაეყიდა შპს „საქანახშირი“. კომპანიას დიდი სოციალური მნიშვნელობა ჰქონდა, როგორც ტყიბულის მუნიციპალიტეტში მსხვილ დამსაქმებელს. ამდენად, შვილობილის გაყიდვაში მონაწილეობდა საქართველოს მთავრობა და პროექტის მშენებლობაც შეჩერდა. მენეჯმენტი არ ელის აღნიშნული პროექტიდან რაიმე ვალდებულებების დადგომას.

...ობითი და შესაძლო ვალდებულებები (გაგრძელება)

...ანტორები. საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, შპს „ნეოგაზი" იყო საქართველოს საერთაშორისო ...ერგეტიკულ კომპანიასა და ფინანსურ ინსტიტუტებს შორის დადებული საკრედიტო ხელშეკრულების გარანტორი 36,000 ათასი დოლარის ოდენობით. გაცემული გარანტიიდან არ არის მოსალოდნელი პოტენციური ზარალი, შესაბამისად ამ გარანტიისთვის კომპანიის მიერ რეზერვი არ გაკეთებულა.

შეთანხმებების შესრულება. კომპანია ექვემდებარება გარკვეულ შეთანხმებებს, რომლებიც ძირითადად დაკავშირებულია ფინანსურ ინსტიტუტებთან არსებულ სესხებთან. ასეთ შეთანხმებებთან შეუსრულებლობამ შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიისთვის უარყოფითი შედეგები, მათ შორის სესხების ღირებულების ზრდა და დეკლარირება. კომპანია ასრულებდა შეთანხმებებს 2022 წლის 31 დეკემბერს და 2021 წლის 31 დეკემბერს.

იხილეთ მე-7 და მე-8 შენიშვნები გირავნობის აქტივების დეტალების შესახებ.

გარემოსდაცვითი საკითხები. განვითარებადი ბაზრები, როგორიცაა საქართველო, ექვემდებარება განსხვავებულ რისკებს, ვიდრე უფრო განვითარებული ბაზრები; ეს მოიცავს ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და სოციალურ, სამართლებრივ და საკანონმდებლო რისკებს. კანონები და რეგულაციები, რომლებიც გავლენას ახდენენ ბიზნესებზე საქართველოში, განაგრძობენ სწრაფად განვითარებას საგადასახადო და მარეგულირებელი ჩარჩოებით, რომლებიც ექვემდებარება სხვადასხვა ინტერპრეტაციას. საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო მიმართულებაზე დიდ გავლენას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოში განვითარებულ მოვლენებთან ერთად.

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველომ განიცადა მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილებები, რომლებიც დიდწილად უკავშირდებოდა საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების გეგმას. მიუხედავად იმისა, რომ 2018 და 2019 წლებში განხორციელებულმა საკანონმდებლო ცვლილებებმა გზა გაუხსნა, უფრო მეტის მოლოდინი შეიძლება, რადგან საქართველოს სამოქმედო გეგმა ევროკავშირში გაწევრიანების მისაღწევად გრძელდება.

27. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები ზოგადად არიან დაკავშირებულები იმ შემთხვევაში, თუ ისინი ერთი და იმავე პირის კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ-ერთ მათგანს აქვს შესაძლებლობა რომ გააკონტროლოს მეორე ან აქვს მასზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა, ან არის საერთო კონტროლში ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილების მიღებისას. ყურადღება უნდა მიექცეს ურთიერთდამოკიდებულების ბუნებას და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმას.

2022 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები მეკავშირე მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	საბოლოო მშობელი კომპანია	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	35	13	3,577	351	2,503
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	-	50	277	12
გაცემული სესხები, ბრუტო	14,282	12,176	2,593	-	17,241
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	(67)	(57)	(12)	-	(627)
აღებული სესხები	-	-	(11,467)	(67)	(7,898)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	(1,061)	-	(19)

(*) სხვა დაკავშირებული მხარეები მოიცავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ოჯახის წევრებს.

2021 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები მეკავშირე მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

...ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	საბოლოო მშობელი კომპანია	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	25	13	3,006	354	410
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	-	(49)	(278)	(274)
გაცემული სესხები, ბრუტო	15,338	12,968	2,392	-	18,046
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	(72)	(61)	(11)	-	(698)
აღებული სესხები	-	-	(10,476)	(64)	(9,138)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	-	-	(951)	-	(18)

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	საბოლოო მშობელი კომპანია	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	-	1,240	-	-
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	-	-	-	-	1,738
საიჯარო შემოსავალი	8	-	301	-	78
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი/(აღდგენა)	(5)	(4)	1	-	(72)
საპროცენტო შემოსავალი	973	931	248	-	1,170
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(991)	(3)	(1,245)
სხვა შემოსავლები და ხარჯები	-	-	-	-	193
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/(ჩამოწერიდან)	-	-	16	-	-
წმინდა მოგება სათადარიგო ნაწილებისა და მასალების გაყიდვიდან/(ჩამოწერიდან)	-	-	15	-	-
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	-	-	-	372	-
შემოსავალი დივიდენდებიდან	-	-	(57)	-	(1)
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	-	(1,814)	-	-
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	-	(127)	-	-
წყალმომარაგების ხარჯები	-	-	(902)	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	-	-	-	(517)
დაზღვევა	-	-	(1)	-	-
სხვა	-	-	1,240	-	-

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2021 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში შემდეგნაირია:

27. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	საბოლოო მშობელი კომპანია	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	მეკავშირე საწარმოები	სხვა დაკავშირებული მხარეები*
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	-	717	-	-
გაზის გაყიდვა - საცალო	-	-	3	-	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	-	-	-	-	-
დამზადებული ნაწარმის გაყიდვა	-	-	-	-	3
საოჯარო შემოსავალი	8	-	358	-	166
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი/(აღდგენა)	1	1	1	-	1
საპროცენტო შემოსავალი	1,076	1,030	216	-	1,318
საპროცენტო ხარჯი	-	-	(978)	(3)	(1,448)
სხვა შემოსავალი და ხარჯები	-	-	-	-	112
წმინდა მოგება სათადარიგო ნაწილების, მასალებისა და ჯართის გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	-	-	(43)	-	(14)
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	-	-	18	-	-
შემოსავალი დივიდენდებიდან	-	-	-	248	-
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	-	(26)	-	-
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	-	(1,811)	-	-
წყალმომარაგების ხარჯები	-	-	(123)	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	-	(937)	-	-
დაზღვევა	-	-	-	-	(1,000)
სხვა	-	-	(1)	-	-

(*) სხვა დაკავშირებული მხარეები მოიცავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარის ოჯახის წევრებს.

ხელმძღვანელი პირების კომპენსაცია. ხელმძღვანელი პირები მოიცავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს. მათთვის გადასახდელი კომპენსაცია შედგება საკონტრაქტო ხელფასისგან, ფინანსური მიზნების შესრულებასთან დაკავშირებული ბონუსისგან და სხვა კომპენსაციებისგან, მივლინების ხარჯების ანაზღაურების სახით. მთლიანი მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია 2022 წელს იყო 1,175 ათასი ლარი (2021 წელს: 1,256 ათასი ლარი) და მთლიანად შედგებოდა მოკლევადიანი სარგებლისგან.

28. ოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ

გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება. შპს „მობილგორიგაზისა“ და შპს „აჭარა ავტოგაზის“ („ქვეშვილობილი კომპანიები“) მიმართ გადახდისუუნარობის საქმის წარმოება დაიწყო 2022 წელს და გაგრძელდა 2023 წლის თებერვლამდე. გაკოტრების მმართველისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებით, კომპანიამ 2023 წლის თებერვალში შეიძინა ქვეშვილობილი კომპანიების მთელი ქონება, შესასყიდი ფასის განსაზღვრა გაკოტრების მმართველმა, რაც შედაგენდა 1,500 ათასი ლარს.

სესხების დაფარვა. 2023 წელს ჯგუფმა დაფარა სს „თიბისი ბანკიდან“ და სს „საქართველოს ბანკიდან“ მიღებული სესხები ჯამური ოდენობით 23,635 ათასი ლარით.

სესხები. 2023 წელს ჯგუფმა მიიღო მოკლევადიანი სესხები სს „თიბისი ბანკისა“ და სს „საქართველოს ბანკისგან“, ჯამური 853 ათასი ლარის ოდენობით.

2023 წლის ივნისში სს „თიბისი ბანკიდან“ და სს „საქართველოს ბანკიდან“ მიღებული სესხების დაფარვის ვადა ერთი წლით გაგრძელდა.

გრძელვადიანი სავაჭრო მოთხოვნები. 2023 წლის 28 აპრილს ჯგუფმა მიიღო შპს „ალიანს სიტიდან“ გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანება საერთო ოდენობით 5,000 ათასი აშშ დოლარი ნასყიდობის ხელშეკრულების მიხედვით (შენიშვნა 13).

28. მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ (გაგრძელება)

გაიჯარებული აქტივები. 2023 წლის ნოემბერში კომპანიამ გააფორმა გრძელვადიანი იჯარის ხელშეკრულება მესამე მხარესთან, რომლის მიხედვითაც კომპანიამ იჯარით გასცა მისი ერთ-ერთი მიწა და შენობა 10,797 ათასი ლარის ღირებულების 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კომპანიას არჩეული აქვს ალტერანტიული მიწა და შენობა სადაც ფუნქციონირებას გააგრძელებს შეუფერხებლად.

შვილობილი და მეკავშირე კომპანიების მფლობელობაში ცვლილებები. 2023 წლის 27 აპრილის მდგომარეობით, შპს „ნეოგაზმა“ შპს „გაზინვესტს“ გადასცა თავისი შვილობილი კომპანიების, შპს „იბერგაზის“ და „დელტა პეს“ წილების 50%-ს.

გარდა ამისა, შპს „ნეოგაზმა“ შპს „გაზინვესტს“ დაუთმო თავისი მეკავშირე კომპანიების შპს „წნორის გაზგასამართი სადგურის“ და შპს „აირ კომპანიის“ 30%-იანი წილები. მისი შვილობილი და მეკავშირე კომპანიების აქციების სანაცვლოდ, შპს „ნეოგაზისა“ და მშობელი კომპანიის ინვესტიციები მეკავშირე კომპანიებში შპს „მისაქციელი 2001“ და შპს „გამა+“-ში 25%-ით გაიზარდა. გაზრდილი ინვესტიციების საბალანსო ღირებულება შპს „მისაქციელი 2001“ და შპს „გამა+“ 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის 1,507 ათასი ლარი იყო.

შვილობილი და მეკავშირე კომპანიების წილის ფლობელობებში ცვლილებები გაამყარებს ჯგუფის პოზიციას მის არჩეულ ბაზრებზე და მოსალოდნელია, რომ შვილობილი და მეკავშირე კომპანიები გააუმჯობესებენ მომგებიანობას მასშტაბს ეკონომიის გზით.

კომპანია ამჟამად აფასებს ინვესტიციების ცვლილების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა

„საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" (სსეკ) დაარსდა 2005 წლის 11 ივლისს. კომპანია არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის მშობელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს ელექტროენერგიის გამომუშავებას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, საინჟინრო და შესაბამის საკონსულტაციო საქმიანობას.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია და წილის 100% მფლობელი იყო საქართველოში რეგისტრირებული შპს „ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“ (“GIG”).

რაც შეეხება ელექტროენერგიის გენერაციას, მისი გამომუშავება ხდება საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული 8 ჰიდროელექტროსადგურისა და გარდაბანში მდებარე თბოელექტროსადგურის (“თბილსრესის“) ორი ენერგო ბლოკის მეშვეობით. თბოელექტროსადგურიდან გამომუშავებული ელექტროენერგია იყიდება ელექტროენერგიის სისტემის კომერციულ ოპერატორზე (ესკო) და სადისტრიბუციო კომპანია თელმიკოზე. ჰიდროელექტროსადგურიდან გამომუშავებული ელექტროენერგია იყიდება შემდეგ კომპანიებზე: „საქართველოს რკინიგზა“, „დატა ჰაბი“, “ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი“, „ფერრო ელოის ფროდაქშენი“, „მეტალლაინი“, „ჯეომეტალი“. ასევე, ჰიდროელექტროსადგურიდან გამომუშავებული ელექტროენერგია ექსპორტით იყიდება თურქეთში. თბოელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე შეადგენს 272 მეგავატს და მისი სარეალიზაციო ტარიფები განისაზღვრება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკ) ნორმატიული აქტით. თითოეულ ჰიდროელექტროსადგურს აქვს 15 მეგავატზე ნაკლები დადგმული სიმძლავრე და მათი ტარიფები არ ექვემდებარება დებულებით რეგულირებას.

თბოელექტროსადგურის მიერ ესკოსა და გამანაწილებელ კომპანიებზე მიყიდულმა ელექტროენერგიის რაოდენობამ 2022 წელს შეადგინა 227,530,611 კვტ/სთ-ს, ტარიფი იყო 13.48 თეთრი კვტ/სთ-ზე 2022 წლის დეკემბერში.

ჰიდროელექტროსადგურების მიერ გამომუშავებული და გაყიდული ელექტროენერგიის რაოდენობამ 2022 წელს შეადგინა 158,838,444 კვტ/სთ.

სსეკ-ის საქმიანობა ასევე მოიცავს ადგილობრივ ბაზარზე საკუთარი წარმოებული და შეძენილი ელექტროენერგიის ექსპორტს. გარდა ამისა, ენერგიის საბითუმო ყიდვა-გაყიდვას საქართველოს ადგილობრივ ბაზარზე და ელექტროენერგიის რეალიზაციას თავისუფალ ინდუსტრიულ ზონაში.

გაზის ძირითადი მომხმარებლები არიან საქართველოს დიდი სამრეწველო ქარხნები და ბენზინგასამართი სადგურების ქსელები. ჯგუფი ასევე ჩართულია გაზის საცალო ვაჭრობაში საკუთარი გაზგასამართი სადგურების საშუალებით.

საქართველოს ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა

ენერგო-სექტორში ელექტროენერგიის გენერირება ძირითადად ჰიდროელექტრო სადგურების (ჰესი) და თბოელექტრო სადგურების (თესი) საშუალებით ხდება. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის მფლობელობაშია მცირე ჰესების მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგიის 17.32% და თესების მიერ გამომუშავებული ელექტრო ენერგიის დაახლოებით 7.09% ასევე გარდაბნის თბოსადგური მთელი წლის განმავლობაში, გარდა რემონტის დღეებისა, წარმოადგენს ქვეყნის გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს.

...ართი სადგურების ოპერირება

...შება ჯგუფის მეორე ძირითად საქმიანობას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, ...ელებს ენერგეტიკული ჯგუფის შვილობილი კომპანია „ნეოგაზი" ჯგუფი, რომელიც ...ართველოს მთელ ტერიტორიაზე შეკუმშული ბუნებრივი აირის რეალიზაციას ახდენს. 10 წელზე ...ია რაც ბაზარზე ოპერირებს, 2015 წლიდან კი რებრენდინგის შემდეგ, ,,ნეოგაზის'' სახელით არის წარმოდგენილი და სფეროში ერთ-ერთი წამყვანი ბრენდია. ბრენდის შექმნასთან ერთად შემუშავდა და ეტაპობრივად დაინერგა სადგურების ახალი ვიზუალური კონცეფცია, ერთიანი სამეურნეო და მომსახურების სტანდარტი.

,,ნეოგაზი'' ერთ-ერთი ყველაზე ფართო ქსელის მფლობელია, რომელიც 20 ავტოგაზგასამართ სადგურსა (მათ შორის შვილობილები) და 5 მოძრავ სადგურს აერთიანებს.,,ნეოგაზის'' სადგურები აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით და სრულად დაცულია უსაფრთხოების ნორმები.

2022 წლის 25 იანვარს, შპს „ნეოგაზმა" ჯგუფის არადაკავშირებულ, მესამე მხარესთან გააფორმა საიჯარო ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც 2022 წლის 1-ელი მარტის შემდეგ საკუთარი სადგურების დიდი ნაწილი იჯარით გასცა.

სსეკ-ის ჯგუფი მოიცავს შემდეგ შვილობილ კომპანიებს:

შვილობილი	31 დეკემბერი 2022 წილი/ხმის მიცემის უფლება	31 დეკემბერი 2021 წილი/ხმის მიცემის უფლება	ყიდვის/ დაარსების წელი	ინდუსტრია
შპს ფაუერთ თრეიდი	100.0%	100.0%	2012	ელექტროენერგიით ვაჭრობა
შპს სი ფაუერი	100.0%	100.0%	2015	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს რიცეულაჰესი	88.5%	88.5%	2008	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს ნეოგაზი	100.0%	100.0%	2014	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს აჭარა ავტოგასი	74.0%	74.0%	2009	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს მობილგორიგაზი	55.0%	55.0%	2011	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს დეპტა პე	50.0%	50.0%	2015	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს იქს გაზი	50.0%	50.0%	2012	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს ახალგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს იბერგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს ორთაჭალა გაზი	100.0%	100.0%	2016	გაზგაგსამართი სადგურის მართვა
შპს ჯორჯიან ჰაიდრო ფაუერი - EPC	51.0%	51.0%	2012	ჰესების ინჟინერია
შპს ჯიეკ სოლუშენსი	100.0%	100.0%	2019	საინჟინრო და გვერდითი საკონსულტაციო საქმიანობა
შპს ჯითი ფაუერ ვენჩერსი	50.0%	50.0%	2019	საინჟინრო საქმიანობა
შპს ჯითი ფაუერ"	50.0%	-	2022	საინჟინრო საქმიანობა

ჯგუფის მომავალი განვითარების გეგმები

2018 წლის მთავრობის დადგენილების შედეგად, 2019 წლის მაისიდან საცალო მომხმარებელი, რომელიც აკმაყოფილებს ამავე დადგენილებით ელექტროენერგიის პირდაპირი მომხმარებლისათვის განსაზღვრულ სავალდებულო კრიტერიუმებს, უნდა დარეგისტრირდეს საბითუმო ვაჭრობაში, როგორც პირდაპირი მომხმარებელი. აღნიშნული დადგენილება საშუალებას მისცემს სსეკ-ს აწარმოოს მოლაპარაკებები პირდაპირ მომხმარებლებთან და გააფორმოს ხელშეკრულებები ელექტროენერგიის პირდაპირი წესით მიყიდვაზე.

რაც შეეხება განვითარების გეგმებს გაზგასამართი სადგურების ოპერირებასთან დაკავშირებით, რასაც „ნეოგაზი ჯგუფი" ახორციელებს, მდგომარეობს შემდეგში:

შპს „ნეოგაზის" საიჯარო ხელშეკრულების მიხედვით, მოიჯარე ვალდებულია, მოაწყოს და ექსპლუატაციაში შეიყვანოს ბენზინგასამართი სადგურები არსებულ 15 სადგურზე. გარდა ამისა, მოიჯარეს აქვს სადგურებზე მარკეტების მოწყობის ვალდებულება. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ მოიპოვა გაზგასამართი სადგურების ტერიტორიაზე ნავთობპროდუქტების სარეალიზაციო წერტილების დამატების მიზნით ნავთობპროდუქტების საცავის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ლიცენზია. 2023 წელს კომპანიამ 15-დან 6 სადგურზე ბუნებრივი და თხევადი აირის გარდა ბენზინისა და დიზელის საწვავის გაყიდვა დაიწყო და მომავალში ამ პროცესში ყველა სხვა სადგურის ჩართვას გეგმავს.

2022 წელს შპს „ნეოგაზის" საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად, მოიჯარემ აქტიურად დაიწყო სადგურებზე მარკეტების დამატება და სამომავლოდ ყველა სადგურზე გეგმავს მარკეტების გახსნას.

ჯგუფის მიერ წარმოებული კვლევებისა და განვითარების მიმოხილვა

2022 წლის განმავლობაში ჯგუფი არ ყოფილა ჩართული რაიმე კვლევის და განვითარების აქტივობაში.

ჯგუფის ფილიალების მიმოხილვა

ჰესები

2005 წლიდან სსეკ-მ დაიწყო ჰიდროელექტროსადგურების შეძენა და 2022 წლისათვის მის მფლობელობაშია უკვე 8 ჰიდროელექტრო სადგური. აქედან კომპანიის მიერ აშენდა რაჭა ჰესი და ალაზანი 2 ჰესი, ხოლო ალაზანი 1 ჰესს ჩაუტარდა სრული რეაბილიტაცია. 8 ჰიდრო სადგურის დადგმული სიმძლავრე 48.743 მგვტ-ია:

რიცეულა ჰესი - ექსპლუატაციაში 1956 წელს შევიდა, სამივე ჰიდრო აგრეგატის დადგმული სიმძლავრეა ჯამში 6.32 მგვტ.
რაჭა ჰესი - აშენდა ენერგეტიკული კორპორაციის მიერ და ექსპლუატაციაში შევიდა 2013 წელს და დადგმული სიმძლავრეა 11 მგვტ.
ბჟუჟა ჰესი - 1956 წლიდანაა ექსპლუატაციაში შესული და შეუძლია 12.24 მგვტ. ელექტროენერგია გამოიმუშაოს.
ალაზანი 1 - ჰესს სსეკ-მ ჩაუტარა რეაბილიტაცია და განახლებული ჰესი ექსპლუატაციაში 2011 წლიდან შევიდა. მისი დადგმული სიმძლავრე ჯამში შეადგენს 6.064 მგვტ-ს.
ალაზანი 2 - ჰესი აშენდა ასევე 2011 წელს და მისი დადგმული სიმძლავრეა 6.064 მგვტ.
კახარეთი ჰესი - აშენდა 1949 წელს და 1950 წლიდან გამოიმუშავებს 2.08 მგვტ. ელექტროენერგიას.
იგოეთი ჰესი - ექსპლუტაციაშია 1955 წლიდან 1.75 მგვტ. სიმძლავრით.
ტირიფონი ჰესი - მშენებლობა დასრულდა 1950 წელს და ორი ჰიდროაგრეგატი გამოიმუშავებს ჯამში 3.2 მგვტ. ელექტრონერგიას.

თბოსადგურები

სსეკ-ს მფლობელობაშია გარდაბანში მდებარე თბოელექტროსადგურის მესამე და მეოთხე ბლოკები.

მესამე ბლოკი აშენდა და ექსპლუტაციაში შევიდა 1965 წელს და 2022 წელს მისმა გენერაციამ შეადგინა 123,287,010 კვტ/სთ.

მეოთხე ბლოკი ფუნქციონირებს 1967 წლიდან და 2022 წელს გამოიმუშავა 104,243,601 კვტ/სთ. ელექტროენერგია.

გაზგასამართი სადგურები

ასევე ენერგეტიკულის ჯგუფი მოიცავს თავის მხრივ „ნეოგაზი" ჯგუფს, რომელიც წარმოადგენს ენერგეტიკულის შვილობილ კომპანიას. „ნეოგაზი" ჯგუფი აერთიანებს 20 გაზგასამართ სადგურს (შვილობილების ჩათვლით) საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში. მათ მთავარ საოპერაციო საქმიანობას წარმოადგენს შეკუმშული ბუნებრივი აირის რეალიზაცია, თუმცა 2018 წელს დაემატა ახალი პროდუქტი თხევადი გაზის სახით, რისი რეალიზაციაც ასევე ხდება მოცემულ სადგურებზე.

ასევე საქართველოს სხვადასხვა ტერიტორიაზე მდებარეობის ჯგუფის სხვა შვილობილები, როგორებიცაა შპს „სიპაუერი", შპს „ფაუერ თრეიდი", შპს „ჯორჯიან ჰიდრო ფაუერი, შპს „იქს გაზი", და შპს „ჯიეკ სოლუშენსი".

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

ათასობით ლარში	2022	2021
შემოსავალი	90,575	93,997
მთლიანი (ზარალი)/მოგება	28,765	35,280
წმინდა მოგება	14,530	(4,815)
მთლიანი მოგება (%)	31.76%	37.53%

2021 წელს კოვიდ 19-ის შეზღუდვების შემსუბუქების შედეგად ბაზარმა აღდგენა დაიწყო. მთლიანი მოგება შემცირდა გაზის საბითუმო და საცალო გაყიდვების გამო.

რაც შეეხება არაფინანსურ მაჩვენებლებს, დიდი ყურადღება ექცევა გარემოს დაცვის საკითხებს, როგორც ძირითად ტერიტორიაზე ასევე ინფრასტრუქტურულ ერთეულებში. შემუშავებულია: ნარჩენების მართვის გეგმა და შესაბამისად სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების განცალკევება და გეგმის შესაბამისად განკარგვა, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, ტარდება ღონისძიებები გარემოზე ზემოქმედების შესაბამისი დოკუმენტაციის დასკვნით ნაწილში რეკომენდაციების შესრულებაზე.

კომპანიის ფინანსური და არაფინანსური რისკების მიმოხილვა და შესაბამისი მექანიზმები რისკების მენეჯმენტისთვის

ჯგუფში რისკების მართვა ხორციელდება ფინანსურ, ოპერაციულ და იურიდიულ რისკებთან დაკავშირებით.

ფინანსური რისკის ერთ-ერთ შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს **საკრედიტო რისკი,** რაც რისკია იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ გადაუხდის კომპანიას საკუთარ ვალდებულებებს, როდესაც გადახდის დრო მოვა. ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკის მთავარ გამომწვევ ფაქტორებს წარმოადგენენ ძირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისა და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან. ჯგუფს შემუშავებული აქვს პროცედურები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მხოლოდ დადებითი საკრედიტო ისტორიის მქონე კონტრაგენტებს მიაწოდოს საქონელი ან შესთავაზოს გადახდის ალტერნატიული გზები (მაგალითად წინასწარ გადახდები). დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება, ფული და ფულის ეკვივალენტები და გაცემული სესხები წარმოადგენენ საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებისა და გაცემული სესხების შეგროვებაზე შეიძლება გავლენა იქონიოს ეკონომიკურმა ფაქტორებმა, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფისთვის ზიანის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს, გარდა იმისა, რაც აღრიცხულია როგორც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი.

საბაზრო რისკი. ჯგუფზე გავლენას ახდენს ბაზარზე არსებული რისკებიც. საბაზრო რისკები უმეტესად უკავშირდება საბაზრო ძალებით განსაზღვრულ ფასებს საქონელზე და ამით ქმნის ლიმიტებს ფასზე, რომელიც შეიძლება დაეკისროს მომხმარებელს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს აქვს გავლენა ამ ფასებზე, საბითუმო მომხმარებლებისთვის, მისი გავლენა იზღუდება ისეთი კონკურენტების ქმედებებით, როგორიცაა შპს „სოკარ გაზი" (მთავარი ეროვნული საბითუმო გაზის მომწოდებლები). გაზის საცალო გაყიდვებში ჯგუფი მოქმედებს ფასებით, რომელსაც ბაზარი აწესებს, სადაც მისი მთავარი კონკურენტები არიან შპს „ვისოლ პეტროლიუმი" და შპს „სოკარ გაზი".

კომპანიის ფინანსური და არაფინანსური რისკების მიმოხილვა და შესაბამისი მექანიზმები რისკების მენეჯმენტისთვის (გაგრძელება)

საანგარიშო პერიოდში ბუნებრივი აირი ძირითადად შეძენილი იქნა შპს „გაზ თრეიდინგი“-სა და შპს „სოკარ გაზის ექსპორტ-იმპორტი“-სგან ნაღდი ანგარიშსწორებით.

გარდა ამისა, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელიც მერყეობს ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის მოძრაობების შესაბამისად. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ოდენობაზე, რომელიც შეიძლება რომ ტოლერილებულ იქნას, რაც რეგულარულად მონიტორინგის ქვეშაა. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებამ შეიძლება ვერ შეზღუდოს ზარალი ამ ფარგლებს მიღმა, უფრო მნიშვნელოვნად, ბაზრის არახელსაყრელად მოძრაობის შემთხვევაში.

გეოგრაფიული რისკი. ჯგუფის აქტივები მდებარეობს საქართველოში. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, კომპანიაზე ზემოქმედებას ახდენს საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკები.

ჯგუფი ასევე, ნაწილობრივ დამოკიდებულია საქართველოსა და რეგიონის ქვეყნების ურთიერთობების განვითარებაზე. ნებისმიერმა მოვლენამ, რომელიც გავლენას მოახდენს ბუნებრივი აირის ფასზე, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას კომპანიას, განაგრძოს ბიზნესი ჩვეულებისამებრ. ამასთანავე, ჯგუფზე ცუდი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს იმ ფაქტმა, რომ თუ მთავრობა შეზღუდავს ელექტროენერგიის ექსპორტს საქართველოდან, ჯგუფის მომგებიანი ბარტერული ტრანზაქციები შეიზღუდება.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობა ადგენს ლიმიტებს რისკის დონეზე ვალუტასთან დაკავშირებით და მთლიანობაში. პოზიციების მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად.

ლიკვიდობის რისკი. გონივრული ლიკვიდობის რისკის მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი სახსრების შენარჩუნებასა და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას ერთობლივი საკრედიტო ობიექტების ადეკვატური თანხის ოდენობით.

ჯგუფი მართავს ლიკვიდობის რისკს სესხებზე წვდომის შენარჩუნებით, მუდმივი პროგნოზირებისა და რეალური ფულადი ნაკადების მოძრაობის მონიტორინგის გზით. ფულადი ნაკადების მოძრაობის პროგნოზირება ხორციელდება ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებში და ჯამდება ჯგუფის ფინანსების მიხედვით. ასეთი პროგნოზები ითვალისწინებენ ჯგუფის რეფინანსირების გეგმებს. ჯგუფის ფინანსების განყოფილება მონიტორინგს უწევს ჯგუფის ლიკვიდობის მოთხოვნებს, რომ უზრუნველყოს საკმარისი ფულის ქონა საკუთარი საოპერაციო მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და დაიტოვოს საკმარისი არეალი იმისათვის, რომ არ დაარღვიოს სესხების ლიმიტები.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ვალდებულებები გაანალიზებულია მათი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. დაფარვის ცხრილში გაწერილი თანხები არის ხელშეკრულების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები, მათ შორის სესხის ვალდებულებები. ასეთი არადისკონტირებული ოდენობები განსხვავდება ფინანსურ უწყისებში ნაჩვენები ოდენობებისგან, რადგან იქ მოცემული ოდენობები დისკონტირებულია.

როდესაც გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, თანხა წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული პირობების მითითებით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული გაცვლითი კურსებით.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

კომპანიის ფინანსური და არაფინანსური რისკების მიმოხილვა და შესაბამისი მექანიზმები რისკების შეფასებისთვის (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	21,533	-	-	-	**21,533**
გადასახადები	32	-	-	-	**32**
საიჯარო ვალდებულება	206	135	373	-	**714**
აღებული სესხები	78,114	6,834	26,737	47,557	**159,242**
სულ ფინანსური ვალდებულებები	99,885	6,969	27,110	47,557	181,521

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ლიკვიდობის გაზრდა მოხდება კომერციული ბანკების მიერ ახალი საკრედიტო ხაზების მოპოვებით ან არსებული სესხების საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით, ხარჯების მართვის გაუმჯობესებით, აქტივობის გაზრდით და აქტიურად ახალი კონტრაქტების მოძიებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ცვლილება საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი მოძრაობის მიმართ, რაც გამოიხატება მოზიდული სახსრების ან/და ფულადი სახსრებიდან მიღებული შემოსავლების შემცირებით. ჯგუფს არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა, თუ რა პროპორციით უნდა იყოს ფიქსირებული და ცვლადი სესხები ჯგუფში. თუმცა, ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა „თიბისი ბანკისგან“ და „საქართველოს ბანკისგან“ აღებული სესხებისა, რომელიც არის 6 თვიანი LIBOR + 6.20% და 6.70%.
ამ ცვლილებების შედეგად, საპროცენტო მარჟა შესაძლოა გაიზრადოს, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან დაბლა დაიწიოს ბაზარზე მოულოდნელი ძვრების გამო. ჯგუფი არ აკეთებს საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

ამ ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟები, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან წავიდეს ზარალში იმ შემთხვევაში, როდესაც მოულოდნელი მოძრაობები წარმოიქმნება ბაზარზე. ჯგუფი არ აკეთებს მისი საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

რუსეთის სამხედრო შეჭრა უკრაინაში. 2022 წლის 24 თებერვალს, რუსეთ-უკრაინის საზღვართან რუსული სამხედრო ძალების მნიშვნელოვანი გაძლიერების შემდეგ, რუსეთის ჯარმა საზღვარი გადაკვეთა. აღნიშნული კონფლიქტი საერთაშორისოდ განიხილება როგორც ევროპაში ყველაზე დიდი სამხედრო თავდასხმა ევროპულ სახელმწიფოზე, მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ. ომის დაწყების შემდეგ ევროპაში ყველაზე დიდი ლტოლვილთა კრიზისი დაიწყო, მილიონობით უკრაინელი დღემდე ტოვებს საკუთარ სამშობლოსა და სახლს. უკრაინაში კონფლიქტის შედეგად, ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა გაერთიანებამ რუსეთს მკაცრი ეკონომიკური სანქციები დააკისრა. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა შედეგი უკვე აისახა ჰუმანიტარული კრიზისსა და მატერიალურ-ეკონომიკურ ზარალში როგორც რუსეთსა და უკრაინაში, ასევე დანარჩენ მსოფლიოში.

კომპანიას არ აქვს პირდაპირი კავშირი უკრაინასთან და რუსეთთან. იმის გამო, რომ ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შეუძლებელია საიმედოდ შეფასდეს სრული გავლენა, რომელიც ამ მოვლენას შესაძლოა ჰქონდეს კომპანიაზე, რადგან გაურკვევლობაა თუ რა სიდიდით იმოქმედა ომმა ეკონომიკაზე. მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობას.

მენეჯმენტს არ შეუძლია განჭვრიტოს ყველა ის მოვლენა, რომელსაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე და, შესაბამისად, რა გავლენა შეიძლება ჰქონდეს მათი კომპანიის მომავალ ფინანსურ მდგომარეობაზე. მენეჯმენტი თვლის, რომ ის იღებს ყველა საჭირო ზომას კომპანიის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

დამატებითი ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

ახალი პროგრამები

„ქსელის წესების“ მოთხოვნის თანახმად, 2018 წელს დაიწყო ახალი ტირისტორული აღგზნების სისტემების მონტაჟი სსეკ-ს კუთვნილ ჰესებსა და თბოელექტრო სადგურის ბლოკებზე. აღნიშნული სისტემის დამონტაჟება ჰესებზე და ბლოკზე უზრუნველყოფს ოპერაციის საიმედოობას, სტაბილურობას და იძლევა სწრაფი რეაგირების საშუალებას.

SCADA სისტემის დანერგვა

დისპეჩერიზაციის ლიცენზიატსა და ელექტროენერგეტიკული სისტემის მონაწილეებს შორის კომუნიკაციის გაუმჯობესების მიზნით სსეკ-მ დაიწყო SCADA-ს მონაცემთა გადაცემის სისტემის განთავსება ჰესებზე, რომლის დანიშნულებაა ჰესებში მიმდინარე სამრეწველო პროცესის მეთვალყურეობა რეალურ დროში. 2018 წელს აღნიშნული სისტემა მოეწყო რაჭის, რიცეულას და ბჟუჟა ჰესებზე.

სოციალური პასუხისმგებლობა

„საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“ როგორც „ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის“ შვილობილი კომპანია აქტიურადაა ჩართული მშობელი კომპანიის ქოლგის ქვეშ განხორციელებულ სხვადასხვა სოციალურ თუ საქველმოქმედო აქტივობებში. იქნება ეს სოციალური თემატიკის, საგანმანათლებლო, სპორტული თუ ეკოლოგიური.

დავით ჭანტურია

გენერალური დირექტორი

ჯუმბერ ბოხაშვილი

ბუღალტერი

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	N231644299
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	29.11.2023 წ
სანოტარო მოქმედების დასახელება	დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება
ნოტარიუსი	ზაალ ზაქარაშვილი
სანოტარო ბიუროს მისამართი	ქ. თბილისი, ალ.ყაზბეგის გამზირი. N 12ბ, მეორე სართული
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	595 07 52 44
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	30733591545423

მე, საქართველოს ნოტარიუსი ზაალი ზაქარაშვილი, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს ქ. თბილისი, ალ. ყაზბეგის გამზირი N 12 ბ, მეორე სართული, ვადასტურებ დიპლომირებული მთარგმნელის ზურაბი კუხიანიძის (დაბადებული: 30.01.1988წ, დაბ. ადგილი- საქართველო, ქუთაისი, პირადი ნომრით 60001070097, მცხოვრები: საქართველო, ქალაქი ქუთაისი, კოტე მესხის ქუჩა, N 18, ბინა 6-ში; სერტიფიკატი, გაცემული სასწავლო ცენტრი NM-ის გაცემული 07.06.2022წ) ხელმოწერის ნამდვილობას ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე შესრულებულ საბუთზე.

თარჯიმანი გაფრთხილებულია რომ ის არის პასუხისმგებელი თარგმნის ხარისხზე და იძლევა მისი სიზუსტის გარანტიას.

გადახდილია საზღაური თანახმად სანოტარო მოქმედებების შესრულებათა შესრულებისათვის, საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისთვის დადგენილი საფასურის ოდენობის, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ, საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბრის დადგენილება #507 -ის 31მუხლისა 134.0 ლარი, აგრეთვე დღგ 24.12 ლარი (საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 166-ე მუხლის თანახმად) და ელექტრონულ სანოტარო რეესტრში სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის საფასური 5.0 ლარი. თანახმად 39-ე მუხლისა

ნოტარიუსი: ზაალი ზაქარაშვილი

საზოგადოების ზაალ ზაქარაშვილი NOTARY ZAALI ZAKARASHVILI 01007811... საქართველო • GEORGIA

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე* www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18